

NORSKE SKOG
2004

Årsrapport

Unge lesere - nøkkelen til vår fremtid

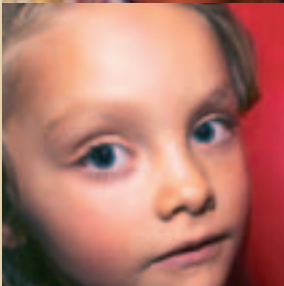
Norske Skog

Navn: Bewi
Alder: 10 år
Land: Indonesia

“Hva om det plutselig ikke var noen ting å lese?”

Navn: Linn
Alder: 10 år
Land: Norge

“Det er mange kjedelige mammaer og pappaer i avisene, men noen ganger ser jeg også mennesker jeg kjenner.”

Navn: Menaye
Alder: 16 år
Land: Ghana

“Nå som jeg kan lese, vet jeg alt jeg trenger å vite i hele verden.”

Navn: Hunj
Alder: 9 år
Land: Vietnam

“Det er for få tegneserier i avisene.”

Navn: Vitauts
Alder: 15 år
Land: Litauen

“Jeg liker sportssidene best når jeg leser avisene.”

Navn: Tricia
Alder: 8 år
Land: Tobago

“Uten bokstaver måtte vi snakke HELE tiden.”

Navn: Rajiv
Alder: 12 år
Land: India

“Om jeg ikke kunne lese, ville jeg ikke vite at halvparten av verden allerede har en sykkel.”

Navn: Marieke
Alder: 13 år
Land: Nederland

“Jeg blir møkkete på hendene når jeg leser aviser – det liker jeg!”

002	Vi skal bli best i klassen Konsernsjef Jan Oksum legger kursen for Norske Skogs fremtid
006	Marked Vil avisen overleve SMS-generasjonen? 010 Nor-merket 011 Teknisk kundeservice 012 Produkter
014	Produksjon Lederposisjon i Asia 016 Europa 018 Sør-Amerika 020 Australasia 022 Asia 023 Nord-Amerika 024 Norske Skogs verden 026 Supply & Logistikk 028 Forskning og utvikling 031 Produksjonskapasiteter
032	Miljø Bærekraftig kulturrevolusjon 035 På riktig vei 037 Policy 040 Råstoff 044 Energi 046 Utslipp 049 Støy, avfall og transport 052 Fabrikkdata
054	Sosialt ansvar Morgendagens lesere – dagens pøbler og ofre 056 Unge lesere 060 Helse og sikkerhet 064 Ansatte 073 Lokalsamfunn
078	Kapitalmarked Markedet har alltid rett 079 Investor Relations 082 Finansiering og likviditet 084 Risikostyring
090	Virksomhetsstyring Tillit er avgjørende for varig verdiskaping og vinnerkultur 094 Styrets medlemmer 095 Konsernedelsen
096	Årsrapport 097 Styrets årsberetning 102 Årsregnskap 2004 konsern 120 Årsregnskap 2004 Norske Skogindustrier ASA 128 Vedtakter 129 Ordliste 131 GRI indeks 136 Hovedtall og 2004 i sammendrag

Forside

NØKKELEN: Lesekunnskap er nøkkelen til en bedre fremtid. Norske Skog har sammen med sine kunder engasjert seg i arbeidet for å stimulere barn og unges leselyst.

Innledning

Konsernsjef Jan Oksum vet hva han snakker om når han legger kursen for Norske Skogs fremtid. Han har 25 års erfaring i selskapet. Norske Skog skal bli sett på som et verdensledende selskap i papirindustrien. Det betyr mer enn gode økonomiske resultater.

Vi skal bli best i klassen

Norske Skog skal overraske og imponere omverdenen. Vi skal være best i det vi gjør. I fjor, som var mitt første år som konsernsjef, hadde jeg gleden av å besøke nesten alle fabrikkene og kontorene våre, og jeg er overbevist om at vi har de kvalitetene som skal til for å bli et verdensledende selskap i papirindustrien. Det er visjonen. Det er det vi skal strekke oss mot.

I Norske Skog er vi dyktige, engasjerte medarbeidere som kan våre fag og som er villige til å yte vårt ytterste for at vi skal nå målet. Det er en ressurs vi skal videreutvikle med kunnskap og klokskap. Norske Skogs styre har vedtatt en revidert visjon, verdi, mål og strategi som er tydelig og ambisiøs. Det legger et positivt press på oss, og skjerper hele organisasjonen.

HANDLEKRAFTIG

Flere ganger har Norske Skog vist at vi setter høye mål, tar risiko og leverer. Det vi lover, det blir gjennomført. I løpet av noen måneder i år 2000 var vi, gjennom strategiske oppkjøp, i stand til å etablere oss som en global avis- og

magasinpapirprodusent med aktiviteter på fem kontinenter.

For to år siden lanserte vi et forbedringsprogram hvor målet var å oppnå forbedringer på 2 milliarder kroner. I begynnelsen var mange av ekspertene som følger selskapet skeptiske til om vi skulle klare å nå målet. Målet er nådd, ikke minst fordi vi har god lagånd og godt samarbeid på alle nivåer. Vi er godt rustet til å møte nye utfordringer i markedene.

Fremover har vi nye ambisjoner om å vokse for å øke lønnsomheten, og det er flere veier til vekst. Vi vil vokse innenfor nåværende virksomhet, men på et eller annet tidspunkt kan det bli aktuelt med nye oppkjøp. Norske Skog har en nøktern tilnærming til fortsatt vekst. Vi følger utviklingen i markedet, og har en pragmatisk holdning til det å vurdere nye muligheter innenfor vår kjernevirksomhet. Det er et ufravikelig krav at all vekst skal være lønnsom. Vår overordnede målsetning er å skape de beste aksjonærverdiene i papirindustrien.

GLOBALT FORTRINN

Selv om vi har opplevd et par vanskelig år med lave priser på våre produkter, har vi en sterk tro på fremtiden. Våre ambisjoner om å bli verdensledende gjenspeiler den tro vi har på industriens fremtid og selskapets styrke og evne til å følge og tilpasse seg utviklingen i markedene.

Papirindustrien kjennetegnes av høy kapitalbinding i anleggene. Dette gjelder spesielt Norske Skog, fordi selskapet har gjort flere store oppkjøp. Vi har dermed skaffet oss en global produksjonsbase som gir oss gode muligheter til å investere videre for å utvikle anlegg med spesielle konkurransefortrinn. Videre har vi tilgang til billige råvarer og prisgunstig energi. Dette gjør at vi kan leve opp til

strategien om å være en lavkost produsent. Det er et vesentlig bidrag til våre kunders suksess at vi kan levere produkter med høy kvalitet til en lavest mulig kostnad.

Vi har et godt fotfeste i Europa og har skaffet oss gode posisjoner i Australasia og Sør-Amerika. Norske Skog er det eneste større selskapet i bransjen som utnytter furu fra plantasjer i produksjon av avisepapir i disse to regionene. I Asia står vi også meget sterkt ved at vi eier 50 prosent av Pan Asia Paper Company, som er den største avisepapirprodusenten i hele Asia når Japan holdes utenfor, og 34 prosent av Malaysian Newsprint Industries i Malaysia.

I løpet av høsten 2005 sendes de første papirrullene ut fra PanAsias nye fabrikk i

Hebei-provinsen i Kina. Den nye avisepapirmaskinen blir den største og mest effektive i Asia. Det kinesiske markedet for avisepapir er i sterk vekst, og vi forventer at dette fortsetter frem mot OL i Beijing i 2008. Kinas forbruk av avisepapir er allerede større enn i Storbritannia og Tyskland, de to største markedene i Europa. Samtidig er forbruket pr. innbygger bare en tyvendel av hva vi finner i Europa.

TAR ANSVAR

I Norske Skog har vi forpliktet oss til å bidra til en bærekraftig utvikling. Vi er et selskap kunder, leverandører og omverdenen kan stole på. Vi tar arbeidet med miljøspørsmål på alvor. Vi bygger våre verdier på FNs

FØRSTE DAG: Første dag som konsernsjef tilbrakte Jan Oksum på Norske Skog Skogn. Her sammen med Christian Håpnès (til venstre) og Tore O. Hoem.

“ Det er et ufravikelig krav at all vekst skal være lønnsom. Vår overordnede målsetning er å skape de beste aksjonærverdiene i papirindustrien.

menneskerettighetserklæring. For oss er dette ikke festtaler, men forpliktelser som vises i konkrete handlinger. Derfor var vi det første internasjonale treforedlingselskap som undertegnet en global avtale om ansattes rettigheter med den internasjonale fagorganisasjonen ICEM. På bakgrunn av dette har vi også utviklet et nært og godt samarbeid med ansattes organisasjoner gjennom flere kanaler, nå sist ved etableringen av et globalt forum for ansatte (Global Employee Forum). Dette forumet er en felles møteplass for de ansatte og ledelsen. Her gir og mottar vi informasjon, og har anledning til å drøfte aktuelle spørsmål for Norske Skog.

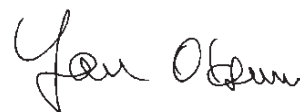
Vi tar også et sosialt ansvar i de lokalsamfunn hvor vi har etablert oss. Fabrikkene og ansatte engasjerer seg på flere områder i lokalsamfunnet. Vi støtter mange aktiviteter som bidrar til å bedre livskvalitet, helse og kunnskap.

Sammen med våre kunder gjør vi en innsats internasjonalt for å øke lesekunnskapen blant barn og unge. Vi samarbeider med World Association of Newspapers om innføring av Avis i Skolen (Newspapers in Education), spesielt i nye demokratier hvor den frie presse har fått bedre arbeidsvilkår. Dette engasjementet har både et sosialt og et forretningsmessig mål. Internasjonale undersøkelser viser at lesekunnskapen ikke ligger på et akseptabelt nivå, selv i vestlige land. Vi vil gjøre vårt for å snu denne utviklingen. Utgivere av aviser og magasiner må ha med seg nye generasjoner som faste lesere for å overleve i fremtiden. Det er helt klart i vår interesse at de klarer det. Bruk av aviser i undervisningen er ett virkemiddel.

KOMMUNIKASJONSLEDD

Utviklingen går meget raskt innen mediebransjen, og som et ledd i verdikjeden til

verdens fremste kommunikasjonsbedrifter må vi følge nøye med. Vi ser at alle sloss om publikums tid og oppmerksomhet. Mobiltelefon og internett videreutvikles i høyt tempo og gir de trykte medier konkurranse. Men tiden står ikke stille i de tradisjonelle medier. Her foregår også produktutvikling i høyt tempo. I dag er det få tegn som tyder på at aviser og magasiner skal miste sin viktige posisjon i markedene. Men verken vi eller våre kunder kan bevilge oss noen hvileskjær i arbeidet for å møte folks krav til et produkt de vil bruke sin tid på. Norske Skog skal, som et verdensledende selskap, ligge i forkant av utviklingen.

JAN OKSUM
KONSERNISJEF

De trykte mediene vil leve om 20 år. Konkurransen fra de elektroniske mediene kommer imidlertid til å bli formidabel. For å bevare sin posisjon må derfor det trykte medium være villig til å tenke helt nytt og skape nye produkter tilpasset de kommende generasjonene.

Vil avisen overleve SMS-generasjonen?

Generasjoner som er vant til at det meste kun er ett tastetrykk unna vil neppe ta seg tid til annet enn å klikke for å finne den artikkelen de er interessert i. De er også vant til at informasjon er gratis. Den demografiske utvikling forteller at vi blir stadig eldre. Denne gruppen vil være lojal mot avisen. Men det ligger ingen fremtid i å lage avis kun for pensjonister.

INNOVASJON OG DRISTIGHET

Norske Skog har utfordret tre eksperter til å diskutere hvordan fremtiden vil bli for den trykte medieindustrien. Svarene forteller at vi har stilt krevende, og antagelig derfor de riktige, spørsmålene til panelet. Svarene forteller videre at Norske Skog representerer en industri også for det kommende århundre, men endringer i samfunnet innebærer et betydelig krav til innovasjon og dristighet. For er vi ikke alle enig i den observasjon Roman Hohol har gjort seg?

– På mine mange reiser legger jeg merke til at folk på flyplasser, tog og hotell-lobbyer leser aviser, blader og bøker. Men de fleste som leser det trykte medium er middelaldrende eller eldre. Mange av den yngre generasjon lytter til musikk, skriver tekstmeldinger eller sjekker e-post.

Observasjonen til Hohol er presis og forteller hvilken utfordring industrien står overfor. Men det er da heller ikke slik at en industri som ønsker å overleve, ser seg fornøyd med å viderebringe dagens produkter for morgendagens konsumenter. Svaret på utfordringen ligger derfor i forandring. Hohol spør:

– Dagsaviser og populærblader med store

opplag vil sannsynligvis få færre lesere, mens gratisaviser for pendlere og spesialblader vil oppleve en økning. Men sikkert er det at bruk av elektroniske og nyere typer medier vil øke mye raskere enn bruken av trykte medier. Klaus Æ. Mogensen påpeker at hvorvidt digitale medier vil erstatte trykte medier eller ikke, nok avhenger mer av subjektive og psykologiske grunner, enn av objektive og funksjonelle. Mogensen spør:

– Vil det føles ”riktig” for den typiske forbrukeren å lese en bok eller avis digitalt i stedet for på tradisjonelt papir?

Han viser videre til at ”følelsen og lukten av papir er en del av leseropplevelsen”, noe som ikke er like enkelt å gjenskape på skjerm eller elektronisk papir. Mogensen setter søkelys på følgende utfordring:

– Med en digital avis trenger du ikke å motta seksjoner du ikke ønsker å lese og du kan få muligheten til enkelt å abonnere på valgfrie, spesialiserte seksjoner. Denne utvidede fleksibiliteten kan få særlig unge lesere til kun å velge den digitale løsningen, fremfor trykte medier.

Arne Martinsen hevder at det allerede i dag er et overskudd av kommunikasjon som de fleste opplever som helt enormt og uoverkommelig. Dette medfører en knallhard konkurranse som bringer prisene på medieforbruk ned og potensielt forbruket opp. Martinsen ser det trykte mediums mulighet slik:

– Når alt blir likeverdig tilgjengelig for alle, over alt, oppstår det et annet behov enn for rene nyheter og informasjon. Det oppstår et vesentlig behov for å forstå. For fordypning, for å kunne konvertere informasjon til person-

lig verdi. Konkurransen om å vite mest, vil bli erstattet av behovet for å forstå litt mer, kunne bidra til påvirkning og endring. Ikke være mest informert, men mest opplyst.

SOSIAL UTVIKLING OG VALG AV MEDIUM

Så det er åpenbart at den sosiale utviklingen i verdenssamfunnet vil påvirke både publikum og annonsørers valg av medium. Den demografiske utviklingen vil i følge vårt panel føre til et mindre ensartet marked for det trykte medium. Vi vil i årene fremover se et større skille mellom generasjonene. Hohol omtaler dette som ”et massemarked rettet mot de middelaldrende og et mye mindre marked rettet mot de yngre”.

Oppgaven blir å modernisere det trykte medium slik at yngre lesere ikke faller totalt bort, samtidig som mediet gjøres mer attrak-

“ Ungdomsmarkedet er ikke stort nok til å true det trykte mediets eksistens.

tivt for middelaldrende og eldre. Vårt panel synes enige om at den trykte avisen fortsatt kommer til å tape terreng hos de yngre, men at denne aldersgruppen rett og slett ikke er mange nok til å true det trykte mediets eksistens. Men reformer må til, påpeker Mogensen og henviser til overgangen fra fullformat til tabloid.

Han fortsetter: – Ønsket om individualiserte, personifiserte produkter er en annen økende forbrukertendens. I den trykte mediebransjen vil dette si at kundene ønsker bøkene og avisene sine trykket etter egne spesifiseringer. Det vil bli stilt krav til papirkvalitet, skriftstørrelse, utforming, format og valgfrie tilleggseksjoner. Fremtidens bokhandlere vil kanskje ikke ha et bredt utvalg, men i stedet et fleksibelt skriv-ut-etter-behov-system.

Martinsen sier at enhver medievirksomhet aktivt må påvirke den sosiale utviklingen i de geografier de opererer. Han henviser til at det er en sammenheng mellom bruk av medier og sosial utvikling, noe som innebærer at medier generelt står foran store forandringer.

– Det samme gjelder annonsørers valg av medium. De vil lete etter de mest effektive mediene for deres kommersielle budskap. Annonsørene vil i betydelig grad speile den sosiale utviklingen gjennom sine valg, men ikke direkte påvirke den.

En konsekvens av dette, påpeker Martinsen, er at det trykte mediet må se endringene som kommer for å kunne sikre, eller øke, sin andel av reklameinvesteringene.

DAGENS ANALFABETER – MORGENDAGENS AVISLESERE?

En type sosial utvikling som utvilsomt vil påvirke mediene verden, er den voksende middelklassen i verden, spesielt i land som Kina og India. Hohol ser denne utfordring slik:

– Mennesker trer ut av fattigdom og inn i den lavere middelklassen. Dermed blir de av annonsører og medieleverandører ansett som potensielle forbrukere. I første omgang har de kanskje kun penger til livsopphold, men etter hvert som inntektene øker vil de kjøpe og forbruke vaskeartikler, klokker og til og med enkelte trykte medieprodukter. Alle disse produktene må annonseres, markedsføres og pakkes inn.

Utviklingen mot en internasjonalt sett mer kjøpekraftig middelklasse gjør det naturlig å stille spørsmål om dagens analfabeter vil bli morgendagens avislesere? Formodentlig vil flertallet av dere som leser denne artikkel mene at svaret ikke kan være noe annet enn ”ja”, men her er ikke panelet samstemt.

Hohol først: – Hvis vi med analfabeter mener de mennesker i verden som ikke kan lese, mener jeg at vedvarende innsats for å bekjempe global analfabetisme vil ha positive ringvirkninger for avisutgivere, spesielt i den industrialiserte verden.

Mogensen har en annen innfallsvinkel: – Ikke umulig at morgendagens avislesere er dagens analfabeter, men tvilsomt. Det er langt mer sannsynlig at analfabeter vil ta i bruk gjenstander som kan overføre skrevet tekst til talespråk. Det er faktisk slik at analfabetisme vil være et langt mindre handikap om 20 år. Med forbedret stemmegjenkjennelse vil folk bli i stand til snakke til elektroniske innretninger og bli snakket tilbake til. Lese- og skrivekyndighet kan faktisk kun bli nødvendig for mennesker som arbeider intensivt med skriving og forskning.

Martinsen er mer på linje med Hohol og svarer et rungende JA på spørsmålet og fortsetter:

– De lukkede kulturers tid er heldigvis i ferd med å svinne hen. De totalitære samfunns muligheter til å skjerme befolkningen mot opplysning fjernes. Kampen mot analfabetismen er kampen for frihet og for folkeopplysning. I dette bildet vil også de trykte medier finne sin rolle, en betydningsfull rolle og en varig rolle.

ET OVERGANGSRITUALE

Det siste spørsmålet vi ønsket å ta opp med vårt panel, er sammenhengen mellom barns forhold til elektroniske media og avislesing.

Dagens unge er datakyndige og har alltid mobilen tilgjengelig. Den voksne generasjonen er til sammenligning så å si sjanseløs i søk på nettet, og ikke minst i bruk av dataspill. Spørsmålet blir da hvordan denne fortroligheten vil påvirke fremtidig avislesning?

Som vi har vært inne på tidligere i denne samtalen, er det vesentlig for avisutgivere å fange opp nye lesere, samtidig som de trofaste,

Spørsmålene:

Hvor er den trykte mediebransjen om 20 år, isolert sett og i relasjon til andre medier?

Hvordan vil sosial utvikling påvirke måten leserne og annonsørene bruker og velger ulike medier?

Er dagens analfabeter morgendagens avislesere?

I hvilke grad vil barns bruk av elektroniske medier påvirke deres avislesing?

eldre ikke støtes bort. Det må altså forandres for å bevare. Hohol mener det er uriktig å si at dagens unge ikke leser aviser, men dagens unge leser aviser på en annen måte enn hva deres foreldre gjør. Han sier videre at de unge beveger seg bort fra de tradisjonelle betalingsavisene.

– Yngre mennesker er langt mer interessert i underholdning, sport, kultur og fremfor alt lokale nyheter. De er også mer opptatt av farge og utforming, og av å kunne velge hva de skal lese. Likevel er det rimelig å anta at dagens barn ikke vil lese aviser i samme grad som sine foreldre. De vil kreve mer oversiktelige aviser, og ikke være interessert i vareinformasjon som de finner andre steder. Og fremfor alt: De vil ikke ha noen som helst interesse av å betale for avisen.

Mogensen mener at barns forhold til elektroniske medier i ganske stor grad vil påvirke deres avislesing selv om de i barndommen (selvsagt) har et nærmere forhold til dataspill enn aviser. Barns nære forhold til elektroniske medier vil formodentlig føre til at de i fremtiden vil ty til internett i jakt på nyheter.

– På den annen side, det å lese aviser kan kanskje bli sett på som et slags over-

Panelet:

Klaus Æ. Mogensen
Prosjektleder ved Institutt for Fremtidforskning i København, Danmark

Arne Martinsen
Administrerende direktør Enterprise IG i Norge

Roman Hohol
Direktør Marketing Practice, AMEC - Forest Industry Consulting i Canada

Samtalen ble ledet av **Terje Svabø**, daglig leder av tankesmien CIVITA.

ENGASJERTE: Jan Clasen, Roman Hohol og Arne Martinsen er optimistiske når det gjelder fremtiden for papirbaserte medier.

gangsrituale forbundet med det å vokse opp, nettopp fordi aviser betraktes som å tilhøre voksenverdenen. Et annet poeng er at mange barn i dag er ivrige boklesere. Det gjør at de har et forhold til det trykte mediet, noe som vil føre til at lesing fra papir vil være en nostalgisk opplevelse når de vokser opp.

Martinsen minner oss om at vi ikke må glemme hvordan også den voksne generasjonen har utviklet sitt forhold til elektroniske medier, uten at de har gitt opp avisen:

– Også dagens unge tastekommunikatører vil etter hvert utvikle et annet og utvidet behov for intellektuelt påfyll enn hva sms-meldingene bærer bud om.

KONSERNDIREKTØR JAN CLASEN I NORSKE SKOG KOMMENTERER:

Det som kommer frem av informasjon og oppfatninger fra panelet bekrefter vårt syn på en fortsatt økende konkurranse mellom forskjellige typer media. Noen av de tradisjonelle produktene, som aviser og magasiner, men også ”nyere” produkter som innstikk, flyers og uadressert reklame, vil oppleve en fremtid som er sterkt avhengig av verdensdel og land man konkurrerer i. Men økt konkurranse i årene som kommer vil også helt klart stimulere til en akselererende produktutvikling.

Våre kunder er kontinuerlig opptatt av å

videreutvikle og tilpasse sine produkter til lesernes og annonsørenes behov. Samspillet mellom de trykte mediene og elektronisk informasjonsformidling gir nye muligheter for begge kommunikasjonskanalene.

Bransjen driver omfattende erfaringsutveksling, og satser på forskning og utvikling for å fange opp utviklingstrender og tolke sluttbrukernes behov. Vi ser allerede resultater av dette arbeidet.

Utgivere som har både trykte og elektroniske medier opplever en samlet fremgang. Vi har tro på at en slik sameksistens av medier fortsatt vil gi vekstmuligheter.

Den største bekymringen deler vi med våre kunder: Lesernes prioritering av tid og nye generasjoners evne til å lese. Vi mener at med et høyt tempo i produktutviklingen, må vi i fremtiden forme aviser og magasiner som fanger interesse og som folk vil bruke tid på. En felles innsats for å styrke leseferdigheten hos nye generasjoner, blant annet gjennom bruk av aviser og magasiner i skoleundervisningen, fører til at barn og unge ser nytten av å lese aviser og magasiner, og at det forblir en del av definisjonen på god livsstil. Norske Skog har derfor engasjert seg i betydelig omfang i Young Reader-aktiviteter over hele verden i samarbeid med avisenes bransjeorganisasjon World Association of Newspapers.

“ Den største bekymringen deler vi med våre kunder: Lesernes prioritering av tid og nye generasjoners evne til å lese.

Vår garanti for pålitelig kvalitet

For å bli anerkjent som en verdensledende papirprodusent, må Norske Skog fokusere på kunden. Vi ønsker at våre kunder skal vite hva de kan forvente når de kjøper våre produkter.

Hele prosessen starter hos kunden. Norske Skog må være lydhør for hvilke krav kunden stiller til papirets egenskaper. Det mener vi er nøkkelen til å bli anerkjent som verdensledende i papirindustrien.

Alle ledd i produksjonen fra råstoff til transport av ferdige produkter samt service i forbindelse med trykking må ha fokus på kundens behov, og handle i tråd med disse behovene. Det er selve kjernen i kundefokus.

NOR-MERKET

Vi har akseptert denne utfordringen i Norske Skog ved å etablere en arbeidsform og struktur som støtter kundefokuset gjennom en prosess der papiret kvalifiseres for Nor-merket.

Nor-merket er ikke et spørsmål om et fint eller fengende navn, men snarere et kvalitetsstempel. For å oppnå retten til å bære Nor-merket, må papiret tilfredsstillende de kravene våre kunder stiller, ikke bare til kjørbarhet og trykkrbarhet, men også til lyshet, opasitet og glatthet.

Prosessene med å godkjenne papir for Nor-merket involverer hele fabrikkorganisasjonen. I forbindelse med en godkjenningsprosess kjøres det først noen trykktester hvor papiret

KVALITETSSTEMPEL: Yilmaz Senturk fra Norske Skog Parenco plasserer Nor-merket på papirrullen som vår garanti for pålitelig kvalitet.

TETT SAMARBEID: I prosessen frem mot tildeling av Nor-merket er samarbeid med kunden viktig. Herman Schor (til venstre) og Joop Stap fra De Telegraaf, har besøk av Chris van Zijl, direktør Norske Skog Holland, og Luc van Mullem, fra teknisk kundeservice på Norske Skog Parenco.

blir vurdert ut fra kundens krav og kriterier. Dersom papiret har et forbedringspotensiale, blir nødvendige tiltak iverksatt for å sikre at papiret tilfredsstillende de nevnte kriteriene. Utviklingen av forbedringstiltak skjer i samarbeid mellom fabrikk, forsknings- og utviklingsavdelingen, supply og logistikk samt salg og markedsføring. Ikke sjelden er også kundene direkte involvert i dette arbeidet. Denne tilnærmingen sikrer at all tilgjengelige kunnskap og erfaring bidrar til å tilfredsstillende kundenes krav.

Den endelige tildelingen av Nor-merket gis av Norske Skog Research & Development.

NORSKE SKOG PARENCO HAR FÅTT NOR-MERKET

Norske Skog Parenco, Nederland, er godkjent for Nor-merket, og produserer nå Nornews.

Prosessene frem mot tildelingen av Nor-merket satte fokus på kunden i alle deler av Norske Skog Parenco. Videre styrket det fabrikkens, og dermed selskapets konkurransevne. Sist, men ikke minst ble fabrikkene også knyttet tettere til kundene. Denne koblingen er nødvendig for å tilfredsstillende kundenes krav til kvalitet og utvikling i fremtiden.

SØR-AMERIKA FOR TUR

I 2004 ble det iverksatt en prosess for å tildele Nor-merket til Norske Skogs fabrikker i Sør-Amerika, Norske Skog Bio Bio i Chile og Norske Skog Pisa i Brasil. Det er ventet at fabrikkene får Nor-merket i løpet av 2005.

Denne godkjenningsprosessen bidrar til å befeste Norske Skogs nummer en posisjon i det sør-amerikanske markedet.

Kunnskapsdeling og teknisk støtte

Som et verdensomspennende selskap ser vi hvor viktig det er å dele kunnskap. Denne erfaringen kommer kundene til gode.

Et trykkeri kan kanskje ha kjennskap til den lokale kontaktpersonen innen teknisk kundeservice, en person som kjenner språket og forstår den lokale forretningsvirksomheten. Men trykkeriet har kanskje ikke kjennskap til de ressursene som denne personen har tilgang til. Bak hver person står det et verdensomspennende team som kan tilby både kunnskap og assistanse. Nylig hadde vi et kjemisk-teknisk problem hos en kunde i Europa, som ble løst ved hjelp fra våre kolleger på Tasmania, Australia. Fysisk avstand er ikke et hinder med dagens kommunikasjonsteknologi.

Teknisk kundeservice har også et stort nettverk i selskapets logistikkorganisasjon. De kan bistå med løsning av eventuelle problemer tilknyttet transport og behandling av papirruller. Denne ekspertisen benyttet en kunde seg av da de skulle utforme et nytt

papirlager.

Det er også et tett samarbeid mellom Norske Skogs forsknings- og utviklingsenhet og teknisk kundeservice. Eksempelvis har forsknings- og utviklingsavdelingen utviklet et høyhastighetskamera, som kan brukes for å avdekke problemer knyttet til papiret eller trykkpressen (se side 29).

Teknisk kundeservice kan også støtte seg til driftspersoner og operatørene på fabrikkene. Norske Skog vet at vi kan oppnå en mer effektiv papirproduksjon ved å studere og eliminere problemer tilknyttet trykkpressen eller trykkprosessen.

Alle som tilbyr teknisk kundeservice i Norske Skog har med andre ord et globalt nettverk av støttespillere. De kan bistå kunden med å utvikle og levere de rette produktene samt bistå i trykkprosessen slik at kundens resultat blir av topp kvalitet.

■ **I Norske Skog** tror vi på utvikling av bransjekunnskap for å forbedre effektiviteten i trykkprosessen. Selskapet samarbeider med leverandører av utstyr og produkter for stadig å lære mer om hvordan vi kan forbedre prosesser der våre produkter inngår.

■ **Norske Skog engasjerer seg** i utviklingen av nye trykkmetoder slik at vi kan dele vår kunnskap, og lære sammen med våre kunder hvordan vi kan levere de beste resultatene.

Finner løsninger sammen

En av Norsk Skogs kunder hadde en bruddhyppighet på vårt papir som vi vurderte som uforholdsmessig høy. Teknisk kundeservice gjennomførte derfor en undersøkelse for å finne ut hva dette kunne skyldes. Kunden leverte de nødvendige data, som så ble analysert av teknisk kundeservice. Med utgangspunkt i resultatene ble det utarbeidet en handlingsplan for å redusere bruddhyppigheten.

Vi fant det nødvendig å utbedre kundens trykkpresse, fordi en av årsakene til bruddene ikke var papirrelatert. Studien viste imidlertid at det også var problemer tilknyttet papirrullene som kunne spores tilbake til vår produksjon. Videre avdekket analysen utfordringer i vår logistikkjede samt i behandlingen av papirrullene på kundelageret.

Ved å identifisere og løse problemene klarte teknisk kundeservice og kunden sammen å redusere papirbruddene og dermed forbedre kjørbarheten.

På tross av bedre resultater var teknisk

kundeservice fortsatt ikke helt fornøyd med bruddhyppigheten. Det ble derfor installert høyhastighetskameraer ved de delene av trykkpressen der problemene sannsynligvis oppsto. Kameraene er utviklet av Norske Skogs forsknings- og utviklingsenhet.

Vi identifiserte ytterligere utfordringer knyttet til papiret og problemer i trykkprosessen relatert til måten papirrullene ble skjøtt sammen på. Ved hjelp av en grundig analyse i samarbeid med kunden utarbeidet Norske Skog konkrete tiltak både på fabrikkene og i trykkeriet for å forbedre prosessen.

Kunden har i dag fått en langt bedre driftssikkerhet, noe som både kunden og vi i Norske Skog er tilfredse med.

BESØKER KUNDEN: Harald Krammer fra Norske Skog Bruck (teknisk kundeservice) besøkte Strohal Druck i Østerrike den dagen de trykket på papir fra Norske Skog Golbey, Frankrike.

Produkter

Oversikten viser komplett produktsortiment med navn, hvilke trykkmetoder som er egnet og hvor det produseres.

Total global kapasitet: 3 685 000 tonn

Nornews Avisene må i dag dekke et bredt spekter av aktiviteter og uttrykk, som må presenteres på nye og spennende måter for leserne. Norske Skogs Nornews er et høykvalitets avisepapir, anerkjent for utmerkede trykkbarhets- og kjørbaretegenskaper. Papiret er egnet for bruk i alle cold set avispresser. Avisepapir fra Norske Skog produseres ved 12 fabrikker over hele verden. Både returpapir og friske fiber, eller en kombinasjon av de to, brukes som råstoff.

Telefonkatalogpapir produsert i Australasia og Sør-Amerika, er et papir med lav gramvekt og gode styrkeegenskaper. Papirets opasitet og lyshet gir et utmerket trykkresultat med skarp og klar fire-farge gjengivelse.

Norbright er et produkt med høyere lyshet og et forbedret trykkbilde sammenlignet med avisepapir. Papiret er spesielt egnet for cold set web offset, men kan også brukes for heat set trykking. Disse egenskapene er et resultat av produksjon på moderne dobbeltwire papirmaskiner og en tilpasset fremstilling av termomekanisk masse.

Norstar er spesielt utviklet for å gi maksimal trykkkvalitet i cold set web offset trykkpresser. På grunn av redusert punktstigning og forbedret ink hold-out blir reproduksjonen klar og skarp. Dette kan føre til et cold set web offset trykk resultat som er svært likt et heat set web offset produkt.

Norbook Norske Skog tilbyr bokpapir i ulike varianter av lyshet, nyanse, tykkelse og gramvekter som tilfredsstill boktrykkerienes varierte behov. Norbook-produktene kjennetegnes av streng kvalitetskontroll for nyanse og tykkelsen for den aktuelle gramvekt. Papiret er fremstilt av 100 % termomekanisk masse (TMP). Produksjonen kan tilpasses kravene til både cold set og heat set web offset trykking.

Total global kapasitet: 1 395 000 tonn

Norsc Super calandered (SC) er et ubestrøket papir med høy kvalitet for bruk i magasiner, kataloger og reklame-tryksaker. Gjennom streng kvalitetskontroll av råstoff og fyllstoff produserer Norske Skog SC papir som er spesialdesignet for enten dypptrykk eller heat set web offset trykk. I mange tilfeller er disse SC-produktene et godt alternativ til bestrøkte trykkpapirkvaliteter.

Norset Machine finished coated (MFC) er et film-bestrøket papir med høy lyshet og en unik kombinasjon av tykkelse og god trykkbarhet for heat set web offset. Kombinasjonen av termomekanisk masse og små mengder fyllstoff gir et stivt råpapir med relativt høy tykkelse. Kombinasjonen av online filmbestrykning og softkalandering gir optimale overflateegenskaper og papirstyrke.

Norcote Lightweight coated (LWC) papir kommer i flere varianter med standard og forbedret lyshet, blank eller matt overflate og stor variasjon av gramvekter. Papiret brukes til magasiner, kataloger, reklamemateriell og andre kommersielle tryksaker. Papirets fysiske kvaliteter, i tillegg til gode profiler og god rullkvalitet, gjør at disse produktene er enkle å håndtere i trykkeriene.

	Produktgruppe	Produktnavn	Sluttbrukere	Trykkmetode	Fabrikker
	Avispapir	Nornews	Aviser Gratisavis Kataloger Bilag Innstikk/flyers	Cold set web offset Flexo Boktrykk	Albury Boyer Bio Bio Bruck Follum Golbey Parenc Pisa Skogn Steti Tasman Union
	Telefonkatalogpapir	Bio Bio Directory Tasman Directory	Telefonkataloger Kataloger	Cold set web offset Heat set web offset	Bio Bio Tasman
	Forbedret avispapir	Norbright Norstar NorX	Bilag Innstikk/flyers DM Aviser Gratispublikasjoner Kataloger Magasiner Bøker	Cold set web offset Heat set web offset Boktrykk	Bio Bio Boyer Follum Golbey Parenc Pisa Tasman Union
	Bokpapir	Norbook	Bøker Bilag Kryssord Tegneserier	Cold set web offset Heat set web offset	Union
	SC	Norsc	Magasiner Kataloger Innstikk/flyers DM Bilag	Heat set web offset Dypttrykk	Saugbrugs
	MFC	Norset	Magasiner Kataloger Bilag Innstikk/flyers DM Bøker	Heat set web offset	Follum
	LWC	Norcote	Magasiner Kataloger Bilag DM Innstikk/flyers	Heat set web offset Dypttrykk	Bruck Walsum

I 2004 ble Asia for første gang den regionen med størst etterspørsel etter avispapir og slik forsetter det i 2005. Med ny fabrikk i Hebei tredobler PanAsia Paper Company sin kapasitet i Kina.

Lederposisjon i Asia

En prognose fra Resource Information System (RISI) viser at avispapirforbruket i Asia kan øke med 3,9 prosent eller 440 000 tonn i år. I Kina er det forventet en årlig vekst på åtte prosent frem til 2010.

ASIAS STØRSTE PAPIRMASKIN

Pan Asia Paper Company, hvor Norske Skog eier 50 prosent, er i dag den største avispapirprodusenten i Asia utenfor Japan.

I tillegg til to fabrikker i Korea og en i Thailand, er PanAsia meget godt posisjonert i det kinesiske markedet. Selskapet har en papirfabrikk i Shanghai. I annet halvår i år er en ny papirfabrikk i Hebei-provinsen, 280 kilometer sør for Beijing, klar til å produsere 330 000 tonn avispapir årlig. Dette blir den største papirmaskinen i Asia. Med den nye fabrikkens tredobler PanAsia kapasiteten i Kina. Selskapet blir den største produsenten av avispapir i Kina og i hele Asia.

Byggingen av fabrikkene i Hebei går etter planen både tids- og kostnadmessig. Rekruttering og opplæring av medarbeidere som skal drive fabrikkene pågår for fullt.

HØYE STANDARDER

PanAsia legger høye standarder innen miljø, sosialt ansvar og helse og sikkerhet til grunn for sin virksomhet. Fabrikkene i Kina er underlagt de samme miljøstandardene som i selskapet for øvrig. Helse og sikkerhet for de ansatte blir også høyt prioritert.

PanAsia tar sin lederposisjon i papirindustrien i Asia på alvor. Dette innebærer å

sikre de ansattes rettigheter og bidra til en bærekraftig utvikling for lokalsamfunn hvor selskapet har aktiviteter og de ansatte bor.

KINA – EN ØKONOMISK SUPERMAKT

Kina er blitt verdens største produksjonsland, og er i ferd med å bli et av verdens største konsumentmarkeder. I høyt tempo er det gjennomført store infrastrukturprosjekter som forsterker den økonomiske veksten. I tillegg er landet på offensiven hva gjelder investeringer i utlandet.

Kina har vokst lenge. Verdiskapningen er firedoblet de siste 20 årene. Analytikere mener den kommer til å firedobles også de neste 20 årene dersom det går som kinesiske myndigheter planlegger.

Kina er blitt verdens sjette største økonomi. Med andre ord, en økonomisk supermakt. Ikke nok med det, Kina er USAs tredje største handelspartner, og den største kilden til USAs underskudd i utenriksøkonomien. Det påvirker dollarkursen negativt. For å redde dollaren kjøper Kina og andre asiatiske land amerikanske verdipapirer for å unngå at deres egne valutaer styrker seg mot dollaren.

Et betydelig bidrag til fremgangen i Kina er landets medlemskap i Verdens Handelsorganisasjon (WTO) som gir lettere tilgang til andre lands markeder. Kina er særdeles konkurransedyktig med tilnærmet ubegrenset tilgang til rimelig arbeidskraft. Antallet personer som går ut i arbeidslivet vokser med ti millioner i året. Likevel er det et overskudd på arbeidskraft på rundt 160 millioner mennesker.

HET ØKONOMI

I 2004 fryktet økonomene at kinesisk økonomi ville bli overopphetet. Kinesiske myndigheter måtte trå til med tiltak for å hindre det. De besluttet blant annet å roe ned sitt eget forbruk, redusere statlige investeringer i infrastruktur, og dempe investeringstakten i industrien. Målet var å redusere veksten fra 9,3 prosent til 8,5 prosent. Men oppgaven er ikke enkel. Mens andre land sliter med å tiltrekke seg investeringer, har kineserne det motsatte problem. Nye investorer banker på.

VEKST KOSTER

Kina har, sett med vestlige øyne, mange utfordringer. Den økonomiske veksten er ujevn mellom folk og geografiske områder. Faren for sosiale spenninger er stor, og myndighetene fører en streng politikk for å hindre flytting fra landsbygda inn til de store byene.

Veksten utfordrer også en bærekraftig forvaltning av naturressursene og presser miljøet. Økt forbruk og økt forurensning i Kina kan få globale konsekvenser.

Selv om folks personlige frihet har økt sterkt i løpet av 20 år, er det lite som tyder på endringer i dagens sentralistiske styresett. Menneskerettighetssituasjonen er fortsatt et viktig tema, i likhet med organisasjonsfrihet, kvinners rettigheter, minoriteters rettigheter, religions- og ytringsfrihet samt arbeidet mot dødsstraff.

Europa

I 2004 leverte Norske Skogs fabrikker i Europa 3,6 millioner tonn avis- og magasinpapir. Dette er det største volumet noen gang, og reflekterer en positiv utvikling i etterspørselen etter selskapets produkter.

ØKT ETTERSPORSEL ETTER AVISPAPIR

Etterspørselen etter avis- og magasinpapir og forbedrede kvaliteter økte med 6-7 prosent i Europa i 2004, med den største økningen i landene i det tidligere Øst-Europa. Etterspørselen etter forbedrede kvaliteter, som utgjør rundt 20 pro-

sent av samlet tonnasje, økte med 12 prosent.

Prisene på avis- og magasinpapir i Europa falt med 3-4 prosent i begynnelsen av 2004 i forbindelse med årlige forhandlinger.

Totale leveranser fra industrien i Europa, inklusive eksport, økte med 7,6 prosent sammenlignet med 2003. Eksporten av avis- og magasinpapir fra produsenter i Europa var tre prosent høyere i 2004 enn i 2003. Eksportmarkedene viste en positiv prisutvikling. USA og Hong Kong hadde en økning på henholdsvis ni og 24 prosent.

HØYERE KAPASITETSUTNYTTELSE

Som følge av den sterke etterspørselen i Europa, produserte Norske Skogs fabrikker til sammen 3 604 000 tonn trykkekraft i 2004. Dette var 4,4 prosent mer enn i 2003. Produktiviteten steg marginalt (en prosent) sammenlignet med 2003.

Av selskapets ni fabrikker i Europa, satte seks nye produksjonsrekorder. Med 600 130 tonn avis- og magasinpapir ble Norske Skog Golbey den første av Norske Skogs fabrikker med en produksjon over 600 000 tonn i løpet av ett år. Rekordene skyldes mange produksjonsdager, høy produktivitet og et sterkt fokus på kontinuerlige forbedringer.

Kapasitetsutnyttelsen for avis- og magasinpapirfabrikkene i Europa var 95 prosent i 2004, mot 89 prosent i 2003. For magasinpapir var kapasitetsutnyttelsen 93 prosent i 2004 som er det samme som i 2003.

STABILE RÅSTOFFMARKEDER

I 2004 var markedet for og prisen på returpapir noe mer stabilt enn i 2003 og 2002. Gjennomsnittsprisen målt i euro i 2004 var marginalt lavere enn i 2003.

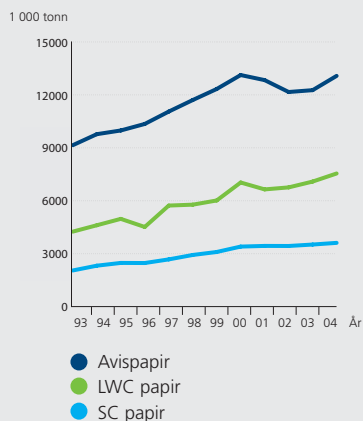
Som en storbruker av elektrisk kraft, er Norske Skog dekket med langsiktige kontrakter for krafttilgang i Norge, og sammenlignet med 2003 var markedet for energi mer stabilt. På grunn av et høyt produksjonsvolum i Norge, er det i 2004 ikke solgt større mengder kraft i markedet.

I resten av Europa vil selskapet normalt ha en åpen posisjon med kontraktsdekning på omlag 70 prosent, avhengig av markedsutsiktene og ønsket sikringsposisjon. Gjennomsnittsprisen for elektrisitet var høyere i 2004 enn i 2003.

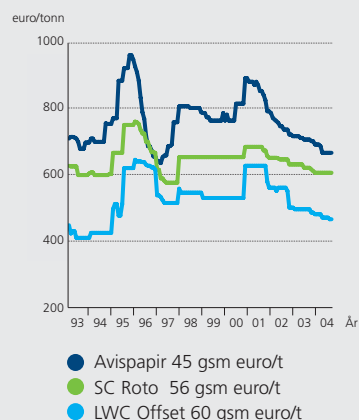
Prisen på markedsmasse (cellulose) globalt økte med 16 prosent i 2004. Ved årsskiftet lå prisen for markedsmasse på 620 US-dollar pr. tonn.

Prisene på massevirke i Europa og Norge

Leveranser av trykkekraft til Europa

Prisutvikling trykkekraft Tyskland 1993-2004, nominelle priser

SVAK PRISNEDGANG FOR UBESTRØKET MAGASINPAPIR

Etterspørselen etter ubestrøket magasinpapir (SC) i Europa økte med tre prosent i 2004. Prisene falt med om lag tre prosent i Europa i første kvartal, men holdt seg stabile gjennom resten av 2004. Prisene i USA økte imidlertid med ni prosent i løpet av året.

Totalt økte industrien i Europa leveransene av magasinpapir, inklusiv eksport, med 5,5 prosent sammenlignet med 2003. Norske Skog hadde noe lavere leveranse av magasinpapir sammenlignet med 2003, fordi produksjonen av ubestrøket papir ved Norske Skog Parenco ble faset ut mot slutten av året.

Eksporten av ubestrøket magasinpapir fra Europa ble redusert med tre prosent i 2004 sammenlignet med 2003. Dette skyldes hovedsakelig lavere eksport til Nord Amerika.

STERK ØKNING I EKSPORT AV BESTRØKET MAGASINPAPIR

Etterspørselen etter bestrøket magasinpapir (CMR) i Europa økte med seks prosent i 2004. Prisene falt med 4-5 prosent i Europa i første halvår 2004, men holdt seg stabile gjennom resten av året. I USA medførte bedre markedsforhold at prisene økte med om lag fire prosent i 2004 sammenlignet med 2003.

Eksporten fra Europa fortsatte sin sterke vekst, og økte med 18 prosent fra 2003.

HØYT TEMPO: Norske Skog Golbey i Frankrike er den første Norske Skog-fabrikken som har produsert over 600 000 tonn avisepapir på ett år.

var stabile i 2004. I Norge er situasjonen fortsatt slik at Norske Skogs totale behov for massevirke ikke dekkes gjennom innenlandsk tilførsel, og en betydelig del må derfor importeres.

KONTINUERLIGE FORBEDRINGER

Forbedringsprogrammet Improvement 2003 er fullført, og har gitt resultater som planlagt. I siste del av 2004 har fokus vært rettet mot å etablere strukturer som skal støtte opp om det videre arbeidet med kontinuerlig forbedring.

Investeringene for forbedring av papirkvaliteten på PM6 ved Norske Skog Saugbrugs og PM4 ved Norske Skog Bruck er gjennomført etter planen, og har gitt forventede positive resultater.

FORTSATT NEDBEMANNING OG GODT SAMARBEID

Norske Skog i Europa hadde 4 731 ansatte ved utløpet av 2004, hvorav om lag halvparten er ansatt i Norge. Tilsvarende tall ved utløpet av 2003 var 5 137 ansatte. Nedbemanningen er i

samsvar med de planer som ble lagt i forbindelse med Improvement 2003.

På grunn av bedre etterspørsel i Europa, har fabrikkene i hovedsak unngått lengre driftsstopp og permitteringer. Nødvendige markedstilpasninger har vært benyttet til vedlikehold og opplæring, blant annet har flere av operatørene deltatt på Norske Skog Academy og Papermaking (se side 69). I tillegg har flere ledere deltatt på lederutviklingsprogrammet Leadership in Norske Skog (LENS) (se side 68).

European Works Council har hatt ett møte med fokus på utviklingstiltak for ansatte og større langsiktighet i selskapets bemannings- og rekrutteringspolitikk.

For alle enhetene i Norge er det i 2004 inngått en ny konsernutvalgsavtale med samtlige fagforeninger. Avtalen sikrer en bedre behandling av saker som berører ansatte i flere enheter. Jan Vidar Grini fra Norske Skog Union er valgt til leder for utvalget.

UTSIKTENE FREMMER

Alt tyder på økt etterspørsel etter trykkpapir i Europa. Det vil bli gjennomført prisøkninger og kapasitetsveksten blir moderat.

Norske Skogs kjøp av energi i Norge vil fra og med 2005 skje under nye, langsiktige kontrakter med Statkraft. De nye kontraktene sikrer en fortsatt gunstig energipris sammenlignet med de fleste andre land, men medfører likevel en viss kostnadsvekst.

	2004	2003	2002
Driftsinntekter mill. kr.	15 606	14 784	14 087
Driftsresultat mill. kr.	610	1 033	1 189
Driftsmargin %	3,9	7,0	8,4

Sør-Amerika

Som følge av den gode utviklingen i den sør-amerikanske økonomien økte etterspørselen etter avisepapir med ni prosent fra 2003 til 2004.

POSITIV MARKEDSUTVIKLING

Markedet for avisepapir i Sør-Amerika var gjenstand for en kraftig vekst i 2004. Den totale etterspørselen i regionen var på en million tonn. Dette er ni prosent høyere enn 2003, og høyere enn veksten i regionens bruttonasjonalprodukt.

Nesten alle land i regionen hadde økt etterspørsel i 2004.

I Brasil skyldtes økningen hovedsakelig økt annonsering. Antall spalteposter med annonser

økte med seks prosent i forhold til 2003, mens avisenes opplagstall bare økte med en prosent. I fjerde kvartal 2004 lå imidlertid avisopplaget fire prosent over opplaget i samme kvartal i 2003.

Norske Skog befestet i 2004 sin posisjon som regionens største produsent av trykkpapir selv om selskapets joint venture med Klabin ble avvirket i 2003. Markedsandelen holdt seg stabil som følge av at selskapet importerte papir fra de europeiske papir-

fabrikkene for å dekke den økte etterspørselen.

Referanseprisene på avisepapir i Sør-Amerika økte med mer enn 10 prosent i 2004.

Markedet for papir til telefonkataloger var svakt også i 2004. Norske Skog reduserte salget i dette segmentet i løpet av året som følge av lavere lønnsomhet sammenliknet med avisepapir. Prisene tok seg imidlertid opp i løpet av andre halvår 2004.

Salg av forbedret avisepapir økte med 30 prosent i 2004 sammenliknet med 2003.

FØRSTESIDEPAPIR: Storavisen El Mercurio i Santiago, Chile bruker alltid avisepapir fra Norske Skog Bio Bio til førstesiden og de fargerike helgebilagene.

STOR KUNDE: Norske Skog er foretrukket avispapirleverandør i Sør-Amerika.

FORETRUKKET LEVERANDØR

I følge den årlige, uavhengige undersøkelsen "Newsprint for Newspapers", som gjennomføres av det USA-baserte forskningsbyrået MGT, var Norske Skog foretrukket leverandør av avispapir i Sør-Amerika.

HØYERE PRODUKTIVITET

Norske Skogs virksomheter i Sør-Amerika produserte totalt 295 511 tonn papir, noe som er to prosent mer enn i 2003. Norske Skog Bio Bio i Chile satte ny produksjonsrekord og økte produksjonen med 1,1 prosent i forhold til den tidligere rekorden fra 2003.

Gjennomsnittlig kapasitetsutnyttelse for Norske Skog i regionen lå på 98 prosent.

Det største investeringsprosjektet i Sør-Amerika var første ledd i oppgraderingen av TMP-anlegget på Norske Skog Pisa. Hensikten er å forbedre kvaliteten og øke kapasiteten. Dette prosjektet ferdigstilles i løpet av første halvår 2005.

ØKTE DRIFTSKOSTNADER

Til tross for at driftsmarginene var tilfredsstillende, økte prisen på enkelte sentrale innsatsfaktorer i Sør-Amerika i 2004.

I Brasil økte energiprisene med 16 prosent

(i lokal valuta). Den viktigste årsaken til dette var endringer i tariffene som reguleres på nasjonalt nivå. Energiprisene i Chile økte med seks prosent, hovedsakelig på grunn av økte gasspriser.

I Chile økte prisen på trevirke med over 10 prosent. Det lokale markedet for trevirke har vært svært aktivt, som følge av utviklingen av viktige prosjekter for produksjon av masse i regi av de største treforedlingselskapene.

I tillegg ble brasilianske real og chilenske pesos styrket i forhold til amerikanske dollar i løpet av året med henholdsvis seks og 11 prosent, noe som medførte kostnadsøkning på lokale råvarer.

IMPROVEMENT 2003 – BEDRE RESULTATER ENN FORVENTET

Improvement 2003 bidro til en resultatforbedring som lå mer enn 27 prosent over den opprinnelige målsetningen. Dette skyldes i hovedsak at avispapir ble importert fra Europa da samarbeidet med Klabin ble avsluttet, og at salgskreditten ble redusert. Forbedringene innen administrasjon og innkjøp av lokale råvarer, samt lavere arbeidskostnader på grunn av en ny organisasjonsmodell bidro også positivt til resultatet.

ARBEIDSKRAFT OG MILJØ

2004 var ikke noe godt år for Norske Skog i Sør-Amerika mht. helse og sikkerhet. Selv om H-verdien var den beste noensinne, hadde Norske Skog Bio Bio en dødsulykke i juni. Norske Skog Pisa nådde 588 dager uten fraværskader i 2004.

Begge fabrikkene er nå sertifisert i henhold til helse- og sikkerhetsstandarder OHSAS 18001 og miljøstyringsstandarder ISO 14001.

UTSIKTER FOR 2005

Som følge av en fortsatt positiv utvikling i sør-amerikansk økonomi, og en vekst i annonsemarkedet forventes det at etterspørselen etter avispapir vil øke i 2005. Prisene forventes å øke, og vil trolig være noe høyere enn

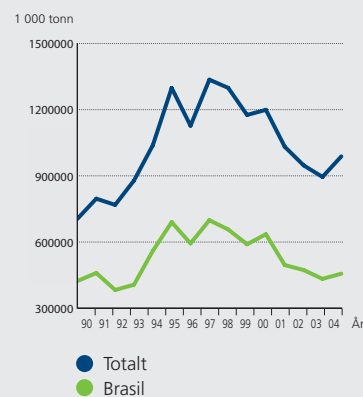
prisøkningen i det nordamerikanske markedet.

Et usikkerhetsmoment med tanke på råvarekostnader er utviklingen av brasilianske real og chilenske pesos i forhold til amerikanske dollar.

Norske Skog vurderer mulighetene for å bygge en ny avispapirmaskin ved Norske Skog Pisa i Brasil. Igangsettingen av dette prosjektet vil være med på å befeste og utvikle Norske Skogs ledende posisjon i Sør-Amerika, og vil bidra til at selskapet når sine strategiske mål.

	2004	2003	2002
Driftsinntekter NOK mill	1 146	1 094	1 107
Driftsresultat NOK mill	128	113	-9
Driftsmargin (%)	11,1	10,3	-0,8

Etterspørsel etter avispapir i Sør-Amerika

Australasia

Australia og New Zealand opplevde en sterk økonomisk vekst også i 2004, og etterspørselen etter avis- og magasinpapir steg med over åtte prosent.

SOLID ÅR MED VEKST I ETTERSPORSELEN

Den sterke økonomiske veksten i 2003 ble ytterligere forsterket i 2004. En gunstig utvikling, spesielt i detaljhandelen og nybil-salget, førte til en samlet økning i etterspørselen etter avis- og magasinpapir på åtte prosent i Australia og New Zealand.

Etterspørselen etter avispapir og tilsvarende kvaliteter økte med fire prosent mens etterspørselen etter magasinpapir steg med hele 18 prosent. Dette gjenspeiler den kraftige veksten på 11 prosent for profil- og produktannonsering i 2004 sammenlignet med 2003. For rubrikkannonser var veksten fem prosent.

Norske Skogs fabrikker i Australasia holdt et høyt produksjonsnivå gjennom 2004. Den sterke etterspørselen ble møtt med økt import. Norske Skog opplevde derfor en svak nedgang i markedsandelen i regionen på tross av de høye produksjonsvolumene.

Prisene ble i betydelig grad påvirket av de sterke lokale valutaene. Prisene på New Zealand sank med fire prosent regnet fra begynnelsen av året, og den australske

INVESTINGER: Maskinoperatør Michael Quinlivan, Norske Skog Albury i Australia, kan glede seg over at PM1 skal produsere enda mer avispapir.

mekanismen for papirprising, hvor prisen følger papirprisene i USA målt i US-dollar, førte til en prisnedgang på syv prosent fra 1. juli.

FORETRUKKET LEVERANDØR

Norske Skog er en foretrukket leverandør i Australasia, og den årlige uavhengige kundetilfredshetsundersøkelsen har gitt selskapet stadig bedre karakter over de siste seks årene. Særlig gledelig er det gode resultatet for Norske Skog i Australasia sammenlignet med konkurrentene.

Den kontinuerlige forbedringen skyldes blant annet utvidet teknisk støtte, med bedre geografisk spredning av de tekniske service-medarbeiderne. Flere servicemedarbeidere har sin daglige base ved kundens anlegg. Det har også vært ytterligere forbedring i form av mer presise leveranser gjennom hele året.

Norske Skog har hatt fokus på jevnere produktkvalitet fra fabrikkene i Australasia, og utvidet sitt program for kundeloyalitet. Selskapet har også meget godt utviklede systemer for kundekontakt. Tett oppfølging av Norske Skogs kunder, sammen med selskapets ordinære markedsføring bidrar til den gode

posisjonen Norske Skog har i Australasia i dag.

ØKT PRODUKTIVITET

Produktiviteten fortsatte å stige i 2004. Totalt ble det produsert 880 662 tonn avispapir, en økning på 19 385 tonn i forhold til 2003. Med dette resultatet har Norske Skog økt sin produktivitet i Australasia med 5,2 prosent i løpet av de siste to årene. Dette er oppnådd uten særlige oppgraderinger av produksjonsstyret, noe som understreker effekten av å arbeide for kontinuerlig forbedring i alle deler av virksomheten.

Kapasitetsutnyttelsen ved Norske Skog Albury var på 86,5 prosent i 2004, en nedgang fra 89 prosent i 2003 hovedsakelig på grunn av harpiksrelaterte problemer midt i året. Siste halvår hadde fabrikken igjen en kapasitetsutnyttelse like under 90 prosent, etter at man iverksatte tiltak for å utbedre problemene.

For tiende år på rad har Norske Skog Boyer satt produksjonsrekord. I 2004 økte produksjonsvolumet med 10 889 tonn eller 3,9 prosent i forhold til volumet i 2003.

Norske Skog Tasman fortsatte sin produktivitetsøkning, og økte produksjonen i 2004 med 17 780 tonn sammenlignet med 2003. Både PM2 og PM3 ga vesentlige forbedringer.

IMPROVEMENT 2003 GA RESULTATER

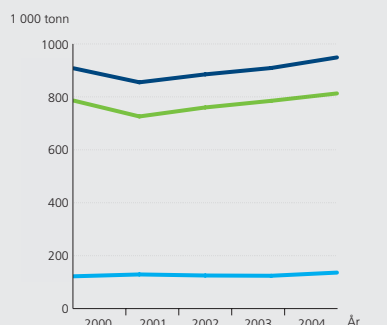
Improvement 2003 fortsatte å gi resultater i Australasia. Resultatene i 2004 ble bedre enn målsettingene. Dette skyldes selskapets kontinuerlige fokus på tiltak for å øke marginene, og tydelige mål for alle deler av driften.

Norske Skog har økt marginene i Australasia med mer enn 90 millioner australske dollar i løpet av toårsperioden frem til desember 2004. Dette har bidratt til å utligne effekten av reduserte priser for avispapir i samme tidsrom. Et stadig fokus på kostnadsreduksjon og økte marginer er fortsatt en kritisk faktor for Norske Skogs avispapirproduksjon i Australasia.

RESTRUKTURERING ETTER PLANEN

Restruktureringsprosjektet i Australasia ble godkjent av Norske Skogs styre i juni 2004.

Etterspørsel etter avispapir i Australasia

- Total etterspørsel etter avispapir (standard og forbedret) i Australasia
- Markedsutvikling for standard avispapir i Australasia
- Markedsutvikling for forbedret avispapir i Australasia

VIKTIG JOBB: Kontinuerlig vedlikehold av papirmaskinene er helt nødvendig for papirkvaliteten, her prosessarbeider Ron Wornes på Norske Skog Albury.

Hovedelementene omfatter økt kapasitet på PM1 ved Norske Skog Albury, og på PM2 og PM3 ved Norske Skog Tasman. PM1 på Norske Skog Tasman vil stenge i 2006. Når prosjektet er fullført, vil en større del av kapasiteten ligge nærmere australske kunder og færre tonn skal fraktes fra New Zealand til Australia. Dette vil føre til lavere levertkostnad, på grunn av lavere distribusjonskostnader og faste utgifter, samtidig som servicen overfor kundene vil forbedres.

Igangsettingen av de ulike fasene i prosjek-

tet vil finne sted mellom midten av 2005 og tidlig i 2006.

FOKUS PÅ MENNESKER

Ved alle de tre fabrikkene i Australasia var resultatene innen helse og sikkerhet meget gode i 2004. For første gang oppnådde selskapet en H-verdi (antall skader med fravær pr. million arbeidstime) på null for virksomheten i Australasia.

I februar ble Norske Skog Boyer tildelt Norske Skog President's Award for Health and

Safety for 2003. Denne utmerkelsen utdeles årlig til den Norske Skog-fabrikken som i løpet av de siste tolv månedene har vist best fremgang når det gjelder å forbedre resultatene innen helse og sikkerhet.

Det ble avholdt to regionale konferanser for de ansatte i 2004. Norske Skog Albury var arena for en av disse konferansene, noe som i større grad gjorde det mulig for ansatte på fabrikken å delta.

To viktige opplærings- og utviklingsprogram ble iverksatt i 2004. 28 ansatte har gjennomført lederprogrammet Leadership in Norske Skog (LENS – se side 68), og 21 ansatte har startet på "Papermaking" (se side 69), som har til hensikt å øke papirmaskinoperatørens kompetansenivå.

UTSIKTENE FREMMER

Den sterke økonomiske veksten er ventet å fortsette i 2005, men vil etter hvert gå over i en mer moderat vekst for de neste to årene.

Innen avismarkedet forventes det stabile opplagstall og vekst i annonsemarkedet, slik at det samlede antall sider når nye rekorder i 2005.

Utgivernes bestrebelser på å holde på leserne og trekke til seg flere annonser og annonsebilag vil føre til et bredere spekter av papirkvaliteter i aviser og bilag. Det forventes en økning i etterspørselen etter magasinpapir, spesielt på grunn av skjerpet konkurranse i detaljhandelen.

Papirprisene i Australia følger prisutviklingen i USA. Det forventes fortsatt økning i papirprisene i Nord-Amerika, men dette kan bli utlignet av sterke lokale valutaer, slik at innenlandske priser i mindre grad vil endres.

	2004	2003	2002
Driftsinntekter NOK mill	4 194	4 030	3 807
Driftsresultat NOK mill	406	455	546
Driftsmargin (%)	9,7	11,3	14,3

PanAsia Paper

Hele Asia med unntak av Korea opplevde en økning i etterspørsel etter avisepapir i 2004. Prisnivået varierer sterkt, men generelt kan regionen vise til økte priser i 2004.

ØKNING I FORBRUKET AV AVISPAPIR

Norske Skog eier 50 prosent av Pan Asia Paper Company (PanAsia). Om lag 69 prosent av PanAsias totale leveranser gikk til selskapets innenlandsmarkeder i Kina, Thailand og Sør-Korea. I Kina og Thailand opplevde man en økning i etterspørselen etter avisepapir på henholdsvis 8-10 og seks prosent.

Nedgangen i forbruket i Sør-Korea fortsatte i fjor, og utgjorde 8,1 prosent. Den negative utviklingen ble i hovedsak forårsaket av den svake nasjonale økonomiske utviklingen, noe som resulterte i lavere annonseforbruk.

VEKST I EKSPORTMARKEDENE

Utenlandske leveranser av avisepapir til regionen i 2004 ble redusert i forhold til det historisk høye nivået i 2003.

En bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel på global basis medførte økt produksjon i Asia. Den regionale kapasitetsutnyttelsen økte til mellom 85-90 prosent fra 83,6 prosent i 2003.

PanAsias viktigste eksportmarkeder opplevde en gunstig vekst i etterspørselen. Etterspørselen økte med 10 prosent i India, ni prosent i Hong Kong og hele 17 prosent på Taiwan.

Økt etterspørsel ga grunnlag for prisøkninger. Prisene økte med 110-130 US-dollar, sammenlignet med siste kvartal 2003. Prisen på avisepapir i Kina og Thailand steg til henholdsvis 550 US-dollar og 535 US-dollar pr. tonn i fjerde kvartal 2004. På grunn av markedsforholdene i Korea falt prisene fra 570 US-dollar i 2003 til 545 US-dollar i 2004.

Prisen på eksportert avisepapir samt økt salgsvolum bidro til en økning av PanAsias driftsinntekter.

PRODUKSJON

Den totale produksjonen i PanAsias fire fabrikker i 2004 utgjorde 1 394 340 tonn avisepapir og annet trykkpapi. I 2003 var produksjonen 1 264 911 tonn.

Den reduserte etterspørselen i Sør-Korea medførte en nedgang i produksjonen på 69 231 tonn.

I 2004 distribuerte PanAsia totalt 432 511 tonn fra sine eiere. Dette er en nedgang fra 506 851 tonn i 2003. Redusert salg fra eierne åpnet for et høyere eksportvolum fra Sør-

	2004	2003	2002
Driftsinntekter* NOK mill	2 603	2 365	2 688
Driftsresultat* NOK mill	160	200	562
Driftsmargin (%)*	6,1	8,5	20,9

*Norske Skogs andel

Korea for å kompensere for nedgangen innenlands.

OBLIGASJONSPROGRAM

I oktober 2004 opprettet PanAsia et program for obligasjonsutstedelser rettet mot finansinstitusjoner og investorer. Programmet gir PanAsia mulighet til å utstede nye obligasjonslån i ulike valutaer og med varierende løpetid. Det ble tegnet obligasjoner for totalt ca. 100 millioner US-dollar. En del av lånet ble emittert i US-dollar med flytende rente og en del i singapore dollar med fast rente.

PanAsia var et av de første privateide selskapene i Singapore som fikk anledning til å tilby tegning av åpne obligasjonslån. Tidligere var slike lån forbeholdt børsnoterte selskaper.

HEBEI

PanAsia økte eierandelen i Hebei PanAsia Long-Teng Paper Co. Ltd (HPLC) i Kina til 80 prosent etter å ha fått godkjenning fra Handelsdepartementet i Beijing. De siste 20 prosentene eies av Hebei Longteng Paper Corporation, et investeringselskap som er solidarisk eid av Hebei-provinsen, Shijiazhuang by og Zhaoxian-regionen.

Fabrikken skal stå ferdig i tredje kvartal 2005, og kommer til å ha den største avisepapirmaskinen i Asia og den tredje største på verdensbasis, med en produksjonskapasitet på 330 000 tonn pr. år.

PERSONAL, ORGANISASJON OG MILJØ

PanAsia hadde 2 261 ansatte ved årsskiftet. I 2004 var H-verdien (skader med fravær pr. million arbeidstime) 0,5. Dette resultatet er i verdensklasse.

Selskapet opprettholdt sin høye kvalitetsstandard og miljøvennlige drift av fabrikkene. Selskapets miljø- og sikkerhetsstyringssystem er kontinuerlig utviklet og forbedret slik at utslipp til luft og vann imøtekommer endrede miljøkrav.

UTSIKTENE FREMOVER

Det er forventet en fortsatt vekst i Asias økonomier i 2005, men i et mer moderat tempo.

Den siste tids jordskjelv og tsunamier i det indiske hav forventes å ha en mindre negativ virkning på den regionale veksten, og da kun i Indonesia og på Sri Lanka, som ble hardest rammet.

Antall avissider i Asia, med unntak av Korea, vil holde seg på et gunstig nivå som følge av forventet økning av annonsevolumet.

Bedre etterspørsel og økte råvarekostnader indikerer at eksportprisen på avisepapir fortsatt vil bevege seg forsiktig oppover. Etterspørselen etter avisepapir antas å øke med 3-4 prosent, med særlig høy vekst i Kina og India.

Malaysian Newsprint Industries

MARKED OG PRODUKSJON

Norske Skog eier 34 prosent av Malaysian Newsprint Industries (MNI). MNI konkurrerer hovedsakelig i det malaysiske markedet.

Salgsprisen på avisepapir fortsatte å øke i 2004, men gevinsten ble delvis utlignet av en betydelig økning i energikostnadene og økte priser for returpapir, kjemikalier og maskindeler.

Det innenlandske markedet har vokst i løpet av året, blant annet på grunn av oppstarten av to nye tabloidaviser samt et økt antall sider og mer annonsering.

Samlet salg i 2004 var på 232 070 tonn, en svak nedgang fra 243 215 tonn i 2003.

Selv om MNI hadde finansielle tap i hele kalenderåret, var selskapet i lønnsom drift fra mai 2004.

I juli 2004 ble papirfabrikken stoppet i ni dager i forbindelse med oppgradering av presspartiet. Dette førte til en betydelig nedgang i antall papirbrudd, og har økt driftshastigheten på maskinen.

PERSONAL OG MILJØ

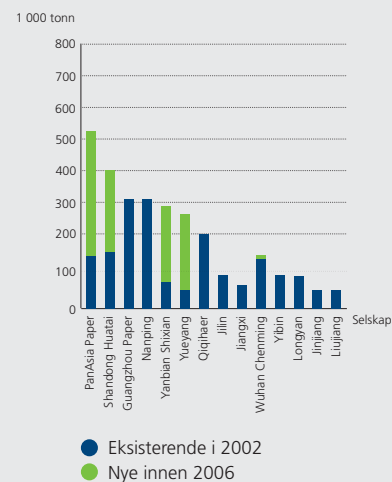
MNI har 350 ansatte. Fabrikken hadde to skader med fravær i oktober 2004, noe som avsluttet en skadefri periode på 544 dager.

Alle miljøparametere var innenfor de grenseverdiene som er fastsatt av myndighetene. MNI har gjennomgått en ekstern revisjon i forbindelse med ISO 14001-sertifisering. Denne vil være avsluttet tidlig i 2005.

UTSIKTENE FOR 2005

Avisepapirprisene i regionen vil etter alt å dømme fortsatt stige i 2005 i takt med stabil og god etterspørsel. Det forventes derfor et bedre driftsresultat for 2005.

Største avisepapirprodusenter i Kina

NorskeCanada

NorskeCanada kan vise til resultatfremgang i 2004 som følge av bedre priser på papir, markedsmasse og selskapets forbedringsprogram.

ØKT PRODUKSJON AV SPESIALPAPIR

Norske Skog eier 29,4 prosent av NorskeCanada. Selskapets strategi for 2004 var å sikre en større markedsandel innen spesialpapir. Selskapet solgte 1 115 500 tonn papir, og økte gjennomsnittsprisen med seks kanadiske dollar (CAD) pr. tonn, med en nettofortjeneste etter valutajusteringer på 930 CAD pr. tonn.

Som følge av økt etterspørsel opplevde man en økning av salgsprisene for hele produkspekteret av lett bestrøket og ubestrøket treholdig trykkpapir, papir til telefonkataloger og kraftpapir.

NorskeCanada utnyttet nye forretningsmuligheter innenfor treholdige spesialiteter. Salg av papir for magasiner, kataloger og reklamebilag utgjør nå 65 prosent av selskapets inntekter.

Markedet for avispapir i Nord-Amerika viste ingen tegn til fremgang i 2004, og var preget av lave priser målt i CAD og lav etterspørsel. Salget av avispapir gikk ned med 1,8 prosent, til 754 000 tonn, ettersom selskapet frigjorde kapasitet for å øke produksjonen av spesialpapir.

Tross høyere gjennomsnittspriser ble massemarkedet gjenstand for sterke svingninger. Dette markedet er meget sårbart på grunn av de ujevne kjøpemønstrene fra kinesiske innkjøpere. Samlet produksjon av kjemisk masse gikk ned sammenlignet med 2003. Dette skyldes at produksjonsutstyret ved Elk Falls gjennomgikk en oppgradering, noe som resulterte i at en eldre sodakjele og en masselinje ble satt ut av drift. På lengre sikt vil imidlertid disse oppgraderingene gi økt effektivitet samt et redusert behov for masse til kraftpapir til egen produksjon. Dette bidrar igjen til en større produksjonskapasitet for 2005.

STADIGE FORBEDRINGER

For tredje år på rad har NorskeCanada overgått målsetningene i selskapets forbedringsprogram. Beparelsene ble 103 millioner CAD i 2004, mot et mål på 90 millioner. Som et resultat av forbedringsprogrammet har selskapet nå en kostnadsutvikling som viser seg å være bærekraftig. NorskeCanada har dermed innhentet sine viktigste nordamerikanske konkurrenter. Dette har vært helt avgjørende for å beskytte selskapet mot større tap i løpet av de siste tre års lavkonjunktur.

Alvorlige konjunktursvingninger hadde en sterkt negativ innvirkning på NorskeCanadas økonomiske driftsresultater i 2004. Selv om situasjonen ble noe avhjulpet av selskapets rutiner for valutabehandling overskygget

kursutviklingen mot US dollar de positive effektene av en stadig prisøkning på masse og papirprodukter.

REDUSERTE FRAVÆRSSKADER

Selskapet reduserte sin H-verdi (antall skader med fravær pr. million arbeidstime) med 15 prosent i 2004.

MER MILJØVENNLIG DRIFT

NorskeCanada har som målsetning mest mulig miljøvennlig drift, og utslipp til luft og vann ble ytterligere redusert i 2004.

Selskapet har redusert utslippet av klimagasser ved å erstatte fossil energi med biomasse. Ved utgangen av 2004 hadde NorskeCanada redusert sitt utslipp av klimagasser med 67 prosent, i tråd med Kyotoavtalen.

I løpet av de to siste årene har NorskeCanada fulgt en streng linje når det gjelder vannforbruk, og har redusert vannmengden som går med i produksjonen med ni prosent.

Selskapet roses for sitt engasjement innen bærekraftig utvikling og er en aktiv partner og støttespiller for World Wildlife Fund, The Climate Group, Metafore og Canadian Business for Social Responsibility.

I siste del av 2004 innførte NorskeCanada et nytt uavhengig system for sporbarhet av virke. Dette gir kundene mulighet til å oppgi andel sertifisert trefiber i sine produkter.

PROGNOSER FOR 2005

Med forbehold om hendelser som ligger utenfor selskapets kontroll, forventes det et bedret driftsresultat i 2005. Den økonomiske veksten i Nord-Amerika vil ha en positiv innvirkning på markedet for treholdige spesialiteter, som selskapet fortsatt vil være en del av. Markedsanalytikere tror at prisnedgangen nå er i ferd med å snu, og at denne utviklingen vil være spesielt fremtredende når det gjelder ubestrøket papir. Det forventes økt etterspørsel etter kjemisk masse i USA og Europa samt i enkelte asiatiske land.

Stadig flere tror at avisindustrien har nådd et metningspunkt i Canada og USA til tross for at den fremdeles er på fremmarsj på verdensbasis. Selv om statistiske beregninger spår en langvarig nedgang i avissalget i Nord-Amerika, vil det ta flere år å fastslå om dette gjenspeiler strukturelle endringer i hele dette markedssegmentet. Derfor valgte NorskeCanada i desember 2004 å ta en av selskapets papirmaskiner ut av drift på ubestemt tid. Nettoresultatet av dette er en kapasitetsreduksjon på 140 000 tonn avisapir årlig. Til tross for denne reduksjonen vil selskapet likevel ha en betydelig kapasitet for avisapir, slik at

FORBEDRINGER: NorskeCanada gjør mange anstrengelser for å redusere kostnadene og øke fortjenestemarginene. Bildet er fra NorskeCanadas fabrikk Crofton på Vancouver Island.

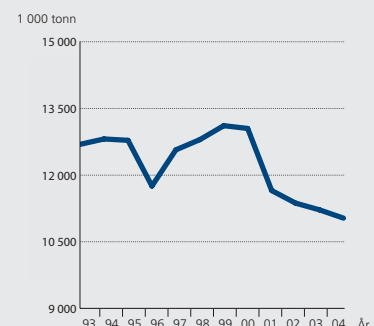
samarbeidet med de mest attraktive kundene i Nord-Amerika opprettholdes. Selskapet står også sterkt rustet til å innta en mer sentral posisjon i de raskt voksende markedene i Asia.

NorskeCanada fortsetter å fokusere på tiltak som skal gi resultatforbedringer. For 2005 er forbedringsmålet satt til 80 millioner CAD.

	2004	2003	2002
Driftsinntekter i CAD mill. *	1 878,3	1 591,2	1 482,3
Driftsresultat i CAD mill. *	-31,3	-111,6	-121,9
Driftsmargin i %*	-1,7	-7,0	-8,2

*NorskeCanadas offisielle tall i 100 prosent.

Etterspørsel etter avisapir i Nord-Amerika 1995-2004

Norske Skogs verden

Posisjon. Norske Skog er en verdensledende leverandør av avis- og magasinpapir med 24 hel- og deleide fabrikker i 15 land i fem verdensdeler. Vårt globale fabrikk- og salgsnettverk gir oss en unik posisjon. Lokal tilstedeværelse og kunnskap kombinert med global styrke skiller Norske Skog fra andre selskaper i bransjen

Det globale markedet for avis- og magasinpapir er på nærmere 60 millioner tonn. Av dette har Norske Skog en markedsandel på rundt henholdsvis 13 og 8 prosent. Totalt omsatte selskapet for 25,3 milliarder kroner i 2004.

Ved full kapasitetsutnyttelse ved Norske Skogs hel- og deleide fabrikker, vil en dags produksjon rekke rundt jorden syv ganger gitt en rullbredde på 1,6 meter.

Visjon, mål og strategi. Norske Skog er anerkjent som verdensledende i papirindustrien. Målet er at selskapet skal skape de beste aksjonærverdiene i bransjen. Selskapet vil oppnå dette ved å være en lavkostprodusent, søke lønnsom vekst og fokusere på kjernevirksomheten som er avis- og magasinpapir.

Verdier. All vår virksomhet er basert på tre grunnleggende verdier - åpenhet, ærlighet og samarbeid. Nøkkelen til Norske Skogs fremgang som globalt selskap, er evnen til samarbeid på tvers av ulike kulturer og verdier.

EUROPA	
7	Norske Skog Skogn Norge Avispapir
8	Norske Skog Oslo, Norge Hovedkontor og regionalt kontor Europa
8	Norske Skog Union Norge Avispapir, forbedret avispapir og bokpapir
8	Norske Skog Saugbrugs Norge Magasinpapir (SC)
8	Norske Skog Follum Norge Avispapir, forbedret avispapir og magasinpapir (MFC)
9	Norske Skog Pareco Nederland Avispapir
10	Norske Skog Walsum Tyskland Magasinpapir (LWC)
11	Norske Skog Golbey Frankrike Avispapir
12	Norske Skog Steti Den tsjekkiske republikk Avispapir
13	Norske Skog Bruck Østerrike Avispapir og magasinpapir (LWC)

ASIA	
14	PanAsia Paper Chongwon Sør-Korea Avispapir
15	PanAsia Paper Jeonju Sør-Korea Avispapir
16	Shanghai PanAsia-Potential Paper Kina Avispapir
17	PanAsia Paper Sing Buri Thailand Avispapir
18	Malaysian Newsprint Industries Malaysia Eierandel 34 % Avispapir
19	PanAsia Paper Singapore Eierandel 50 % Hovedkontor
20	Hebei PanAsia Long-Teng Paper Beijing Telefonbokpapir

AUSTRALASIA	
21	Norske Skog Australasia Sydney, Australia Regionalt kontor
22	Norske Skog Albury Australia Avispapir
23	Norske Skog Boyer Australia Avispapir, katalogpapir og forbedret avispapir
24	Norske Skog Tasman New Zealand Avispapir, telefonkatalogpapir og forbedret avispapir

En tøffere linje gir resultater

Supply & Logistikk sto sentralt i Norske Skogs forbedringsprogram Improvement 2003. Ikke unaturlig når de er ansvarlige for innkjøp rundt 14 milliarder kroner.

Konserndirektør Ketil Lyng og hans medarbeidere har med en reduksjon på 740 millioner kroner mer enn innfridd forventningene, men likevel er han klar for nye tak.

– Det er viktig å ta for seg hele verdikjeden og forbedre denne gjennom bruk av andre og nye innsatsfaktorer og produkter, lavere kapitalbindinger, en optimal kundestruktur og nye distribusjonsløsninger, sier Lyng som ikke legger skjul på at hele hans organisasjon er stolt av de resultatene som allerede er oppnådd.

TØFFE KRAV

På mange måter er det skjedd et kulturskifte innenfor Supply & Logistikk de siste par årene. De som har merket dette best er selskapets leverandører. Norske Skog er blitt en tøffere kunde som krever mye mer av de leverandørene som ønsker et langsiktig forhold til selskapet.

Mange leverandører er skiftet ut, fordi de ikke har maktet å møte Norske Skogs krav om kostnadsreduksjoner og forbedringer, mens andre har spilt på lag og utvist stor fleksibilitet.

– Vi har helt klart fulgt en tøffere, profesjonell linje for å oppnå forbedringer. I dag har vi færre, men større leverandører med langtidsavtaler. Det er også en fordel for leverandørene som kan ta risiko og investere langsiktig i Norske Skog, sier Lyng.

– Dette er en utvikling som vil fortsette. Vi må hele tiden forbedre oss, fordi dette er hva "business" dreier seg om. Dette er en prosess alle deltar i, og de som ikke klarer å forbedre og effektivisere sin egen virksomhet, er ute. Med den innstilling nærmer vi oss leverandørene, sier Lyng.

JOBBE SMARTERE

Trykket på omverdenen blir ikke mindre i fremtiden. Utfordringen ligger i å identifisere forbedringsmuligheter innenfor områder som

gir samme forbedringstakt som vi har hatt de to siste årene. Like viktig blir det å forbedre interne prosesser og jobbe smartere.

I 2004 ble samarbeidet mellom konsernsenteret, regionale og lokale supply og logistikkfunksjoner befestet. Resultatet er at de globale forbedringsmulighetene i dag gir resultater i leverandørmarkedet samt i den interne overføring av erfaringer og beste praksis.

Supply & Logistikk har tatt noen solide skritt videre i utviklingen av organisasjonen. Dette var hovedfokus ved innledningen til Improvement 2003 og det er lagt vekt på kompetanseutvikling. Dette må også fortsette.

HAR SIN PRIS

Konserndirektør Ketil Lyng, som i fjor ble valgt til styreleder i Prosessindustriens Landsforening (PIL) og er medlem i NHO's Arbeidsutvalg, mener Norge må ta skrittet fullt ut og bli medlem av EU. Norske Skogs fabrikk i Norge er avhengig av like konkurransevilkår. – For Norske Skog i Norge føles det som om vi er en kork på opprørt hav. Norge har en marginal økonomi og valuta, og vi blir lett bytte for beslutninger og utviklinger som vi selv ikke kan påvirke i særlig grad, sier Lyng.

Samtidig er Norske Skog som globalt selskap blitt mindre sårbart enn om virksomheten kun hadde vært basert i Norge.

– Vi har muligheter til å utnytte vår globale posisjon både når det gjelder kapasitetstilvekst og tilgang til lavkost på innsatsfaktorer, sier Lyng.

UTFORDRINGENE

Den største utfordringen for europeisk industri er det generelle kostnadsnivået. Rikelig tilgang på energi og friske fiber er spesielt viktig for treforedlingsindustrien. I Europa skal det bare små endringer til i kapasitet og etterterspørsel før det blir uro i markedet. Situasjonen

STOLT: Konserndirektør Ketil Lyng og hans medarbeidere er stolte av det de har oppnådd hittil, men er klare for ny innsats.

er annerledes i Russland som har rikelig med friske fiber, men har lang vei til det europeiske markedet.

Kinas økende behov for energi og råstoff er med på å prege situasjonen i Nord-Amerika og Europa. I Sør-Amerika og Australasia er presset mindre, blant annet har man god tilgang på friske fiber fra hurtigvoksende plantasjeskoger i Sør-Amerika.

LYS-LINE:

– Norske Skog styrker vår profil

– Norske Skog har vokst til en global markedsleder innen avisepapir. Det styrker også vår profil som underleverandør, sier direktør Magnus Larsen i Lys-Line, som skiper papir fra Norge til Europa.

Siden 1967 har Lys-Line transportert papir for Norske Skog. I dag går seilingene fra de fire fabrikkene i Norge til mottakerhavner i Storbritannia, Irland og på det europeiske kontinentet - Hamburg, Gent, Tilbury, Immingham, Dundee, Bilbao, Belfast og Drogheda.

VINN-VINN SAMARBEID

Fra starten har volumet på leveransene økt. I 2005 vil Lys-Line skipe 650 000 tonn papir for Norske Skog, økende til 715 000 tonn i 2006.

Vekst og langsiktighet til tross, samarbeidet har også bydd på tøffe tak opp gjennom årene. – Ved flere korsveier fikk vi beskjed om å redusere prisen med opp til fem prosent eller miste kontrakten. Sammen har vi jobbet oss

“ Sammen har vi jobbet oss gjennom vanskelige markedssituasjoner og skapt vinn-vinn muligheter i stedet.

gjennom vanskelige markedssituasjoner og skapt vinn-vinn muligheter i stedet, forteller Larsen. – Sist forlenget vi tre av skipene og reduserte dermed antall seilinger fra Oslofjorden med økt kapasitet. Dette gjorde det mulig for Lys-Line å påta seg transportene også fra Norske Skog Skogn til havner rundt Nordsjøen. Modifikasjonen av skipene og

tilpasningen av rutetidene kom til gjennom felles planlegging med Norske Skog. Løsningen senket kostnadene for begge parter, og styrket konkurransevnen.

“I KLEMMEN”

Lys-Line har spesialisert seg på skogsprodukter. I 2004 var totalt skipet volum 2,5 millioner tonn. Dette omfatter en million tonn papirprodukter-break bulk, en million tonn containerlast og 0,5 millioner tonn bulkvarer. Norske Skog er den desidert største enkeltkunden.

– Papirrullene krever mye omsorg av logistikkleverandøren. De største rullene veier mer enn fem tonn. Klemmene som løfter dem må være nøyaktig innstilt og kun bruke nødvendig kraft samtidig som rullene ikke skal glippe. Klemtrykket måles ukentlig. Millimeter med kast på papirrullene kan skape kostbare brudd i avisproduksjonen. Rullenes rundhet må på ingen måte skades under transporten. I lasterommet sikres lasten med gummiputer og nylonbånd. Alle skott er vertikale for optimal støtte, forklarer Larsen.

Linjevirkosomhet i Nordsjøen forutsetter at man tilpasser seg naturkreftene. Larsen sier at papiret skipes i spesialkonstruerte skip med sideport. 10 tons heiser og seks elektriske trucker i lasterommene med markedets beste papirklemmer, er påkrevet utstyr. Logistikkoperasjonen krever en konstruktiv dialog i alle ledd med kunden. Begge er tjent med en langsiktig horisont.

– Siden starten i 1969 har jeg vært ansvarlig for Norske Skog hos Lys-Line. Kontaktpersonene hos Norske Skog har vekslet, men hele tiden har vi møtt positive og godt kvalifiserte personer som det har vært både utfordrende og morsomt å jobbe sammen med. At Norske Skog nå er en markedsleder på globalt nivå byr på nye utfordringer og muligheter for oss, avslutter Larsen.

SPESIALKLEMMEN: Magnus Larsen i Lys-Line er fornøyd med spesialutstyret som sikrer forsvarlig håndtering av papirrullene.

■ Fakta om Lys-Line:

Etablert i 1969
150 ansatte
Omsetter for ca. 120 millioner EUR
Opererer 21 skip
Leverer dør til dør logistkløsninger basert på linjevirkosomhet

Vinnerlaget

Målet var tidlig klart da teamet fra Tsjekkia og Norge møttes: Sammen ville de gjøre Norske Skog Steti til en vinner.

Selv om målet var klart, var skepsisen også til stede. Trond Flaten, som er sjef på Norske Skog Steti, forteller at Norske Skog Research & Development (NSR&D) tradisjonelt har hatt ord på seg for å ha en litt for teoretisk tilnærming til fabrikkens praktiske problemer.

Det var noe av bakgrunnen for at NSR&D gikk til oppdraget med en viss ydmykhet. – Vi var helt på det rene med at det var viktig å etablere et godt forhold til fabrikkmiljøet, slik at vi kunne stå frem som ett team. Nå kan vi i høyeste grad si vi lyktes - sammen, sier prosjekt-koordinator Hans-Erik Høydahl fra NSR&D.

FOR GOD - FOR FORT?

Fabrikken i Steti gjorde store fremskritt etter at den ble en del av Norske Skog i 1997. Mot slutten av 2001 ble det besluttet å markedsføre papiret fra fabrikkens under Nornews-navnet.

– I ettertid kan vi si at denne beslutningen var noe forhastet, sier Trond Flaten. – Det skulle nemlig vise seg at vi slet med å oppfylle

TEAMARBEID: Sammen fant de løsningene på Norske Skog Stetis kvalitetsproblem. Foran, fra venstre: Hans-Erik Høydahl, Tereza Engová, Zdenek Filip, Vidar Wendel og Aanon Roring. Stående bak: Terje Rian og Knut Roar Braaten.

kravene til kjørbarehet over tid. Trykbarheten har derimot vært blant markedets beste hele tiden.

På grunn av den store flommen i Tsjekkia sommeren 2002, ble arbeidet med kvalitetsforbedring forsinket med et halvt år. Dermed var det først sommeren 2003 at man kunne ta fatt på oppgaven for alvor.

VEIEN MOT MÅLET

– Da prosjektgruppen fra fabrikkens og NSR&D kom sammen for første gang var målet å lage et stabilt, godt avisepapir som oppfyller de kravene Norske Skog stiller, sier Hans-Erik Høydahl.

– I Improvement 2003 ble NSR&D tilført ressurser for å gjøre oss bedre istand til å hjelpe fabrikkene med å nå sine mål. Disse ressursene har bidratt vesentlig til resultatforbedringene i vårt "Nornews Steti" prosjekt, sier Trond Flaten.

Med målet etablert dreide mye av jobben i startfasen seg om å få til et fruktbart samarbeid mellom to nokså forskjellige miljøer. Språkbarrierene var én ting, men de lar seg løse når viljen er til stede, mener Stetis prosjektleder Roman Mamula. – Utfordringen var å finne en funksjonell, praktisk måte å samarbeide på.

RASKE RESULTATER

– Ved siden av teambygging var vi også svært opptatt av å jobbe praktisk, supplerer Mamula. – Dette har vist seg å være viktig både for de resultatene vi allerede har nådd, og for samarbeidet i fremtiden. Dermed kunne hele teamet ta ansvar fra starten av, samtidig som de første resultatene ble oppnådd hurtig.

Før prosjektet ble startet hadde Norske Skog Steti selv oppnådd forbedringer gjennom blant annet å fjerne defektene i papirbanen som skyldtes kalandreringen, samtidig som papirstyrken ble forbedret ved å tilføre sulfatmasse.

– Men det sto klart at for å oppnå varige forbedringer, måtte vi se på hele produksjonskjeden, sier fabrikkens sjef Flaten, som er svært fornøyd med den praktiske tilnærmingen som teamet valgte:

– Hovedårsakene ble raskt identifisert. Å løse dem har naturlig nok tatt lenger tid, men gjennom systematisk arbeid og ved å teste tanker og idéer fra både egne og eksterne hjelpere ser vi nå slutten på problemene våre, og ordremassen øker jevnt og trutt.

NYTTIG FOR ANDRE

Innen året er omme skal Norske Skog Steti ha oppfylt alle krav til produksjon av Nornews

kvalitet. Men det stanser ikke der. Erfaringene fra samarbeidet er nemlig så gode at hele Norske Skog vil ha glede av dem i fremtiden.

– Et prosjekt som "Nornews Steti" er like mye et kultur- som et utviklingsprosjekt. Det betyr at vi må bruke de rette virkemidlene og bli et sammensveiset team. Egentlig er det ikke veldig forskjellig fra det som foregår i et fotballag. Suksess er avhengig av filosofi, kommunikasjon, væremåte og virkemidler. Tekniske forhold er det vesentligste, men vi må ikke et øyeblikk glemme å jobbe med den menneskelige siden. Først da klarer vi å etablere eierskap og delaktighet og nå det virkelige målet sammen. I dette tilfellet er målet å gjøre Norske Skog Steti til en vinner, avslutter Høydahl.

Norske Skog Research & Development er aktiv på flere områder

1. Kvalitetsutvikling – kontinuerlig forbedring av kvaliteten på eksisterende produkter
2. Prosessutvikling – optimalisering av kostnader, maskineffektivitet samt prosessdesign og drift
3. Produktutvikling – søken etter potensielle, nyskapende produkter for å imøtekomme kundenes behov og forbedre lønnsomheten i selskapet
4. Kundestøtte – hjelpe kunder til å optimalisere kvaliteten i trykkeriene
5. Støtte og service – oppdrag og "feilsøking" i fabrikkene
6. Ekstern forskningsledelse – for maksimal avkastning til selskapet fra midler brukt på eksterne forskningsinstitusjoner
7. Kunnskapsdeling – spredning og bruk av kompetanse fra en del av selskapet til en annen

Feilsøking hos kunden

Norske Skog Research & Development (NSR&D) hjelper kunden med feilsøk og best mulig trykkprosess, selv om utfordringene ikke alltid er knyttet til papir fra Norske Skog.

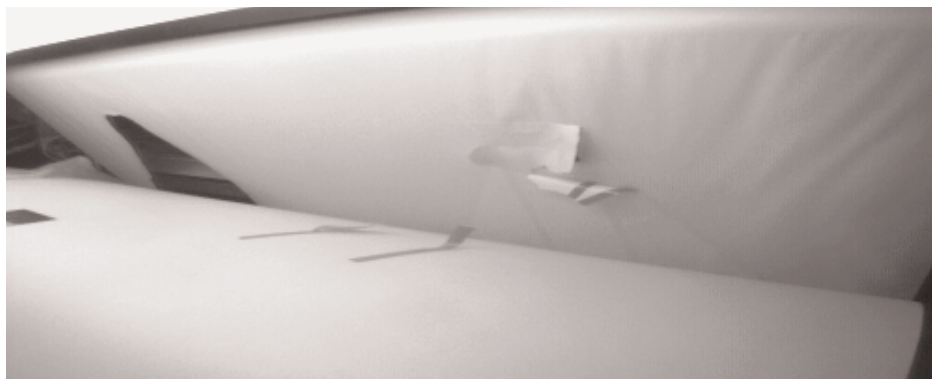
KAMERAINSTALLASJON

Norske Skog har for eksempel installert online-kamerasystemer for overvåkning og eliminering av papirbanebrudd i papirmaskiner og hos en rekke trykkerier. Installasjonene er spredd over tre kontinenter og i syv land.

Etter et brudd i en papirbane, enten i papirmaskinen eller i trykkeriet, kan det ta inntil en time før maskinen er i gang igjen, noe som fører til tapt produksjonstid. Dette koster penger. Det er derfor viktig å finne årsaken til bruddet for å kunne treffe forebyggende tiltak og redusere omfanget av driftsstansen så langt det er mulig. Et videosystem kan være et uvurderlig verktøy, siden det gir mulighet for å se papirbanen like før bruddet skjer.

Kamerainstallasjoner har gitt mye informasjon, både til Norske Skog som papirprodusent og til trykkeriene.

En stor andel av papirbanebruddene i trykkeriene skjer under skjøting av ruller. På grunnlag av videoopptak fra flere trykkerier har Norske Skog i samarbeid med kundene redusert problemet i betydelig grad. Dette forbedrer også kjørløstheten for alle papirprodusentene, ikke bare Norske Skog. At

PAPIRBRUDD: Kameraovervåking dokumenterer papirfeil og rullproblemer, slik at Norske Skog lettere kan løse problemene i samarbeid med kunden.

Norske Skog kan bidra til å forbedre kundenes produktivitet er en fordel for alle parter.

Systemet har skaffet til veie informasjon til de ulike papirfabrikkene om problemområder som det bør fokuseres på. Dette omfatter papirfeil, rullkvalitet og transportskader.

Det databaserte videosystemet fungerer i prinsippet som en videoopptaker med et kontinuerlig bånd som lagrer 20-60 sekunder video fra hvert kamera i dataminnen. Når det inntreffer et papirbanebrudd, utløses systemet av bruddetektorer i papirmaskinen

eller trykkpressen. Opptaket stanses umiddelbart, og bildene overføres fra minne til harddisk.

For trykkpressene er de fleste kameraene installert i eller i nærheten av rullstativet, helst så nær avrullingene som mulig. Årsaken til dette er naturligvis at det er mest interessant å se etter defekter i papiret. Imidlertid omfatter noen av installasjonene også at kameraer blir plassert lenger ned i produksjonslinjen for å se hvordan banefeil kan gi påvirkning i senere produksjon.

Kompetansenettverk

Norske Skog Research & Development (NSR&D) har 60 medarbeidere fordelt på seks avdelinger over hele verden. Forskningsdirektør Georg Carlberg leder NSR&D fra Norske Skogs hovedkontor i Oslo.

NSR&D deltar i et stort antall tekniske nettverk, både internt og eksternt. Hovedformålet med disse nettverkene er å spre og dele erfaringer og teknisk kompetanse og dermed sørge for at "beste praksis" blir fulgt, og for å unngå å måtte "finne opp hjulet på nytt".

En betydelig del av NSR&Ds arbeid utføres i samråd med Norske Skogs kunder, vanligvis

i nært samarbeid med selskapets tekniske kundeservicemedarbeidere, leverandører av forbruksmateriale (for eksempel trykkfarge, fuktevann, gummiduker) og trykkpresser. NSR&D samarbeider også tett med eksterne

forskningsinstitusjoner og utviklingsleverandører (institutter og universiteter), samt Norske Skogs fabrikk, salgs- og markedsføringsavdelingen, supply og logistikk og andre interne spesialister.

Leder for	Sted
Australasia: Rob Jackson	Norske Skog Boyer
Bestroket papir: Thomas Kraschitzer	Norske Skog Bruck
Mekanisk masse: Jan Hill	Norske Skog Saugbrugs
Papir: Klaus Møller	Norske Skog Saugbrugs
Prosesskjemi: Manfred Kessler	Norske Skog Bruck / Norske Skog Follum
Kjørbarhet / trykkbarhet: Bjørn K. Thomassen	Norske Skog Union

Et nytt syn på støvdannelse

Støvdannelse (linting) fra ubestrøket mekanisk offset-papir har i flere tiår opptatt papirprodusentene.

EN KOMPLEKS UTFORDRING

Støvproblemet fremkommer vanligvis som oppbygning av støvavsetninger på offsetduker. Dette påvirker trykkvaliteten og driftseffektiviteten i trykkpressen. Det er en ekstremt kompleks utfordring. På tross av at en rekke forskningsinstanser har lagt ned et intensivt forsknings- og utviklingsarbeid de siste årene, vet vi lite om årsakene til støvingsproblemene og dermed også løsningene.

Dette avspeiles også av at problemer kommer og går med jevne mellomrom uten åpenbar forklaring, og at det kan oppstå i ett trykkeri, men ikke i et annet ved trykking på samme papirtype under tilsynelatende samme forhold.

PÅ JAKT ETTER EN LANGSIKTIG LØSNING

Norske Skog Research & Development (NSR&D) har derfor sett på fenomenet med

friske øyne. Det arbeides for å finne praktiske løsninger på kort sikt, men også langsiktige løsninger basert på en mer grunnleggende forståelse av hvilke mekanismer som er inne i bildet.

BRETT SAMARBEID

Eksterne forskningsinstitusjoner i Norge (Papir- og fiberinstituttet A/S, PFI), Sverige (STFI-Packforsk) og Australia (The CRC for Functional Communication Surfaces) bidrar i høy grad til dette arbeidet ved å gjennomføre prosjekter og programmer som er helt eller delvis finansiert av Norske Skog.

Arbeidet er nøye koordinert med et stort prosjekt som NSR&D påbegynte tidlig i 2004. Fremgangen har vært betydelig når det gjelder den grunnleggende forståelsen for støvingsproblematikk knyttet til produktene, og støvmotstanden i produktet er forbedret. Nye løsninger testes og iverksettes kontinuerlig.

Nye fargestoffer innført på fabrikkene i Australasia

I et forsøk på å forenkle globale leverandøravtaler for fargestoffer, inngikk de tre fabrikkene i Australasia et tett samarbeid med Norske Skog Supply & Logistikk og Norske Skog Research & Development (NSR&D).

BETYDELIGE BESPARELSER

Prosjektet startet med innledende laboratorietesting i Europa. Dette ble etterfulgt av omfattende laboratorieevaluering av hvert av de tre anleggene. Gjennom laboratoriearbeidet og teoretiske studier ble det bestemt at hvert anlegg i Australasia kunne ta i bruk de nye fargestoffene for å oppnå ønskede nyanser på alle produkter. Dermed kunne man oppnå betydelige besparelser.

Da det tekniske arbeidet i hovedsak var utført, gikk salgs- og markedsorganisasjonen i sving med å forsikre kundene om at endringene ikke ville påvirke fargen på produktene deres. Verken produsenten av fargestoffene eller det globale distribusjonsselskapet hadde tidligere etablert seg i regionen. Da systemet var på plass, ankom de første forsendelsene med fargestoff, og innen noen timer var produkt- og prosesssteamene på fabrikkene kommet i gang med utskiftningen.

Dette har vært en svært vellykket imple-

mentering som involverte hele produksjonskjeden fra originalprodusenten av et kjemisk tilsetningsstoff, distribusjonsselskaper, en rekke funksjoner innen Norske Skog samt våre kunder.

UNDER MIKROSKOPEP: Nye fargestoffer er tatt i bruk i Australasia.

Et praktisk verktøy for feilsøking

Som et hjelpemiddel ved feilsøkingen i trykkeriene har Norske Skog Research and Development (NSR&D) introdusert en rekke prøvetakingssett i hele Australasia. Disse settene ble utviklet i samarbeid med salgs- og markedsavdelingen.

De inneholder nødvendig utstyr og detaljerte instruksjoner om innsamling av egnede prøver som kan bidra til å hjelpe kunder som opplever problemer.

Innføringen av de nye prøvetakingssettene har gjort det mulig for NSR&D å bidra ytterligere til å knytte Norske Skog og selskaps kunder nærmere hverandre.

Ulike kilder kan bidra til trykkeproblemer. I mange situasjoner er hovedårsaken ikke alltid så innlysende. Det må tas i bruk egnede prøveprosedyrer hvis man skal komme problemene til livs. Dette krever omfattende prøver fra en rekke områder for å sikre at alle eventualiteter er dekket. Dette vil til syvende og sist føre til at man kan identifisere/løse problemet.

Prøver av avskrap materiale, tape-prøver fra gummiduker, uvaskede plater, papirrester fra rullstativet samt trykkfargen som ble brukt, er avgjørende. Et eksemplar av den trykte avisen der problemet fremgår, er også nødvendig.

Alle produktkvalitets- og produktstøtteansvarlige i Australasia har et prøvetakingssett. Den siste tids utplassering av ekstra sett på ulike regionale trykkerier gjør det mulig for våre kunder å samle inn prøver selv hvis personell fra Norske Skog ikke er til stede.

Australasia også sertifisert

Den europeiske delen av Norske Skog Research and Development (NSR&D) har i flere år vært ISO 9001-sertifisert. NSR&Ds prosjektstyringssystem, som følger den grunnleggende strukturen i Norske Skogs utførlige veiledning for styring og kontroll av prosjekter, er en integrert del av NSR&Ds kvalitets-sikringssystem.

I 2004 ble den australasiatiske forsknings- og utviklingsavdelingen sertifisert for "forskning, konstruksjon og utviklingsarbeid innen masse og papir" i henhold til AS/NZS 9001:2000 ISO-standarden av Det Norske Veritas.

Den australasiatiske avdelingen har arbeidet frem mot sertifisering de siste to årene. Denne oppgaven har omfattet iverksetting av nye prosedyrer som dokumentstyring, ledelsesgjennomgang og revisjon samt avviksprosedyrer. Arbeidet har også omfattet en komplett gjennomgang av eksisterende prosedyrer og dokumentasjon.

Produksjonskapasiteter i 2005 (i 1 000 tonn)

Fabrikk	Land	Avispapir ¹⁾	Annet ubestrøket trykkpapir	SC magasinpapir	LWC magasinpapir	Sum avis- og magasinpapir
Europa:						
Norske Skog Skogn	Norge	580				
Norske Skog Saugbrugs	Norge			560		
Norske Skog Follum	Norge	130	145		135	
Norske Skog Union	Norge	115	150			
Norske Skog Golbey	Frankrike	610				
Norske Skog Bruck	Østerrike	120			255	
Norske Skog Steti	Tsjekiske Rep.	130				
Norske Skog Walsum	Tyskland				445	
Norske Skog Parenco	Nederland	450				
Total Europa		2 135	295	560	835	3 825
Australasia:						
Norske Skog Tasman	New Zealand	380	50			
Norske Skog Albury	Australia	225				
Norske Skog Boyer	Australia	205	85			
Total Australasia		810	135			945
Sør-Amerika:						
Norske Skog Pisa	Brasil	185				
Norske Skog BioBio	Chile	60	65			
Total Sør-Amerika		245	65			310
Norske Skog Canada Ltd. ²⁾						
Crofton	Canada	265	155			
Elk Falls	Canada	380	150			
Port Alborni	Canada		215		220	
Powell River	Canada	125	330			
Total Canada		770	850		220	1 840
Pan Asia Paper Company Pte. Ltd. ³⁾						
Pan Asia Paper Jeonju	Republ. Korea	865	135			
Pan Asia Paper Chongwon	Republ. Korea	190				
Shanghai PanAsia-Potential Paper Co., Ltd.	Kina	145				
Hebei PanAsia Long-Teng Paper Co. Ltd.	Kina	330				
Pan Asia Paper Sing Buri	Thailand	125				
Total Pan Asia Paper Co Pte. Ltd.		1 655	135			1 790
Malaysian Newsprint Industries Sdn. Bhd. ⁴⁾						
	Malaysia	250				250
Sum		5 865	1 480	560	1 055	8 960
Ekskl. 50% Pan Asia		5 040	1 415	560	1 055	8 065
Basert på eierandeler		4 330	810	560	900	6 600

1) Avispapirkapasiteter er basert på 45 g/m² i Europa og i Asia, og på 48,8 g/m² i andre regioner.

2) Kapasiteten for NorskeCanada er oppført med 100 %. Norske Skog eier 29,4 % av selskapet. NorskeCanada produserer i tillegg 130 000 tonn kraftliner og 500 000 tonn markedsmasse.

3) Kapasiteten for PanAsia er oppført med 100 %. Norske Skog eier 50 % av selskapet. PanAsia eier 56,1 % av Shanghai Pan Asia-Potential Paper. PanAsia eier 80 % av Hebei PanAsia Long-Teng Paper. Denne fabrikk er under bygging, og starter produksjon i 2. halvår 2005.

4) Kapasiteten for MNI er oppført med 100 %. Norske Skog eier 33,65 % av selskapet.

Bærekraftig kulturrevolusjon

Styreleder for Worldwatch Institute, Øystein Dahle, er mer optimistisk enn han noen gang har vært. Dette til tross for at verden aldri har vært lenger unna en bærekraftig fremtid, og selv om problemene vokser raskere enn løsningene.

Jeg er optimistisk. Vi er kommet til et punkt hvor det ikke lenger er nok å skyldte på at andre ikke gjør noe for en bærekraftig utvikling. Vi må personlig gjøre en innsats, sier den tidligere toppsjefen i norsk oljeindustri.

Øystein Dahle har i en menneskealder forsøkt å forene industriutvikling med et brennende miljøengasjement. Han måtte til slutt gi opp forsøkene på å overbevise oljebransjen om hvor viktig det er at den tar ansvar og ser muligheter for en bærekraftig utvikling.

– Jeg mener at papirindustrien har alle forutsetninger for å demonstrere bærekraftig utvikling i sin fulle bredde. Den har fornybart råstoff, resirkulerbart produkt og det er mulig å tenke seg hovedsakelig bruk av fornybar energi. Papirindustrien har det beste utgangspunkt for å bli et globalt utstillingsvindu, et ideal for all annen industri, fordi den ikke forbruker mer enn renten av naturkapitalen, mener Dahle.

UTFORDRER ØKONOMENE

Men er det mulig å forene industriens grunnleggende drivkraft, høy avkastning på investeringer og kapital, med bærekraftig utvikling?

Øystein Dahle ser at det er behov for en slags kulturrevolusjon. Industriens ”profeter”, økonomene, trenger en korrigeret kurs. – De styrer feil vei. Økonomene utfordres for lite.

Jeg savner et sterkt nok miljø som kan utfordre den ”religiøse” plattformen som økonomene opererer ut fra: Vekst, vekst, vekst. Selvsagt ser jeg konflikten mellom konkurransesituasjonen som ikke tar hensyn og den intellektuelle forståelse for at vi ikke kan fortsette som før. Men det er snakk om langsiktig overlevelse.

– Jeg har den fordel at jeg ikke utelukkende er oppvokst i naturvernmiljøet. Det gjør at jeg har en mulighet til å vurdere hele spekteret. Derfor er jeg etter hvert tryggere og tryggere på at det blir ingen bærekraftig utvikling uten industriens medvirkning, sier Dahle.

POLITIKERNES DVALE

Industrien må være med på grunn av sin påvirkningskraft, kunnskap og ressurser. En av de viktigste utfordringene blir å gå fra regellojalitet til å ta en lederrolle. Det krever handlefrihet og ressurser for å ha mot til å eksperimentere. Industrien har makten i dag, men politikerne må ta den tilbake. Det er det politiske systemet som må sette rammebetingelsene.

Innenfor energisektoren skjer det noe positivt. Oljeindustrien var en solid blokk inntil for seks-syv år siden. Da gikk sjefen for British Petroleum (BP) ut og erklærte at BP skulle bevege seg fra et rendyrket oljeselskap til et energiselskap, og fikk mye oppmerksomhet for denne nytenkningen. Visjonen var

at BP ikke bare betyr British Petroleum, men Beyond Petroleum. Med andre ord er det ikke slutt selv om oljen mangler. Den fossile æra må bli kortere enn ressursgrunnlaget tilsier. Hvis man våger å se langt, skal det ikke mye fantasi til å se at en bærekraftig retning er forretningsmessig fornuftig.

Forutsetningene for næringslivet kan ikke være de samme som når vi ser grensene for

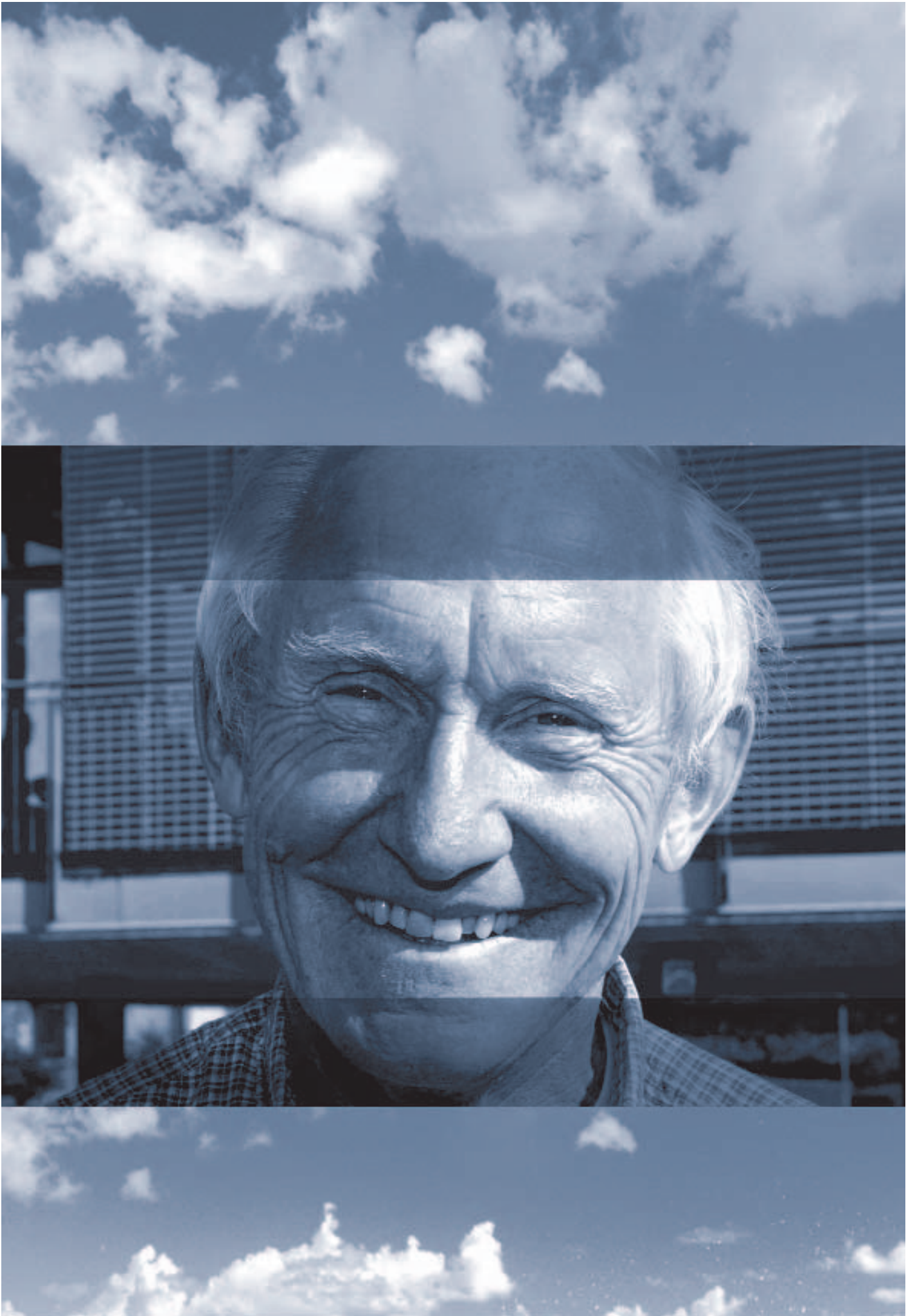

En bærekraftig retning er forretningsmessig fornuftig.

menneskenes aktiviteter. Noen store, ansvarlige selskaper har et genuint ønske om at sosialt ansvar og bærekraftig utvikling skal fungere, men det blir et fundamentalt problem når vi ikke innretter oss på utfordringene for langsiktig overlevelse.

KLIMA – EN RISIKO

Lederen for Worldwatch Institute i Norden har, som toppleder i oljeindustrien, sittet på den andre siden av bordet og kjenner alle utfordringene. Han mener at oljeindustrien ikke erkjenner eller er villig til å innrømme at vi har et fremtidig klimaproblem og at klimastabilisering er en utfordring uten sidestykke.

■ Øystein Dahle

Født: 1938

Oppvokst: Drammen

Utdannelse: Kjemiingeniør fra NTH, 1961

Yrkeserfaring: 1963-1995 Esso Norge

(Siste ti år som viseadministrerende direktør)

Styreverv og engasjement

2004 - Styreleder i Friluftslivets fellesorganisasjon

2000 - Styreleder i Worldwatch Institute

1994 - 2003 Styreleder i Den norske turistforeningen

1988 - Styreleder i Worldwatch Institute Norden

Sitter i programstyret for RAMBU i Forskningsrådet

Rammebetingelser, styringsmuligheter og virkemidler for en bærekraftig utvikling

Rådgiver for Cicero

Senter for klimaforskning

Styremedlem i UNEP/GRID Arendal

Et informasjonssenter for miljø opprettet av norske myndigheter i 1989 i samarbeid med FNs miljøprogram

Styremedlem i GENØK

Institutt for genøkologi

Styremedlem i Sofie-stiftelsen

Sofie-stiftelsen står bak Sofie-prisen, som er etablert for å inspirere mennesker som jobber for en bærekraftig fremtid.

stabilisering er en utfordring uten sidestykke.

– Det er en av grunnene til at jeg forlot bransjen, sier Øystein Dahle. – Denne industrien er vant til å arbeide med risikostyring. Jeg forsøkte i årevis å lansere begrepet kunnskapsbasert risikoforståelse. Da trenger vi ikke vitenskapelig bevis for at det går verre med kloden. Industrien må i fremtiden være villig til å se at klimaet innebærer en risiko som må med i den fullstendige risikoanalysen før den gjør langsiktige investeringer.

Dahle hevder hardnakket at det er en klar risiko for destabilisering av klimaet på bakgrunn av det vi vet om drivhuseffekten.

– Vi har valgene ennå. For å sikre en ansvarlig utvikling der de fleste bor og lever på eller under eksistensgrensen, må vi, i følge FNs miljøprogram, redusere ressursforbruket til en tiendedel i vår del av verden. Mine medievenner opplevde dette signalet som en trykkfeil. Hvordan skal vi møte historiens viktigste utfordring når vi i dagens samfunn anser signalet som en trykkfeil?

I SAMME BÅT

Miljøbevegelsen hadde sin gullalder på 1970-tallet. Engasjementet var stort og førte blant annet til etableringen av grønne politiske partier. Er folk flest mer likegyldige til miljøspørsmål nå?

– Det går i bølger, men hver nye bølgetopp er alltid høyere enn den siste. Jeg mener nok at vi kan se tilløp til apati, fordi vi forstår at problemstillingene er mye mer kompliserte

enn vi trodde for 20-30 år siden. På det tidspunktet så vi problemene som svart røyk fra fabrikkene, oljesøl og bileksos. Det var enklere å engasjere seg i det som var synlig og nært.

I praksis er dette løst. Nå er situasjonen slik at vi ikke bare kan kjeft på andre. Vi må gjøre en innsats selv. Det krever en kulturendring, et holdningsskifte. Det å måtte stramme inn er ikke like appellerende. Industrien og enkeltmennesket er mer eller mindre kommet i samme båt.

Dahle hevder at industrilederne er usikre og nøler med å gripe fatt i de store problemstillingene samtidig som de føler en viss tilfredshet med at de har lagt første-generasjons miljøsynder bak seg. De tror det er en umulighet å drive industri uten økonomisk vekst.

MARKEDETS MAKT

Hva er interesseorganisasjonenes rolle fremover?

– I dag har markedet større makt enn interesseorganisasjonene. Samtidig har de sett at det gir resultater å bruke markedene for å påvirke industrien og det politiske miljøet. Markedet har for lengst begynt å stille krav til bedriftene, understreker Dahle.

– Hvis noen hadde fortalt meg for 25 år siden at Springerkonsernet kom til å ha større innflytelse på skogbruket i Norge enn Naturvernforbundet, hadde jeg fått meg en god latter, sier Dahle som referer til en samtale med innkjøpsjefen i Axel Springer Verlag. Han sa at det ikke bare var miljøinteresse, men en eksistensiell nødvendighet for hans bedrift å ha en aktiv holdning i miljøspørsmål på råstoffsidene. Det skyldes konkurransen mellom formidling av ord via skjerm og papir. For forlagene er det viktig fortsatt å formidle via papir samtidig som de satser på andre kanaler. Men skal det trykte ord overleve, forutsetter det at skjermensiden ikke er alene om en miljøvennlig fremferd. Eller for å si det omvendt: Papirindustrien må ha et rent rulleblad helt tilbake til skogen.

Industrien må fortjene retten til drift, og forstå at den ikke kan utøve sin makt så tøft som den gjør. Det krever at politikerne erkjenner at de har virkemidler og mobiliserer mot til å bruke dem. Industrien må erkjenne at det politiske systemet setter rammene, og interesseorganisasjonene må bruke sine virkemidler.

Øystein Dahle mener interesseorganisasjonenes innflytelse har vært for liten de siste årene, samtidig som problemene har vokst seg unødvendig store. Det kan lett føre til at vi får se mer militante metoder fra miljøvern-aktivistene.

TRIVSELSSAMFUNNET

Hvordan er det mulig å forsvare en optimistisk holdning på vegne av kloden?

– Ja, jeg er nok mer optimistisk nå enn jeg noen gang har vært, fordi jeg ser at vår stressede hverdag ikke har noe med livskvalitet å gjøre.

Da nærmer vi oss ditt trivselssamfunn?

– Vi snakket før om det postindustrielle samfunn, men det er et for vanskelig begrep å forstå. Trivselssamfunnet er et enklere og et varmere begrep. En god miljøkurs betyr nemlig ikke at livet blir kjedeligere og fremtiden dystre. Miljøvernerne kan i realiteten tilby en bedre fremtid. I USA har de lange måleserier av folks oppfatninger. I 1957 svarte ca. en tredjedel av en representativ gruppe amerikanere at de enten var fornøyde eller svært fornøyde med tilværelsen. Over det halve århundre undersøkelsen har blitt gjentatt, har andelen tilfredse gått jevnt nedover. Og det til tross for at realinntekten til den representative gruppen er tredoblet over samme periode. Vi kan med andre ord ikke kjøpe oss tilfredshet.

Øystein Dahle snakker varmt om behovet for en "termostat" i økonomien. Vi får ikke samfunnskvalitet, et trivselssamfunn, av å pøse på med kjøpekraft. Det er et tankekors at Norge som stadig figurerer som et av verdens beste land å bo i, har et gjennomsnittlig sykefravær på en måned i året for hver yrkesaktiv. Hvert tiende menneske er sykemeldt hele tiden.

– Redusert forbruk kan føre til økt trivsel. I den tredje verden er problemstillingen motsatt. Det er ikke noe alternativ at vi må ha en vekst på fem prosent hvert år i den vestlige verden for at utviklingsland skal øke sin velferd med noen promille. Den største utfordringen er å redusere ulikhetene mellom den rike og fattige del av verden.

Det spørsmålet vi må finne svar på, er om vi som har så mye må ha mer for at de som ikke har noe, skal få nok. Dette er et etisk dilemma og det er uholdbart at forskjellen mellom fattige og rike land er så stor som den er. Dette er en tidsinnstilt bombe med betydelig sprengkraft, og det er i høyeste grad en del av bærekraftproblematikken.

– La oss ønske hverandre lykke til på ferden, sier Dahle.

■ Worldwatch Institute

Worldwatch Institute (WWI) ble etablert i 1974 som en uavhengig forskningsinstitusjon med base i Washington DC, USA. Institusjonen har til hensikt å oppmuntre til en reflektert og bevisst holdning til globale spørsmål, herunder bærekraftig utvikling og sosial rettferdighet. WWI samarbeider med flere organisasjoner over hele verden, som fremmer og selger institusjonens publikasjoner. Worldwatch Institute Norden representerer WWI i de nordiske landene.

På riktig vei

Miljø har en sentral plass i Norske Skogs nye strategidokument. – Det peker i riktig retning for fremtiden, mener miljødirektør Thor H. Lobben.

Strategidokumentet heter det at Norske Skog skal arbeide for bærekraftig utvikling gjennom høy miljømessig standard og sosialt ansvarlig forretningspraksis.

– Det er jeg godt fornøyd med. Det bidrar blant annet til å understøtte våre kunders bestrebelser på de samme områdene, sier Thor H. Lobben, som fortsetter:

– Jeg er overbevist om at en god fremtid, både for Norske Skog, papirindustrien og det trykte ord, er avhengig av at virksomheten drives på en måte som fortjener samfunnets aksept. Dette oppnår vi når våre miljøprestasjoner holder mål i hele verdikjeden. Det har vært sagt før, men jeg gjentar gjerne at papirindustrien har bedre forutsetninger enn de fleste for å være en bærekraftig industri i fremtidens samfunn.

“Miljø er en del av kundenes krav til kvalitet.

Lobben forteller om henvendelser fra kunder som ber om informasjon om miljøaspekter:

– Miljø er en del av kundenes krav til kvalitet.

MILJØSERTIFISERING

Systemer for miljøstyring i fabrikkene og funksjonelle enheter er verktøy i arbeidet for kontinuerlig forbedring. 13 av Norske Skogs 14 heleide fabrikker er sertifisert i henhold til miljøstyringssystemet ISO 14001. Den siste vil være på plass i løpet av første halvår i 2005. Konsernavdelingen som har ansvar for kjøp av tømmer og sagbruksflis i Europa har hatt

tilsvarende sertifikat siden 2000.

– Ambisjonen er at hele kjeden fra tømmerkjøp og andre innkjøp via produksjon til salg skal være sertifisert, fortsetter Lobben.

Sporbarhets sertifikater, såkalt Chain of Custody, ble tildelt Norske Skog Saugbrugs, Norske Skog Walsum, Norske Skog Union og Norske Skog Follum i 2004. Det arbeides med å innføre slik sertifisering også ved de øvrige fabrikkene.

– Som ansvarlig produsent skal vi vite hvor tømmeret til våre fabrikker kommer fra, at det stammer fra skog og plantasjer som drives miljømessig riktig og at det ikke har forekommet ulovlig skogsdrift, sier Lobben.

KLIMA OG POLITIKK

Det har blitt mer og mer klart at klima ikke bare er et miljøspørsmål, men også et storpolitisk tema med forretningsmessige konsekvenser. Konkurransesituasjonen i industrien kan bli endret, fordi mange land med store utslipp av klimagasser enten ikke deltar i Kyoto-samarbeidet, eller er uten forpliktelser i henhold til denne protokollen.

– Nå er det viktig at de såkalte Kyoto-mekanismene for utslippsreduksjoner blir prøvet ut i praktisk virkelighet i treforedling og annen industri, slik EU gjør med kvotehandel for CO₂ fra 2005. Den første perioden med målsatte nasjonale forpliktelser og utslippsreduksjoner etter Kyoto-protokollen begynner i 2008 og går ut i 2012. Det er også viktig at det internasjonale arbeidet med å sette mål for perioden etter 2012 kommer i gang på en god måte, påpeker Lobben.

FREM GANG I 2004

Når han blir bedt om en oppsummering av miljøåret 2004 for Norske Skog, svarer Lobben følgende:

– I korthet kan oppsummeringen være at

FELLES OPPFATNING: Øystein Dahle (til venstre) og Thor H. Lobben er enige om at papirindustrien har bedre forutsetninger enn de fleste for å være en bærekraftig industri i fremtidens samfunn.

vi nådde de forbedringsmålene vi satte oss på utslippsiden, at vi kom videre med sertifisering og at det ikke var overskridelser av myndighetenes krav av vesentlig betydning. Vi har fokus på kontinuerlig forbedring og følger opp fabrikkens miljøprestasjoner med en miljøindeks som vi har utviklet. Målet var en samlet forbedring for konsernet på minst fem prosent. Det var en krevende utfordring, som vi har klart bra. Vi har samme forbedringsmål i 2005.

Kontinuerlige miljøforbedringer i hele verdikjeden

Norske Skog skal utvikle og drive sine enheter med kontinuerlig forbedring av miljøprestasjonene. Målet er å redusere miljøbelastningen til et minimum.

Papirindustriens miljøutfordringer dekker hele virksomheten, fra anskaffelse og bruk av råstoff, via transport, produksjon og distribusjon, til innsamling og resirkulering. Norske Skogs miljørapportering gir et innblikk i hvordan selskapet arbeider innenfor disse områdene.

SERTIFISERING

Tredjeparts sertifisering er blitt et viktig hjelpemiddel for å sikre og dokumentere at miljøarbeidet drives i henhold til prinsipper for bærekraftig utvikling. Norske Skog var tidlig ute med å ta i bruk sertifiserte miljøstyringssystemer, og har siden 1996 arbeidet systematisk med dette. Norske Skog Skogn og Norske Skog Bruck var blant de første fabrikkene i verden som ble sertifisert i henhold til miljøstyringsstandard ISO 14001. Dette skjedde sommeren 1996.

For Norske Skog er det særlig innenfor tre områder miljøsertifisering er viktig. Dette gjelder, foruten de nevnte miljøstyringssystemene, sertifisering av skog og såkalt sporbarhetsertifisering i innkjøpsledd og på fabrikkene.

TRANSPORT

Norske Skog har som mål å transportere råstoff og ferdige produkter på en måte som gir minst mulig miljøbelastning. Valg av de miljømessig mest riktige transportløsningene er en stor utfordring. De ulike transportmetodenes relative miljøbelastning er ikke alltid like åpenbare.

I tillegg må forhold som lokal infrastruktur, kostnader og konkurransedyktige betingelser tillegges vekt.

MILJØPRESTASJON I FABRIKKENE

Norske Skogs fabrikker utarbeider et miljøprogram med tallfestede mål for de viktigste miljøparametrene hvert år.

Resultatene måles og rapporteres månedlig til konsernledelsen gjennom en egenutviklet miljøindeks. I denne inngår sentrale utslippsparametre til luft og vann, energiforbruk og avfallshåndtering.

Norske Skogs ambisjon er at alle fabrikker skal ha en miljøstandard som tilsvarer EUs referansedokument om beste tilgjengelige teknikk innenfor treforedling (Best Available Technique) innen 2008.

Fabrikkene i Europa holder stort sett dette nivået, men det gjenstår fortsatt noe arbeid ved enkelte av fabrikkene i Sør-Amerika og Australasia.

UTNYTTELSE AV RÅSTOFF OG ENERGI

Et av hovedmålene i selskapets miljøpolicy er optimal utnyttelse av alle innsatsfaktorer, herunder bruk av energi. Et viktig delmål er å utnytte eget organisk avfall til bioenergi. Dermed vil vi bidra til å redusere utslippene av klimagasser, ved at energi fra avfall erstatter bruk av fossilt brensel.

KVALITET I RETURPAPIR

Returpapir er et viktig råstoff for flere av Norske Skogs fabrikker. Selskapet er blant verdens største forbrukere av returpapir i produksjonen av avis- og magasinpapir.

I land hvor gjenvinningsnivået er høyt, er returpapirets kvalitet et viktig tema. Det er en stor utfordring å øke innsamlingsgraden og samtidig sørge for at det som samles inn er så fritt for fremmedelementer som mulig.

KLIMAPOLITIKK

EU har fra 2005 innført et system for handel med utslippskvoter for CO₂. Dette systemet omfatter alle Norske Skogs fabrikker på det europeiske kontinentet.

I en prøveperiode fra 2005 til 2008 har våre europeiske fabrikker stort sett fått tildelt de utslippskvotene de trenger. Etter 2008, når Kyotoavtalen trer i kraft, er det fortsatt uvisst hvilke kvoter de vil bli tildelt.

Den største usikkerheten knyttet til Kyotoavtalens konsekvenser for vår industri hefter ved kostnadene for elektrisk kraft.

Norske myndigheter har dessverre valgt å holde treforedlingsindustrien i Norge utenfor et norsk kvotehandelsystem. Dette medfører at fabrikkene i Norge får andre rammebetingelser enn konkurrentene i Europa. Norske Skog har uttrykt sin uenighet overfor norske myndigheter.

KJEMIKALIER

EUs nye kjemikalielovgivning REACH (registrering, evaluering og akkreditering av kjemikalier) trer trolig i kraft i 2007.

Det er foreløpig uklart i hvilken grad REACH vil få konsekvenser for treforedlingsindustrien.

I Norske Skog følger vi utviklingen nøye sammen med industriens organisasjoner, og vil forsøke å hindre at den nye lovgivningen får negative, konkurransevridende følger for treforedlingsindustrien i EØS-området sammenlignet med tilsvarende industri andre steder i verden.

2004

Forbruk av råstoff		Energiforbruk		Utslipp til vann		Utslipp til luft		Avfall		Produkter	
Rundvirke	4 995 000 m ³	Elektrisitet	11 000 GWh	Prosessvann	98 mill. m ³	CO ₂	860 000 tonn	Slam	880 000 tonn	Avispapir	3 423 000 tonn
Sagbrukflis	2 415 000 m ³	Varme	8 000 GWh	Organisk stoff (KOF)	41 000 tonn	SO ₂	910 tonn	Bark	270 000 tonn	Magasinpapir	1 362 000 tonn
Returpapir	1 475 000 tonn			Suspendert stoff (SS)	4 100 tonn			Annet	36 000 tonn		
Innkjøpt masse	242 000 tonn			Fosfor (Tot-P)	56 tonn			Spesialavfall	820 tonn		
Fyllstoff	518 000 tonn										

Norske Skog Miljøpolicy

Norske Skogs miljøpolicy er en integrert del av konsernets strategi for å nå sine overordnede mål. Den skal støtte bærekraftig utvikling av miljø og naturressurser.

Miljøforpliktelsene skal sees i sammenheng med forpliktelsene innenfor områdene helse og sikkerhet samt konsernets sosiale ansvar.

Norske Skogs miljøstrategi og policy gjelder for alle konsernets forretningsenheter. Norske Skog vil arbeide for tilsvarende miljømessige verdier i fellesforetak og deleide selskaper.

- **Norske Skog skal utvikle og drive** sine forretningsenheter med kontinuerlig forbedring av deres miljøprestasjoner og med mål om å redusere miljøbelastningen til et minimum. Det grunnleggende kravet er overholdelse av lover og regelverk.
- **Effektive produksjonsprosesser** med høy utnyttelsesgrad for råvarer og energi skal være grunnleggende målsettinger i alle produksjonsenheter. Miljøaspektet skal integreres i strategiske vurderinger og operasjonelle beslutninger.
- **Ansvar og oppgaver for miljø** skal være klart definert og overholdt i hele organisasjonen. Forretningsenhetene skal undervise og trene sine ansatte for å kjenne og forstå miljøpolicyen og de forventninger og krav den medfører i arbeidet.
- **Sertifiserbare** og internasjonalt anerkjente miljøstyrings-systemer skal brukes aktivt i ledelsen av alle produksjonsenheter.
- **Norske Skogs produksjonsenheter** skal ha miljøprogram med klare målsettinger og årlig fastsette miljømål som støtter opp om konsernets miljøpolicy og strategiske ambisjoner.
- **Norske Skog skal forvente** samme høye miljøprestasjon fra leverandører av varer og tjenester i verdikjeden som det som kreves i konsernets egen virksomhet. Skogsertifisering skal fremmes og sertifiserte virkesleverandører skal prioriteres.
- **Norske Skog skal ha en miljøprestasjon** som støtter konsernets kunder i å nå deres målsettinger på miljøområdet.
- **Norske Skog skal utvikle** og drive sine forretningsenheter med respekt for og i forståelse med de sosiale og kulturelle verdier som gjelder i de land konsernet har virksomhet.
- **Norske Skog skal være åpen** og ta aktivt del i dialog med interessenter og konsernet vil ha en åpen kommunikasjon vedrørende miljøforhold.

Mange land og kulturer – felles tro på miljømålene

Corporate Environment inviterte miljøsjefene fra alle Norske Skogs fabrikker rundt om i verden til et globalt møte i Norske Skog Bruck i Østerrike i november 2004.

I et globalt selskap som Norske Skog er det i praksis ikke mulig å ha fysiske møter rundt ethvert tema som dukker opp. Dagens moderne mediesamfunn gjør det likevel mulig å holde en tett og effektiv dialog ved hjelp av e-post, telefon- og videokonferanser og nettmøter. På tross av dette eksisterer det begrensninger som følge av ulike tidssoner, og det faktum at våre fabrikker er spredt på flere kontinenter.

Å møtes ansikt til ansikt en gang i blant er derfor viktig for å kunne gå inn i dypere diskusjoner, lære hverandre bedre å kjenne og derigjennom bedre samarbeidet. Derfor inviterte Corporate Environment miljøsjefene fra alle Norske Skogs fabrikker til et globalt møte i Bruck i Østerrike i november 2004.

– Det er viktig å bli personlig kjent med kollegaer rundt om på de andre fabrikkene. Vi arbeidet effektivt sammen i tre hele dager, diskuterte åpent strategier og målsettinger, og kom frem til en felles forståelse på en rekke saker. Det er interessant å se at kollegaer fra ulike deler av verden har den samme oppfatning av viktigheten av miljøarbeidet og føler samme ansvar for å bidra til bærekraftig utvikling, sier Gert Pflieger, miljøsjef ved Norske Skog Bruck.

SAMLET: Alle miljøsjefene i Norske Skog samlet i Østerrike.

Ansvar og organisering av arbeidet med miljø i Norske Skog

■ **Globalt** Konsernsjefen i Norske Skog har det overordnede ansvaret for selskapets resultater. Dette omfatter også forhold knyttet til konsernets miljøprestasjoner. En egen miljøavdeling på konsernnivå, Corporate Environment (CE), har ansvaret for å utvikle og vedlikeholde selskapets globale miljøpolicy og utarbeide og følge opp strategiske miljømål på vegne av konsernsjefen. CE inngår i strategiavdelingen i selskapet.

CE følger videre opp at fabrikkene og andre funksjonelle enheter setter individuelle miljømål, og at de presterer i samsvar med dette. Avdelingen mottar månedlige rapporter fra fabrikkene som sammenstilles og rapporteres videre til konsernledelsen. Den samarbeider også nært med andre avdelinger som Salg & Markedsføring og Supply & Logistikk om forhold knyttet til ytre miljø.

■ **Lokalt** Det meste av Norske Skogs arbeidsinnsats på miljøsidan foregår naturlig nok i fabrikkene. Hver fabrikk sjef har det operative ansvaret for at miljømålene blir nådd. Miljøansvaret er fordelt videre til avdelingsledere og til hver enkelt medarbeider.

Alle fabrikker har en egen miljøsjef som rapporterer direkte til fabrikk sjefen. Miljøsjefene samarbeider nært med CE, og er konsernets kontaktpunkt i fabrikkene. Det avholdes hvert kvartal møter mellom CE og alle fabrikkene i forbindelse med kvartalsrapporteringene, hovedsakelig i form av telefonkonferanser.

Fabrikkene bruker også CE som ressurs i saker der de ønsker råd og assistanse.

Miljøforhold knyttet til papir og papirproduksjon er en av faktorene som omverdenen er opptatt av. Arbeidet med miljø må drives i henhold til kriterier for bærekraftig utvikling.

Miljøsertifisering – et viktig verktøy i arbeidet med miljø

Norske Skog benytter i dag internasjonalt anerkjente sertifiserings-systemer som innenfor de ulike områdene fyller behovene for å systematisere og dokumentere arbeidet på miljøområdet for både internt og eksternt bruk. Alle sertifikater utstedes av en uavhengig tredjepart som også gjennomfører revisjon av systemene.

MILJØSTYRING

I løpet av 2004 ble ytterligere tre av våre fabrikker sertifisert i henhold til miljøstyringsstandard ISO 14001. Med dette er 13 av våre 14 heleide fabrikker sertifisert i henhold til denne standarden. Norske Skog Albury ble sertifisert i første halvår, mens Norske Skog Pisa og Norske Skog Tasman fikk godkjent sine ISO 14001 sertifiseringer i fjerde kvartal 2004. Norske Skog Steti vil, som den siste av våre heleide fabrikker, bli sertifisert i løpet av 1. halvår 2005.

ISO 14001 er en miljøstyringsstandard som setter krav til rutiner og prosedyrer for å drive et effektivt miljøarbeid på fabrikkene. Systemet setter krav til kontinuerlig forbedring av miljøprestasjonene og er et hjelpemiddel for fabrikkene til å sette og nå miljømål.

Noen av våre fabrikker er også registrert innenfor EUs forordning om miljøledelse og miljørevisjon, EMAS. Denne stiller tilsvarende krav til rutiner og prosedyrer som ISO 14001.

De to europeiske innkjøpsorganisasjonene Norske Skog Supply Wood (Norge) og Papierholz Austria (Østerrike), som kjøper tømmer til Norske Skog, er også sertifisert i henhold til ISO 14001. Det arbeides også med

å sertifisere andre relevante enheter i Norske Skog i henhold til denne standarden.

SKOGSERTIFISERING

Den beste sikkerheten for at tømmeret vi bruker kommer fra et bærekraftig skogbruk, er at skogen som tømmeret kommer fra er sertifisert i henhold til et internasjonalt anerkjent sertifiseringssystem. Det eksisterer i dag flere slike sertifiseringssystemer hvorav de to mest kjente, og mest relevante for Norske Skog, er Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC) og Forest Stewardship Council (FSC). Norske Skog anerkjenner begge disse.

Begge systemene beskriver hvordan skogen skal drives for å tilfredstille kravene til bærekraftig utvikling. De danner også grunnlaget for en tredjeparts sertifisering av at skogen drives i henhold til standardene.

Ikke alle land vi kjøper tømmer fra er kommet like langt i sertifisering av skoger. Vi prioriterer i utgangspunktet tømmer fra sertifisert skog. For tømmer som kjøpes fra ikke sertifisert skog, er det etablert egne rutiner for å kontrollere at tømmeret kommer fra skog som drives på en bærekraftig måte.

SPORBARHET

I 4. kvartal 2004 ble Norske Skog Union og Norske Skog Follum tildelt sporbarhets-sertifikater i henhold til Programme for the Endorsement of Forest Certification. I fjor fikk også Norske Skog Walsum og Norske Skog Saugbrugs tildelt slike sertifikater.

Fabrikkenes sporbarhetssertifikat gir informasjon om andelen fibre i papiret som kommer fra sertifisert skog. I systemet som Norske Skog benytter er det også mulig å

spore et produkt tilbake til den skogen råstoffet stammer fra.

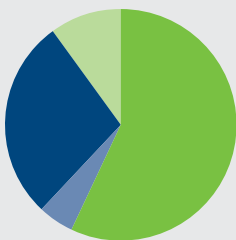
Sporbarhetsertifisering er et globalt mål for alle Norske Skog fabrikker. Arbeidet med CoC sertifisering fortsetter i 2005, i henhold til selskapets globale miljøpolicy for innkjøp av tømmer.

Også Norske Skog Supply Wood, som kjøper tømmer til de norske fabrikkene, har sporbarhetssertifikat. Det samme gjelder de øvrige innkjøpsorganisasjonene i Europa som Norske Skog bruker for innkjøp av tømmer.

Fabrikk	ISO 14001	EMAS	CoC
Bruck	X		
Follum	X	X	X
Golbey	X	X	
Parengo	X		
Saugbrugs	X	X	X
Skogn	X		
Steti	1. halvår 2005		
Union	X		X
Walsum	X		X
Albury	X		
Boyer	X		
Tasman	X		
Bio Bio	X		
Pisa	X		
S&L Wood	X		X

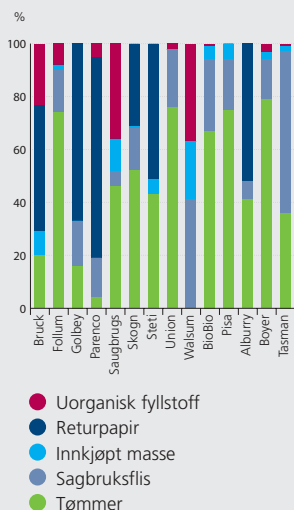
ISO 14001: Internasjonal miljøstyringsstandard
EMAS: Eco-Management and Audit Scheme (EUs standard for miljøledelse)
CoC: Chain of Custody (sporbarhetssertifikat)

Forbruk av råstoff i 2004

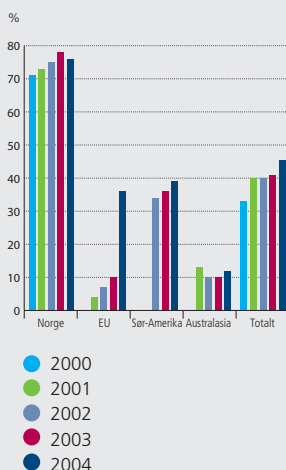

- Tømmer og sagbruksflis 57 %
- Innkjøpt masse 5 %
- Returpapir 28 %
- Uorganisk fyllstoff 10 %

Fordeling av råstoff brukt i Norske Skogs fabrikker 2004

Sertifisert andel vedfiber 2000-2004

- 2000
- 2001
- 2002
- 2003
- 2004

Forbruk av råstoff

Norske Skogs fabrikker bruker fornybare og resirkulerte fiberråstoffer. Tømmer, sagbruksflis, kjemisk masse og returpapir har sin opprinnelse i skog som drives slik at produksjonsevnen opprettholdes og det biologiske mangfoldet bevares.

Norske Skog er ikke skogeier av betydning. Bare snau 4 % av vedforbruket kommer fra egne skoger. Norske Skog stiller strenge krav til dem vi kjøper tømmer av, blant annet gjennom krav til miljøsertifisering og egne kontroller. Tømmer og flis som brukes i Norske Skogs produkter kommer fra bærekraftig skogbruk (se sidene 39 og 41).

Returpapir er også et viktig råstoff. Gjenvinning er her direkte ved at leste aviser og tidsskrifter er råstoff til nye publikasjoner (se side 42).

For å gi magasinpapiret nødvendig styrke blandes det inn kjemisk masse. Norske Skog produserer ikke slik masse selv, men kjøper den fra eksterne produsenter.

I en del papirkvaliteter inngår også uorganiske fyllstoff og bstrykningspigmenter.

FERSK FIBER

Tømmer og flis brukt i de europeiske fabrikkene kommer fra skoger der det har vært drevet skogbruk i hundrevis av år. Det er stedege treslag som vokser der. Norske Skog bruker bare gran som vedråstoff i Europa.

Tømmer og flis brukt i fabrikkene i Brasil,

Chile, Australia og New Zealand kommer fra skogplantasjer. I Sør-Amerika brukes både radiata- og loblollyfuru, mens det i Australasia brukes radiatafuru. På Norske Skog Boyer utgjør eukalyptus 27 % av vedråstoffet. Furuartene i plantasjene er innført fra Nord-Amerika.

MILJØKRITERIER

Andelen trefiber i papiret som stammer fra sertifiserte skoger og andelen returfiber brukes av kunder som miljøkriterier for råstoffet i papirprodukter. Innføringen av de norske Levende Skog standardene i 1998 ga de norske fabrikkene et forsprang som fremdeles holdes.

Forbruk		Europa	Sør-Amerika	Australasia
Uorganisk fyllstoff	2004:	504 000 tonn	1 000 tonn	13 000 tonn
	2003:	512 000 tonn	2 000 tonn	12 000 tonn
Returpapir	2004:	1 307 000 tonn		167 000 tonn
	2003:	1 226 000 tonn		170 000 tonn
Innkjøpt masse	2004:	210 000 tonn	19 000 tonn	14 000 tonn
	2003:	211 000 tonn	13 000 tonn	21 000 tonn
Sagbruksflis	2004:	1 491 000 m ³	195 000 m ³	729 000 m ³
	2003:	1 391 000 m ³	192 000 m ³	610 000 m ³
Tømmer	2004:	3 231 000 m ³	597 000 m ³	1 167 000 m ³
	2003:	3 089 000 m ³	596 000 m ³	1 242 000 m ³

Bekjemper ulovlig hogst

Norske Skog er engasjert i kampen mot ulovlig hogst. Vi prioriterer tømmer fra sertifiserte skoger fordi vi da får garanti fra en uavhengig tredjepart for at driften tilfredsstillende alle krav som skog- og miljølovgivningen stiller. Fra andre skoger krever vi blant annet en skriftlig erklæring om at tømmeret er lovlig hugget.

Ulovlig hogst er en uheldig fellesbetegnelse som omfatter både lovstridig skogsdrift og lovstridig handel med tømmer.

De som gjennomfører skogsdrift ulovlig unndrar seg kontroll og kan la være å ta hensyn til naturens verdier. Dette er miljøkriminalitet. Ved ulovlig tømmerhandel unndras skatter og avgifter og skogsarbeidernes sosiale rettigheter blir oversett. Dette er økonomisk kriminalitet.

NORSKE SKOGS ENGASJEMENT

Norske Skog har engasjert seg i kampen mot lovstridig skogsdrift, både direkte og ved samarbeid med andre både innen industri og miljøvern. For å hindre ulovligheter må vi vite hvor tømmeret kommer fra. Hvis det kommer fra eiendommer som har skogsertifisering, bekrefter dette at driften tilfredsstillende alle krav som skog- og miljølovgivningen stiller.

Hvis industriens leverandører i tillegg har sporbarhets sertifikat foreligger det en bekreftelse på at tømmeret kommer fra lovlige kilder og er lovlig omsatt. Derfor gir Norske Skog prioritet til sertifiserte leverandører.

Skogsertifiseringen er ikke så utbredt at alle Norske Skogs tømmerleveranser kommer fra sertifiserte skoger. Vi krever derfor at våre leverandører gir en skriftlig erklæring om at tømmeret er lovlig hugget og ikke stammer fra områder som er vernet. Men egen-erklæringer er ikke nok.

Norske Skog har utviklet et eget system for å sikre at også det tømmeret som ikke er sertifisert kan spores tilbake til hugstfeltet, slik at vi kan kontrollere at skogsdriften er lovlig og bærekraftig. Vi plukker ut et tilfeldig utvalg av de tømmerbillassene som leveres til terminalene for videre transport til fa-

brikkene. Alle papirer knyttet til tømmeret blir kontrollert. Dette gjelder selve transport-skjemaet, kjøpekontrakter, hugsttillatelse og skogbruksplaner.

Opplysningene i papirene om skogeiers identitet, kvantum, hugstform og hugststed sjekkes mot hverandre. Det kontrolleres også på hugstfeltet at tillatelsen er fulgt opp.

Avvirket kvantum skal stemme med skogtilstanden, miljøhensyn skal være tatt og kart og terreng skal stemme. I alle våre kontrakter har vi en klausul som gir oss rett til å foreta slike kontroller.

FELLES INNSATS

Lovstridig skogsdrift og tømmerhandel har mange negative konsekvenser. Derfor har en rekke internasjonale organisasjoner, som FNs mat- og landbruksorganisasjon (FAO) og den internasjonale organisasjonen for tømmerhandel (International Timber Trade Organisation - ITTO) samt EU-kommisjonen og andre myndigheter, påpekt at tiltak må igangsettes for å bekjempe denne typen kriminalitet. Lovstridig skogsdrift og tømmerhandel er nå for alvor satt på den internasjonale dagsordenen.

Miljøvernorganisasjonene er også sterkt engasjert for å hindre at lovstridig skogsdrift fører til at områder avskoges, at det biologiske mangfoldet brytes ned og at urbefolknings tradisjonelle leveste og rettigheter trues.

For skogindustrien kan lovstridig skogsdrift og tømmerhandel føre til negative holdninger også til de seriøse aktørene og deres produkter. Skogindustriens egne interesseorganisasjoner tar derfor del i kampen mot dette.

ØKONOMISK MOTIVERT

Lovstridig skogsdrift omfatter hugst av sjeldne treslag og hugst i sårbare områder som ikke tåler de endringene hugst medfører. Følgene kan bli erosjon, ørkendannelse, utryddelse av arter eller ødeleggelse av lokalbefolknings livsgrunnlag.

Lovstridig skogsdrift, for eksempel hugst uten myndighetenes tillatelse, kan føre til overavvirkning, noe som på lang sikt reduserer ressursgrunnlaget.

Hugst på annenmanns grunn uten tillatelse og tyveri av tømmer er selvsagt ulovlig.

Lovstridig skogsdrift og tømmerhandel er som oftest økonomisk motivert. Inntekter som unndras beskatning fører til tapte offentlige inntekter. Når virksomhet ikke registreres blir heller ikke skogsarbeidernes rettigheter ivaretatt. De som driver ulovlig oppnår økonomiske fordeler sammenlignet med seriøse aktører i markedet og skaper konkurransevridning. Ulovlig tømmerhandel kan også omfatte hvitvasking av penger.

Omfanget av lovstridig skogsdrift og tømmerhandel varierer fra region til region. I enkelte land med meget verdifulle treslag og liten offentlig kontroll er det anslått at over halvparten av tømmeromsetningen kan være i strid med lover og bestemmelser. I andre land kan ulovlig hugst og tømmerhandel komme i kjølvannet av politiske regimeskifter.

Det er et mål for Norske Skog å bekjempe lovstridig skogsdrift. Vi vil være med i samarbeid med myndighetene for å redusere omfanget av ulovlig tømmerhandel.

Vi vil kunne dokumentere for våre kunder at de ikke bidrar til ulovlig hogst når de kjøper vårt papir.

Returpapir er en ressurs

Norske Skogs fabrikker bruker stadig mer returpapir som råstoff. Det er god ressurspolitikk. Det er god miljøpolitikk, og det kan være god økonomi.

Papiret som Norske Skog produserer blir brukt til aviser, ukeblader og andre trykksaker. Disse blir i stor grad samlet inn og resirkulert etter at de er lest.

Papir som materiale har spesielt gode forutsetninger i forhold til fremtidens krav om en bærekraftig utvikling. Tre av de viktigste forutsetningene er at basisråstoffet tømmer er fornybart, at det kommer fra skog som drives på bærekraftig måte og at fibrene i treet har kvaliteter som gjør at de kan brukes om igjen flere ganger.

Det er viktig å være klar over at de gamle fibrene fra innsamlede papirprodukter og de friske fibrene fra skogen supplerer hverandre. Det trengs påfyll av friske fibre i fiberkretsløpet for å erstatte de fibrene som tapes eller forringes i kvalitet i prosessen fra returpapir til returfiber.

FRA PROBLEM TIL RESSURS

For 10-15 år siden var store volumer av brukte papirprodukter et kapasitetsproblem på søppelfyllinger. Myndighetene i mange land var opptatt av å finne løsninger.

Bildet har forandret seg på mange måter. I dag er innsamlingen av papir fra næringsliv og husholdninger på nivåer man tidligere trodde var uopnåelige. Kapasiteten for resirkulering i industrien er bygget ut til å ta i mot de økte volumene. Innsamling av alle typer papir og kartong i de land som ligger på toppen i Europa, er godt over 70 % av det totale papirforbruket. Gjennomsnittet i Europa var 57,3 % i 2003. Australia er også et land med høy innsamling.

Aviser og ukeblader egner seg godt for innsamling. I fjor var andelen av returpapir som råstoff i den totale avisproduksjonen 74 % i Europa.

Det har vært mange drivkrefter bak økende bruk av returpapir. En av dem er renseteknologi.

Resirkulering var godt etablert i avisproduksjon før det ble mulig å ta i bruk retur-

PIONÉR: Norske Skog Bruck har brukt resirkulert papir i sin produksjon siden 1973.

fiber i produksjon av magasinpapir, som har høyere krav til renhet og lyshet.

Vår fabrikk i Østerrike var en pioner i denne utviklingen tidlig på 1990-tallet. Denne fabrikken har også lengst erfaring i Norske Skog med bruk av returfiber i produksjon av avispapir. De begynte blant de første så tidlig som 1973.

RETURPAPIRKVALITET OG PROSESS

Det er mange sortimenter i returpapir-markedet, og de brukes til forskjellige formål. Bølgepapp er det største sortiment, og anvendes til emballasje.

Norske Skogs fabrikker må ha innsamlede aviser og ukeblader til sin produksjon. Dette sortimentet kalles ofte avsvertningskvaliteter. Det henspiller på at trykkfargene eller trykksverten må fjernes. Denne returpapir-typen brukes også i produksjon av produkter som kartong, toalettpapir og husholdningspapir.

Returpapirets kvalitet står mer og mer i fokus ettersom innsamlingsgraden øker. Både innsamlingsnivåene og returpapirets egnethet for anvendelse i ny produksjon avhenger av måten papiret samles inn og sorteres på. Kravene til renhet er høye.

Det første som skjer når returpapiret går inn i prosessen er at grove forurensninger som for eksempel stifter, ståltråd, plast og CD-er sorteres ut. Deretter løses papiret opp i vann, og trykksverten fjernes i en renseprosess i flere trinn. Omtrent 80 % av returpapiret gjenvinnes for bruk i nytt papir.

Trykksverte og fiberfragmenter skiller ut som slam. Dette blir brent sammen med øvrig brennbart materiale. Energien gjenvinnes og blir brukt til tørking i papirproduksjonen, og reduserer bruken av fossilt brensel.

Det kreves mindre energi for å frigjøre fibrene i et papirark enn i en tømmerstokk. Derfor brukes det mindre elektrisk kraft når avispapir produseres fra returpapir sammenlignet med produksjon basert på tømmer. På

den annen side har ikke fabrikker som anvender returpapir gjenvunnet varme fra produksjon av termomekanisk masse, og bark og treavfall som kan utnyttes som biobrensel i sin varme-produksjon.

EN INTERNASJONAL HANDELSVARE

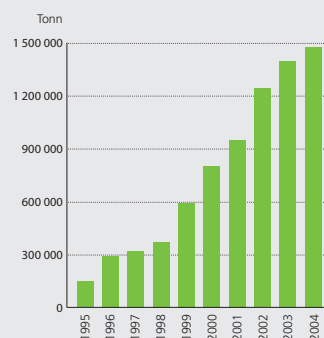
Store volumer av returpapir krysser landegrensene og verdenshav i internasjonal handel. Det er stor eksport fra USA til Asia. Fra Europa til Asia har eksporten ligget på ca 3,5 millioner tonn de siste årene.

Produksjonen i Norske Skogs deleide fabrikker i Korea, Kina, Thailand og Malaysia er basert på returpapir. Det samme er den nye papirfabrikken som er under bygging i Hebei i Kina.

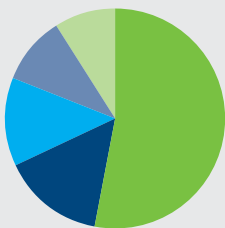
Andel returpapir i avispapirproduksjonen 2004

Norske Skog Albury	41 %
Norske Skog Boyer	22 %
Norske Skog Bruck	80 %
Norske Skog Golbey	63 %
Norske Skog Parenco	77 %
Norske Skog Skogn	27 %
Norske Skog Steti	44 %

Bruk av returpapir i Norske Skog 1995-2004

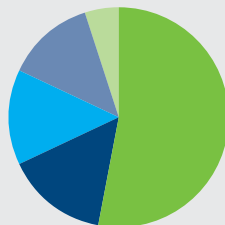
Energiforbruk i Norske Skog, fordelt på energikilder

- Innkjøp el 54 %
- Fossilt 15 %
- Bio 13 %
- Gjennvunnet 10 %
- Annet 8 %

Europa

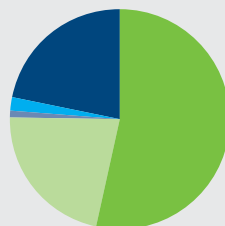
Totalt: 13 000 GWh
3,61 MWh pr. tonn

- Innkjøp el 54 %
- Fossilt 15 %
- Bio 14 %
- Gjennvunnet 13 %
- Annet 4 %

Australasia

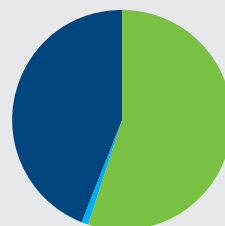
Totalt: 4 600 GWh
5,19 MWh pr. tonn

- Innkjøp el 54 %
- Fossilt 22 %
- Bio <1 %
- Gjennvunnet 2 %
- Annet 22 %

Sør-Amerika

Totalt: 1 400 GWh
4,71 MWh pr. tonn

- Innkjøp el 55 %
- Fossilt 1 %
- Bio 44 %

Forbruk av energi

Elektrisk og termisk energi er vesentlige innsatsfaktorer i produksjonen av avis- og magasinpapir. Et sterkt fokus på energibruk er derfor av stor betydning for både miljø og for lønnsomheten til fabrikkene.

Miljømessig er også valg av energibærer av stor betydning. Industrien kan i dag i liten grad påvirke sammensetningen av den elektriske energien på nettet, men fabrikkene har egne valgmuligheter når det gjelder varmeenergi. Norske Skog har i mange år arbeidet for å redusere bruk av fossilt brensel gjennom økt bruk av egenprodusert og innkjøpt biobrensel, og gjennom å gjenvinne varme fra produksjonsprosessen.

I 2004 utgjorde energiforbruket ved våre heleide fabrikker 19 000 GWh fordelt på:

Energi

Elektrisitet	11 000 GWh
Varme	8 000 GWh

I overkant av 2 400 GWh var basert på eget og innkjøpt biobrensel, og 1 830 GWh var gjenvunnet varme fra prosessen. Fossilt basert energi utgjorde i overkant av 2 900 GWh, tilsvarende 15 % av det totale energiforbruket.

Det største forbruket av fossilt brensel er knyttet til co-genereringsanleggene ved Norske Skog Bruck og Norske Skog Parenco, der naturgass benyttes til produksjon av elektrisk energi og varme. Ved fabrikkene i Australia benyttes også fossilt brensel i stor grad til produksjon av varmeenergi. Forbruket av fossilt brensel ved disse fem fabrikkene utgjorde over 80 % av det samlede forbruket av fossilt brensel i Norske Skogs fabrikker i 2004.

Norske Skog vil fortsatt arbeide med å minimalisere bruken av fossilt brensel, og dermed utslippene av drivhusgassen CO₂. Eget organisk avfall vil i størst mulig grad bli utnyttet som biobrensel som erstatning for fossilt brensel. Naturgass vil bli prioritert som fossilt brensel der dette er tilgjengelig.

ELEKTRISK ENERGI

I 2004 ble 92 % av forbruket av elektrisk energi kjøpt fra eksterne leverandører, mens resten var egenprodusert, hovedsaklig ved Norske Skog Bruck og Norske Skog Parenco. I tillegg ble det produsert mindre mengder elektrisk

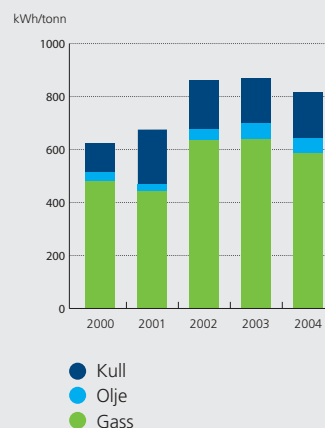
energi basert på biobrensel ved Norske Skog Saugbrugs og Norske Skog Bio Bio. Som gjennomsnitt for alle fabrikkene var det spesifikke forbruket av elektrisitet 2,3 MWh/tonn produsert papir i 2004.

VARME

Fabrikkene som er basert på såkalt termomekanisk masseprosess (TMP) har mulighet til å gjenvinne deler av den elektriske energien som brukes i TMP-prosessen som varme. De fleste av Norske Skogs fabrikker som produserer TMP benytter seg av dette, og utnytter denne varmen andre steder i produksjonsprosessen. Over 20 % av energien som ble tilført som elektrisk energi ved disse fabrikkene i 2004, ble på denne måten gjenvunnet som varme.

Forbruket av varmeenergi er i første rekke knyttet til tørking av papir. Av varmeenergien som ble brukt i 2004 var 52 % basert på biobrensel eller på gjenvunnet varme fra TMP-prosessen. Egenprodusert varme basert på fossilt brensel utgjorde 28 %. Det resterende er i hovedsak innkjøpt damp fra eksterne leverandører samt geotermisk varme ved Norske Skog Tasman i New Zealand.

Forbruk av fossilt brensel (kWh/tonn papir)

Økt energigjenvinning med ny forbrenningskjele

En ny forbrenningskjele for utnyttelse av eget avfall til energiproduksjon ble tatt i bruk ved Norske Skog Parenco i 2004. Økt forbrenning av avfall erstatter bruk av fossilt brensel, som sammen med moderne renseutstyr også bidrar til et renere miljø.

Norske Skog Parenco produserer rundt 420 000 tonn papir i året. Hovedråstoffet i papirproduksjonen er returfiber som er fremstilt fra brukte aviser og ukeblader. Returpapir utgjør ca. 75 % av råstoffet. Fabrikken tar årlig imot rundt 400 000 tonn returpapir, hovedsakelig samlet inn fra husholdninger i Nederland, Belgia og Tyskland.

Fabrikken arbeider kontinuerlig med å optimalisere produksjonsprosessen og forventer økt behov av resirkulerte aviser og ukeblader de kommende år.

PRODUSERER BIOENERGI

Økt bruk av returpapir betyr også mer restavfall. Etter den første grovsorteringen der uønskede materialer som plast, stifter etc. blir skilt fra, blir trykksverten fjernet i en flotasjonsprosess over flere trinn. Rundt 80 % av returpapiret som kommer inn til fabrikken utnyttes som råstoff, mens resten ender opp som restavfall. Mesteparten av dette avfallet er organisk materiale som kan utnyttes som brensel i energiproduksjon.

Den gamle forbrenningskjelen ved Norske Skog Parenco ble bygget i 1983, og tilfredsstilte ikke dagens strenge miljøkrav. Den hadde heller ikke tilstrekkelig kapasitet til å forbrenne den økende mengde restavfall fra produksjonen. Det ble derfor besluttet å investere i en ny forbrenningskjele. Arbeidet med byggingen av kjelen startet opp i 2002, med oppstart og prøvekjøring våren 2004.

Kjelen er en såkalt virvelsjiktovn der forbrenningssonen er fylt med sand som blir holdt i kontinuerlig bevegelse i en luftstrøm. Temperaturen i forbrenningssonen er 850 C°. Restavfallet mates inn i den virvlende sanden og brennes. Varmen fra forbrenningsprosessen generer igjen damp som dels blir utnyttet direkte som varme i produksjonsprosessen og dels blir omdannet til elektrisk energi i en

dampturbin. Asken fra forbrenningsprosessen blir utnyttet som tilsetningsmateriale i sementproduksjon.

Den nye forbrenningskjelen gjør det mulig for Norske Skog Parenco å behandle rundt 200 000 tonn restavfall i året, noe som er dobbelt så mye som kapasiteten på den gamle kjelen. Dette dekker forbrenningsbehovet fabrikken har i fremtiden.

Restavfallet som brennes kan klassifiseres som biobrensel og reduserer bruk av fossilt

brensel til energiproduksjon. Det bidrar dermed også til å redusere utslippene av klimagassen CO₂.

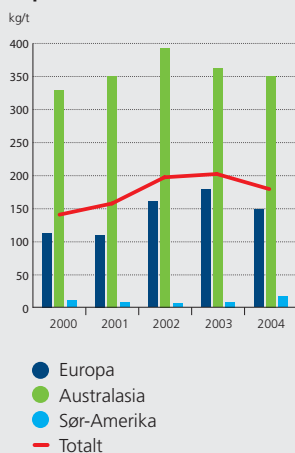
Den nye forbrenningskjelen er utstyrt med den mest moderne teknologi for å rensing av røykgasser og utslippene tilfredsstillende således de strengeste utslippskrav.

Den nye forbrenningskjelen er derfor gode nyheter både for Norske Skog Parenco og for miljøet.

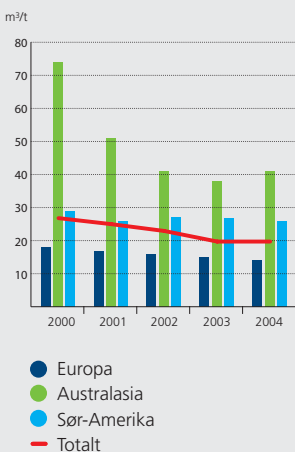
MODERNE: Den nye forbrenningskjelen er gode nyheter både for Norske Skog Parenco og for miljøet.

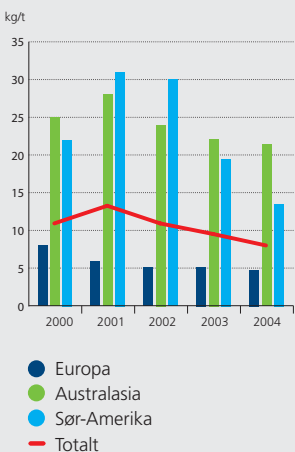
Utviklingen i utslipp av CO₂ pr. tonn for perioden 2000-2004

Utviklingen i utslipp av avløpsvann pr. tonn for perioden 2000-2004

Utviklingen i utslipp av organisk stoff (KOF) pr. tonn for perioden 2000-2004

Positiv utvikling i utslippene til luft og vann

Utslippene til vann fra produksjonsprosessen består i hovedsak av fiber og oppløst organisk materiale. Rundt 90-95 % av flis og tømmer og rundt 80 % av returpapiret som benyttes blir til papir, mens det resterende ender opp som avfall i form av fast avfall og slam eller går ut i avløpet. Avløpsvannet blir renset i ulike typer renseanlegg før det slippes ut i resipient.

Utslippene til luft er i første rekke fra energiproduksjonen. De fleste fabrikker har egne forbrenningsanlegg for produksjon av termisk energi. I moderne fabrikker blir organisk avfall som slam fra renseanlegg og avsetningsanlegg samt annet organisk avfall fra produksjonen utnyttet som biobrensel for energiproduksjon. I tillegg benyttes fossilt brensel i form av gass, olje eller kull. Miljøbelastningen er i hovedsak knyttet til utslipp av svoveldioksid og nitrogenoksider samt CO₂ fra forbrenningen av fossilt brensel.

Utslippene til vann fra fabrikkene har vist en positiv utvikling de siste årene. De spesifikke utslippene (mengde utslipp pr. produsert mengde papir) til vann av oppløst organisk stoff (KOF) ble i 2004 redusert med nesten 10 % og suspendert stoff med nesten 40 % i forhold til året før. Utslippene av næringssalter var på samme nivå som i 2003.

Av utslippene til luft er de spesifikke utslippene av fossil CO₂ redusert med over 10 % i forhold til 2003. Det har vært nedgang både i Europa og Australasia. Det er ingen endring i de spesifikke utslippene av svoveldioksid, mens nitrogenoksider viser noe økning i forhold til 2003.

Utslippene blir målt jevnlig ved alle fabrikkene, men måle- og rapporteringsrutiner varierer noe, avhengig av nasjonale krav og regelverk. Det har ikke vært overskridelser av vesentlig betydning på utslippskrav fra myndighetene ved Norske Skogs fabrikker i 2004.

EUROPA

Prosessen med å tilpasse de europeiske fabrikkene til EU's IPPC direktiv (Integrated Pollution Prevention and Control) pågår ved flere av fabrikkene. Direktivet omfatter bestemmelser for fastsettelse av krav når det gjelder utslipp til luft og vann, støy og avfall. Myndighetene kan også i henhold til direktivet stille krav når det gjelder energiforbruk.

I 2004 fikk Norske Skog Skogn revidert sin utslippstillatelse med basis i EU direktivet. Norske Skog Saugbrugs fikk ny tillatelse i 2003, mens Norske Skog Follum og Norske Skog Union vil få nye tillatelser i løpet av 2005/2006. Fabrikkene må innen utløpet av 2007 tilpasse seg de nye kravene. Norske Skog Saugbrugs og Norske Skog Skogn tilfredsstillter i hovedsak allerede kravene og det gjør også de øvrige fabrikkene i Europa. Ved

Norske Skog Follum og Norske Skog Union må det imidlertid forventes å bli nødvendig med investeringer.

Reduksjon i vannforbruk har vært et mål for flere av fabrikkene i Europa de siste årene og forbruket viser fortsatt en nedadgående trend. De spesifikke utslippene av organisk stoff (KOF) for fabrikkene i Europa har gått ytterligere ned og lå som gjennomsnitt for alle fabrikkene under 5 kg/tonn produsert papir i 2004.

Fra 2003 til 2004 var det en nedgang i utslippene av fossil CO₂ på over 15 %. Nedgangen skyldes i hovedsak lavere forbruk av fossilt brensel ved co-genereringsanleggene ved Norske Skog Parengo og Norske Skog Bruck.

AUSTRALASIA

Det er liten endring i utslippene til vann det siste året. Det var noe økning i det totale vannforbruket, mens utslippene av organisk materiale viste en marginal nedgang. Utslippene av fossil CO₂ viste en fortsatt positiv utvikling etter at de snudde en økende trend i 2003. De to siste årene er de spesifikke utslippene av CO₂ blitt redusert med over 10 %.

Utslippene til vann ligger som gjennomsnitt vesentlig over utslippene fra de europeiske fabrikkene, noe som blant annet skyldes spesielle forhold knyttet til Norske Skog Boyer. Deler av masseproduksjonen er en spesiell produksjonsprosess som gir større utslipp enn ved tradisjonelle massefremstillingsprosesser for avisepapir. Prosessen benyttes for å utnytte eukalyptus som råstoff. Fabrikkens renseanlegg skal bygges ut for å oppnå en kraftig reduksjon i utslippene.

SØR-AMERIKA

Utslippene til vann av organisk stoff ved Norske Skog Bio Bio i Chile har vist en kraftig nedgang etter at det nye sedimenteringsbassenget for rensing av avløpsvann ble satt i drift i mai 2003. Anlegget hadde i 2004 sitt første fulle driftsår og utslippene av oppløst organisk stoff ble redusert med ca. 35 % målt som kjemisk oksygenforbruk (KOF) i forhold til i 2003. Fabrikkens sliter imidlertid med å overholde den nasjonale standarden for lett nedbrytbart organisk stoff (BOF5). Fabrikkens arbeider med å identifisere årsaken og deretter gjennomføre tiltak. Norske Skog Bio Bio skal også redusere utslippene av støv fra fyrkjelen. Investeringen omfatter ombygging av kjelen og installasjon av elektrofilter. Prosjektet skal være gjennomført i løpet av 2005.

Utslippene av fossil CO₂ ved fabrikkene i Sør-Amerika viste en dobling i forhold til i 2003, men på et lavt nivå. Norske Skog Bio Bio bruker noe fossilt brensel i tillegg til biobrensel i sin energiproduksjon, mens Norske Skog Pisa kun benytter biobrensel.

Kvotehandling for treforedling i EU: Holdt utenfor i Norge

EU har valgt å inkludere treforedlingsindustrien når kvotehandling for utslipp av CO₂ blir innført i 2005. I Norge hvor det innføres et lignende system, blir treforedlingsindustrien holdt utenfor.

Norske Skog har gjort det klart overfor de norske myndighetene at treforedlingsindustrien i Norge må gis de samme rammebetingelsene som industrien har i resten av Europa. Den norske treforedlingsindustrien betaler i dag CO₂-avgift på bruk av olje og kull.

EU TIDLIG UTE

Mens det fortsatt var usikkerhet om og når Kyotoavtalen ville tre i kraft, besluttet EU å arbeide konkret for å møte sine forpliktelser. I gjennomsnitt har EU-landene forpliktet seg til å redusere utslipp av klimagasser med 8 % i forhold til nivået i 1990.

I 2004 vedtok EU derfor et direktiv om innføring av kvotehandling i to trinn med en prøveperiode fra 2005-2007 og med full implementering fra 2008, når også Kyotoavtalens forpliktelser trer i kraft. Kvotehandlingen tar utgangspunkt i at hver enkelt bedrift får tildelt et antall kvoter for det de har lov til å slippe ut. Utslipp ut over dette må dekkes gjennom kjøp av kvoter i markedet fra virksomheter som har overskudd, eller ved utslippsreduksjoner.

BEGRENSEDE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Kvotehandlingen i Europa medfører kun begrensede økonomiske konsekvenser for Norske Skogs fabrikker i Europa på kort sikt. Fordelingen av kvoter i perioden 2005-2007 ligger tett opp til det våre fabrikker regner med å slippe ut. Når forpliktelsen i Kyoto-avtalen trer i kraft i 2008, forventes det at tildelingen av kvoter til fabrikkene blir lavere.

USIKKERHET FOR KRAFTPRISENE

Den største usikkerheten på lengre sikt for treforedlingsindustrien i Europa er hvordan klimaavtalen og kvotehandlingssystemet vil slå ut

for kraftprisene. En ensidig økning i kraftprisene i Europa vil kunne få uheldig konsekvenser i den globale konkurranse-situasjonen.

KLIMAPOLITIKK I AUSTRALASIA

Av landene utenfor Europa der Norske Skog har papirproduksjon er det bare New Zealand som har forpliktelser i henhold til Kyotoavtalen.

Fra 2007 blir det etablert en CO₂-avgift på fossilt brensel som et av virkemidlene for å møte Kyotoforpliktelsene. Dette vil medføre økte energikostnader. Størrelsen på avgiften blir tilknyttet markedsprisen for CO₂ men begrenset oppad til et maksimum på 25 NZ dollar pr. tonn.

Konsekvensene for Norske Skog Tasman vil i hovedsak være knyttet til en forventet økning i kraftprisene.

Ettersom industrien på New Zealand vil være eksponert for konkurranse fra land som ikke har forpliktelser i henhold til Kyotoavtalen vil det bli gitt mulighet for, under visse betingelser, å søke dispensasjon fra CO₂-avgiften for den første forpliktelsesperioden (2008-2012). Som gjenytelse forplikter industrien seg til å redusere sine utslipp av klimagasser. Norske Skog Tasman er i forhandlinger med myndighetene på New Zealand om en dispensasjon fra CO₂-avgiften.

Også Norske Skog Albury i Australia er påvirket av klimapolitikk, til tross for at Australia ikke har ratifisert Kyotoprotokollen. Myndighetene i delstaten New South Wales introduserte i januar 2003 et kvotehandlingssystem basert på delstatens produksjon av elektrisk energi målt opp mot forbruk. Systemet omfatter reduksjonsmål for perioden 2007 til 2012 eller til et nasjonalt kvotehandlingssystem blir innført.

Global avtale om reduksjon i utslipp av klimagasser

2005 markerer en milepæl i det internasjonale klimasamarbeidet ved at Kyotoavtalen omsider trer i kraft.

Etter at en rekke land ble enige om en klimaavtale i Kyoto i desember 1997 har det vært en lang prosess mot å få den ratifisert av tilstrekkelig antall parter.

Da USA og Australia våren 2001 gjorde det klart at de ikke kom til å ratifisere avtalen, ble iverksettelsen av Kyotoavtalen avhengig av russisk ratifikasjon. Russland står for 17,4 % av industrilandenes utslipp. Da Russland ratifiserte avtalen 18. november 2004 ble avtalen rettslig bindende fra 16. februar 2005 for de 128 partene som har sluttet seg til avtalen.

AVTALENS INNHOLD

Målsettingen i Kyotoavtalen er at industrilandene skal redusere utslippene av klimagasser med i gjennomsnitt minst fem prosent i perioden 2008-2012 sammenlignet med nivået i 1990.

Videre blir det etablert et internasjonalt regime for kvotehandling. Dette gjør det mulig å kjøpe og selge utslippskvoter mellom industrilandene. Det er også mulig å gjennomføre utslippsreducerende tiltak i andre industriland og godskrive utslippene i eget land.

En såkalt grønn utviklingsmekanisme trer i kraft for fullt etter en tidlig implementeringsfase. Denne mekanismen har til hensikt å stimulere industriland til å investere i klimatilstand i utviklingsland.

Det er også etablert et fond som har som hensikt å gi økonomisk støtte til utviklingsland som ønsker å satse på klimasamarbeid.

MILJØVENNLIG: Papir fra Norske Skog Follum og Norske Skog Saugbrugs transporteres nå fra havnen i Halden.

Avfall

Slam fra renseanlegg for avløpsvann og fra avsvertingsanlegg for returpapir er sammen med bark de klart dominerende avfallstypene ved fabrikkene. De brennes og utnyttes i stor grad som varmeenergi. I forbrenningen dannes betydelige mengder aske. Dette utgjorde ca. 180 000 tonn i 2004. Ca. 65 % av asken ble utnyttet som råstoff i sementproduksjon, mens det resterende i hovedsak ble deponert. Spesialavfall utgjør mindre enn 1 % av avfallsmengdene ved Norske Skogs fabrikk.

Mengden avfall i våre fabrikker har økt i takt med investeringer i biologiske vannrenseanlegg, hvor store mengder slam blir utskilt. For å kunne ta hånd om de økte avfallsmengdene er det gjennomført betydelige investeringer i utstyr for avvanning og forbrenning av slammet til energiformål. Målet er i størst mulig grad å utnytte organisk avfall som biobrensel. I Europa og Sør-Amerika utnyttes tilnærmet alt bioavfall nå til energiformål, mens andelen er langt lavere for region Australasia. I Australasia benyttes i større grad slam og aske som jordforbedringsmiddel i landbruket.

Transport

Transport av råvarer

Fordelingen mellom ulike transportformer for råvarer til fabrikkene varierer sterkt mellom regionene. Forskjellene gjenspeiler ulike regionale forhold med hensyn til fabrikkens lokalisering, lokal infrastruktur og etablerte transportmønstre. Totalt var transport med bil dominerende i 2004 med en andel på 76 %, mens jernbane og sjøtransport begge stod for rundt 12 % av transporten.

Ved fabrikkene i Europa var andelen transport med bil ca. 70 %, det samme som i 2003. Transport med jernbane har gått ned fra 13 % til 12 %, mens transport med båt inklusive fløting har gått opp fra 16 % til 18 %.

For region Australasia er transport med bil gått opp fra 83 % til 85 % med tilsvarende reduksjon i transport med jernbane. For Sør-Amerika er det ingen vesentlig endring fra 2003.

Transport av produkter

Transport av ferdige produkter ut fra fabrikkene viser noe økning i transport med bil fra 42 % til 44 %, mens transport med jernbane og båt begge har gått ned med 1 % til henholdsvis 22 % og 34 %. Økningen i biltransport har skjedd i Europa. I Sør-Amerika er biltransporten blitt noe redusert til fordel for båt. I Sør-Amerika er bil den klart dominerende transportform, mens det er mer fordelt på alle tre transportformer i Europa og Australasia.

Støy

Alle fabrikkene er i overensstemmelse med myndighetenes støykrav, med ett unntak. Ved Norske Skog Tasman er det ut fra målinger indikasjoner på at fabrikken kan overskride lokale retningslinjer for støy i et område nær fabrikken. Det er imidlertid ikke mottatt klager og det er ikke stilt krav om tiltak fra myndighetene.

Seks av fabrikkene har mottatt naboklager på støy i løpet av 2004. Disse skyldtes i hovedsak akutte hendelser der tiltak ble iverksatt umiddelbart. Ved Norske Skog Parenco er det registrert klager på vibrasjoner i grunnen. Situasjonen ble bedret etter installasjon av nytt utstyr i 2003, men det mottas fortsatt noe klager. Fabrikken vil se nærmere på problemet i 2005.

Miljøaspekter ved transport av produkter i Europa

Siden etableringen av Norske Skog Logistics i 1999 har det vært fokusert på å optimalisere logistikken for transport av produktene, både i forhold til økonomi og miljøbelastning.

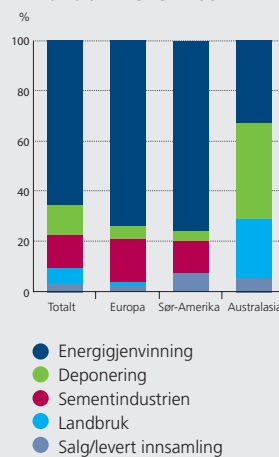
Fra fabrikkene i Norge skjer transporten av produktene i hovedsak ved bruk av skip med sideport eller ved bruk av jernbane. For våre fem fabrikker i kontinental Europa er det inngått samarbeid med noen få ledende transportleverandører noe som har redusert antall individuelle leverandører for disse fem fabrikkene fra mer enn 100 og ned til fem. Alle disse fem leverandørene benytter såkalte Euro 3 klassifiserte lastebiler og nye biler som blir anskaffet vil være Euro 4 klassifiserte. Euro klassifiseringen er knyttet til motortype og utslippsnivåer.

I Tyskland benytter stadig flere av lastebilene biodiesel som drivstoff og de aller fleste er utstyrt med støybegrensende utstyr.

De fleste av våre eksterne terminaler er ISO sertifiserte og de fleste havner vi bruker respekterer det såkalte "Green Award Certificate", noe som betyr at båter over 20 000 tonn oppnår reduksjon i havneavgiftene dersom de har et slikt grønt sertifikat.

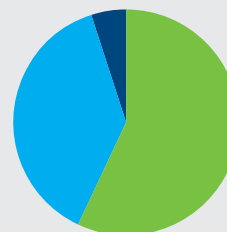
Siden etableringen har Norske Skog Logistics arbeidet kontinuerlig med å redusere antall tonnkilometer med lastebiler så langt det er mulig. Dette er gjort gjennom å prioritere skip med sideport, containere og vekselflak eller jernbane til de lokale markedene før sluttfordistribusjon med lastebiler.

Disponering av avfall fra fabrikkene i 2004

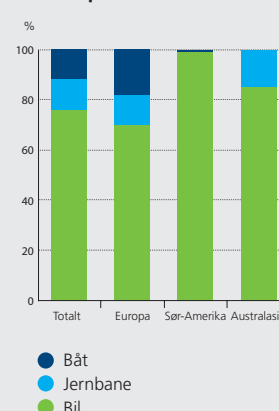
Produksjonsavfall totalt Norske Skog 2004

Total avfallsmengde 700 000 tonn (tørt)

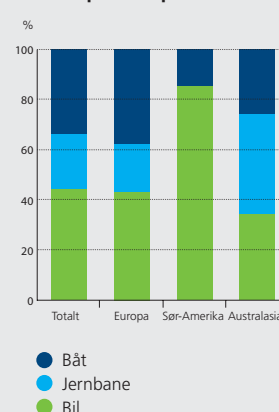

- Slam (tørt) 57%
- Bark 38%
- Annet 5%

Transport av råvarer

Transport av produkter

Investeringer i avfallsreduksjon og vannsparing

I 2004 ble det gjennomført miljøinvesteringer for 157 millioner kroner ved Norske Skogs fabrikker. De største investeringene ble gjennomført innenfor avfallsområdet og i reduksjon av vannforbruk.

Avfallsprosjektene utgjorde nesten 60 % av miljøinvesteringene, mens investeringene for reduksjon av friskvannforbruk utgjorde ca. 15 %. Deretter fulgte utslipp til luft, støyreduksjon og kjemikaliehåndtering.

Ved Norske Skog Parenco ble det investert 66 millioner kroner i forbindelse med ferdigstilling av den nye forbrenningskjelen. Arbeidet ble påbegynt i slutten av 2002, og kjelen ble startet opp for prøvekjøring i januar 2004. Den totale investeringskostnaden var ca. 280 millioner kroner.

Ytterligere investeringer vil bli gjennomført i løpet av 2005 for å optimalisere håndteringen av slam og annet organisk avfall, som blir benyttet som biobrensel i kjelen.

Ved innsamling av papir følger det med en del annet avfall som må skilles fra før returpapiret kan gå inn i produksjonsprosessen. Ved Norske Skog Golbey ble det i 2004 investert 22 millioner kroner for å forbedre fraskillingen og håndteringen av slikt avfall. Investeringen har gjort det mulig å utnytte mer enn 90 % av det organiske avfallet som kommer inn med returpapiret, som biobrensel i fabrikkens forbrenningskjele. Mengden organisk avfall til deponi har dermed blitt redusert med mer enn 300 tonn pr. måned.

Ved Norske Skog Golbey og Norske Skog Albury ble det startet opp prosjekter med mål om å redusere forbruket av friskvann. Målet med prosjektet ved Norske Skog Golbey er å kunne resirkulere inntil 7 000 m³/døgn med biologisk rensed avløpsvann i prosessen, og dermed redusere utslippene tilsvarende.

Arbeidet ble startet opp mot slutten av 2004, og vil fortsette i 2005 med installasjon av sandfiltere.

Vannsparisingsprosjektet ved Norske Skog Albury har til hensikt å redusere friskvannforbruket på papirmaskinen, og dermed redusere mengden avløpsvann. Det er forventet at mengden vil bli redusert med ca. 15 % i forhold til dagens totale mengde av avløpsvann. I 2004 ble det installert nye kjøletårn og ny varmeveksler i vannsirkulasjonssystemet på papirmaskinen. Prosjektet vil bli sluttført i 2005 med installasjon av nye membranfiltere.

MILJØRELATERTE DRIFTSKOSTNADER

De miljørelaterte driftskostnadene utgjorde 58 kr. pr. tonn produkt, det samme som i 2003. Som følge av en økning i produksjonsvolumet sammenlignet med 2003, økte imidlertid de totale miljørelaterte driftskostnadene med 5 % til 279 millioner kroner i 2004.

Kostnader til kjemikalier for renseanlegg og slamavvanning sto for nesten 30 % av disse kostnadene, mens lønn og vedlikehold hver for seg sto for i underkant av 20 %. Ulike offentlige avgifter utgjorde rundt 15 %.

Det resterende omfatter i hovedsak energikostnader til drift av renseanlegg, disponering av avfall, kontroller og undersøkelser samt analysekostnader.

MILJØINVESTINGER GIR OGSÅ INNSPARINGER

I oppstillingen over miljørelaterte investeringer er det kun kostnadssiden det redegjøres

for. Mange av investeringene vil imidlertid også gi innsparinger. Eksempel på dette er blant annet investeringer i nytt utstyr med lavere energiforbruk. Avløpsrensing gir organisk slam, som kan benyttes som biobrensel og dermed redusere mengden innkjøpt brensel. Andre eksempler er bedre avvanning av slam, som gir økt brennverdi og som reduserer behovet for innkjøpt brensel. Reduksjon i vannforbruk gir lavere energiforbruk i form av mindre mengde å pumpe rundt i systemet, og mindre volumer å varme opp.

■ Miljørelaterte kostnader

omfatter miljøinvesteringer og miljørelaterte driftskostnader. Kostnadene som er ført opp er satt etter beste skjønn, og ut fra det vi mener er påløpt med hovedvekt på å oppnå miljøforbedringer.

Med miljøinvesteringer mener vi kostnader for bygging av renseanlegg, utstyr for avfallsbehandling, tiltak mot støy, energiøkonomisering, utstyr for miljøovervåking og miljørelaterte rehabiliteringstiltak.

Med miljørelaterte driftskostnader mener vi kostnader for kjemikalier til renseanlegg og slamavvanning, vedlikehold av renseutstyr, lønn til ansatte på miljøsidene og driftspersonale på renseanlegg, miljørelaterte forsøk og undersøkelser, miljørelaterte gebyrer og avgifter, samt drift og vedlikehold av deponier.

Øya Tasmania som ligger sør for det australske fastlandet, byr på et rikt biologisk mangfold i en unik flora og fauna. Det finnes imidlertid flere dyrearter som er truet.

Bidrar til bevaring av biologisk mangfold

Norske Skog Boyer, en betydelig aktør innenfor den skogsbaserte industrien på Tasmania, har en særskilt interesse av å verne miljøet.

Fabrikken har engasjert seg sterkt i arbeidet for å bevare truede eller utsatte dyrearter.

KREFTSYKDOM TRUER DJEVELEN

Det internasjonale publikum vil være best kjent med den tasmanske djevelen (*Sarcophilus harrisi*) gjennom rollefiguren "Taz" i Bugs Bunny og andre tegnefilmer. Dyret er verdens største pungrovdyr og finnes kun på Tasmania. Kroppsstørrelsen varierer betydelig og avhenger av omgivelsene og hvilken føde dyret finner. I gjennomsnitt er den på størrelse med en liten hund. Ellers ligner kroppen til den tasmanske djevelen mest på en liten bjørn. Dyret er sort eller brunaktig i fargen, og har et hvitt parti på halsen og hvite flekker på siden. Store hann-dyr veier opp mot 12 kg, og måler 30 cm i skulderhøyde.

Den tasmanske djevelen ble fredet gjennom tasmansk lov i 1941. Djevlebestanden har økt i omfang, og inntil nylig var det så mange av de små djevlene at forskere trodde dyrearten var sikret. Det faktum at de tasmanske nasjonalparkene har valgt djevelen som sitt symbol viser betydningen som dyret har for øya.

Den tasmanske djevelen trues imidlertid av en uberegnelig fiende - en kreftlignende sykdom av ukjent opprinnelse. Sykdommen, som gir svulster i ansiktet til pungdjevelen, kan føre til en kraftig reduksjon av dyrearten. I enkelte bestander har nesten 90 prosent av dyrene bukket under på grunn av sykdommen. Myndighetene er opptatt av å stanse sykdommen, ellers frykter de at "Tassie"-djevelen kan bli fullstendig utryddet.

Som et ledd i bestrebelsene på å bevare den tasmanske djevelen har Tasmanian Bonorong Wildlife Park satt i gang et prosjekt for å ale

opp tasmanske djevler i fangenskap. Norske Skog har gitt sponsormidler til prosjektet, som går ut på holde tasmanske djevler i karantene fra den dødelige kreftsykdommen for å sikre at det unike pungdyret kan overleve i Tasmantias skoger.

Norske Skog Boyer sponser også den planlagte byggingen av et dyrerehabiliteringssenter i nærheten av Beaumaris Zoologiske Hage i Hobart.

ETABLERER RESERVAT

En av de mest verneverdige fugleartene på Tasmania er en ørn med kileformet stjert. Som del av skogsdriften foretar Norske Skog Boyer regelmessig kartlegging av planlagte hugstområder og uberørt skog. Der de finner ørnereder, blir det etablert reservat opp til en kilometer fra ørneredet, for at fuglene ikke skal forstyrres i hekkesesongen.

I skogene som omgir fabrikken lever det

også en rekke andre sårbare dyrearter, som for eksempel den australske harren, grå hønsehauk, stripete pungrevling, hydrobiid-snegle og virvelløse dyr som bor i huler. Skogsdriften tar hensyn til disse dyreartene, og legger forholdene til rette for at dyrene skal kunne fortsette å eksistere og at det biologiske mangfoldet bevares.

■ Tegn til liv fra tasmansk tiger.

Den tasmanske tigreren er et stort pungdyr som hører hjemme på Tasmania. De fleste forskere mener at arten er utryddet, men hvert eneste år mottas et dusin ubekreftede meldinger om at tigreren er observert i fjerntliggende områder på øya, samt at den har etterlatt spor flere steder. Andre arter av pungdyr, som possum og wallaby finnes i stort antall på Tasmania.

BEVARER DJEVELEN: Tasmanian Bonorong Wildlife Park har satt i gang et prosjekt for å ale opp tasmanske djevler.

Fabrikkdata

		ALBURY	BIO BIO	BOYER	BRUCK	FOLLUM	GOLBEY	PARENCO
Produksjon	Tonn	262 000	118 000	291 000	352000	399 000	600 000	415 000
ENERGIFORBRUK								
El-energi	MWh/tonn	2,18	2,30	2,20	1,39	2,76	1,73	1,58
	GWh	571	271	640	489	1 101	1 039	657
Varme	GJ/tonn	6,21	4,53	8,43	4,79	5,93	4,72	5,29
	TJ	1 627	535	2 453	1 686	2 366	2 832	2 195
UTSLIPP TIL VANN								
Avløpsvann til resipient	m ³ /tonn	10,30	37,70	46,50	12,00	15,50	9,40	10,90
	1 000 m ³	2 699	4 449	13 532	4 224	6 185	5 640	4 524
KOF	kg/tonn	4,1	27,3	51,2	2,6	11,1	1,9	2,9
	tonn	1 061	3 221	14 899	915	4 429	1 140	1 204
Suspendert stoff	kg/tonn	0,2	2,1	3,3	0,2	1,1	0,1	0,1
	tonn	39	248	960	74	439	72	42
Fosfor (tot-P)	g/tonn	1,4	67,0	24,1	4,4	8,7	11,8	13,7
	tonn	0,4	7,9	7,0	1,5	3,5	7,1	5,7
UTSLIPP TIL LUFT								
CO ₂ (fossilt)	kg/tonn	298	39	852	593	12	41	497
	tonn	78 076	4 602	247 932	208 736	4 776	24 360	206 255
AVFALL								
Avfall til deponi	kg/tonn	25	0	194	0	15	10	3
	tonn	6 445	0	56 309	0	5 985	6 120	1 204
MILJØSTYRING								
Type system*		ISO	ISO	ISO	ISO	ISO/EMAS	ISO	ISO/EMAS

		PISA	SAUGBRUGS	SKOGN	STETI	TASMAN	UNION	WALSUM
Produksjon	Tonn	177 000	520 000	544 000	106 000	380 000	252 000	416 000
ENERGIFORBRUK								
El-energi	MWh/tonn	3,09	2,57	2,57	2,00	3,41	2,63	1,87
	GWh	546	1 337	1 395	212	1 296	663	780
Varme	GJ/tonn	8,60	5,52	5,60	4,74	9,01	5,06	5,77
	TJ	1 522	2 870	3 046	502	3 424	1 275	2 400
UTSLIPP TIL VANN								
Avløpsvann til resipient	m ³ /tonn	19,00	17,80	13,50	28,14	57,60	16,60	12,40
	1 000 m ³	3 363	9 256	7 344	2 983	21 888	4 183	5 158
KOF	kg/tonn	4,3	4,6	4,8	0,0	10,5	9,7	3,3
	tonn	768	2 376	2 611	0	3 990	2 454	1 381
Suspendert stoff	kg/tonn	0,2	0,2	0,9	0,0	2,6	1,6	0,2
	tonn	39	83	490	0	988	403	71
Fosfor (tot-P)	g/tonn	17,7	5,9	12,9	0,0	n.r	23,5	6,4
	tonn	3,1	3,1	7,0	0,0	n.r	5,9	2,7
UTSLIPP TIL LUFT								
CO ₂ (fossilt)	kg/tonn	0	91	10	0	21	50	57
	tonn	0	47 304	5 201	0	7 980	12 600	23 587
AVFALL								
Avfall til deponi	kg/tonn	7	15	21	4	36	8	0
	tonn	1 204	7 904	11 587	441	13 490	1 890	42
MILJØSTYRING								
Type system*		ISO	ISO/EMAS	ISO/EMAS	(2005)	ISO	ISO	ISO/EMAS

*ISO = ISO 14001

*EMAS = ECO-Management and Audit Scheme

Revisors uttalelse

Vi har gjennomgått informasjon presentert i Norske Skogs Miljørapport for 2004, sidene 32 - 53, og under GRI Index, sidene 131 - 135 (samlet referert til som "Rapporten"), i Norske Skogs årsrapport for 2004. Rapporten er avgitt av selskapets ledelse. Vår oppgave er, med grunnlag i vårt arbeid, å uttale oss om Rapporten.

Rapporten inneholder informasjon om de miljøforhold som er de vesentligste for Norske Skog på konsernnivå. Miljødata presentert i Rapporten er basert på rutiner for innsamling, sammenstilling og kvalitetskontroll av data rapportert fra fabrikkene, som beskrevet på side 53 i Rapporten. Norske Skogs praksis for miljørapportering samsvarer i all hovedsak med rapporteringsprinsippene i Global Reporting Initiative (GRI) Sustainability Reporting Guidelines og GRI Index på sidene 131 - 135 reflekterer i hvilken grad årsrapporten gir informasjon om de indikatorer som listes i GRIs retningslinjer.

Vi har basert vårt arbeid på den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag, ISAE 3000 "Assurance Engagements other than Audits and Reviews of Historical Financial Information", utgitt av International Auditing and Assurance Standards Board. Formål og hvilke tema som omfattes av vårt arbeid er avtalt med

selskapets ledelse.

Basert på vurdering av vesentlighet og risiko har vårt arbeid omfattet analyser og intervjuer, samt en stikkprøvemessig gjennomgang av underliggende dokumentasjon for de forhold som omfattes av oppdraget. Vi har utført det arbeid som vi mener har vært nødvendig for å kunne avgi vår uttalelse med moderat grad av sikkerhet. Ved slik kontroll oppnås lavere sikkerhet enn om vi hadde utført arbeid av samme omfang som ved en revisjon.

Vi har gjennom vårt arbeid ikke fått kjennskap til forhold som gir oss grunn til ikke å anta, i all vesentlighet, at:

1. Rapporten omhandler de miljøforhold som er de vesentligste på konsernnivå.
2. Norske Skog har anvendt detaljerte rutiner for innsamling, sammenstilling og kvalitetskontroll av miljødata fra fabrikkene for bruk i Rapporten.
3. Den samlede informasjon fremkommet som et resultat av rutinene nevnt ovenfor er konsistent med de miljødata som er rapportert fra fabrikkene og informasjonen er hensiktsmessig presentert i Rapporten.
4. Miljøinformasjon for 2004 fra et utvalg av to besøkte fabrikker (Norske Skog Golbey og Norske Skog Pisa), var rapportert i

henhold til rutinene nevnt ovenfor og data rapportert er konsistent med den underliggende dokumentasjon som ble forelagt oss.

5. Norske Skogs praksis for miljørapportering samsvarer i all hovedsak med GRIs rapporteringsprinsipper. GRI Indeks presentert på sidene 131 - 135 reflekterer på en tilfredsstillende måte i hvilken grad Norske Skogs årsrapport for 2004 er dekkende i forhold til indikatorer listet i GRI Sustainability Reporting Guidelines.

Oslo, 3. mars 2005

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Preben J. Sørensen

Statsautorisert revisor

Environment & Sustainability Services

Om rapporteringen

Miljørapporten inneholder miljøinformasjon som Norske Skog mener dekker de vesentligste miljøforhold langs verdikjeden knyttet til selskapets virksomhet. Miljødata presentert omfatter heleide papirfabrikker som inngikk i selskapet 31.12.2004.

Miljødata er innsamlet fra fabrikkene gjennom etablerte rapporteringsrutiner. Disse omfatter månedlig standardisert rapportering for de mest sentrale miljødata samt en standardisert innsamling av tilleggsinformasjon på årlig basis. Den månedlige rapporteringen

omfatter produksjon, forbruk av råstoff, energibruk, utslipp og avfall. Data fra denne rapporteringen sammenstilles av miljøansvarlig på konsernnivå i standardiserte månedrapporter til konsernledelse og kvartalsvis til styret.

Tallene i miljørapporten er sammenstilt og bearbeidet med sikte på å oppnå en mest mulig enhetlig og hensiktsmessig presentasjon av data. Selv om det er lagt stor vekt på å sikre at opplysningene er fullstendige og korrekte, kan det være noe usikkerhet knyttet til deler av tallmaterialet.

Som ledd i det å ha en åpen kommunikasjon om miljøforhold, ønsker vi at vår miljørapport skal være etterrettelig og kvalitetssikret. Miljørapporten er derfor de siste ni årene gjennomgått av revisjonsselskapet Deloitte. Det er vår oppfatning at en slik gjennomgang gir økt troverdighet til rapporten. Internt i Norske Skog oppnås i tillegg en bedre sikkerhet for at opplysninger og data i miljørapporten er basert på informasjon som er innsamlet og behandlet på systematisk måte og at nødvendig dokumentasjon foreligger.

Palestinsk ungdom kaster stein mot israelske soldater. Barn raner barn på vei til skolen i Norge. Ungdommer tagger togene i Storbritannia. Brasiliansk milits dreper gatebarn. Barn uten mat og helsetilbud i Nigeria.

Morgendagens lesere – dagens pøbler og ofre

Barna må tas på alvor, de må komme til orde, forklare sin situasjon og se en vei ut.

Barn og ungdom havner ofte i media, men vanligvis som pøbler eller ofre. Få journalister stopper opp og spør dem om deres situasjon og veien ut. Skal avisene nå frem til barn og ungdom må de dekke mer enn bare bruddstykker av deres liv og interessefelt.

Nordmennene, professor Magne Raundalen og leder for Avis i Skolen i Norge, Jan Vincens Steen, har gjennomført en internasjonal undersøkelse om barn i media, finansiert av Norske Skog gjennom Newspapers in Education (se side 56).

– Aviser har alltid spilt en viktig rolle som idéutvikler, daglig stimulator og et vindu mot verden. Denne oppgaven har avisene fortsatt, og mye hadde vært vunnet hvis barn oppdager avisen. Men først må avisene oppdage barna, påpeker Raundalen og Steen.

Voksne kvinner og menn vil neppe utvikle et forhold til en avis som utelukkende konsentrerer seg om å dekke de feilvalg og kriminelle handlinger de gjør. Lesere, enten man er barn, ungdom eller voksen, har langt større behov for å kjenne seg igjen, bli positivt overrasket og føle seg velinformert om hva som skjer i samfunnet og ute i den store verden.

Den amerikanske presse mannen John de Groot hevder at vi leser for å lære om livet og verden rundt oss, for å overskride vår egen erfaring og vite at vi ikke er alene. Avisredaksjonen har en stor utfordring i å fange opp det leserne forventer å finne i avisen, men også det de ikke forventer. Aviser uten overraskende innslag blir impotente og lite utviklende.

I Raundalen og Steens undersøkelse fremgår det at barn og ungdom er opptatt av det samfunnet forøvrig er opptatt av. I noen land

klager de over at avisene er sterkt politiserte og opptretter som talerør for myndighetene. I andre land viser barna til at de vet om mange viktige hendelser, men at avisene neglisjerer dem. Langt de fleste anklager avisene for å være likegyldige i forhold til saker som opptar barn og ungdom, og på toppen av det hele ikke viser vilje til å dekke alt det positive og konstruktive som skjer i deres hverdag.

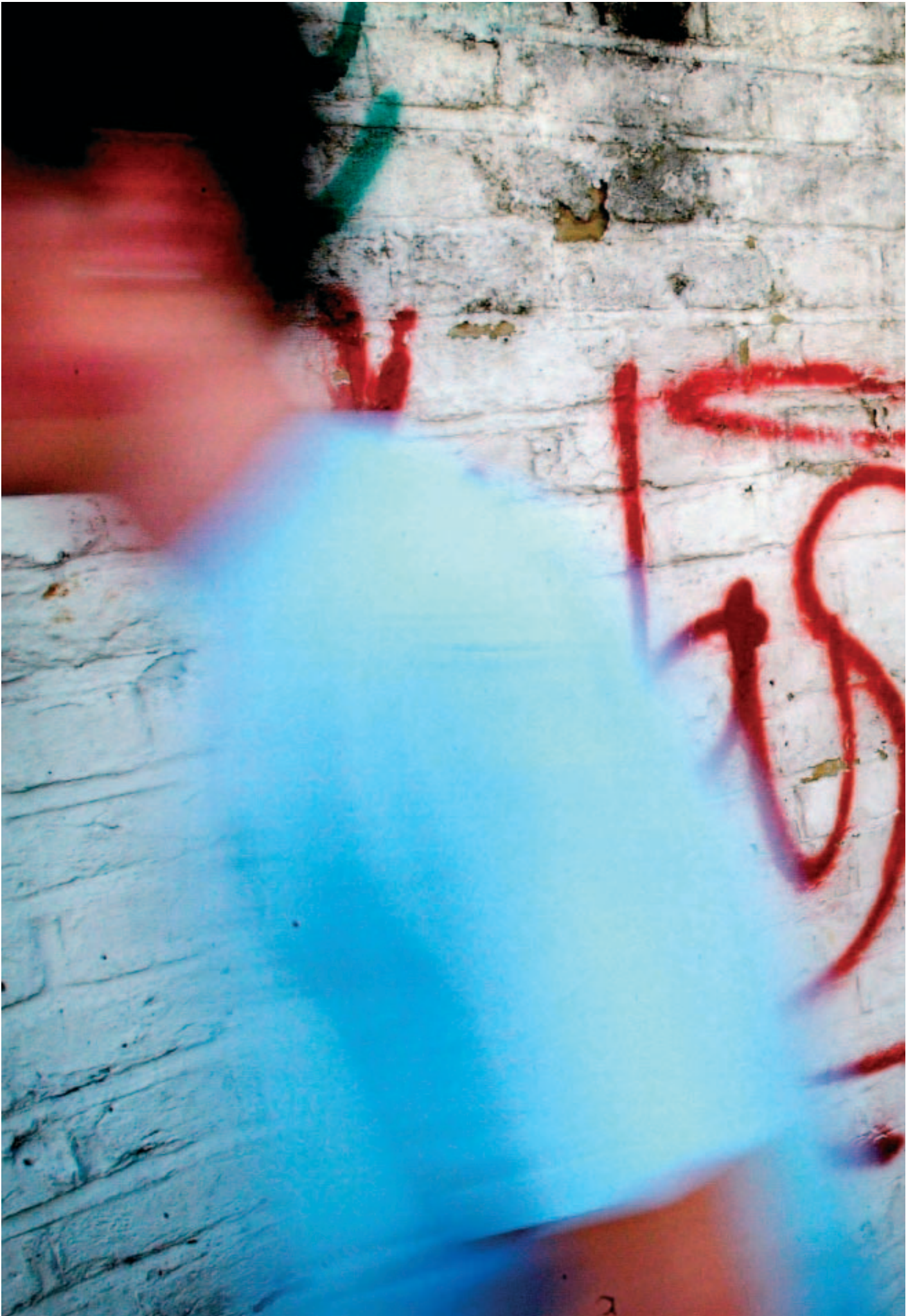
Det er nesten rørende å lese hvordan barn fra alle land setter pris på suksess og resultater oppnådd av andre barn. De kan identifisere seg med temaet og føler en egen stolthet. Det er også en ny og god erfaring for barn å se at deres sikkerhet, velferd og fremtid er viktige politiske spørsmål som også opptar avisene.

– Vi tror at barna ved å se utover overskriftene om skandaler og konflikter i politikken, får et nytt og viktig syn på demokratiet, mener forfatterne av rapporten.

Dersom avisene skal lykkes i å fange opp nye generasjoner lesere må barn og ungdom defineres som lesere og ikke minst som viktige medlemmer av samfunnet som også har en røst. De må bli en del av avisenes kilde-nettverk. Avisene må få dem frem i spaltene.

Det er ikke nok å vise bilder av palestinske barn som kaster stein eller skrive om ungdommer som stjeler for å skaffe seg dagens måltid. De må tas på alvor, de må komme til orde, forklare sin situasjon og se en vei ut.

Vi vant mange små seire i 2004. Men den virkelig store fremgangen får vi først når avisene anerkjenner barn og ungdom som lesere, og som et viktig dekningsområde for redaksjonen.

Rett fra pressen til skoler i Beograd

Skolebarn i Beograd lærer om verden rundt seg ved å lese aviser. En av drivkreftene bak Avis i Skolen i Serbia, Snezana Kures-Tomic, er overbevist om at arbeidet, som er støttet av Norske Skog, vil gi resultater.

Et klasserom fullt av 8-åringer i en av de eldste skolene i Beograd, Serbia, lærer om HIV i forbindelse med den internasjonale AIDS-dagen. Skolebarn har funnet sprøyter på gaten uten å være klar over faren ved å plukke dem opp.

– Hva kan vi gjøre for å stoppe HIV? spør læreren. – Vi må ikke ta på sprøytespissene, sier en elev. En av klassekameratene hennes legger til at vi kan lære andre om hva vi kan gjøre for å bekjempe det. – Vi kan lage en avis om det, og henge den opp på veggen slik at andre barn kan lese avisen vår og lære om hva vi har funnet ut, forsetter hun.

BIDRAG TIL DEMOKRATISERING

Den lille skolen i utkanten av Beograd er en av fire forsøksskoler som er med på prosjektet Avis i Skolen. Prosjektet startet i 2003 ved hjelp av midler fra Norske Skog.

– For et nytt demokrati under utvikling, i et land preget av krigens herjinger, er det livsnødvendig å sørge for tilgang til pålitelig informasjon gjennom å oppmuntre til avislesing. Avis i Skolen er en av byggesteinene som skal hjelpe den demokratiske prosessen i gang.

– Det har vært en utfordring å få programmet akseptert i Serbia, men det får nå økt tilslutning. Etter en periode preget av lunken

Norske Skog og World Association of Newspapers (WAN) undertegnet i 2003 en femårig samarbeidsavtale om utviklingen av Avis i Skolen (Newspapers in Education) globalt. Samarbeidet har en økonomisk ramme på 12,75 millioner kroner.

Målet er å bedre barn og unges lesekunnskap og interesse for avislesning, spesielt i nye demokratier. Bruk av aviser som undervisningsmaterieill bidrar til økt samfunnsengasjement og sikrer avisene nye generasjoner lesere.

støtte fra regjeringen, ser det ut som programmet er på rett spor med utnevning av en ny undervisningsminister.

– Dette er et meget viktig arbeid, sier Kures-Tomic. Hun er den som har vært ansvarlig for programmet siden Jan Vincens Steen, som er leder for Avis i Skolen i Norge, holdt et innledende seminar i Beograd i 2003. Kures-Tomic, som tidligere var advokat, arbeider for foreningen for private medier (Association of Private Media), som ble dannet i 1997. Foreningen organiserer 11 medlemmer, deriblant media- og forlagsvirksomheter, samt to nyhetsbyråer.

POPULÆRT: Serbiske skolebarn arbeider entusiastisk med dagens aviser.

AMBISIØSE PLANER

Det er tydelig at Kures-Tomic har stor tro på Avis i Skolen. – Dette gir skoleelevene et redskap til å forstå verden rundt seg, sier hun.

Hennes planer for programmet er ambisiøse. Hun organiserer blant annet arbeidsgrupper for lærere som er interessert i Avis i Skolen, og planlegger et samarbeidsprosjekt med en journalistiskole ved mediesenteret i Beograd.

– Dette prosjektet skal gi barn muligheter til å arbeide sammen med en journalistikkstudent for en dag. I tillegg skal det opprettes avisklubber som skal lære barn å lage skoleavis. Forsøksprosjektet tilbyr elevene en lang rekke avisrelaterte aktiviteter som kommer utenom pensum. Vi mangler fortsatt et positivt svar fra avisene på forespørselen om å gi ut spesielle barnesider eller bilag til avisene, men jeg tror det vil komme, sier Kures-Tomic.

Hun forklarer at avisene har samarbeidet med Avis i Skolen om å organisere en utstilling i forbindelse med Pressefrihetens dag, hvor det ble vist studentarbeider som fokuserte på pressen. Forlag og trykkerier støtter også undervisningen gjennom å gi bort aviser som ikke blir solgt, og de organiserer skolebesøk.

INNHOLD AVGJØRENDE FOR INTERESSEN

Den åtte år gamle sønnen til Cvejic Srdan, Nemanja, har arbeidet med aviser på skolen de siste årene. – Han er interessert i dagsavisene og i ukeblad, sier Srdan. – Når han finner noe interessant i avisene vi har hjemme, leser han det.

– Det er viktig for barna å venne seg til å lese aviser og til å se på det som en kilde til informasjon, sier han. Både lærere og foreldre har oppdaget at barna har lettere for å huske informasjon som de finner i avisene sammenlignet med det de leser i vanlige skolebøker. De liker å lete etter informasjon på egen hånd.

For barna kan inngangsporten til avislesing være noe så enkelt som tegneserier eller kryssord, eller det at de kan lese om sin yndlings-sportstjerne.

■ **Målbare resultater.** En langsiktig innsats for bruk av aviser i skoleundervisningen gir målbare resultater. Undersøkelsen "Growing lifelong readers" er utført for The Newspaper Association of America Foundation (NAA). Den viser at 62 prosent av unge voksne som gikk i klasser hvor aviser var en del av undervisningen, i dag regelmessig leser en dagsavis. Blant unge voksne som ikke hadde tilgang til aviser i klasserommet, er det kun 38 prosent som i dag er avislesere. Denne undersøkelsen viser at når aviser er integrert i undervisningen, gir det en livslang effekt. Bruk av aviser i undervisningen motiverer avislesing og stimulere lesekunnskapen, sier Margaret Vassilikos, direktør i NAA.

– Jeg liker å lese tegneserier og fortellinger om all slags vær og stormer, sier Katarina Tomic, åtte år. – Sammen med bestemoren min leser jeg også dødsannonsene, og vi regner ut hvor gamle menneskene ble.

– Jeg liker også tegneserier best, slutter Filip Randjelovic seg til, også han åtte år. – Men jeg liker også å lese oppskriftene i avisene om hvordan man skal lage et måltid eller en kake. Det leser jeg for moren min. Hun kan ikke se så godt, og derfor hjelper jeg henne.

For mange av disse barna er avislesing deres første kontakt med det romanske alfabetet, siden skolebøkene på lavere trinn i skolen bruker det kyrilliske alfabetet.

KILDEKRITIKK

Et meget viktig aspekt ved bruken av aviser i undervisningen er å lære elevene opp til å vurdere påliteligheten av de forskjellige informasjonskildene. Noen av publikasjonene som gis ut i Serbia, stort sett de som ikke er medlemmer av foreningen for private medier, har uklare motiver. Det er umulig å finne ut hvem som finansierer dem, og det kan godt være at det er kriminelle elementer som står bak.

De ekstreme tabloidene følger ikke de etiske retningslinjene for journalistikk, og tar gjerne i bruk metoder som billedmanipulasjon uten å informere leserne om det. De trykker også informasjon som er svært tendensiøs og partisk.

Stevan Niksic er direktør for senteret for profesjonelle medier i Beograd, en idealistisk organisasjon som har til hensikt å undervise serbiske journalister i grunnleggende, profesjonelle standarder. Han sier at spørsmålet om pressefrihet har helt andre dimensjoner i Serbia etter Milosevic.

– Pressefriheten tilhører våre lesere, seere og lyttere. Det er ikke en frihet som gir journalistene rett til å bryte reglene. Det handler om retten til å bli riktig informert, sier Niksic. Serbia har ikke tidligere hatt ensartede, etiske retningslinjer for journalister, men senteret arbeider med å få det til. Finansiering av senteret skjer delvis gjennom midler fra den danske journalistiskolen.

– Det er mange som simpelthen mangler kunnskap om hvordan man skal opptre i et demokratisk samfunn, avslutter Niksic.

En av utfordringene for Avis i Skolen er å lære barn å være kritiske til den informasjonen de mottar gjennom avislesing.

– Vi har alle slags aviser hjemme hos oss, sier Niksic. – Jeg prøver å vise barna mine hvorfor noen av avisene er dårlige, og hvorfor de ikke bør stole på dem. Jeg viser dem også hvilke aviser de bør kunne stole på.

En av elevene hadde et forslag til hvordan man kan vinne kampen mot AIDS. – Kan vi ikke bare bekjempe AIDS kjempes hardt én dag, og så er det gjort? spurte han. – De er flotte, sier Kures-Tomic. – De leser aviser og har en mening om alt mulig!

Pressens sosiale ansvar

Norske Skog støttet i 2003 en global undersøkelse om avisenes dekning av saker som gjelder barn, ledet av den norske psykologen Magne Raundalen. I forbindelse med denne undersøkelsen leste 70 skoleklasser fra 24 land aviser daglig i en uke, og klassifiserte alle artiklene de fant som omhandlet barn.

Undersøkelsen viser at nesten tredjedel av artiklene fremstilte barn som ofre, mens 17 prosent av artiklene kunne samles under overskriften "barn er ekstremt begavede."

Skolebarna som deltok i undersøkelsen vil heller at avisene skal skrive mer om barn som de kan identifisere seg med i sitt dagligliv.

Sjefsredaktør i Tønsbergs Blad og styreformann i den Norske Redaktørforening, Marit Haukom, innrømmer at avisene står overfor et dilemma når det gjelder artikler som definerer "barn som ofre".

– Det er en del av pressens sosiale ansvar å sette fingeren på forhold i samfunnet som må forbedres. Vi skal representere de svake i samfunnet.

Avisene har imidlertid også en ambisjon om å bringe stoff som reflekterer livene til vanlige barn, og de fleste barn er verken ofre eller ualminnelig begavede.

– Det er viktig at mediene tar seg tid til å vurdere seg selv, og til å analysere dekningen og vinklingen i saker som omhandler barn, fremhever Haukom.

KRITISKE LESERE

I forhold til unge lesere må den viktigste oppgaven være å stimulere barn til å lese aviser, og til å lære dem å stille spørsmål ved kildene til informasjon.

Haukom understreker at den største utfordringen er å lære dem å bli kritiske lesere. – De skal spørre seg selv "Kan jeg tro på dette?". Dette er spesielt viktig i vår tid på grunn av mengden av informasjon som er tilgjengelig på internett, understreker Haukom.

Hvis avisene ønsker å tiltrekke seg flere yngre lesere, må de også bestrebe seg på å gjøre informasjonen forståelig og tiltalende.

– Det er kun én grunn til at barn vil ønske å lese aviser, og det er at de finner noe der som interesserer dem, avslutter Haukom.

Ny giv for norske skoleaviser

Norske Skog skal støtte utviklingen av skoleaviser i samarbeid med Avis i Skolen i Norge i perioden 2005-2007.

Hensikten med samarbeidet er å utdanne instruktører som skal drive journalistisk veiledning og bidra til å skape lesevennlige og interessante aviser med utgangspunkt i presentasjonsteknikk og layout. Det skal også utarbeides en håndbok for skoleaviser og utvikles et enkelt ombrekkingsverktøy.

Støtten er gitt under forutsetningen av at det stilles krav til innholdet av og kvaliteten på skoleavisene. Det er også et mål for prosjektet at lokalaviser trekkes inn i prosjektet med sin kompetanse og trykkemuligheter.

– Gjennomføringen av dette prosjektet, i det omfanget vi nå legger opp, hadde ikke vært mulig uten støtte fra Norske Skog, sier Jan Vincens Steen, som leder Avis i Skolen i Norge. Han legger til at økt bevissthet rundt skoleaviser forhåpentligvis gir elevene et godt og naturlig forhold til aviser generelt.

SATSING: Skoleavisen prioriteres i 2005-2007.

Beste stand på Ifra

Vårt engasjement for unge lesere var utgangspunkt for vår stand på Ifra.

IFRA-SUKSESS: –Vi har hatt mange store kunder innom på standen. Mange vil ha mer informasjon om Avis i Skolen, sier Doug Brown, som er sjef for Norske Skogs salgskontor i Storbritannia.

Årets største begivenhet i avispapirbransjen – IfraExpo – gikk av stabelen i Amsterdam, Nederland, i oktober. Sjefen for messen, Michael Heipel, ga uttrykk for at Norske Skogs stand var den beste på årets messe. Temaet for årets stand tok utgangspunkt i unge lesere.

Ifra ga mulighet til å fortelle hvordan Norske Skog arbeider alene og sammen med

World Association of Newspapers (WAN) og ikke minst selskapets kunder, for å sikre nye generasjoner avislesere.

Vi har hatt mange store kunder innom på standen, sa sjefen for Norske Skogs salgskontor i Storbritannia, Doug Brown. – Mange vil ha mer informasjon om Avis i Skolen. Dette er det beste sponsorprosjektet vi noen gang har hatt.

Gode initiativ for unge lesere hedres

World Young Reader Prize 2004 gikk til The West Australian og The Telegraph of India. Prisen var sponset av Norske Skog.

Kriteriet for å vinne prisen er at man har gjort noe ekstraordinært og innovativt for å tiltrekke seg unge lesere. The West Australian har brukt sine reiselivssider for å lære unge mennesker om verden. Prosjektet har vært morsomt og vellykket, og doblet salget av avisen til skolene.

The Telegraph of India har utgitt en separat, ukentlig avis – The Telegraph in the Schools. Avisen gir blant annet unge lesere en

mulighet til å skrive om det som interesserer dem.

Prisen ble delt ut på en konferanse i Lisboa 25. november. På konferansen var 475 redaktører og markedsjefer fra 75 land til stede.

FIKK PRIS: World Young Reader Prize 2004 ble mottatt av Lynne Cahill, som er Avis i Skolen koordinator for The West Australian, og Rupamala Singh, som er ansvarlig for The Telegraph in the Schools.

Skjerpet innsats for unge lesere i Sør-Amerika

I slutten av september 2004 arrangerte Norske Skog og World Association of Newspapers (WAN) et seminar sammen med The Brazilian Association of Newspapers og The Inter-American Press Association for å diskutere bruk av aviser i skoleundervisningen.

De store brasilianske avisene O Globo og O Dia var vertskap for møtet som samlet over 60 journalister, lærere og eksperter på utdanning. De delte erfaringer fra mange land, herunder Paraguay, Honduras, Argentina, Ecuador, Bolivia, Mexico og Den Dominikanske Republikk.

Fra Norske Skog deltok André Arantes, som er ansvarlig for markedsføring og business intelligence i Curitiba, Brasil. Han fortalte om Norske Skogs engasjement for Avis i Skolen, og hvordan dette arbeidet kan bidra til å utvikle lesekunnskapen hos barn og unge. Han understreket hvor viktig det er å utvikle avisenes innhold slik at de når frem til nye generasjoner lesere.

HEDERLIG OMTALE

På The World Editor and Marketeer Conference i Lisboa i november fikk alle avisene i Brasil hederlig omtale og en kollektiv pris for deres aktive innsats for unge lesere.

VERDENSKONFERANSE I ARGENTINA

Norske Skog og WAN skal prioritere Avis i Skolen i Sør-Amerika i 2005. En av hovedbegivenhetene er The World Young Reader Conference 2005. Arrangementet går av stabelen 18 – 21 september i Buenos Aires, Argentina.

Verdenskonferansen er viktig for å dele kunnskap og ideer om hvordan vi kan sikre nye avislesende generasjoner. Nye undersøkelser om barn og unges lesevaner vil også bli presentert på konferansen. Norske Skog vil være en meget aktiv deltaker på konferansen.

■ **KidsWeek.** Ukeavisen KidsWeek for ungdom i alderen 10-15 år utkommer i Nederland. Helt siden starten i 2003 har Norske Skog, gjennom selskapets salgskontor i Amsterdam, vært en støttespiller for avisprosjektet. Opplaget har nådd nesten 30 000, og trykkes på Norske Skogs papir.

Av og til kommer det spesialutgaver, og nylig ble en slik utgave sendt til 9 500 skoler over hele landet. Norske Skog var presentert på en helseide. Skolene fikk også en CD-rom om avisproduksjon og beslektede temaer.

Deler av staben er i alderen 10-15 år. De vet hva dagens ungdom er opptatt av. – Det tror jeg er en av årsakene til KidsWeeks store suksess, sier Chris Wiegers, som er salgs- og markedsjef i Norske Skog Holland.

■ **Populært lesepass.** Norske Skog har støttet utviklingen av et lesepass som del av samarbeidet med Avis i Skolen. Målsetningen med lesepasset er å introdusere og forsterke ideen om bruk av aviser i skoleundervisningen.

Høsten 2004 ble 15 000 eksemplarer sendt ut til skoler i Norge. I løpet av 2005 er det ventet at lesepasset for alvor tar skrittet ut i resten av verden. Lesepasset er testet i blant annet Ghana og Sør-Afrika.

Lesepasset inneholder en rekke oppgaver relatert til det vi ser og leser om i avisene. Når passet er fullført, får man tildelt et diplom. Da lesepasset ble testet i Sør-Afrika, fikk de unge et diplom undertegnet av Nelson Mandela.

■ **I selskap med presidenten.** Norske Skog var godt synlig da the Association of Brazilian Newspapers markerte sitt 25-års jubileum i september 2004. I tillegg til en egen stand på arrangementet, var konserndirektør Antonio Dias fra Norske Skog en av talerne. Hovedtaleren på arrangementet var Brasils president Luiz Inácio Lula da Silva.

I tillegg delte André Arantes, ansvarlig for markedsføring og business intelligence ved Norske Skog Curitiba, ut prisen for Unge Lesere. De mer enn 300 delegatene fikk også brosjyren "Vi investerer i din vekst". De siste sidene i brosjyren er viet Avis i Skolen.

■ **Indonesia på banen.** I januar 2004 ble Avis i Skolen etablert i Indonesia av foreningen for indonesiske avisutgivere i samarbeid med World Association of Newspapers og Norske Skog.

I løpet av året besøkte Avis i Skolen syv byer. Hensikten med denne rundturen var å spre en felles forståelse av behovet for å etablere og utvikle unge menneskers lesevaner. Byene ble valgt med bakgrunn i antallet aviser, entusiasme blant lærere og myndigheter og lokale mediers interesse og engasjement.

Avis i Skolen er også etablert i andre land i Asia, blant annet India, Japan, Korea, Thailand og Malaysia.

■ **Verdiskapning for våre kunder.** Det første Norske Skog seminaret om unge lesere i Nederland var vellykket, og ikke minst en investering i fremtiden. Utgangspunktet for seminaret var vår bekymring for og interesse i fremtidige lesere. Redaktører og ansatte i markedsavdelinger hos alle de store utgiverne i Nederland var til stede på seminaret.

– Det var nærmest som om seminaret kunne tilby folk noe de ubevisst hadde lett etter, sa Marleen Ooms fra Norske Skog Parenco. Hun arrangerte seminaret sammen med Chris Wiegers fra salgskontoret i Nederland.

Mange av deltakerne har brukt presentasjonene fra seminaret i interne diskusjoner i ledergrupper og på strategimøter. – Vi har definitivt bidratt til diskusjonen om hvordan våre kunder kan tiltrekke seg unge lesere. På den måten bidrar vi til deres verdiskapning, konkluderer Ooms.

Smertefull nullstilling

En lang, skadefri periode ga følelse av trygghet ved Norske Skog Bio Bio. Da rammet to alvorlige ulykker.

DE FØRSTE: Tre av sikkerhetsveilederne ved Norske Skog Bio Bio er: Miguel Ch. Sanchez, Rina Vidal og Juan Carlos Herrera.

De ansatte hadde feiret ett år og fire måneder uten fraværsskader da den første alvorlige ulykken skjedde i desember 2003. Så kom dødsulykken i juni 2004. Reaksjonen blant de ansatte var sjokk og vantro.

– Vi hadde alle sikkerhetsrutiner på plass med skreddersydde regler for hver arbeidsplass. Likevel skjedde ulykkene. Nå starter vi på nytt. Målet er en arbeidsplass hvor ulykker aldri skjer, sier Elias Valenzuela, sjef for H&S-komiteén ved Norske Skog Bio Bio. – Beste praksis innen sikkerhet er et viktig spørsmål i et globalt selskap som Norske Skog, legger han til.

Å jobbe videre med savnet av en god arbeidskamerat er fryktelig tungt. De ansatte ved Norske Skog Bio Bio bearbeider sorgen ved å fokusere desto mer på sikkerhet.

ALLE SKAL DELTA

Tolv av fabrikkens ledere lytter intenst til konsulent Juan Carlos Diaz. Han foreleser i adferdsbasert sikkerhet.

Det er kjølig i rommet. Flere har blå vindjakker på seg. På brystet står det ”Ett år uten ulykker”. Et minne fra en lykkelig tid. Sikkerhet er blitt et kollektivt gode. Det virker også motsatt vei.

“Jeg har lært at vi aldri kan være for sikre. Vi trenger prosedyrer, varsler og rutiner for sikkerhet.

Foreleseren får hele tiden innspill fra salen. Iveren etter å komme videre er til å ta og føle på. De tolv i salen utdannes til sikkerhetsveiledere. Ferdig utdannet vil de lære opp 50 andre, som i sin tur vil utdanne enda flere. Til slutt skal alle i fabrikkens være sikkerhetsveiledere.

– Regler, rutiner og opplæring er ikke nok. Det har ulykkene lært oss. Denne pyramiden

av sikkerhetsveiledere skal fremtvinge en kulturendring. Alle må trenes til å observere og rette på usikker atferd hos sine kolleger, sier Juan Carlos Herrera, som er en av de første veilederne.

– Kanskje det vil føles ukomfortabelt i begynnelsen, men jeg har tro på at denne strategien er en av dem som må være på plass for å nå målet som er null ulykker for all fremtid, sier Herrera.

RAMMER ALLE I DAG

Victor Solis har 41 år bak seg i fabrikkens. I dag er han arbeidsleder for PM1. – Hvis det skjedde en ulykke for 30 år siden var det vanlig å dysse den ned. Neste dag ville arbeidet fortsette som normalt, forteller han. – I dag er det motsatt. Vi rammes alle av en ulykke. Alt gjøres for at det ikke skal skje igjen, sier Solis.

Veteranen mener at en god sikkerhetsstatistikk lett kan gi en falsk følelse av trygghet, og føre til at enkelte får en mer avslappet holdning til sikkerhet.

DEN SIKRESTE ARBEIDEREN

Elektriker Roberto Manriquez velges alltid til å representere de ansatte i H&S-komiteen ved Norske Skog Bio Bio. Han er også kåret til den sikreste arbeideren ved fabrikkens i fjorten år på rad.

Manriquez har en rolig og trygg atferd. Av og til har kollegene ertet ham for å være for langt over på den sikre siden. Etter ulykkene ser de selvsagt annerledes på det.

– Jeg har lært at vi aldri kan være for sikre. Vi trenger prosedyrer, varsler og rutiner for sikkerhet. Menneskenaturen er slik, sier Manriquez.

Manriquez taler av erfaring. For 25 år siden fikk han kraftig støt og forbrenninger da han skulle skifte en sikring i fabrikkens. Heldigvis slapp han varige mén.

– En annen gang ble familien og jeg påkjørt av toget da vi skulle krysse skinnegangen med bil. Det er en dramatisk hendelse som sitter i sjel og kropp, selv om det endte godt. De to hendelsene har lært meg til å tenke sikkerhet, uansett hva jeg driver med.

Med andre ord: Det er ikke tilfeldig at nettopp Manriquez er den sikreste arbeideren i dag.

Tar vare på hverandre

Sykefraværet har stabilisert seg på litt i overkant av tre prosent. Det har ikke vært personskader med fravær på mer enn halvannet år. Noe har skjedd ved Norske Skog Saugbrugs i Halden. Det er ikke tilfeldig. Bedriften har tatt "Take care - 24 hours" på alvor.

Nå satser Norske Skog Bio Bio maksimalt for å bli den sikreste fabrikk i Norske Skog.

VI MÅ LÆRE AV ULYKKER

Enhver ulykke er en tragedie. Når noen allikevel skjer, må vi i det minste lære av dem for å unngå nye. Derfor er vi i ferd med å introdusere en felles, global plattform for å sikre denne læringen, sier helse- og sikkerhetsdirektør Jens Borge.

– Vi har vært flinke til å finne de direkte årsakene til ulykker. Med en ny granskningsmanual (Accident investigation manual) tar vi et skritt videre for å finne de bakenforliggende årsakene, sier Borge.

– Pilotprosjektet er gjennomført i Europa. Nå står Australasia og Sør-Amerika for tur. Alle fabrikkene skal være oppegående med

FALSK TRYGGHET: – En god sikkerhetsstatistikk kan også være farlig, advarer Victor Solis.

tanke på granskningsmanualen i løpet av første halvår 2005, sier Borge.

– Den felles plattformen skal sørge for deling av erfaringer mellom fabrikkene og gjøre veien kortere til de bakenforliggende årsakene.

Dermed kan vi raskere sette i gang tiltak og gjøre ny kunnskap tilgjengelig for alle.

Borge melder om positive tilbakemeldinger og god respons fra pilotprosjektet. – Den nye granskningsmanualen er en slags "bibel" i dette arbeidet. Den har en felles struktur for å analysere ulykker. Underveis i pilotprosjektet har vi lagt vekt på å gjøre ting så enkelt som mulig. Resultatet er et nytt verktøy som skal gjøre det enklere å lære av ulykker og forhindre nye i fremtiden.

Helse og sikkerhet er et topp prioritert område i Norske Skog. I 2004 hadde konsernets fabrikker i snitt en H-verdi (skader med fravær pr. million arbeidstimer) på 1,4. Dette er et resultat av beste klasse, også i internasjonal målestokk.

Jens Borge, som er ansvarlig for helse og sikkerhet i Norske Skog, setter resultatet på kontoen for systematisk og målbevisst satsing på helse og sikkerhet gjennom flere år. De ansattes engasjement er av betydning for de resultater som er oppnådd. Plattformen er "Take care - 24 hours", som med et bredt sett av virkemidler tar tak i helse- og sikkerhetsutfordringen i konsernet. Norske Skog Saugbrugs er et godt eksempel på hva det er mulig å få til.

– Vi tok tak i utfordringen allerede i 1999, forteller hovedverneombud Magnar Pettersen, hovedtillitsvalgt Martin Petersen og "Kom i form-general" Solveig Sørtopp.

– Bakgrunnen var et urovekkende høyt sykefravær, spesielt i enkelte avdelinger. Sammen med bedriftsledelsen introduserte vi et program for trim i arbeidstiden to ganger i uken. Som veiledere engasjerte vi tre fysioterapeuter. Dette tilbudet, som selvfølgelig er basert på frivillighet, ga nokså umiddelbart oppløftende resultater.

Deler av fabrikklokalet, som ikke var i bruk, ble ryddet og omgjort til et fullt utstyrt treningscenter. Her foregår den organiserte trimaktiviteten, og folk kan trene individuelt når på døgnet det måtte passe dem. Senteret er alltid åpent. Det er viktig i en bedrift hvor det arbeides døgkontinuerlig skift. Også familiene til de ansatte har full adgang til å trene i senteret.

– Videre har vi vært pådriverne for en omlegging av ordningen med sykefravær basert på egenmelding, fortsetter Pettersen.

– Normalt kan egenmelding benyttes seks ganger à tre dager årlig. Hos oss er det slik at egenmelding kan benyttes tre ganger åtte dager årlig, eller ved 24 individuelle sykedager. I dag har vi et kortidsfravær på fra 0,8 til en prosent, noe som er vesentlig lavere enn for få år siden.

Dette, kombinert med virkemidlene i ordningen for inkluderende arbeidsliv, som Norske Skog Saugbrugs var den første fabrikk til å underskrive, gir et annet fokus på sykefravær. Nå blir de som er sykemeldt fulgt opp på en annen måte enn tidligere. Det hele er preget av tanken

om å bry seg om hverandre, og å legge forholdene best mulig til rette for at folk raskest mulig kan komme tilbake i jobb, enten hel- eller deltid. Det brukes også "grønne" resepter, hvor det forordnes ulike former for trimaktiviteter, for å forebygge sykdom.

– Vi må ikke glemme Hverdagsloven, legger hovedverneombud Magnar Pettersen til. Den er av stor betydning for miljøet ved bedriften. Det dreier seg om 12 enkle regler for hvordan vi bør oppføre oss mot hverandre. Det å vise høflighet og bry seg om de vi arbeider sammen med bidrar til å gjøre arbeidsdagene lysere og lettere.

Ved alle fabrikkene i Norske Skog er det viktig å ta vare på hverandre, både i og utenfor arbeidstiden. I Halden har de fylt "Take care - 24 hours" med innhold tilpasset sin situasjon. Det samme er gjort ved de øvrige fabrikkene i konsernet.

■ Hverdagsloven

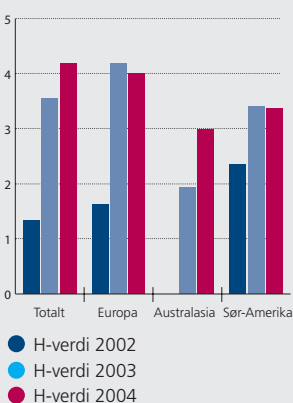
1. Vær høflig
2. Tenk positivt
3. Ta initiativ, det er lov å dumme seg ut
4. Det er lov å være blid
5. Ta vare på din kollega
6. Snakk med kollegaen – ikke om
7. Lytt til kollegaen
8. Verdsett andres synspunkter
9. Del din erfaring med andre
10. Har du gitt ros til en kollega i dag?
11. Hjelp kollegaen, og du får hjelp igjen
12. La ikke frustrasjonen råde, søk løsninger

■ Inkluderende arbeidsliv

har som utgangspunkt at arbeidsplassen skal fungere som en hovedarena for arbeidet med å forhindre unødig sykefravær og utstøting fra arbeidslivet. Gjennom en intensjonsavtale har Norske Skog forpliktet seg til å legge til rette for arbeidstakere med redusert funksjonsevne/arbeidsevne samt å legge til rette for å rekruttere og/eller beholde eldre arbeidstakere. Sykemeldte skal få bedre oppfølging, og det skal legges større vekt på hva den enkelte kan utføre av arbeidsoppgaver.

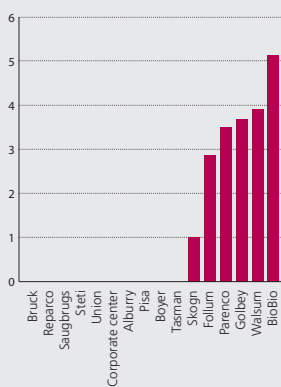
H-verdi pr. kontinent 2002-2004

(H-verdien i Australasia i 2004 = 0)

H-verdi pr. fabrikk i 2004

(Ti fabrikker med en H-verdi = 0)

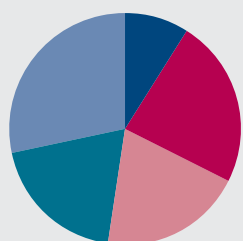

Fravær i 2004

Vektet i forhold til ansatte

Rapporterte hendelser i 2004

- Skade (1000)
- Tilløp til skade (2626)
- Tilstand
- Forbedringsforslag (2157)
- BBA* (3170)

*BBA = Behavior Based Audits = Atferdsbasert vernerunde

Historisk lavt sykefravær

Våre ansatte har vært på jobb 96 prosent av den tilgjengelige arbeidstiden i 2004. Sykefraværet er redusert med 20 prosent fra 2003 til 2004 ved flere enheter. Nesten ingen skader verken med eller uten fravær.

Aldri har Norske Skog hatt bedre resultater for helse og sikkerhet enn i 2004. Hvordan har dette vært mulig i en omstillingsperiode? Godt etablerte rutiner og prosedyrer sammen med gode verktøy og dyktige ansatte er svaret.

– Vi har sett en fantastisk bedring på resultatsiden. Sykefraværet er redusert i takt med den såkalte H-verdien (antallet skader med fravær pr. million arbeidstimer). Det er mange grunner til det. Vi har lyktes med å etablere eierskap til prosessene samtidig som vi har forbedret og tilpasset de nødvendige helse- og sikkerhetsverktøyene og prosedyrene globalt, sier helse- og sikkerhetsdirektør Jens Borge.

– Kursen gitt fra styret og helse- og sikkerhetsdirektiver fra konsernet har ikke vært til å misforstå. Organisasjonen har fulgt opp med aktiviteter som har gitt oss et løft mot vedvarende positive resultater. Alle bygger på grunnmuren av våre ni standarder for helse og sikkerhet, sier Borge.

REDUSERT SYKEFRAVÆR

Det gjennomsnittlige sykefraværet i Norske Skog i 2004 var 4 prosent. I 2003 var fraværet 4,4 prosent. Så vel kortidsfravær som langtidsfravær viser en markert nedgang. Fortsatt er fraværet gjennomgående noe høyere i Europa enn i Australasia og Sør-Amerika.

Mange av tiltakene også utenfor Norge er basert på opplegget i avtalen om inkluderende arbeidsliv. Utviklingen gjennom 2004 viste en reduksjon i fraværet på mer enn 20 prosent på flere fabrikker. Vi ser nedgang i fraværet på de fabrikkene som tradisjonelt har hatt et lavt fravær, og på de som har hatt et høyt fravær. Denne gledelige utviklingen bekrefter igjen at økt fokus og planmessig godt arbeid gir resultater.

Stikkordene for de initiativer som ble igangsatt ved inngangen til 2004 var økt fokus, involvering av ansatte og tillitsvalgte, en bedre struktur og et mer planmessig arbeid for å forstå fraværsårsaker og oppfølging av den enkelte. Implementering av tiltak basert på erfaringer og kunnskap på tvers av enhetene er en viktig del av Norske Skogs strategi for forbedringer. Vår innsats for å redusere sykefraværet er et godt eksempel på at en slik strategi gir positive resultater.

VI TROR DET ER MULIG!

En viktig og avgjørende forutsetning for å lykkes er at organisasjonen og linjeledelsen tar ansvar, og at alle ansatte tror at alle ulykker kan unngås. En slik overbevisning på ti lokale språk er ikke til å misforstå og helt avgjørende for et godt resultat! Samme budskap, samme forståelse.

Velutviklede samarbeidsorganer på fabrikknivå og regionale helse- og sikkerhetsnettverk for ledelsen og den organiserte vernetjenesten bidrar til å overføre beste praksis. Her har Norske Skogs interne rapport- og analyseverktøy SYNERGI vært en kritisk suksessfaktor. I 2005 vil alle de heleide fabrikkene bli innlemmet i denne erfaringsdatabasen, og samarbeidet fabrikkene i mellom kan utvikles videre.

Eierskap og gode resultater kommer ikke av seg selv. Opplæring, trening og øvelse er viktige forutsetninger for å nå målene. Det siste året har ikke vært noe unntak. Med nye felles bedriftsinterne opplæringsprogram på plass, har ikke resultatene uteblitt. En ytterligere utvikling og lokal tilpasning av verktøyene i en ellers velfylt verktøykasse, bidrar til å holde fokus og konsentrasjonen skjerpet.

Norske Skog har profesjonelle folk som jobber med helse og sikkerhet lokalt, en organisert vernetjeneste og tillitsvalgte. Alle disse gjør en kjempejobb, men kan likevel

Standarder for sikkerhet og helse

- Ledelsens forpliktelse og engasjement
- Ansattes medvirkning og sikker arbeidsatferd
- Opplæring og kompetanse
- Risikoanalyser og risikostyring
- Styringssystem for tilsyn, revisjoner og inspeksjoner
- Måling av H&S nivå og rapportering
- Industrivern og beredskapsplaner
- Kontraktør helse og sikkerhet
- Helse

bare legge til rette for at den enkelte har de rette rammebetingelsene for et godt arbeidsmiljø.

Helse og sikkerhetsspørsmål gjelder ikke bare for ansatte i Norske Skog. Fravær og uønskede hendelser rapportert fra Norske Skogs underleverandører viser at vi sammen løser felles utfordringer. Kontraktører må følge de samme reglene som fast ansatte i Norske Skog.

RISIKOANALYSER

Like viktig som å være proaktiv og tenke forebyggende, er det å ha en riktig dimensjonert beredskapsorganisasjon slik vi har på alle fabrikkene. De er noe forskjellige i sammenheng og størrelse, men alle dimensjonert etter inngående risikoanalyser.

Forebygging og beredskap er to sider av samme sak. Vi håndterer til daglig tonnevis med ulike typer kjemikalier som hver for seg og sammen kan representere høy risiko. Vår oppgave er å kontrollere risiko og ha en forsvarlig beredskap i forhold til denne. Ekstreme krav til orden og ryddighet er avgjørende for både å redusere risiko, og for å kontrollere en uønsket situasjon dersom denne oppstår. Grønn fabrikk ute, hvit inne er blitt et begrep i Norske Skog. Dette gjenspeiler våre egne pålagte krav til orden og ryddighet. - Good housekeeping means safe-keeping, understreker Jens Borge.

TAKE CARE – 24 HOURS

Til tross for et fantastisk år vil dødsulykken i Norske Skog Bio Bio alltid være en tragisk påminnelse om hvor viktig det er å aldri lene seg tilbake og være fornøyd med resultatene.

For å opprettholde fokus på helse og sikkerhet har Norske Skog blant annet utarbeidet en helse- og sikkerhetskalender. Kalenderen har hver måned utfordret en fabrikk til å presentere månedens helse- og sikkerhetstema.

Mottoet er: **Take care – 24 hours!**

Sikkerhet handler om holdninger

Et holdningsbasert sikkerhetssystem (PASS) ble satt ut i livet ved Norske Skog Boyer i Australia i 2004.

Systemet setter fokus på atferd og sikkerhet, og oppfordrer samtlige medarbeidere til å tenke gjennom følgende: Hva gjorde du for sikkerheten i går og hva vil du gjøre i dag? En grunntanke ved PASS er at ansatte som arbeider på en sikker måte eller som har forslag til hvordan arbeidsplassen kan gjøres sikrere, skal gis positive tilbakemeldinger. Systemet oppmuntrer også alle til å ta ansvar for og være oppmerksomme på sine medarbeidere.

Kreative løsninger reduserer skader.

Norske Skog Albury i Australia har redusert antallet skader i forbindelse med manuelle arbeidsoppgaver de siste to årene fra i snitt 20 til ca. to årlige skader.

Reduksjonen har bakgrunn i at fabrikkens satset på manuelle håndtering for å forbedre helse- og sikkerhetsresultatene ved fabrikkens.

Fabrikkens helse- og sikkerhetskomité etablerte et team som så nærmere på hvordan tallet på skader i forbindelse med manuelle arbeidsoppgaver kunne reduseres på hele anlegget. Dette teamet la frem en rekke proaktive og innovative tiltak utformet for å nå dette målet.

En gjennomgang av de manuelle arbeidsoppgavene utført på fabrikkens, viste at teamet først burde rette oppmerksomheten mot papirmaskinens siste ledd. En dataanalyse viste at de fleste skadene her skyldtes den fysiske forflyttingen av papirruller. En av løsningene som ble iverksatt for å lette flyttingen, var en luftdrevet såkalt "easy walker".

Et annet viktig tiltak ble gjennomført av operatørene selv. De endret driftsprosedyrer for flytting av ruller.

En lokal fysioterapeut fikk i oppgave å lære de ansatte riktige arbeidsteknikker, en ordning som også viste seg å være svært vellykket. Fysioterapeuten ga ikke bare vanlig klasseromsundervisning, men kom til arbeidsplassen og viste hver enkelt hvordan de kunne utføre arbeidsoppgavene på en sikker måte.

■ **Østerriksk gull!** For tredje år på rad har Norske Skog Bruck i Østerrike vunnet gulltrofé for sin sat-sing på helse. Det er delstaten Styria som deler ut prisen.

■ Helse- og sikkerhetspris.

Norske Skog Boyer i Australia var den stolte mottaker av Norske Skogs helse- og sikkerhetspris for 2003. Fabrikkssjef Ernie Hacker og tillitsvalgt Chris Young mottok prisen på vegne av fabrikkens under CORE 2004 på Lillehammer.

■ **Trening for truckførere.** En undersøkelse blant truckførerne ved Norske Skog Golbey i Frankrike viste at de aller fleste hadde ryggproblemer. En fysioterapeut ble engasjert for å vise dem riktige mage- og ryggøvelser. Etter femten timer med øvelser var de fleste plagene historie.

■ **Stumper røyken.** Stadig flere stumper røyken i Norske Skog. Ved Norske Skog Pisa i Brasil har en stor gruppe ansatte sluttet seg til røykeslutt-kampanjen. Ved Norske Skog Golbey i Frankrike har 70 prosent av alle som meldte seg på kurs for å slutte å røyke, klart seg uten en røyk.

■ **Dire Straits.** Til musikken av Dire Straits gjennomfører salg og markedsføring på Oxenøen daglig en syv-åtte minutters treningsøkt.

Blodsirkulasjonen kommer i gang og det forebygger stivhet og ryggplager.

Mangfold viktigere enn kjønn

Trioen Wenche Ravlo, Ragnhild Borchgrevink og Anne Kvam fikk nye lederroller i 2004. Sammen bringer de nye perspektiver inn i ledergruppen.

■ Satser på likestilling

Norske Skog Boyer i Australia har i en årrekke prioritert likestilling mellom kvinner og menn. Ett av tiltakene har vært å få kvinner inn i arbeidslivet, særlig inn i yrker som tidligere har vært forbeholdt menn. Fabrikken sysselsetter kvinner i produksjonsapparatet, og har kvinnelige lærlinger. Selv om bare syv prosent av arbeidsstokken er kvinner, var tre av åtte deltakere i lederutviklingsprogrammet Leadership in Norske Skog (LENS) kvinner.

løpet av de siste fem til ti årene har flere kvinner inntatt ledende stillinger i Norske Skog. – Dette er en naturlig følge av utviklingen ellers i samfunnet, sier Anne Kvam. Sammen med Ragnhild Borchgrevink ble hun utnevnt til direktør i konsernet i 2004. Nylig fikk Norske Skog Follum sin første kvinnelige fabrikk sjef, Wenche Ravlo.

Ragnhild Borchgrevink ble utnevnt til direktør for magasinpapir 1. februar 2004. Hun kom fra stillingen som direktør for forretningsutvikling. Anne Kvam ble utnevnt til direktør i juridisk avdeling fra 1. august. Og 1. januar 2005 overtok Wenche Ravlo roret på Norske Skog Follum.

ULIKE STANDPUNKT

Kvam og Borchgrevink er begge jurister, mens Ravlo er sivilingeniør. Hun ble ansatt på Skogn i 1999. De tre kvinnene har inntatt litt ulike standpunkter når det gjelder å styrke kvinneandelen i lederposisjoner.

Både Kvam og Ravlo synes kjønn er lite viktig i jobbsammenheng. – Jeg har aldri erfart at det har vært et hinder for meg i Norske Skog. Jeg er skeptisk til kvotering, sier Kvam, som har arbeidet i konsernet i ti år. Hun fortsetter: – Jeg mener at utnevnelser til styreposisjoner og andre stillinger skal være basert på dyktighet og kvalifikasjoner, ikke på kjønn. Samtidig ser jeg også at karrieremulighetene for kvinner ikke er de samme i andre kulturer som her i Norge, og at behovet for kvotering da kan være til stede.

Det er et syn som deles av Ravlo: – For meg er kjønn uvesentlig i jobbsammenheng. Men det er naturlig og bra at vi etter hvert får frem flere kvinner i ledende stillinger i Norske Skog. Jeg er sikker på at det kommer flere etter hvert. Jeg har hatt veldig mange positive opplevelser med å være leder i Norske Skog, og har selv sett at det er muligheter for den som vil noe. Man får nye utfordringer så lenge man står på og viser at man kan løse oppgaver, sier hun.

Selv legger Ravlo vekt på den gode oppfølgingen og erfaringen hun har fått underveis. – Jeg har hele tiden fått mulighet til å ta nye utfordringer, og blitt oppmuntret og støttet av mine ledere. I utgangspunktet hadde jeg

BEVISSTE: Wenche Ravlo (til venstre), Ragnhild Borchgrevink og Anne Kvam er bevisste den forretningsmessige verdien de og andre kvinner bidrar med til Norske Skogs ledelse.

aldri drømt om å bli fabrikk sjef, men de siste par årene har jeg blitt ledet inn på dette som en mulig utviklingsretning for meg, sier hun.

Ragnhild Borchgrevink er derimot for kvotering. Hun sier det er viktig at ledelsen består av mange forskjellige typer mennesker, og det gjelder ikke bare kjønn. – Jeg tror jeg representerer mangfold på flere måter, sier Borchgrevink, som begynte i Norske Skog i 1997. – Et kor trenger flere stemmer, kan du si. Hun peker på konsernledelsen som nå er mer internasjonal enn noen gang. – De forskjellige nasjonalitetene og bakgrunnene i ledelsen borger for mangfold.

FAMILIE KONTRA KARRIERE

Temaet familie kontra karriere kommer ofte opp når det er snakk om hvordan motivere kvinner til å påta seg lederroller. Mange kvinner med familie er uvillige til å foreta lengre reiser og være på jobben så mange timer som noen av sine mannlige kolleger. En måte å avhjelpe dette på, foreslår Kvam, er å innføre et fleksibelt lønns- og bonussystem, og kanskje

kutte ut den lekre firmabilen til fordel for praktisk assistanse som vaskehjelp og barnehageplass.

Man behøver ikke være noen superkvinne for å bli leder, mener Borchgrevink. – Jeg mener at kvinner godt kan kombinere familieliv med karriere, men man må foreta noen valg i livet. Du kan ikke være flink til alt. Og jeg tror mange karrierekvinner ville tjene på å sortere ut de uviktige tingene i livet sitt.

– Hva er så hemmeligheten? – Jeg tror ikke det er noen hemmelighet, sier Borchgrevink. – Det er ingen magisk oppskrift. Det handler om å være stolt av jobben du gjør og beholde nysgjerrigheten etter å lære mer. Du bør også være synlig til en viss grad. Og noe så enkelt som å være positiv og smile er selvsagt en stor fordel!

Alle de tre kvinnene er bevisst den forretningsmessige verdien de og de andre kvinnene bidrar med til Norske Skogs ledelse. Som Kvam sier: – Vi bringer inn andre verdier ettersom vi har forskjellige referanserammer. Samlet bidrar vi til et bedre selskap.

Flere kvinner i ledende stillinger

Norske Skog jobber aktivt og bevisst for å rekruttere flere kvinner til selskapet og til ledende stillinger. I 2004 kan Norske Skog vise til flere viktige hendelser i selskapet som understreker dette.

For andre året på rad har Norske Skog nominert kvinner til Female Future. Totalt har 17 kvinner i selskapet gjennomført programmet. Vi vil også nominere kvinner til programmet i 2005.

Norske Skog Follum har ansatt en kvinnelig fabrikkssjef og en kvinnelig personalsjef. Dette er første gang en kvinne er utnevnt til fabrikkssjef i Norske Skog.

Norske Skog Union ansatte en kvinne som seksjonsleder for råstoff. Dette er fabrikkens tredje kvinne i ledergruppen.

Ved utgangen av 2004 var det totalt 172 ansatte på hovedkontoret, hvor av 71 kvinner (41 %). Av disse hadde 26 ledende stillinger.

Norske Skog Skogn og Norske Skog Saugbrugs rapporterte om et høyt antall kvinnelige lærlinger.

Norske Skog Skogn mener dette skyldes et langvarig samarbeid med skoleverket for å profilere Norske Skog og de mulighetene selskapet tilbyr.

GLOBALT SELSKAP

Norske Skog er et globalt selskap med ansatte i 15 land på fem kontinent. Alle ansatte, uavhengig av land, gis like muligheter og rettigheter i tråd med blant annet ICEM-avtalen, som er en global avtale mellom Felles-forbundet og den internasjonale kjemi-, energi-, gruve- og fabrikkarbeiderføderasjonen.

LIKE MULIGHETER

Ettersom Norske Skog tradisjonelt har tilhørt en mannsdominert industrisektor, er det langt flere menn enn kvinner i Norske Skog. Det er også langt flere menn enn kvinner i ledende stillinger.

For de fleste ansatte fastsettes og reguleres lønn gjennom sentrale lønnsavtaler og lokale særavtaler, som alle er kjønnsnøytrale. Lønn fastsettes på bakgrunn av stillingens ansvarssområde og stillingshaverens realkompetanse.

Norske Skog ønsker å være en attraktiv arbeidsplass for begge kjønn og har derfor et bredt spekter av tilbud innen etter- og

Den norske likestillingsloven

pålegger børsnoterte selskaper å rapportere på likestilling, derfor tar denne artikkelen utgangspunkt i de norske fabrikkene. Norske Skog har imidlertid globale retningslinjer og standarder på mange områder, i tillegg til gjeldende lover og avtaleverk.

videreutdanning. Ved nominasjon til kurs i lederutvikling tilstreber selskapet en god balanse mellom kjønnene.

I Norge er alle fabrikkene tilknyttet avtalen om inkluderende arbeidsliv.

REKRUTTERING

Tradisjonelt har få kvinner søkt seg til treforedlingsindustrien. Norske Skog ser dette som en utfordring, og jobber aktivt for å gjøre selskapet til en attraktiv arbeidsplass også for kvinner.

Rekrutteringsarbeid omfatter et bredt spek-

Ansatte statistikk

pr. 31.12.04

Fabrikk	1 Antall ansatte	2 Ansatte fordelt på kjønn		3 Andel kvinner i %	4 Antall kvinner i ledende stillinger	5 Type engasjement (menn og kvinner)			6 Andel ansatte i % representert av fagforening og kollektiv forhandlingsrett	7 Gjennomsnittlig antall timer til videre- og etterutdanning pr. ansatt
		Menn	Kvinner			Fulltid	Deltid	Midlertidig		
Albury	248	230	18	7,3	1	226	1	21	74	32
Boyer	403	382	21	5,2	-	363	1	39	70	67
Tasman	648	568	80	12,3	2	628	38	67	-	Ikke rapportert
Sydney (inkl. regionktr.)	67	46	21	31,3	-	66	1	-	-	40
Bio Bio	258	240	18	7,0	-	240	9	16	63	106 - 61 (operatører)
Pisa (inkl. regionktr.)	354	332	22	6,2	1	351	2	-	100	64
Bruck	494	462	32	6,5	-	475	19	-	100	35
Follum	529	460	69	13,0	2	522	7	4	94	17
Golbey	464	407	57	12,3	-	448	8	7	100	45 - 15 (operatører)
Parenco	490	471	19	3,9	1	475	15	-	99	14
Saugbrugs	712	657	55	7,7	-	702	10	-	97	13
Skogn	544	518	26	4,8	1	519	15	10	72	80
Steti	214	155	59	27,6	-	214	-	0	39	9 - 17 (operatører)
Union	424	365	59	13,9	3	376	29	19	90	10
Walsum	590	560	30	5,1	10	570	12	8	75	8
Salgskontor	123	48	75	61,0	2	116	7	-	-	Ikke rapportert
Konsernfunksjoner	230	145	85	37,0	24	229	1	13	17	10
Total	6 792	6 046	746	11,0	47	6 520	137	175	-	-

■ Norske Skogs mål i 2005:

1. Videreutvikle og gjennomføre lederutviklingsprogrammer. Disse programmene kvalifiserer kvinner og menn til lederstillinger i selskapet.
2. Nominere minst tre kvinner til Female Future.
3. Bevisst arbeide for å rekruttere flere kvinner.
4. Arbeide aktivt og systematisk for å styrke rekrutteringsgrunnlaget til prosessindustrien. Arbeidet omfatter alle nivå fra grunnskole til høyskoler og universitet.

ter av tiltak fra fabrikkbesøk til inntak av lærlinger og støtte til gjennomføring av høyere utdanning. Det jobbes også aktivt sammen med skoleverket for å stimulere interessen for naturfag og for å opprette linjer for kjemiprosess på videregående skoler.

Norske Skog Follum kan vise til et godt eksempel fra samarbeidet med skoleverket. Fabrikken er en av initiativtakerne bak Tekno-Buss Ringerike. Med utradisjonelle læreformer og pedagogiske eksperimenter skal bussen bidra til å inspirere jenter og gutter i grunnskolen til å fatte interesse for og søke til teknologi- og realfag.

Norske Skog ser meget positivt på overgangen fra treforedlingsfagbrev til kjemi-prosessfagbrev. Sistnevnte gir et bredere og mer anvendelig fagbrev, som i mindre grad er knyttet til en bestemt industri. Det er antatt at dette fagbrevet i større grad vil fenge begge kjønn.

I perioden 2004-2006 er Norske Skog Saugbrugs såkalt demonstrasjonsbedrift. Fabrikken har over lengre tid utmerket seg ved å arbeide systematisk for å fremme kvalitet i opplæring for lærlinger ved fabrikken.

Fabrikken har også arbeidet aktivt for å rekruttere og motivere ungdom til å velge yrkesfag og fag det har vist seg vanskelig å rekruttere ungdom til. Målsettingen er at Norske Skog Saugbrugs skal bidra med sine erfaringer, og bistå i utviklingen av etter- og videreutdanning.

FEMALE FUTURE

Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) i Norge lanserte Female Future i 2003. Hensikten med programmet er å bidra til at NHOs medlemmer skal kunne øke antallet kvinner i ledelse og styrer.

Norske Skog var det første selskapet som undertegnet Female Future. Gjennom en intensjonsavtale har vi forpliktet oss til å identifisere, kvalifisere og nominere minst tre kvinnelige kandidater til programmet. Siden 2003 har 17 kvinner i Norske Skog deltatt i programmet. Disse kandidatene har hatt forskjellig bakgrunn og erfaring, og har kommet fra ulike deler av virksomheten. Norske Skog vil nominere kandidater til Female Future også i 2005.

Forbrødring mellom lærlinger

Tyske Wolfgang og norske Johan Erling er to av fjorten heldige lærlinger som har fått besøke hverandres fabrikker.

Det var med store forventning at Wolfgang Zielonka og fem andre lærlinger fra Norske Skog Walsum ankom Norske Skog Saugbrugs på sensommeren 2004.

Utvekslingen er en del av EUs program for yrkes- og profesjonsrettet opplæring, og tar sikte på å gi lærlingene et bredere perspektiv på utdannelsen.

– Å lære av hverandre er viktig i Norske Skog. Vi har ennå ikke tatt ut hele fordelene av å være representert verden over. Så dette er helt klart starten på et fruktbart samarbeid over landegrensene, mener opplæringsleder Jan-Åke Fredén på Norske Skog Saugbrugs. Han synes det sosiale aspektet er like viktig som det tekniske. – Selvfølgelig er det lærerikt å oppleve et annet miljø og se andre måter å gjøre ting på. Men det er også viktig at ungdommene blir kjent med hverandre, sier Fredén.

LAVERE TERSKEL

Lærlingene selv sitter igjen med mange positive inntrykk etter å ha besøkt hverandre. De mener selv de har hatt mye å lære fra hverandres arbeidsplasser.

– Oppholdet har absolutt svart til forventningene, forteller Wolfgang, og legger til: Og så har vi hatt mye gøy sammen!

Men det har også vært krevende. På dagtid har ungdommene vært gjennom et omfattende program med forelesninger og omvisninger, mens kveldene ofte har budt på kulturelle aktiviteter. En og annen spennende utflukt har det også vært med tur til leverandører som Wallberg i Halmstad i Sverige og kunder som Hjemmet Mortensens trykkeri i Oslo. Under Tysklandsoppholdet var det besøk hos Voith Papier i Krefeld og Heimbach i Düren.

Utvekslingen har kostet både tid og penger, men Fredén er ikke i tvil om at investeringen vil lønne seg på sikt. – De er blitt gode kolleger, noen sågar venner. Terskelen for fremtidig kontakt er blitt lavere. Det vil helt sikkert vise seg å være viktig i fremtiden.

■ **Vår policy** – Utveksling av lærlinger mellom fabrikkene er en videreføring av tilsvarende tiltak for operatører og andre ansatte. De bygger i stor grad på samarbeid på tvers av fabrikker, funksjoner og enheter. Vi mener at dette over tid kan gi Norske Skog et konkurransefortrinn, sier personaldirektør Axel Thuve. – Det er viktig at også lærlinger allerede i starten av sin karriere opplever at fabrikken de jobber på er en del av et større konsern, og at de har kolleger som jobber med samme utfordringene som dem selv.

■ **Leonardo da Vinci.** Dette er EUs program for yrkes- og profesjonsrettet opplæring. Norge deltar i samarbeidet gjennom EØS-avtalen. Overordnet mål for programmet er å bidra til et mer effektivt og konkurransekraftig næringsliv, høy kvalitet i all produksjon av varer og tjenester og økt sysselsetting, samt å gi bedrifter og institusjoner tilgang til god og riktig kompetanse.

GODE VENNER: Wolfgang Zielonka fra Norske Skog Walsum (med briller) og Johan Erling Jansen fra Norske Skog Saugbrugs.

LENS

■ Oddgeir Lyngstad

Direktør, Corporate funding and treasury services

LENS var et godt program, som har bidratt både til personlig og faglig utvikling. Lederprogrammet bidrar til å underbygge våre kjerneverdier og er et viktig bidrag for

å utvikle en felles plattform for ledelse i hele konsernet

■ Chris van Zijl

Direktør, Norske Skog Holland

LENS er viktig for å skape et nettverk i regionen og mellom ulike disipliner. Denne type nettverk øker forståelsen for de utfordringene ulike deler av selskapet står overfor,

og gjør det enklere å dele beste praksis.

I tillegg bidrar LENS til at vi blir mer bevisst våre egne svakheter og styrker, og at vi kan konsentrere alle ressurser mot å bli stadig flinkere.

■ Fernando Vidal

Personaldirektør, Norske Skog Bio Bio

LENS er et viktig bidrag til utviklingen av ledelsen i Sør-Amerika. Arbeidsgrupper som fokuserer på personlige utviklingsplaner gir raske og klare svar til dem som deltar. Vi

kombinerer lederskapsutviklingen med diskusjoner om den fremtidige utviklingene av Norske Skog i Sør-Amerika.

■ Jane Hanna

Personal- og kommunikasjonsrådgiver, Norske Skog Boyer

Fokus på ledelse og kommunikasjon er et viktig budskap for Norske Skog for å bygge bro mellom selskapets nåværende og fremtidens ledere. LENS ga meg mulighet

til virkelig å tenke gjennom hva jeg mener er godt lederskap.

Godt lederskap og motiverte ansatte

Leadership in Norske Skog (LENS) og The Spirit of Norske Skog (Spirit) er to sentrale, offensive programmer som skal tilføre ansatte i Norske Skog kunnskap og engasjement for å nå visjonen om å være anerkjent som verdensledende i papirindustrien.

Selskapets visjon innebærer høye ambisjoner for fremtiden. Norske Skog mener at godt lederskap og motiverte ansatte er en klar forutsetning for å nå selskapets målsetninger.

– LENS og Spirit skal legge til rette for at alle ansatte har et felles utgangspunkt og er best mulig rustet til å bidra til at Norske Skog er anerkjent som verdensledende i papirindustrien, sier direktør Ole Steinar Mjell, som har ansvar for leder- og organisasjonsutvikling i Norske Skog. Programmene er skreddersydde for Norske Skog, og basert på behov og ønsker definert av ledere og medarbeidere på ulike nivåer.

LENS er et lederutviklingsprogram med spesiell fokus på organisasjonsutvikling, teamarbeid og personalledelse. Godt lederskap bygger på selskapets ledelsesprinsipper og er en forutsetning for at vi skal nå våre mål effektivt og skape motivasjon blant våre medarbeidere. Norske Skog ønsker å etablere en felles ledelsesmessig plattform på tvers av kulturer og geografiske grenser. Gjennom LENS ønsker vi også å stimulere den enkelte leder til å konsekvent tenke resultatforbedring ved å lede prosesser som skaper merverdi for medarbeidere og selskapet.

LENS er tilrettelagt for tverrfaglige grupper som gjennom selvstudier, samlinger og læringsgrupper arbeider med å videreutvikle sine lederegenskaper. LENS er en dynamisk

MED SPIRIT: Konserndirektør Jan Clasen presenterer Spirit for konsernledelsen.

læringsprosess knyttet til den enkeltes daglige virksomhet. Rundt 100 ledere har så langt vært gjennom dette programmet.

Med Spirit mobiliserer Norske Skog til kraftfull organisasjonsutvikling. Gjennom refleksjon og diskusjon ønsker vi å sikre en felles forståelse for hva Norske Skog står for. Gjennom programmet bygger vi eierskap til selskapets visjon, våre verdier, mål og strategier. Det er viktig at alle har en felles forståelse av hvor vi går. Vi ønsker også å være tydelige på hvordan vi skal komme oss dit, og hva som kreves av hver enkelt av selskapets medarbeidere og ledere.

LENS og Spirit er utelukkende møtt med positive reaksjoner rundt om i organisasjonen. Selv om det i Norske Skog er et mangfold av kulturer og språk, er det uttrykt et sterkt ønske og behov for å skape en felles identitet på tvers av landegrenser og kulturer, samt kommunisere og bygge på hverandres beste praksis.

■ Norske Skogs lederprinsipper

Synlig ledelse

- Sett ambisiøse mål og deleger effektivt gjennom coaching og støtte
- Ta beslutninger, gjennomfør dem og vær risikovillig
- Involver dine medarbeidere, motiver dem ved å gjøre dem ansvarlig og belønn positive resultater
- Kommuniser åpent, respekter dine medarbeidere og vis dem tillit
- Gi og motta tilbakemeldinger - sørg for kontinuerlig utvikling

Effektivt lederskap

- Sørg for klar fordeling av ansvar, myndighet og oppgaver, og kommuniser dette
- Påta deg ansvar selv om du ikke kontrollerer alle faktorer nødvendig for å oppnå resultater
- Vær pådriver for kontinuerlig forbedring ved å prioritere, forenkle og standardisere arbeidsprosesser
- Bidra aktivt til samarbeid og kunnskapsdeling i hele selskapet
- Vurder prestasjoner og følg opp dine medarbeideres innsats og resultater

Kontinuerlig utvikling

For at Norske Skog skal bli verdensledende i papirindustrien, må vi sørge for å utvikle oss kontinuerlig, og forvisse oss om at vi har de mest kompetente medarbeiderne i bransjen.

De senere årene har Norske Skog derfor, sammen med eksterne parter, utviklet og lansert ulike programmer som skal bidra til å utvikle kunnskaper og ferdigheter hos våre operatører og overordnet teknisk personell. Nye prosesser, nytt utstyr og nye produkter gjør det nødvendig med stadig ny kunnskap. Prioritering av opplæring og kompetanseutvikling vil alltid være nødvendig.

VIDEREUTVIKLING AV PAPIRMASKINOPERATØRER

Papermaking er et program som er utviklet av Prosessindustriens Landsforening sammen med representanter for Norske Skogs fabrikker.

Programmet består av et halvt års grunnleggende opplæring i matematikk, kjemi og fysikk, samt et hovedkurs over ett år basert på bruk av lærebøker og interaktive øvelser. Programmet er godkjent av norske utdanningsmyndigheter og blir godkjent som del av utdanningen for dem som fortsetter sine studier på tekniske høyskoler.

Målgruppen for programmet er erfarne operatører og yngre ingeniører. Programmet har pågått i tre år i Norge, og blir nå lansert på

fabrikkene i Australasia. Det er også oversatt til hollandsk og fransk, og nødvendige forberedelser er gjort for at programmet kan lanseres ved Norske Skog Parengo og Norske Skog Golbey. Med dette programmet har vi etablert et nytt kompetansemål for alle som jobber med papirproduksjon i Norske Skog.

NORSKE SKOG ACADEMY

Norske Skog Academy er utviklet av Norske Skog sammen med Jaakko Pöyry, og ble lansert våren 2004. Målgruppen er ingeniører som arbeider med prosessutvikling og investeringer, og som trenger en oppfriskning og oppdatering av sine kunnskaper innen forskjellige deler av papirfremstilling. Behovet for et slikt program ble klart etter at det var gjennomført en global kompetansekartlegging.

Programmet er basert på telefonkonferanser og nettmøter, understøttet av lærebøker. Undervisningen ledes av erfarne ingeniører innenfor de enkelte disiplinene, samt viktige internasjonale leverandører til papirindustrien. Det utføres prosjektarbeid og hver tredje måned avsluttes undervisningen i form av en skriftlig eksamen.

I 2004 dekket programmet to fagområder; kalandrering og rulling. Mer enn 100 ingeniører fra alle selskapets fabrikker har deltatt i programmet.

I 2005 vil nye programmer bli lansert.

AKADEMIKERE: Pål Espen Eriksen, Anders Hauge Johansen og Roald Kirkengen fra Norske Skog Saugbrugs har deltatt på Norske Skog Academy i 2004.

Samarbeid med tillitsvalgte

Norske Skog har utarbeidet egne retningslinjer for samarbeidet med de tillitsvalgte basert på selskapets kjerneverdier ærlighet, åpenhet og samarbeid.

I 2002 inngikk Norske Skog en avtale med den internasjonale kjemi-, energi-, gruve- og fabrikkarbeiderføderasjonen (ICEM). Avtalen omfatter globale minstestandarder for ansettelsesbetingelser, helse og sikkerhet og menneskerettigheter. Den gjelder for alle ansatte, men legges også til grunn for avtaler med selskapets leverandører og underleverandører.

Formelle samarbeidsavtaler er viktige, men det aller viktigste og mest verdifulle samarbeidet er det som finner sted gjennom direkte kommunikasjon mellom ansatte og de ansattes involvering i det daglige arbeidet. Dette samarbeidet er avhengig av åpenhet og synlig lederskap. En god selskapskultur preget av ansvar og fellesskap kan bare utvikles i en organisasjon hvor den enkelte ansatte blir respektert og gitt anledning til å fungere som et individ. Norske Skog legger til grunn at gode og åpne formelle samarbeidsordninger bidrar til utviklingen av en slik kultur.

På alle nivåer i organisasjonen har Norske Skog etablert formelle avtaler med tillitsvalgte når det gjelder utveksling av informasjon og medinnflytelse.

- Ved alle fabrikkene er det etablert ordninger for strukturert og åpen prosess om samarbeid, informasjon og medinnflytelse basert på lokale avtaler og lover.
- Det er fora for tillitsvalgte fra Australasia, Sør-Amerika og Europa.

■ Norske Skog har inngått avtale om et felles konsernutvalg med alle de lokale fagforeningene i Norge. Avtalen omfatter utveksling av informasjon og samarbeid om saker av felles interesse som gjelder selskapets aktiviteter og virksomhet i Norge.

Nylig opprettet Norske Skog også et globalt forum for tillitsvalgte (Global Employee Forum). Målet med dette forumet er å:

- Gi konsernledelsen mulighet til å informere om overordnede forretningsmål og resultater til tillitsvalgte fra alle fabrikkene.
- Gi tillitsvalgte mulighet til å bli involvert og til å gi direkte tilbakemelding om aktuelle saker.
- Utvikle åpne og konstruktive samarbeidsrelasjoner og nettverk blant selskapets tillitsvalgte.

Medspiller og korrektiv

Begrepet kontinuerlig forbedring er ikke en ny oppfinnelse for ansatte i Norske Skog. – Vi har akseptert forandringer og krav om forbedring som en del av vår hverdag, helt fra etableringen av Norske Skog, sier konserntillitsvalgt Kåre Leira.

Leira, med en fartstid på 29 år i Norske Skog, har vært gjennom mange endringer i selskapet, med økonomiske opp- og nedturer. Han har i mange år spilt en viktig rolle i utviklingen av et godt samarbeidsklima mellom ansatte og ledelse.

Lanseringen av forbedringsprogrammet Improvement 2003, med et mål om å redusere kostnadene med to milliarder kroner, var likevel skarp lut for mange ansatte. – Usikkerheten om man ville beholde jobben eller ikke, var nok det tøffeste. Mange ble omplassert uten å få tilstrekkelig opplæring. Det sliter på den enkelte. Det ble ikke bedre med et for dårlig lønnsoppgjør for de norske fabrikkene, og det svekket motivasjonen, sier Kåre Leira.

NYTT FORUM

Alle samarbeidsorganer fungerer nå, men de ansatte ønsker seg mer påvirkningskraft. I Norske Skog er det opprettet samarbeidsfora i alle regioner etter mønster av European Works Council. Før jul undertegnet konsernsjefen og Leira en historisk avtale om etablering av et globalt forum for ansatte (Global Employee Forum). Kun fire, fem andre internasjonale selskaper har til nå etablert et slikt globalt forum for samarbeid.

– Dette initiativet er meget godt mottatt av hele fagbevegelsen, både nasjonalt og internasjonalt. Ansattes representanter og konsernledelsen arbeider hele tiden med å forbedre samarbeidet. I sentrale fora er samarbeidsformene godt utviklet, men ute i selskapet er bildet noe mer nyansert, mener Leira.

Han kan likevel, etter besøk i Sør-Amerika og Australasia, fastslå at det er en brukbar stemning i selskapet. – Men mye er person-avhengig. Det stilles betydelige krav til fabrikk-sjefenes kommunikasjonssevne og forståelse for å involvere ansatte før vanskelige avgjørelser blir tatt, mener Leira. Han er imponert over hvordan Norske Skog Tasman har håndtert planene om restrukturering og nedleggelse av en papirmaskin. Her ser det ut

til at vi slipper unna med kun en håndfull oppsigelser.

– Det er jo alltid det viktigste for oss at ingen blir oppsagt, sier Kåre Leira. Han mener eksempelet fra Norske Skog Tasman bør danne mønster for restrukturering i andre deler av konsernet.

LANGSIKTIG BEMANNINGSPLAN

Norske Skog utarbeider en langtidsplan for bemanning. Det vil føre til en mer forutsigbar tilstand på bemanningssiden. Selskapets tillitsvalgte ser at langtidsplanen kan bidra til at vi slipper flere tunge forbedringsprosjekter med massiv nedbemanning.

– Intensjonen er at fabrikkledelsen sammen med de tillitsvalgte skal gjennomgå det fremtidige bemanningsnivået. Alle avdelinger må involveres i denne prosessen. Det er min oppfatning at toppladelsen ser nytten av dette samarbeidet, og de har gitt beskjed om at de ansattes representanter skal involveres. Det er ikke skjedd ennå, men planen skal iverksettes i løpet av 2005, sier Leira.

INTET BLIR SKJULT

Kåre Leira mener at selskapet lever opp til ambisjonene om åpenhet. – Intet blir skjult for oss, men vi må vite hvor informasjonen er å finne. Jeg bruker mye tid på å gå rundt i de forskjellige miljøene for å hente inn informasjon. Det er dessuten en stor fordel å sitte i konsernets styre hvor vi kan stille spørsmål og diskutere sakene, sier Leira, som også understreker at han har en åpen, direkte linje til konsernsjefen.

En åpen dialog med konsernledelsen er god å ha når de virkelig utfordrende sakene kommer på dagsorden. Hovedsakene for Kåre Leira og hans kolleger er definisjonen av rett bemanning for å ivareta de ansattes arbeidsvilkår og kravene til produksjon og kvalitet. Oppsigelser skal for enhver pris søkes unngått. På lokalt nivå er det i tillegg til bemanning, bedre lønns- og arbeidsvilkår som topper listen.

FOREGANGSSELSKAP

Norske Skog har vært en foregangsbedrift på mange områder, også i det å forplikte seg overfor alle ansatte i konsernet. ICEM-avtalen, en global avtale med Fellesforbundet og ICEM, går ut på å sikre alle ansatte gode minimumsrettigheter. Avtalen bygger også på menneskerettighetene.

Avtalen har vært i kraft i siden 2002, og det er foretatt en revisjon av innholdet. Ingen av Norske Skogs fabrikker har brutt noen av prinsippene i avtalen.

– Jeg er godt fornøyd med denne avtalen og oppfølgingen av den i hele selskapet. Det er derfor ikke vanskelig å signere en revisjon for 2004, sier Kåre Leira som legger til at i en periode var det for mange kontraktører i deler av selskapet, men at dette nå blir løst.

NEGATIVT BEGREP

Norske Skogs ansattrepresentanter har ikke reservasjonsløst godtatt målsetningen om at Norske Skog skal være en lavkost produsent av avis- og magasinpapir.

– Vi er skeptiske til selve uttrykket lavkost, fordi vi er usikre på konsekvensene, sier Leira. Han mener uttrykket kan gi et galt inntrykk av hva Norske Skog står for, og at vi kan være tilbøyelige til å gå på akkord med kravet til kvalitet. Lavkostprofilen skaper også usikkerhet om fremtiden for de norske arbeidsplassene.

– Når det er sagt, ser også vi behovet for restrukturering for at vi skal lykkes i å konkurrere som et ledende selskapet i bransjen. Vi må, selv om det er en smertefull prosess, legge ned gammel kapasitet og bygge nytt, for å bli mer kostnadseffektive. Jeg kan ikke se at det strider mot de ansattes interesser, sier Kåre Leira, som igjen viser til prosessen ved Norske Skog Tasman. Slik kan det gjøres. Uten oppsigelser blir de ansatte fornøyd, avslutter Leira.

Skoleungdom møter industrien

Norske Skogs fabrikker over hele verden jobber aktivt sammen med blant annet lokale skoler og lærere for å styrke rekrutteringen til selskapet.

GIR RÅD: Norske Skog Bruck presenterer sitt lærlingprogram og gir råd om videreutdanning og karriere.

Norske Skog Bruck i Østerrike inviterer årlig om lag 1 000 barn til å besøke fabrikkene. Hensikten med besøket er å vise dem de ulike trinnene i papirproduksjonen som er nødvendige for at de skal lese sine aviser eller ukeblader.

Ved Norske Skog Walsum i Tyskland arrangeres det blant annet karrieredager sammen med skolene i nærområdet. Fabrikkene får anledning til å møte studenter ansikt til ansikt, og gi dem informasjon om hvilke muligheter fabrikkene kan tilby, og hva slags kompetanse ulike stillinger krever.

Fabrikkenes erfaring er at åpen og personlig kontakt er mer lærerik og nyttig enn selv den mest informative brosjyre.

Beste lærling

Kylie Brown fra Norske Skog Boyer i Australia har fått prisen som beste industriansatte lærling av organisasjonen for teknisk og videregående opplæring på Tasmania. Prisen ble overrakt av delstatens undervisningsminister, Paula Wreidt.

Kylie har jobbet ved Norske Skog Boyer siden november 2002, og er lærling innen elektro og instrumentering. Hun er den ene av bare to kvinnelige lærlinger ved fabrikkene, og liker utfordringer.

– Helst vil jeg lære noe nytt hver dag. Jeg elsker yrket mitt, og jeg elsker å jobbe på Norske Skog Boyer!

Læretiden i Australia strekker seg over fire år og er en blanding av teoretisk og praktisk opplæring. Den praktiske delen øker etter hvert, inntil den utgjør 100 prosent av det siste året. Og så, dersom de ulike kravene er oppfylt, skifter lærlingen status til fullt kvalifisert fagoperatør.

GLAD I JOBBEN: – Jeg elsker å jobbe på Norske Skog, sier Kylie Brown, som har fått pris for beste lærling på Norske Skog Boyer.

Ti prinsipper for en bedre fremtid

Norske Skog undertegnet Global Compact i 2003.

Global Compact ble initiert av FN og Kofi Annan i 1999, og er i dag basert på ti prinsipper knyttet til menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter og miljø.

Global Compact er et verdensomspennende nettverk av virksomheter, regjeringer, arbeidstakerorganisasjoner, sivile organisasjoner og FN. Formålet er dialog og samhandling med partene i nettverket for å fremme en bærekraftig og inkluderende global økonomi.

I 2004 ble man i Global Compact enige om å innføre et tiende prinsippet om bekjempelse av korrupsjon.

Oppdager verden gjennom lesing

– For meg handler det å lese om å bli kjent med kulturer hvor mennesker lever og tenker på en annen måte, og har en helt annen erfaringsbakgrunn enn min egen. Gjennom å lese kan jeg oppdage deler av verden som i dag er ukjent for meg.

Pamela Ramírez er 16 år og fra Chile. Hun er elev på Hermann Gmeiner videregående skole, i Concepción, Chile. Skolen drives av SOS-barnebyer og har 250 elever. 20 prosent av elevene bor i en barneby like ved Norske Skog Bio Bio.

SOS-barnebyer gir foreldreløse og forsømte barn et trygt liv, og hjelper dem til å skape sin egen fremtid og delta i utbyggingen av sine lokalsamfunn.

BEDRE SPRÅK

Pamela har evnen til å uttrykke seg bedre enn mange av de voksne i hennes nærmiljø. Hun anvender et godt utviklet språk på en perfekt måte. Dette viser hvilken positiv effekt lesingen har.

Pamela leser mye, og for tiden er hun ivrig opptatt med å oppmuntre skolekameratene sine til å lese mer.

Skolen som Pamela går på satte i gang et leseprogram for syv år siden. Programmet har gitt utmerkede resultater. Hver elev må lese minst 15 bøker hvert år. – Programmet har vært vellykket, fordi elevene får lov til å velge hvilke bøker de skal lese, forklarer faglæreren i spansk, Francisco Roman.

Pamela leser mer enn de 15 bøkene som programmet foreskriver. Til sammen har hun lest over 70 bøker, uten at hennes lesing på fritiden er tatt med.

– Å lese gir meg muligheten til å utvide min forståelse for hva som er rett og galt i den verden vi lever i, samt min forståelse av hva som er sannhet, sier Pamela.

Øynene hennes skinner når hun forteller om den siste boken hun leste, ”Spøken” av den tsjekkiske forfatteren Milan Kundera.

– Romanen handler om en person som døde på grunn av en spøk. Budskapet i boken er at man alltid må fortelle sannheten selv om det kan bety at man sårer noen, sier Pamela.

Biblioteket på Pamelas skole mottok i 2004 penger fra Norske Skog slik at de kunne kjøpe bøker og datamaskiner og abonnere på flere aviser. Biblioteket har i dag en samling på 800 forskjellige titler.

– Skolen befinner seg i et område med lite ressurser, sier personaldirektør ved Norske Skog Bio Bio, Fernando Vidal. – Vår gave betyr mye for de unge menneskene som bor her og deres mulighet til å skaffe seg utdanning og en jobb i fremtiden.

FORSTÅR MER: – Å lese gir meg muligheten til å utvide min forståelse for hva som er rett og galt i den verden vi lever i, samt min forståelse av hva som er sannhet, sier Pamela Ramírez.

Tar sosialt ansvar

Lenge før begrepet sosialt ansvar ble en del av vurderingsgrunnlaget for indekser, investorer og analytikere, har arbeidet med å bygge et nært og godt forhold til lokalsamfunnene vært en bevisst og naturlig del av Norske Skogs virksomhet.

I de fleste områdene hvor Norske Skog har etablert produksjon, er selskapet den største arbeidsplassen. Med det følger et ansvar.

Innsatsen for lokalsamfunnet er nedtegnet i selskapets langsiktige strategi og i konsernets retningslinjer for sosialt ansvar. For bedriften er det viktig at nærområdet har gode helsetilbud, et godt utbygd undervisningstilbud og en velfungerende infrastruktur.

Norske Skog skal arbeide for bærekraftig utvikling gjennom høy miljømessig standard og sosialt ansvarlig forretningspraksis, blant annet ved å bidra til livskvalitet og positiv utvikling for ansatte og lokalsamfunn.

Norske Skogs engasjement i lokalsamfunnet er mangfoldig. Noen ganger støtter selskapet rene sosiale tiltak, i andre tilfeller bidrar vi til gjennomføring av idrettslige og kulturelle arrangementer. Like betydningsfullt som bedriftens finansielle støtte, er den enkelte ansattes innsats i lokale aktiviteter.

Listen over tiltak er lang. I årsrapporten har vi valgt noen eksempler for å vise mangfoldet.

Viktig engasjement på Fiji

Å bringe aviser frem til unge mennesker, særlig i fjerntliggende områder hvor de mangler de enkleste hjelpemidler, er en viktig del av Norske Skogs engasjement i prosjektene i regi av Avis i Skolen. Derfor støtter vi gratis utdeling av avisen Kaila! på Fiji.

I september 2004 lanserte The Fiji Times Kaila! (Rop!), en 28-siders ukentlig avis, med særlig fokus på barn og unge som bor på Fiji-øyene. The Fiji Times selges i løssalg i byene på Fiji. Det selges også sponsorpakker som gjør det mulig å distribuere gratis kopier av avisen til skolene i distriktene.

Tony Yianni, administrerende direktør for The Fiji Times, syntes det var på tide at avisen brakte interessant stoff for unge mennesker under 18 år, siden denne aldersgruppen utgjør en fjerdedel av Fijis befolkning.

– Medienes eneste tilbud til denne aldersgruppen har vært sporadiske TV- og radioprogram for barn, med svært lav

opplysningsverdi, sier Yianni.

Skolene som ligger ute på landet har, på grunn av sin beliggenhet, et særlig behov for å motta regelmessige og pålitelige forsyninger av nødvendigheter som vann og elektrisitet. I disse områdene er også skolehverdagen vanskelig. De fleste av skolene som befinner seg her har ingen tilgang til internett eller vanlige skolebøker.

Avisen består av tre deler. Blueboard! konsentrerer seg om nyheter og informasjon som stimulerer til læring. Stoffet er samlet inn med hjelp fra undervisningsdepartementet. Qito! slukker de unges tørst for sportsnyheter og tar sikte på å øke den økonomiske støtten til idrettsaktiviteter blant unge på Fiji. Den tredje delen,

Unwind!, er full av konkurranser og moro, men med et pedagogisk tilsnitt.

Hvis du bretter en enkeltutgave av Kaila! i to to ganger blir det en 112-siders paperback. Dette representerer mye gratis lærdom hver uke. I tillegg gir det barna en stemme de ikke tidligere har hatt, understreker Yianni.

Han er meget fornøyd med den overveldende responsen fra barna. Dette tyder på at skolene i distriktene setter stor pris på å bli sponset.

– Avisene i de fleste landene i Stillehavet trykker mer enn bare nyheter. Folk her er interessert i å lese om alt mulig, særlig fordi de har færre tilbud enn de som bor i den ”moderne” verden, sier Yianni.

FATTIGDOM: Det er stor fattigdom på stillehavsidyllen Fiji. Norske Skog støtter skoler og utgivelsen av avisen Kaila. Her er Norske Skog Australasias Phil Rutherford på besøk ved Muaniwani College, en av skolene selskapet støtter.

■ **Fiji** ligger ca. 2 100 kilometer nord for Norske Skogs salgskontor i Auckland, New Zealand. Området har 333 øyer spredd over 3 000 000 kvadratkilometer. Fijis befolkning utgjør ca. 800 000 mennesker, og de bor på 100 av disse øyene.

Det er tre nasjonale aviser på Fiji-øyene: The Fiji Times, som kom ut første gang i 1869 og som nå er del av Australias News Limited, The Daily Post, et organ som støttes av regjeringen, samt The Fiji Sun, en uavhengig dagsavis.

Norske Skog har vært leverandør til The Fiji Times i over ti år. De årlige leveransene utgjør ca. 1 500 tonn Nornews. I Stillehavsområdet leverer Norske Skog nesten 8 500 tonn avisepapir til aviser i Papua New Guinea, Vest-Samoa, Amerikansk Samoa, Vanuatu, Ny-Kaledonia og Tahiti.

En av skolene som Norske Skog sponser er Muaniweni College, som ligger ca. en times kjøring fra hovedstaden Suva på Fiji. Skolen har 150 elever og seks klassetrinn. I 2004 fikk skolen besøk av Phil Rutherford, Norske Skogs økonomisjef med ansvar for Stillehavs-øyene.

– Besøket ved skolen var en opplevelse, sier Rutherford, full av begeistring. – Det er

KAILA! blir koordinert av den økonomiske redaktøren i The Fiji Times, Sophie Foster, og settes sammen av utdanningsredaktøren, sportsredaktøren og en grafiker.

vanskelig å forstå hvordan en landsbyskole på Fiji er uten å besøke den. Det er tydelig at både elever og lærere setter stor pris på å motta Kaila! hver uke, og at dette er en viktig informasjonskilde for dem. Jeg lærte dem litt om hvordan avisepapir blir laget. I tillegg ga jeg litt tørket tremasse til naturfaglæreren, slik at barna kan lage papir i klassen. Det er flott å se at vår støtte har bidratt til en avis som betyr så mye for barna på Fiji-øyene og deres utdanning.

Olympisk inspirasjon

I 13 år har Albury-Wodongas Sportsfestival bidratt til spenning, energi og topp-prestasjoner i lokalsamfunnet. I store deler av denne perioden har Norske Skog Albury i Australia støttet festivalen.

Sportsfestivalen er den største og mest profilerte begivenhet i Albury-Wodonga.

I samsvar med fabrikkens sponsorfilosofi om å støtte og fremme aktiviteter blant ungdom, deler fabrikken blant annet ut prisen til årets sportsutøvere. Dette er ett av høydepunktene under festivalen, som i fjor ble avholdt i tiden 13. februar til 28. mars. Vinnerne av denne prisen har gått videre og vunnet så vel nasjonal som internasjonal anerkjennelse, og har også vunnet olympiske gullmedaljer.

Sportsfestivalens hovedmål er å fremme deltakelse i sportsaktiviteter i lokalsamfunnet, og gi positiv effekt i form av bedre helse. Målsetningen ligger nedfelt i formålspargrafen som lyder som følger: Albury-Wodongas Sportsfestival skal bidra til å fostre og fremme deltakelse fra personer med forskjellige evner og talenter i sportsaktiviteter til felles nytte for regionen.

I 2004 konkurrerte 12 000 barn og voksne i mer enn 70 forskjellige øvelser. Nærmere 30 000 personer overvar aktiviteter som fant sted i løpet av de seks ukene festivalen pågikk. Dette fikk igjen kjærkomne økonomiske ringvirkninger for økonomien i Albury-Wodonga.

Prisen som årets sportsutøver støtter opp om og anerkjenner prestasjonene til lokalsamfunnets yngre sportsutøvere. Utvelgelses gjøres av de enkelte sportsklubbene i Albury-Wodonga regionen, og et dommerpanel, blant annet bestående av en representant for Norske Skog. De vurderer hver enkelt kandidat, velger ut 12 finalister, og deretter den endelige vinneren. Fabrikksjefen ved Norske Skog Albury, Guy Microft, delte ut vinnertrofeet under en gallamiddag som markerte den offisielle åpningen av festivalen.

Døve gresshopper på Bio Bio scene

Barn av ansatte på Norske Skog Bio Bio i Chile satte opp teaterstykket "Den døve gresshopperen" før jul. Hver lørdag morgen spiller de teater med en profesjonell instruktør.

Siden starten i 1991 har barn av ansatte deltatt i 14 teateroppsetninger, alt fra Rødhette til Peter Pan.

Den siste oppsetningen, "Den døve gresshopperen", skriver seg fra et chilensk eventyr. – De rike gresshoppene hører ikke på de fattige maurene. Det fører til at en av maurene raner en bank og stjeler alle pengene. Historien viser hvordan vi er like uansett hvilke materielle ting vi har eller ikke har, forklarer barna i teatergruppen.

De nyter stor frihet fra teaterinstruktør Julio Munow. – I Rødhette forandret vi historien slik at ulven ikke spiste noen. I stedet lærer Rødhette ulven alt den kan vinne ved å være snill, forklarer barna. Frihet til å påvirke innholdet i teaterstykkene og sceneerfaring gir selvtillit og trening i å uttrykke egne meninger.

Siden teatergruppen startet har deltakelsen variert fra tre til 20 barn. I år med få barn må de spille flere roller hver. I 2003 var de få. Da barna i salen så hvor moro barna på scenen hadde det, meldte flere seg på.

TEATER OG INSEKTER: Barna av ansatte på Norske Skog Bio Bio i sitt siste teaterstykke om maktkamp mellom insekter. Fra venstre: Nataly Tones, Karla Germany, Soledad Perey, Solje Baunsgartner, Janeila Fernandez, Muriel Baunsgartner og Francisca Ramis.

Sjelden mulighet

Mer enn 3 500 mennesker deltok på åpen dag ved Norske Skog Walsum i Tyskland i mai 2004.

De besøkende kunne benytte seg av den sjeldne muligheten til å bli vist rundt i fabrikk og produksjonsavdelingen. Ansatte på jobb var mer enn glade for å kunne svare på spørsmål fra de besøkende. Ved hjelp av de mange oppslagstavlene som var satt opp, kunne gjestene også plukke opp kunnskap om prosesser i

papirproduksjonen, fra fibertil levering av ferdige papirruller.

Barna fikk av sikkerhetsmessige årsaker ikke lov til å besøke fabrikk, men for dem ble det arrangert forskjellige aktiviteter. De kunne blant annet klatre i klatreveggen, lage papir og skli ned en kjempestor plasthai.

Varme klær til barn

I snart 20 år har Norske Skog Pisa i Brasil hjulpet fattige barn. Hvert år deler selskapet ut nye, varme klær til barn fra byen Jaguariva, hvor fabrikk er lokalisert. I 2004 bidro kampanjen til å hjelpe barn fra tre barnehager i byen.

– Dette er veldig meningsfylt, sier Mauro Nogueira, som arbeider på tømmerterminalen på fabrikk. En annen ansatt, Luiz Carlos Monteiro, sier at beløpet som doneres er ubetydelig i forhold til hjelpen dette gir til fattige barn.

Ana Maria Fernandes, som er mor til tre barn i barnehagen ved Centro de Assistência Social Maria Imaculada, bekrefter at hjelpen er høyst nødvendig og velkommen. Hun har seks barn og familiens inntekter strekker ikke til for å kunne kjøpe nye klær til barna. – Jeg vil gjerne takke Norske Skog Pisa og alle som arbeider der for hjelpen de har gitt til min familie. Det er første gang at barna mine har fått helt nye klær, sier hun.

Resultatet av kampanjen var at hele 411 barn fikk nye vinterklær.

Lokalt fellesskap

Det er naturlig at Norske Skog Parenco støtter sportslige, kulturelle, musikalske og sosiale tiltak i lokalsamfunnet, ettersom fabrikk ligger midt i hjertet av Renkum og en stor del av fabrikkens ansatte bor i nærområdet. Fabrikk er dessuten den største arbeidsgiveren i kommunen.

Norske Skog Parenco støtter en rekke forskjellige tiltak herunder et prosjekt som drives av den lokale velferdsstiftelsen 'De Bries' og et program som lærer eldre å bruke internett. I tillegg har fabrikk bidratt til å renovere et område som har forfalt. Videre har fabrikk gitt bidrag til en stiftelse som er etablert for å fremme integreringen av tyrkerne i det hollandske samfunnet. Sist, men ikke minst ønsker Norske Skog Parenco å bidra til å utvikle barns talenter. Fabrikk gir derfor støtte til sportsklubber, musikkfestivaler og andre kulturelle begivenheter som arrangeres for den yngre delen av lokalbefolkningen.

Gjennom fabrikkens deltakelse i lokalsamfunnet og deres åpne dialog med naboene og andre berørte, har lokalbefolkningen fått et mer positivt inntrykk av Norske Skog Parenco de siste årene.

Origamimusikere

Hver sommer arrangerer Freie Presse Chemnitz, en av Norske Skogs største kunder, en pressefest etter god tysk tradisjon.

Norske Skog har vært leverandør til Freie Presse Chemnitz i mange år, og støtter også denne festen som har rundt 170 000 besøkende.

Thomas Olszenka, salgssjef og direktør i Norske Skog Tyskland, presenterte origamifigurer for barn med spesielle behov fra forskjellige skoler og for ulike fagorganisasjoner. Origamifigurene, formet som musikere, ble laget av Robert J. Lang på Drupa-messen i Düsseldorf i mai 2004. Drupa-messen er verdens største messe for media- og trykkeribransjen.

En rekke organisasjoner hadde søkt om å få gi origamimusikerne et nytt hjem. De har nå kommet til veis ende i Chemnitz, og vil glede og inspirere barn og voksne i deres kreative hverdag.

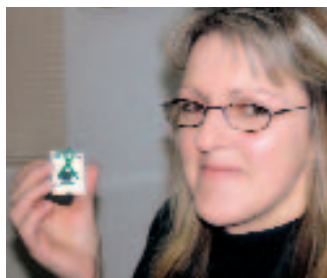

PAPIRKUNST: Robert J. Lang brettet et orkester i full størrelse av papir fra Norske Skog.

Verdens miljødag

Norske Skog Boyer i Australia markerte verdens miljødag den 5. juni 2004 med å ha en miljøuke og utgi et nytt miljørettet nyhetsbrev, "Envirowatch".

Uken omfattet treplanting, utlodning i kantinen, utstillinger som viste vannovervåking og avfallshåndtering ved fabrikkene, samt en utstilling av tasmanske djevler fra Bonorong Wildlife Park (se også side 51). Fabrikkene fikk på denne måten markert betydningen av miljøbevissthet og bevaring av djevelen til befolkningen i Derwent Valley.

DJEVEL SLØYFE: Anne Lacey fra vedlikeholdsavdelingen med en av de grønne sløyfene som ble solgt under miljøuken på Norske Skog Boyer til inntekt for den tasmanske djevelen.

■ **Vikinger på Norske Skog Follum.** Som en av de største arbeidsgiverne på Ringerike ønsker Norske Skog Follum å være en positiv bidragsyter i utviklingen av lokalsamfunnet.

I 1995 ble det avdekket et unikt langhus datert tilbake til de første to hundreårene av vår tidsregning. Langhuset er en rekonstruksjon, og er nå åpnet for publikum. Norske Skog Follum er en av hovedbidragsyterne bak realiseringen av dette prosjektet.

Hringariki skal nasjonalt og internasjonalt utvikles til å bli et sentralt og engasjerende senter med fokus på jernalderen. I tillegg til rekonstruksjonen av langhuset, utvikles det et moderne historisk opplevelsessenter.

■ **Bidrag til flomofre.** Norske Skog valgte i likhet med svært mange å gi et bidrag til de menneskene som ble rammet av flomkatastrofen 27. desember 2004. Bidraget ble gitt til det norske Røde Kors. Fagforeningen ved Norske Skog Union iverksatte også en stafett blant sine søsterforeninger på fabrikkene rundt om i verden.

■ **Gir bort 300 datamaskiner.** Norske Skog Skogn har gitt bort 300 datamaskiner til servicekontoret i Levanger kommune.

– Datamaskinene var alt for gode til å kastes, derfor ønsket vi at skoler, lag og foreninger kunne benytte dem videre i sitt arbeide, forteller informasjonssjef Per Anders Folladal ved Norske Skog Skogn.

Servicekontoret i Levanger kommune har sendt informasjonsskriv til over hundre aktuelle lag og foreninger. Forutsetningen for å få tildelt maskiner, er at de har et tilbud til barn og unge. Datamaskinene kommer uten programvare.

■ **Åpen dag – alltid populært!** Åpen dag på Norske Skog Saugbrugs er et populært innslag blant ansattes familier og fabrikkens naboer. For fjerde gang på ti år ble "dørene slått opp" og folket strømmet til fabrikkene en dag i august. Til tross for at Idd skolemusikkorps kunne interesserte ta seg rundt i produksjonslokalene og i rensaneanlegget ved å følge en oppmerket rute.

I tillegg til produksjon av magasinpapir på tre maskiner, kunne skulebarn ta en titt innom brannstasjonen hvor barna fikk anledning til å kjøre brannbil.

Teknisk kundeservice kunne fortelle om hvor papiret tar veien etter at det forlater fabrikkene, og prosjektet "Kom i form" og bedriftshelsetjenesten satte fokus på helse og fysisk aktivitet.

Det var også informasjonsboder om lærlingordningen, og både lokale lærlinger og lærlinger fra Norske Skog Walsum, på utvekslingsopphold i Halden, deltok på arrangementet.

For første gang kunne de fremmøtte også under kyndig veiledning av Arbeidernes jeger- og fiskerforening, fiske i elven Tista, som renner gjennom fabrikkområdet.

Økt kunnskap om Norske Skog og forståelse for papirindustrien skal medvirke til korrekt prising av selskapet i aksjemarkedet.

Markedet har alltid rett

Investor Relations' hovedoppgave er å gi informasjon til det norske og internasjonale finansmarkedet. Dette har høy prioritet i Norske Skog. Gjennom kontinuerlig kommunikasjon med analytikere og investorer skapes den tillit som er nødvendig for at de skal fatte interesse for selskapet. I tillegg får de informasjon som skal bidra til korrekt prising av selskapets aksjer i markedet.

Norske Skogs aktivitet innenfor Investor Relations bygger på selskapets kjerneverdier åpenhet, ærlighet og samarbeid. Arbeidet drives etter prinsippene om:

- Likebehandling
- Tilgjengelighet – rask reaksjon på henvendelser
- Konsistens – periodiske og planlagte Investor Relations-program
- Åpenhet – ærlig kommunikasjon og høy detaljeringsgrad
- Pålitelighet – standardiserte data
- Effektivitet – koordinert distribusjon av informasjon til rett tid
- Proaktivitet – forutsi at henvendelser kan komme
- Forsiktighet – når fremtidsutsikter kommenteres

Norske Skog ble i 2004, som et av de første selskapene i Norge, tildelt Informasjons- og Engelskmerket fra Oslo Børs. Dette tildeles selskap som tilfredsstillende krav til finansiell informasjon på egne nettsider.

På www.norskeskog.com finnes blant annet Norske Skogs års- og kvartalsrapporter, presse- og børsmeldinger, presentasjoner, aksjerelatert informasjon, generell selskapsinformasjon, kontaktadresser og informasjon om virksomhetsstyring (corporate governance).

I tillegg til trykt og elektronisk infor-

masjon, holder Norske Skog regelmessige webcast-konferanser og presentasjoner for det norske og internasjonale finansmarkedet. I juni ble det arrangert en godt besøkt kapitalmarkedsdag i Oslo med hele konsernledelsen til stede. Norske Skog har dessuten deltatt som foredragsholder på fem internasjonale konferanser og seminarer. I 2004 har det vært rundt 200 presentasjoner og investormøter i Norge og mange andre land. Hovedvekten har som før vært lagt på Storbritannia og USA, men det har også vært aktivitet i syv andre europeiske land, samt i Canada og Australia.

Rundt 20 norske og utenlandske meglerfirmaer følger Norske Skog og publiserer analyser om selskapet. Oversikt over disse firmene finnes på Norske Skogs nettsider.

I 2004 har Norske Skog vært i finale- runden i flere kåringer innen Investor Relations. Selskapets aksjer er kvalifisert for en rekke aksjefond som investerer i selskap med høy standard innenfor miljø og bærekraftig utvikling.

Direktør Jarle Langfjæran og direktør Rune Gjessing arbeider med Investor Relations i Norske Skog.

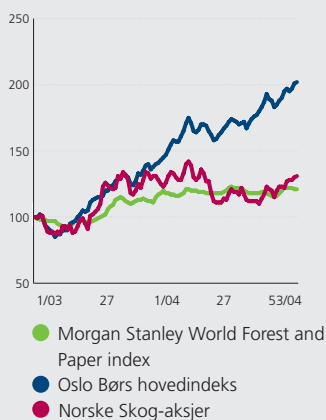
■ Relevant og rettidig informasjon er en viktig del av informasjonsarbeidet mot finansmarkedet.

Finanskalender 2005:

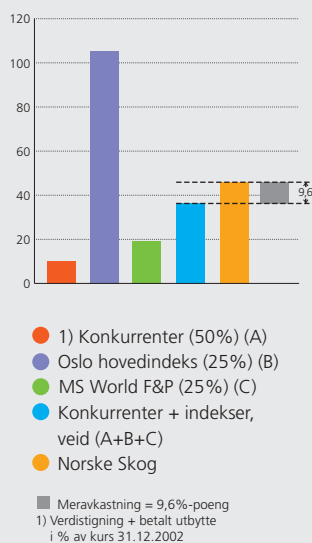
Resultatmelding 2004 – 3. februar
Generalforsamling – 14. april

1. kvartal 2005 – 4. mai
2. kvartal 2005 – 2. august
3. kvartal 2005 – 1. november

Norske Skog-aksjer, Oslo Børs hovedindeks og MSCI F&P verdensindeks 2003-2004

Avkastning til aksjonærene (TSR) 31.12.2002 - 31.12.2004

Børsverdi Norske Skog pr. 31.12

Beste aksjonærverdier i papirindustrien

Risikovillig kapital er en forutsetning for utviklingen av Norske Skog. På bakgrunn av dette er konsernets overordnede mål å skape de beste aksjonærverdiene i papirindustrien. Et slikt mål vil ivareta interessene også for ansatte, kunder, leverandører og andre interessegrupper.

For å kunne oppnå målet om de beste aksjonærverdiene i papirindustrien, er det definert tre overordnede strategiske valg:

NORSKE SKOG SKAL VÆRE EN LAVKOSTPRODUSENT

For å være konkurransedyktig i papirmarkedet er det avgjørende å kunne levere kvalitetsprodukter til lave kostnader. I dette ligger at Norske Skog skal:

- Ha effektiv kapitalbruk for å utvikle konkurransedyktige fabrikker.
- Utnytte den globale tilstedeværelsen til å utvikle produksjonskapasitet der det kan oppnås lavest levertkostnad til kundene.
- Bruke sin evne til nyskaping og sine forsknings- og utviklingsressurser til å oppnå kostnadsreduksjoner og kvalitetsforbedring.

NORSKE SKOG SKAL SØKE LØNNSOM VEKST

Selskapet må ha størrelse og likviditet i aksjen for å tiltrekke investorer i det internasjonale kapitalmarkedet.

- Norske Skog skal vokse organisk og gjennom oppkjøp.
- Norske Skog skal dra fordeler av den etablerte posisjonen i regioner med høy markedsvekst.
- Norske Skog skal opprettholde finansiell fleksibilitet gjennom konjunktursyklene.

NORSKE SKOG SKAL FOKUSERE PÅ KJERNEVIRKSOMHETEN

Konsentrasjon av ledelses- og kapitalressurser er viktig for å oppnå en ledende markedsposisjon og god utnyttelse av stordriftsfordeler.

- Norske Skogs kjernevirksomhet er avis- og magasinpapir.

- Norske Skog skal vurdere muligheter for å utvide kjernevirksomheten når dette bidrar til lønnsom vekst.
- Norske Skog skal bygge på sin kjernekompetanse i den internasjonale papirindustrien.

I tillegg til de tre overordnede strategiene, er det definert en rekke delstrategier. Av disse er det to som direkte gjelder kapitalmarkedet:

NORSKE SKOG SKAL HA EFFEKTIV KAPITALBRUK OG FINANSIELL HANDLEFRIHET

I dette ligger at Norske Skog skal:

- Øke kapitalens omløpshastighet ved at ordinære investeringer er vesentlig lavere enn avskrivningene.
- Bruke kontantstrøm som en sentral styringsparameter.
- Opprettholde en solid og oversiktlig finansiell struktur.
- Opprettholde "investment-grade" kreditt-rating.
- Gjøre risikovurderinger som en viktig del av beslutningsprosessen.

NORSKE SKOG SKAL ARBEIDE FOR AT SELSKAPETS RESULTATER FULLT UT REFLEKTERES I AKSJEKURSEN

I dette ligger at Norske Skog skal:

- Kommunisere åpent og effektivt med finansmarkedet.
- Dele ut et konkurransedyktig utbytte.
- Søke å utvikle en bred investorbase.
- Ha belønningssystemer som er knyttet til utviklingen i aksjekursen.

I tillegg til disse strategiene, har Norske Skog også utformet aksjonær- og utbyttepolitikk.

Ny utbyttepolitikk

Norske Skog ønsker å betale et konkurransedyktig og stabilt utbytte til aksjonærene. Som gjennomsnitt over en forretningsyklus bør utbyttet utgjøre 15 - 25 % av kontantstrøm fra drift, etter betalte finanskostnader og betalt skatt.

Med bakgrunn i dette foreslår styret et utbytte på 6 kroner pr. aksje for 2004. Utbyttet er uendret sammenlignet med foregående år. Utbyttet utgjør 27 % av kontantstrømmen i 2004, og gir en avkastning på 4,6 % i forhold til aksjekursen ved årsskiftet. Utbyttet betales 29. april til de som er registrerte som aksjonærer på generalforsamlingen 14. april 2005.

RISK-justering og alternativ inngangsverdi

Inngangsverdien på Norske Skogs aksjer reguleres pr.

1. januar hvert år med et beregnet RISK-beløp (regulering av inngangsverdi med skattlagt kapital).

I forbindelse med innføringen av RISK-reguleringen ble det også etablert alternative inngangsverdier for aksjer kjøpt før 1993. Disse er 86,53 kroner for Norske Skogs A-aksjer og 82,15 kroner for B-aksjene. I mai 2001 ble det besluttet å splitte aksjen i to, og samtidig ble A- og B-aksjene slått sammen. Dette innebærer at tidligere RISK-regulering pr. aksje er halvert.

RISK-beløpene for Norske Skog er som følger:

	kroner/aksje før splitt	kroner/aksje etter splitt
01.01.2005		-3,81 (antatt beløp)
01.01.2004		-3,94
01.01.2003		-6,81
01.01.2002		0,47
01.01.2001	-0,33	-0,165
01.01.2000	7,97	3,985
01.01.1999	9,07	4,535
01.01.1998	0,35	0,175
01.01.1997	21,55	10,780
01.01.1996	35,15	17,575
01.01.1995	-0,67	-0,335
01.01.1994	0,63	0,315
01.01.1993	-2,00	-1,00

AKSJONÆRPOLITIKK

- Norske Skogs mål er å gi den beste avkastningen innen papirindustrien.
- Norske Skogs aksjer skal være likvide og basert på prinsippet om en aksje – en stemme.
- Utbyttepolitikken skal være forutsigbar og ansvarlig.
- Norske Skogs kapitalstruktur skal til enhver tid tilpasses selskapets strategi, og forretningsrisikoen i den virksomheten som drives.
- Styrets og ledelsens arbeid skal baseres på prinsippet om lik behandling og likt ansvar overfor alle selskapets aksjonærer.

MÅLING AV RELATIV AVKASTNING

Norske Skog har hittil målt relativ totalavkastning i forhold til en indeks som består av fire nordiske konkurrenter (50 % vekt), hovedindeksen på Oslo Børs (25 % vekt) og Morgan Stanley World Forest and Paper Index (25 % vekt). Målingen har skjedd over rullerende toårsperioder.

I perioden 31.12.2002 til 31.12.2004 hadde Norske Skog en totalavkastning på 45,9 %.

Konkurrentene nevnt overfor hadde som gjennomsnitt i samme periode 10,3 % avkastning, hovedindeksen på Oslo Børs ga 105,5 % og Morgan Stanley-indeksen 19,2 %. Samlet veid avkastning for disse var 36,3 %. Norske Skog hadde 9,6 prosentpoeng høyere avkastning sammenlignet med den indeksen vi sammenligner oss med.

Fra og med 2005 er det innført en ny metode der avkastningen for Norske Skog måles relativt til ni andre selskap i bransjen, med utgangspunkt i en basis som er gjennomsnittskursen i 2003.

Norske Skogs relative avkastning har vært og vil fortsatt være et viktig kriterium i forbindelse med ledelsens bonusavtaler.

Ny konserndirektør for økonomi og finans

Christian Rynning-Tønnesen er ansatt som konserndirektør økonomi og finans i Norske Skog. Han har bakgrunn fra energisektoren, og tiltrer 1. april 2005.

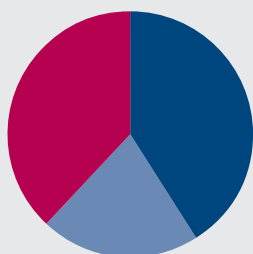

Finansielle mål	
Totalavkastning til aksjonærene (TSR)	Beste avkastning i papirindustrien.
Utbytte	Stabilt, over tid tilsvarende 15-25 % av kontantstrøm fra drift.
Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE)	13 % over en rullerende 5-års periode
Brutto driftsmargin (EBITDA)	28 % over en rullerende 5-års periode
Ratingnivå	BBB fra Standard & Poor's og Baa2 fra Moody's
Netto gjeld / Egenkapital (Gearing)	< 0,90 over en rullerende 5-års periode
Likviditetsreserve (% av omsetning)	> 20 %
Gjennomsnittlig løpetid på gjelden	> 5 år

Finansiering og likviditet

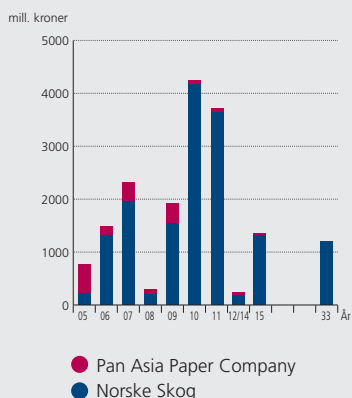
Norske Skog opererer i en syklisk og kapitalintensiv industri. Det legges derfor stor vekt på å opprettholde en god likviditet og en solid, langsiktig finansieringsstruktur. Ansvar for finansiering og likviditetsstyring er sentralisert, og hovedprinsippet er at eksterne låneopptak skal skje gjennom morselskapet Norske Skogindustrier ASA.

Lånekilder

- Banklån 41 %
- Internasjonale obligasjonslån 38 %
- Innenlandske obligasjonslån 21 %

Avdragsprofil

- Pan Asia Paper Company
- Norske Skog

Lånefinansieringen skjer hovedsakelig i form av syndikerte banklån, samt innenlandske og internasjonale obligasjonslån. Norske Skog arbeider bevisst for å spre finansieringen på ulike banker, investorgrupper og markeder. Formålet med en slik diversifisering er å redusere konsernets finansieringsrisiko.

Norske Skog har ikke garantert for gjelden i noen av de deleide selskapene Pan Asia Paper Company, NorskeCanada eller Malaysian Newsprint Industries.

Diagrammet til venstre viser sammensetningen av konsernets lånekilder pr. 31.12.2004.

AVDRAGSPROFIL OG LØPETID

Det tilstrebes en jevn og langsiktig avdragsprofil på låneporteføljen. Formålet er å sikre finansiell handlefrihet og god evne til å betjene låneforpliktelsene også i år som er konjunkturmessig svake. Det er en målsetning at låneporteføljen skal ha en gjennomsnittlig løpetid på minimum fem år. Ved årsskifte utgjorde gjennomsnittlig løpetid 7,1 år (eksklusive Pan Asia Paper Company).

I 2004 fremsatte Norske Skog et tilbud til eierne i to utestående obligasjonslån om å bytte sine låneandeler til andeler i nye lån med lengre løpetid. Samlet resulterte dette i at obligasjoner for 925 millioner kroner med forfall i 2006 ble tilbakekjøpt. Det ble samtidig etablert tre nye obligasjonslån, hvorav 725 millioner kroner med forfall i 2009 og 200 millioner kroner med forfall i 2014.

Det ble også gjort et låneopptak på 500 millioner EUR med forfall i 2010 til refinansiering av to banklån, som etter planen skulle nedbetales i årlige og halvårlige avdrag fra

2005 til 2009. Begge disse transaksjonene har bidratt til å jevne ut og forlenge konsernets avdragsprofil.

Stolpediagrammet nederst til venstre viser avdragsstrukturen på konsernets lån pr. 31.12.2004.

FINANSIELLE BETINGELSER I LÅNEAVTALER

Konsernets lånebetingelser søkes standardisert så langt dette er mulig. Spesielt gjelder dette klausuler som inneholder krav til finansielle nøkkeltall. I henhold til gjeldende låneavtaler må Norske Skog oppfylle følgende finansielle betingelser:

- netto egenkapital (egenkapital fratrukket immaterielle eiendeler) skal utgjøre ni milliarder kroner.
- netto rentebærende gjeld/egenkapital skal utgjøre maksimum 1,4.

Denne type finansielle krav inngår først og fremst i Norske Skogs banklån. Konsernets obligasjonslån inneholder ingen krav til finansielle nøkkeltall.

Ingen låneavtaler inneholder krav til ratingnivå.

LIKVIDITET

Likviditetsreserven skal utgjøre minimum 20 % av forventet årlig omsetning basert på trendforutsetninger. Dette sikrer konsernet en god evne til å dekke kortsiktige likviditets- og kapitalbehov.

Likviditetsreserven består av bankinnskudd og kortsiktige plasseringer, samt kommitterte, utrukne kredittrammer med løpetid lengre enn ett år.

Ved årsskiftet utgjorde Norske Skogs

Aksjesparing og belønningssystem

Norske Skog er et av Norges mest internasjonale selskaper. Dette har betydning for den måten Norske Skog avlønner ledere på. Alle ansatte tilbys også en god aksjespareordning.

likviditetsreserve 6,6 milliarder kroner.

I 2004 ble det gjennomført refinansiering av en av konsernets syndikerte trekkfasiliteter. En fasilitet på 450 millioner US dollar ble refinansiert med en ny fasilitet på 500 millioner US dollar med forfall i 2009. Sammen med en fasilitet på 400 millioner EUR, inngår denne fasiliteten i konsernets likviditetsreserve.

RATING

Norske Skog blir kredittvurdert av Moody's og Standard & Poor's, som er to av verdens ledende ratingbyråer. Disse byråenes kreditt-rating blir fastsatt etter en helhetlig vurdering av eksterne faktorer som for eksempel markedsforhold og konkurransesituasjon, og interne faktorer som ledelse, strategi og finansiell posisjon.

Ved årsskiftet var den langsiktige ratingen fra Moody's Baa3 og fra Standard & Poor's BBB-. Begge ratingene ligger på "investment grade" som betegner selskaper med en solid kredittkvalitet. Målsettingen er henholdsvis Baa2 fra Moody's og BBB fra Standard & Poor's, som er et trinn høyere enn dagens nivå.

Tabellen nedenfor viser ratingnivåene pr. 31.12.2004 for et utvalg viktige konkurrenter.

Selskap	Moody's	S&P
Stora Enso	Baa1	BBB+
UPM Kymmene	Baa1	BBB
Holmen	Ikke ratet	BBB+
Norske Skog	Baa3	BBB-
M-Real	Ba1	BB+
Abitibi Consolidated	Ba3	BB
Bowater	Ba3	BB

Gjennom det årlige aksjesalget får hele organisasjonen fokus på eiernes rolle i Norske Skog og innsikt i aksjemarkedet.

Aksjene blir solgt med rabatt i forhold til markedsverdi. Ordningen ble innført for konsernets ansatte i Norge i 1996. Norske Skog var pionerer på internasjonale aksjespareprogram. I dag omfatter ordningen ansatte på alle enheter i hele verden såfremt Norske Skog har en eierandel på mer enn 90 %. Øvre grense for aksjekjøp er 3/5 G (grunnbeløpet i folketrygden) for hver enkelt person. Også aksjonærvalgte medlemmer av styret og bedriftsforsamlingen omfattes av ordningen. Aksjene som selges tas fra Norske Skogs egen beholdning.

Ved aksjesalget i februar 2004 deltok 1 324 ansatte. Dette var en økning på 28 % i forhold til 2003, til tross for at antall ansatte er redusert med rundt 900. I alt ble det kjøpt 243 440 aksjer mot 196 030 aksjer i 2003. Totalt beløp investert av ansatte i forbindelse med aksjesalget økte med 77 %. Dette skyldes at flere ansatte kjøpte aksjer, og at aksjekursen var høyere i 2004 sammenlignet med 2003.

PRESTASJONSBASERT AVLØNNING

Fra 1998 har det vært prestasjonsbasert avlønning for ledere over et visst nivå i Norske Skog. Bonusen er en del av de individuelle ansettelsesavtalene, og er knyttet opp mot nærmere definerte måltall som må oppfylles før bonus utbetales. 50 % av eventuell utbetaling blir gjort opp med aksjer i Norske Skog, med etterfølgende bindingstid i tre år.

LANGSIKTIG INCENTIVPROGRAM

I desember 2002 vedtok styret å innføre et incentivprogram i form av syntetiske opsjoner

for konsernledelsen. Programmet går over en treårs periode fra og med 2003. Under dette programmet er det pr. 31.12.2004 tildelt i alt 600 000 syntetiske opsjoner. Av disse er 300 000 opsjoner tildelt med innløsningskurs på kroner 134,50. De kan utøves i perioden 01.07–31.12.2006. De resterende 300 000 opsjonene er tildelt med innløsningskurs på kroner 117. Disse kan utøves i perioden 01.07–31.12.2007. Konsernsjefen er tildelt 60 000 opsjoner i hver av tildelingene overfor. De resterende opsjonene er tildelt de andre medlemmene av konsernledelsen med 30 000 opsjoner på hver.

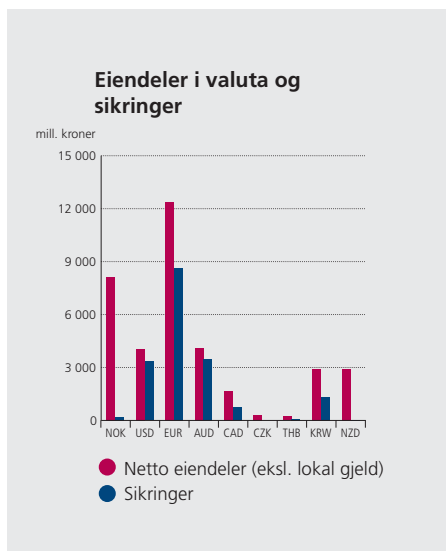
Som nevnt ovenfor er opsjonene syntetiske. Dette betyr at dersom de benyttes vil det bli utbetalt et beløp tilsvarende differansen mellom markedskurs og opsjonskurs. Beløpet blir behandlet som lønn, og nettobeløpet etter skatt skal benyttes til å kjøpe Norske Skog-aksjer til markedskurs, med etterfølgende tre års bindingstid. Det vil følgelig gå rundt seks år fra tildeling og til en eventuell gevinst kan realiseres. Opsjonene er gyldige såfremt rettighetshaveren er fast ansatt og ikke har sagt opp sin stilling. Opsjonsprogrammet medfører ingen utvanningseffekt.

Konsernsjefen har fullmakt til å tildele inntil 30 000 syntetiske opsjoner til hver av medlemmene i konsernledelsen pr. 1. oktober i 2005. Opsjonskurs er lik gjennomsnittskursen for Norske Skogs aksjer de to foregående ukene. Det er mulighet å utøve opsjonene i 2. halvår 2008. Andre vilkår er som beskrevet ovenfor.

Styrets leder har fullmakt til å tildele syntetiske opsjoner til konsernsjefen pr. 1. oktober 2005, men antall opsjoner skal avklares med styret før tildeling.

Risikostyring

Virksomhetsstyring har de senere år blitt et tema verden over, etter avdekning av mangelfull styring og kontroll i større internasjonale selskaper. Håndtering av risiko er en viktig del av virksomhetsstyringen.

Norske Skog har det i flere år vært arbeidet systematisk med å definere selskapets totale risikotoleranse. Denne sier noe om den finansielle bæreevnen selskapet har for å kunne møte uventede negative hendelser. Brutto risiko vurderes mot netto risiko basert på sikringsmuligheter og korrelasjoner mellom ulike risiki. Korrelasjonene kan i mange tilfeller føre til at risikobildet reduseres betraktelig.

Risikovurderingene utgjør også en viktig del av beslutningsgrunnlaget for selskapets investeringsprosjekter.

Risikostyring i Norske Skog omfatter sikring av valuta- og renteeksponering, sikring av utvalgte innsatsfaktorer som energi og kjemisk masse, kredittrisiko samt konsernets forsikringer.

VALUTARISIKO

Konsernet er i dag et av de mest globale selskapene innen papirindustrien. En betydelig del av selskapets kostnader er i kroner, mens salget er i andre valutaer. Dette medfører valutarisiko for Norske Skog innen områder som:

- Eiendeler og gjeld i valuta (balanserisiko)
- Netto kontantstrøm som i stor grad består av positiv kontantstrøm i valuta og negativ kontantstrøm i kroner (transaksjonsrisiko)

BALANSERISIKO

Balanserisiko oppstår når konsernets regnskap konsolideres og det fremkommer omregningsdifferanser på eiendeler og gjeld i valuta. Denne omregningsdifferansen føres mot egenkapitalen, og påvirker konsernets gearing (netto rentebærende gjeld / egenkapital).

Gjennom 2004 har konsernets gjeld i hovedsak bestått av EUR, USD og AUD.

Konsernet har også eiendeler i disse valutaene. Denne valutasammensetningen bidrar til å redusere svingninger i konsernets

bokførte egenkapital og gearing på grunn av valutakursbevegelser.

Grafen til venstre viser netto eiendeler i de ulike valutaene målt i norske kroner samt sikringer av disse i form av rentebærende gjeld, terminforretninger og valuta-swapper.

Valutakursendringene i 2004 gjorde at Norske Skogs eiendeler ble redusert med 1,3 milliarder kroner, mens gjelden ble redusert med 1 milliard kroner og egenkapitalen med 300 millioner kroner.

TRANSAKSJONSRIKIO

Norske Skog er eksponert mot valuta-bevegelser når konsernets kontantstrøm i valuta veksles om til norske kroner. Kontantstrømmer i valuta består av kontantstrøm fra drift, salg av eiendeler og investeringer samt finansieringsaktiviteter. Norske Skogs policy er å sikre 50-100 % av neste 12 måneders forventede netto kontantstrøm pr. valuta. Hensikten er å utjevne valutaeffektene samt bedre forutsigbarheten i konsernets kontantstrøm. Ved årsskiftet var sikringsgraden 83 %. Netto valutaeksponering pr. 31.12.2004 var 5,7 milliarder kroner og fordelt som følger:

Transaksjonsrisiko

EUR	GBP	USD	AUD	NZD	Andre
38 %	31 %	16 %	18 %	-10 %	7 %

Gjennom 2004 styrket den norske kronen seg mot øvrige valutaer. Dette resulterte i en gevinst på selskapets sikringsforretninger på totalt 156 millioner kroner.

Norske Skogs valutaindeks er satt sammen av konsernets netto eksponering pr. valuta, og viser en vektet kursutvikling på de respektive valutaene som inngår i eksponeringen. Gjennom 2004 styrket NSI-indeksen seg med 3,4 %.

I tillegg til transaksjonsrisikoen har konsernet en indirekte valutaeksponering utover neste 12 måneder, ved at prisingen av selskapets råvarer og ferdigvarer også påvirkes av valutakursfluktuasjoner. I 2004 har det vært gjennomført flere analyser av dette. Konsernet har så langt som mulig tatt hensyn til analysene i den totale risikostyringen.

RENTERISIKO

Det er en sammenheng mellom den generelle konjunkturutviklingen og utviklingen i rentenivået. Rentene faller i en nedgangskonjunktur og stiger i en oppgangskonjunktur. Norske Skogs inntekter er også konjunkturfølsomme. Selskapet strukturerer derfor rentebindingen slik at rentekostnader virker som en motpost til endringer i inntekter som følge av konjunktursituasjonen.

Norske Skog har flytende rente på store deler av gjelden. Med flytende rente menes rentebinding under ett år.

Det er satt rammer for rentebindingen for hver enkelt valuta. Ved årets slutt var den gjen-

Effektiv rentebinding på konsernets gjeld

	USD	EUR	AUD	KRW	CAD	Øvrige	Total
Valutafordeling i NOK mrd ¹⁾	3,3	8,6	3,5	1,3	0,8	0,4	17,8
Durasjon pr. valuta ²⁾	0,9	1,3	1,4	0,1	0,4	-	1,2

¹⁾ Inkl. valutawapper og terminkontrakter. ²⁾ Effektiv rentebinding i antall år.
I durasjonsberegningene er ikke Pan Asia Papers gjeld tatt i betraktning. Durasjon gir en indikasjon på endring i markedsverdi av konsernets gjeld ved endring i markedsrentene. Durasjonsberegningene er gjort for konsernets hovedvalutaer med brutto rentebærende gjeld. I tabellen summeres underliggende og syntetisk gjeld som er inkludert i durasjonsberegningen for de respektive valutaer.

nomnsnittlige rentebindingen 1,2 år. Ved tilpassning av rentebindingen brukes rentederivater.

ENERGI

Strategien for den globale prissikringen for energi fastlegges på konsernnivå. Sikringen er større i de regionene der prisene fluktuerer mest. Dette gjelder land med vannkraftbasert energi som Norge og New Zealand. Norske Skog har etablert en rullerende sikringsstrategi med tilhørende sikringsmandat for innkjøp av kraft tre år frem i tid. Den udekkede delen av energiforbruket skal imidlertid ikke overstige rammer vedtatt av styret.

Ved de norske fabrikkene dekker eksisterende langsiktige kontrakter over 85 % av Norske Skogs samlede forbruk av energi frem til 2020 i Norge. Prisenivået er gunstig og relativt stabilt. I Europa har selskapet valgt å dekke en betydelig del av forbruket i det korte markedet, fordi sikringspremien her har vært høy. I Sør-Amerika og i Australasia er elektrisitetsbehovet for de nærmeste årene dekket inn gjennom korttids- (to til tre år) og langtidskontrakter.

Risikomandatet overvåkes gjennom detaljerte rutiner for internkontroll og rapportering knyttet til rammene for kontraktssikring og inngåelse av posisjoner i energimarkedet samt bruken av sikringsinstrumenter.

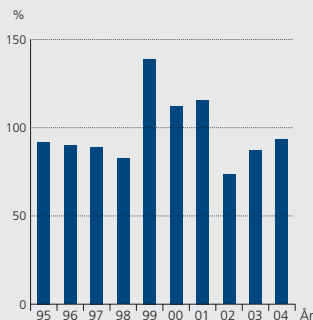
FORSIKRING

Norske Skog har i dag utviklet et godt system for drift og vedlikehold av forsikringer og tilhørende aktiviteter innenfor risikostyring.

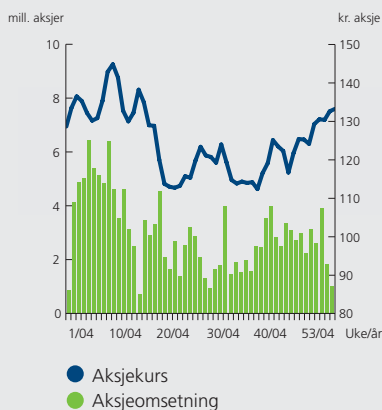
Det er i løpet av året gjennomført forsikringstekniske gjennomganger ("surveys") på alle heleide fabrikker. Alle anleggene holder i dag en høy drifts- og vedlikeholdsmessig standard, og de funn som er gjort blir aktivt benyttet for ytterligere å styrke det skadeforebyggende arbeidet. Dette gjennomføres ved bruk av en egenutviklet "Green Light Risk Evaluation Matrix", som sikrer en systematisk vurdering og oppfølging av risikobildet ved fabrikkene. Videre har vi utarbeidet retningslinjene "Loss Prevention Protocol", "Risk & Insurance Survey Protocol" og "Insurance Manual" for å ivareta en god risikohåndtering. Resultatene av dette arbeidet har også i 2004 resultert i et meget tilfredsstillende skadebilde, uten materielle skader av noen betydning.

Norske Skog har i 2004 videreutviklet de sentralt styrte forsikringsprogrammene som tingskade, ansvar og transport. I løpet av året har Norske Skog igjen valgt å forsikre en vesentlig del av sin eksponering i selskapets eget forsikringsselskap NSI Insurance A/S. Forsikringsselskapet ble etablert i 2001, og utvikler seg tilfredsstillende. Den langsiktige strategien for selskapet er å skape en optimal balanse mellom intern og ekstern risikofinansiering.

Børsverdi i % av bokført egenkapital

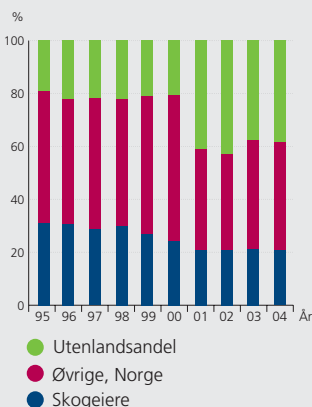

Ukentlig aksjeomsetning og aksjekurs i 2004

● Aksjekurs
● Aksjeomsetning

Prosentvis eierfordeling

Høyere gjennomsnittskurs på aksjen

Oslo Børs hadde en sterk utvikling gjennom 2004, med en økning i hovedindeksen på 36,5 %. Oppgangen har i stor grad sammenheng med høy oljepris gjennom store deler av året, men også enkelte selskap utenfor oljesektoren hadde betydelig kursøkning.

Norske Skog-aksjen ga en avkastning på 7,9 % i tidsrommet 31.12.2003 - 31.12.2004 når utbytte på 6 kroner pr. aksje medregnes. Denne avkastningen er ikke vesensforskjellig fra de fleste andre nordiske selskap i bransjen. Gjennomsnittskursen på Norske Skog-aksjen var 11 % høyere i 2004 enn i 2003.

Norske Skogs børsverdi var kroner 17,4 milliarder pr. 31.12.2004, mot kroner 16,9 milliarder ved forrige årsskifte.

Opplysninger om aksjekurser *)

	2004 NOK/aksje	2003 NOK/aksje
Offisiell ligningskurs 31.12.	132,50	129,50
Kurs 31.12.	131,00	127,00
Gjennomsnittskurs	125,00	112,70
Høyeste kurs 2004	146,50	139,00
Laveste kurs 2004	110,00	86,50

*) Med unntak av ligningskursen er dette basert på siste omsetningskurs.

Likvid aksje

Norske Skogs aksjer er notert på Oslo Børs. Det er i løpet av året omsatt 157,8 millioner Norske Skog-aksjer. Dette er en økning på 12,5 % sammenlignet med 2003.

Sett i forhold til gjennomsnittlig antall aksjer (eksklusive eget eie) var det en omsetningshastighet på 119 % mot 106 % i 2003. Siden sammenslåingen av A- og B-aksjene i 2001, og den internasjonale aksjeemissjonen samme år, har Norske Skog vært blant de mest likvide aksjene på Oslo Børs.

Stabil eierstruktur

Selskapets aksjekapital var ved årsskiftet 1 331 370 880 kroner fordelt på 133 137 880 aksjer.

Alle aksjer har like rettigheter i selskapet. Det har ikke vært endringer i aksjekapitalen i 2004. Skogeierforeningene i Norge eide ved årsskiftet 21,1 % av aksjene.

Andelen er omtrent uendret fra forrige årsskifte. Utenlandsandelen var 38,2 % pr. 31.12.2004. Dette utgjør en marginal økning fra forrige årsskifte. Med unntak av ansatte i Norske Skogs bedrifter utenfor Norge, er de utenlandske aksjonærene i stor grad registrert gjennom forvaltningsbanker.

Norske Skog hadde i alt 23 851 aksjonærer ved årsskiftet, hvorav 1 271 hadde adresse

utenfor Norge.

Pr. 31.12.2004 eide Norske Skog 819 976 egne aksjer, mot 732 752 ved begynnelsen av året.

I løpet av året ble det kjøpt 339 500 aksjer i markedet, mens 252 276 aksjer ble solgt til egne ansatte i forbindelse med det årlige aksjesalget eller gitt som delvis oppgjør av bonusavtaler.

Styret har fullmakt til å kjøpe tilbake inntil 10 % av utestående aksjer. Fullmakten har varighet frem til 15. oktober 2005 og vil bli søkt forlenget.

Finansielle hovedtall

	Definisjoner	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Resultat (mill. kr)											
Driftsinntekter		25 302	24 068	23 471	30 354	26 635	18 054	14 908	13 312	13 265	12 548
Brutto driftsresultat	1	4 303	4 686	5 198	8 419	6 599	3 818	3 103	2 223	3 136	3 332
Driftsresultat		757	1 536	1 306	5 096	4 211	2 129	1 780	1 083	1 916	2 500
Resultat før finanskostnader	2	868	1 381	1 180	5 581	4 575	2 252	1 948	1 194	2 076	2 850
Resultat før skatt		140	770	806	3 894	3 021	1 825	1 417	650	1 732	2 336
Årsresultat		655	402	1 162	2 494	1 958	1 300	1 020	590	1 317	1 669
Balanse (mill. kr)											
Anleggsmidler		36 861	39 345	38 330	45 417	43 717	18 828	17 586	12 778	12 031	10 246
Omløpsmidler		7 238	7 119	6 769	10 855	17 510	6 086	6 663	4 515	4 592	4 618
Sum eiendeler		44 099	46 464	45 099	56 272	61 227	24 914	24 249	17 293	16 623	14 864
Egenkapital inkl. minoritetsinteresser		18 894	19 322	17 827	19 526	22 351	11 727	10 029	9 123	7 691	6 546
Langsiktig gjeld		20 052	21 622	21 062	30 858	31 906	9 021	9 564	4 947	5 178	4 981
Kortsiktig gjeld		5 153	5 520	6 210	5 888	6 970	4 166	4 656	3 223	3 754	3 337
Sum gjeld og egenkapital		44 099	46 464	45 099	56 272	61 227	24 914	24 249	17 293	16 623	14 864
Netto rentebærende gjeld		16 871	18 016	18 467	22 820	20 535	7 618	7 082	4 145	4 827	4 006
Lønnsomhet											
Brutto driftsmargin %	3	17,0	19,5	22,1	27,7	24,8	21,1	20,8	16,7	23,6	26,6
Netto driftsmargin %	4	3,0	6,3	5,6	16,8	15,8	11,8	11,9	8,1	14,4	19,9
Netto fortjenestemargin %	5	2,6	1,7	5,0	8,2	7,4	7,2	6,8	4,4	9,9	13,5
Totalrentabilitet %	6	1,9	3,0	2,3	9,5	10,6	9,2	9,4	7,0	13,2	21,4
Egenkapitalrentabilitet % *)	7	3,4	2,2	6,2	11,9	11,5	12,0	10,7	7,0	18,5	30,1
Egenkapitalandel % *)	8	42,8	41,6	39,5	34,7	36,5	47,1	41,4	52,8	46,3	44,0
Netto rentebærende gjeld/Egenkapital		0,89	0,93	1,04	1,17	0,92	0,65	0,71	0,45	0,63	0,61
Avkastning på sysselsatt kapital %	9, 15	2,50	3,60	3,20	13,7	13,1	11,0	11,7	8,4	15,9	25,4
Resultat pr. aksje etter skatt	10	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	16,99	22,01
Utvannet resultat pr. aksje etter full konvertering *)	10	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	15,10	19,33
Kontantstrøm pr. aksje etter skatt	11	22,04	22,45	27,89	58,47	48,18	23,29	31,85	19,00	33,74	33,11
Kontantstrøm pr. aksje etter full utvanning *)	11	22,04	22,45	27,89	23,29	48,18	23,29	31,85	19,00	29,22	28,67
Likviditet											
Betalingsmidler (mill. kr.)	12	889	930	868	4 158	8 629	803	2 312	853	1 088	1 010
Kontantstrøm (mill. kr.)	13	2 948	2 973	3 687	7 052	4 922	2 162	2 859	1 615	2 616	2 555
Likviditetsgrad	14	1,40	1,29	1,09	1,84	2,51	1,46	1,43	1,40	1,22	1,38

Definisjoner finansielle hovedtall :

1. Brutto driftsresultat = Driftsresultat + Avskrivninger + Restruktureringskostnader
2. Resultat før finanskostnader = Driftsresultat + Renteinntekter + Andel resultat tilknyttede selskap
3. Brutto driftsmargin = Brutto driftsresultat : Driftsinntekter
4. Netto driftsmargin = Driftsresultat : Driftsinntekter
5. Netto fortjenestemargin = Årsresultat : Driftsinntekter
6. Totalrentabilitet = Resultat før finanskostnader : Gjennomsnittlig total kapital
7. Egenkapitalrentabilitet = Årsresultat : Gjennomsnittlig egenkapital
8. Egenkapitalandel = Egenkapital : Total kapital
9. Avkastning på sysselsatt kapital = Driftsresultat før restruktureringskostnader : Gjennomsnittlig sysselsatt kapital (se 15)
10. Fortjeneste pr. aksje etter skatt = Årsresultat : Gjennomsnittlig antall aksjer *)
11. Kontantstrøm pr. aksje etter skatt = Kontantstrøm : Gjennomsnittlig antall aksjer *)
12. Betalingsmidler = Kontanter/bank/postgiro + Kortsiktige plasseringer i verdipapirer
13. Kontantstrøm = Netto kontantstrøm fra drift ifølge kontantstrømanalyse
14. Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler : Kortsiktig gjeld
15. Sysselsatt kapital = Total kapital minus tilknyttede selskap, kortsiktig rentefri gjeld og rentebærende midler

*) Ved beregning av forholdstall under forutsetning av full konvertering er årsresultat og kontantstrøm korrigert for rente på konvertible obligasjonslån.

De største aksjonærene pr. 31. desember 2004

(>0,3% eierandel)

Navn	Antall	%
Utenlandske aksjonærer 1)	50 866 192	38,21
Skogeierorganisasjonene 2)	28 077 948	21,09
Folketrygdfondet, Oslo	11 459 400	8,61
Odin-fondene, Oslo	3 755 300	2,82
Vital Forsikring, Bergen	2 262 408	1,70
Skagen Vekst, Stavanger	2 190 000	1,64
Rederiaktieselskapet Henneseid, Skien	1 977 204	1,49
Skandinaviske Enskilda, Oslo	1 842 315	1,38
DnB Investor, Oslo	1 414 190	1,06
A/S Havlide, Skien	1 396 248	1,05
Storebrand Livsforsikring, Oslo	1 059 992	0,80
Nordea-fondene, Oslo	901 796	0,68
Norske Skogindustrier ASA	819 976	0,62
DnB NOR Markets, Oslo	632 246	0,47
Avanse-fondene, Oslo	598 587	0,45
A/S Herdebred, Skien	576 020	0,43
Bankenes Sikringsfond, Oslo	550 971	0,41
Skien Aktiemølle AS, Skien	492 203	0,37
KLP Forsikring, Oslo	488 530	0,37
Norsk Hydros Pensjonsfond, Oslo	484 981	0,36
Postbanken Aksjespar, Oslo	459 450	0,35
Storebrand Spar, Oslo	444 955	0,33
Skogtiltaksfondet, Oslo	413 406	0,31
Aksjonærer med > 0,3% eierandel	113 164 318	85,00
Totalt antall aksjer	133 137 088	100,00

1) De fleste av disse aksjonærene er registrert under forvaltningsbanker (nominees).

2) Består av de regionale skogeierforeningene i Norge og Norges Skogeierforbund.

Aksjerelaterte nøkkeltall

		2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Pålydende pr. aksje		10	10	10	10	20	20	20	20	20	20
Gjennomsnittlig antall aksjer eksklusive eget eie (1 000)		132 430	132 415	132 194	120 604	102 159	92 829	89 773	84 991	77 537	77 177
Gjennomsnittlig antall aksjer etter full konvertering eks. eget eie (1 000)		132 430	132 415	132 194	120 604	102 159	92 829	89 773	84 991	91 986	91 641
Fortjeneste pr. aksje etter skatt	1	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	16,99	22,01
Fortjeneste pr. aksje etter full konvertering a)	1	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	15,10	19,33
Kontantstrøm pr. aksje etter skatt	2	22,04	22,45	27,89	11,00	48,18	23,29	31,85	19,00	33,74	33,11
Kontantstrøm pr. aksje etter full konvertering a)	2	22,04	22,45	27,89	11,00	48,18	23,29	31,85	19,00	29,22	28,67
Utbytte pr. aksje		6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	5,50	4,25	3,50	3,50	3,00
Kurs/fortjenesteforhold (A)	3	26,5	41,8	11,1	8,2	7,9	12,1	7,9	12,5	5,1	3,4
Kurs/kontantstrøm	4	5,9	5,7	3,5	15,3	3,1	7,3	2,8	4,6	3,0	2,6
Utdelingsforhold (%)		121,2	197,4	68,3	29,0	26,9	33,6	31,9	42,7	19,5	11,5
Antall aksjer 31.12. (1 000)	A-aksjer	133 137	133 137	133 137	133 137	67 972	57 592	57 592	57 592	53 114	53 062
	B-aksjer	-	-	-	-	25 172	25 172	18 832	18 832	12 168	12 168
	Totalt	133 137	133 137	133 137	133 137	93 144	82 764	76 424	76 424	65 282	65 230
Aksjekurs høy i året		146,50	139,00	175,50	168,50	172,10	172,51	110,81	120,15	86,86	94,57
Aksjekurs lav i året		110,00	86,50	82,50	115,00	90,11	82,80	66,97	77,12	70,83	69,00
Aksjekurs 31.12	A-aksjer	131,00	127,00	98,00	168,00	150,59	169,67	90,11	86,86	86,46	75,29
	B-aksjer	-	-	-	-	146,00	168,50	95,50	100,00	97,25	87,75
Omsatt antall aksjer (totalt fra 2004)	1 000 stk.	157 839	119 400	107 649	116 458	54 118	46 424	47 650	61 000	51 200	56 000
Antall aksjonærer 31.12.	A-aksjer	23 851	23 212	21 083	22 587	19 431	17 900	18 002	17 466	17 456	17 285
	B-aksjer	-	-	-	-	14 915	14 693	13 746	13 796	14 271	14 605
	Totalt	23 851	23 212	21 083	22 587	21 779	19 884	18 753	18 075	18 070	17 710
Antall utenlandske aksjonærer 31.12.	A-aksjer	1 271	1 222	1 210	1 092	546	483	203	186	154	179
	B-aksjer	-	-	-	-	133	110	88	97	92	127
	Totalt	1 271	1 222	1 210	1 092	589	518	222	208	177	231
Utenlandsandel 31.12.	A-aksjer	38,2 %	37,6 %	43,1 %	41,3 %	25,1 %	27,6 %	27,6 %	26,0 %	23,6 %	14,2 %
	B-aksjer	-	-	-	-	8,3 %	5,6 %	6,0 %	8,3 %	15,2 %	41,4 %
	Totalt	38,2 %	37,6 %	43,1 %	41,3 %	20,5 %	20,9 %	22,3 %	21,6 %	22,0 %	19,3 %
Børsverdi (mill. kr)		17 441	16 908	13 047	22 367	16 284	16 278	8 191	8 100	6 900	6 000

1. Fortjeneste pr. aksje etter skatt = Årsresultat : Gjennomsnittlig antall aksjer

2. Kontantstrøm pr. aksje etter skatt = Kontantstrøm : Gjennomsnittlig antall aksjer. For 2000 er medtatt 100 % av kontantstrøm i datterselskap

3. Kurs/fortjenesteforhold = Børskurs 31.12: Fortjeneste pr. aksje etter skatt

4. Kurs/cash flow = Børskurs 31.12: Kontantstrøm pr. aksje etter skatt

a) Ved beregning av forholdstall under forutsetning av full konvertering er årsresultat og kontantstrøm korrigert for rente på konvertible obligasjonslån.

A- og B-aksjene ble slått sammen til en aksjeklasse i mai 2001.

Tillit er avgjørende for varig verdiskapning og vinnerkultur

Forretningsetisk adferd, god virksomhetsstyring og en klar rolle- og ansvarsdeling mellom generalforsamlingen, bedriftsforsamlingen, styret og konsernsjefen, er fundamentet for tillit og varig verdiskapning.

Norske Skog er en leverandør av avis- og magasinpapir med fabrikker og salgskontorer på fem kontinenter. Selskapets formål er å drive treforedlingsindustri samt virksomhet i tilknytning til dette. Selskapet kan ved aksjeinnskudd eller på annen måte også delta i annen næringsvirksomhet.

Styret har et overordnet ansvar for å fastlegge selskapets mål og strategi, og vurderer derfor selskapets overordnede visjon, verdier, mål og strategier med jevne mellomrom, normalt hvert 4-5 år. I mellomliggende år står oppdatering av strategiske planer, gjennomføring og måloppnåelse i sentrum.

Styret vedtok i 2004 nåværende visjon, verdier, mål og strategier, se side 80.

SELSKAPSKAPITAL – AKSJER – OMSETTELIGHET

Norske Skog har en egenkapital tilpasset dets mål, strategier og risikoprofil. Styret har nylig revidert selskapets utbyttepolitikk, se side 81.

På generalforsamlingen i 2004 ble det gitt fullmakt for en periode på 18 måneder til kjøp av egne aksjer med inntil kroner 133 137 000, maksimalt 10 % av utestående aksjer. Fullmakten blir behandlet på ny i generalforsamlingen 14. april 2005.

Norske Skog har kun en aksjeklasse, og

hver aksje gir en stemme. Dette fremmer likebehandling av alle selskapets aksjonærer. Selskapets vedtekter, §5, fastsetter at overdragelse av aksjer skal meldes til og godkjennes av selskapets styre. Aksjer som overdras til ny eier, gir ikke stemmerett før det er gått åtte dager etter at kjøpet ble anmeldt til selskapet. Bestemmelsen er begrunnet i historiske forhold og har aldri vært benyttet til å hindre aksjeoverdragelser. Styret i Norske Skog vil fremme forslag for neste ordinære generalforsamling om å slette bestemmelsen fra selskapets vedtekter.

GENERALFORSAMLINGEN

Selskapets øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen ledes av bedriftsforsamlingens leder. Den velger blant annet aksjonærenes medlemmer til bedriftsforsamlingen og deres varamedlemmer, godkjenner årsregnskap og årsberetning, disponering av årsresultat og tildeler utbytte etter forslag fra styret og etter anbefaling fra bedriftsforsamlingen. Generalforsamlingen velger også tre medlemmer til selskapets valgkomité.

Generalforsamlingen skal avholdes innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår (31. desember). Innkalling skal sendes senest to uker før avholdelse.

■ Valgkomiteen har i 2004 bestått av:

Ivar Korsbakken

(Bedriftsforsamlingens leder)
Adm.dir i Norges Skogeierforbund

Idar Kreutzer

Konsernsjef i Storebrand ASA

Bjørn Kristoffersen

Konsernsjef i Kommunal
Landspensjonskasse (KLP)

Helge Evju

Styreleder i Viken Skog

Komiteemedlem Evju er ikke medlem i selskapets bedriftsforsamling eller styre. Verken konsernsjef eller andre i konsernledelsen er medlem av komiteen. Valgkomiteen representerer de ulike aksjeeierinteressene på en tilfredsstillende måte.

Ekstraordinær generalforsamling kan innkalles av styret, bedriftsforsamlingen eller lederen for bedriftsforsamlingen. Styret er pliktig å innkalle til ekstraordinær generalforsamling i de tilfeller hvor aksjeeiere som representerer minst en tjuedel av aksjekapitalen skriftlig krever det.

Det søkes å legge til rette for størst mulig fremmøte på selskapets generalforsamling. I 2004 var 54,57 % av aksjekapitalen representert ved fremmøte eller fullmakt, en svak økning fra 2003. På generalforsamlingen er det anledning til å benytte fullmakter med bundet mandat. Styret, valgkomiteen og selskapets eksterne revisor er til stede på generalforsamlingen.

Samtlige aksjonærer har anledning til å fremme saker for generalforsamlingen, forutsatt at de er meddelt skriftlig til styret innen en måned før generalforsamlingen. Saker som ikke er angitt i innkallingen krever at samtlige aksjeeiere representert på generalforsamlingen samtykker i at saken tas opp til behandling.

Kontakt med aksjonærene utenfor generalforsamling er delegert selskapets ledelse, og er basert på prinsippet om likebehandling. Den daglige ledelse søker å ha en aktiv dialog med investormarkedet.

VALGKOMITEÉN

Norske Skog har en vedtektsfestet valgkomité som skal sikre gode kandidater som aksjonærvalgte medlemmer av styret og bedriftsforsamlingen.

Komiteen fremmer også forslag til honorarer for verv i selskapets ledende organer. Komiteen ledes av bedriftsforsamlingens leder. I tillegg består den av tre medlemmer valgt av generalforsamlingen for ett år av gangen. I saker som gjelder honorarer tiltræs valgkomiteen av en av bedriftsforsamlingens ansattevalgte medlemmer.

Valgkomiteen fremmer sine forslag etter grundig analyse av selskapets behov, og ut fra hensynet til bredest mulig ekspertise, kapasitet og mangfold.

I 2004 ble det vedtatt nye lovregler om

kvinnerepresentasjon i styret i norske allmennaksjeselskaper. Om lag 40% av medlemmene skal være kvinner. De nye reglene, som gjelder for både aksjonærvalgte og ansattevalgte medlemmer, er ikke trådt i kraft.

Valgkomiteen tar de nye reglene i betraktning i sitt arbeid i 2005.

BEDRIFTSFORSAMLINGEN

Bedriftsforsamlingen består av 12 aksjonærvalgte og seks medlemmer valgt av og blant de ansatte. I tillegg har de ansatte tre observatører. Bedriftsforsamlingen konstituerer seg selv gjennom valg av leder og nestleder, begge for ett år av gangen.

Bedriftsforsamlingens aksjonærvalgte medlemmer velger aksjonærenes medlemmer til styret. Bedriftsforsamlingen har dessuten ansvaret for å føre tilsyn med styrets og konsernsjefens forvaltning av selskapet, samt at den, etter forslag fra styret, treffer endelig avgjørelse i saker som gjelder investeringer av betydelig omfang samt rasjonalisering eller driftsomlegging med større personellmessige konsekvenser.

Bedriftsforsamlingen skal videre gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsregnskap bør godkjennes, og om styrets forslag om anvendelse av overskudd eller dekning av tap. Utover dette kan bedriftsforsamlingen vedta anbefalinger til styret om hvilken som helst sak.

Lovgivningen om bedriftsforsamling er begrunnet i hensynet til bedriftsdemokrati og ansattes innflytelse- og medbestemmelsesrett. Valg av ansattrepresentanter til bedriftsforsamlingen skjer av og blant de ansatte, og gjennomføres hvert andre år, neste gang i 2005.

STYRET

Selskapets styre har i dag syv medlemmer (se side 94).

Utover styrets overordnede ansvar for å fastlegge selskapets mål og strategi, har styret ansvar for å holde seg orientert om konsernets økonomiske stilling, fastsette budsjett for virksomheten og etterse måloppnåelse. Det legges vekt på at selskapet har en betryggende internkontroll og forsvarlig organisering av virksomheten. Styret følger videre opp at den informasjonen som til enhver tid gis er relevant, korrekt og rettidig, samt at den er basert på prinsipper om åpenhet og likebehandling.

Styret blir løpende orientert og oppdatert om alle viktige sider ved selskapets virksomhet, herunder miljørelaterte utfordringer og selskapets sosiale ansvar. Som en del av dette besøkte styret i 2004 selskapets fabrikk, viktige kunder og andre næringslivsaktører i Sør-Amerika. Styret besøkte selskapets europeiske fabrikk i 2003. I 2005 er det planlagt tilsvarende besøk til Australasia.

Styrets arbeid og funksjon er basert på prinsippet om uavhengighet i forhold til ledelsen. Verken konsernsjefen eller andre

medlemmer av konsernledelsen er medlem av styret, men konsernsjefen møter fast på styremøtene.

I 2004 har styret selv ivaretatt de funksjoner som i enkelte tilfeller legges til en særskilt revisjonskomité. Styret har viet mer tid til revisjonsrelaterte spørsmål enn i tidligere år, og blant annet gjennomført flere møter med selskapets eksterne revisor uten konsernledelsen tilstede.

Styret gjennomfører årlige evalueringer av egen kompetanse, arbeidsform og eget arbeid. Valgkomiteen orienteres om konklusjonen av evalueringen. Det er etablert et introduksjonsprogram for nye styremedlemmer som dekker alle sider ved selskapets virksomhet.

Styrets medlemmer skal opptre uavhengig, og slik at ingen oppnår fordeler.

Styremedlemmene har plikt til å opplyse styret om eventuelle personlige eller vesentlige forretningsmessige relasjoner med selskapet som kan være egnet til å stille spørsmål ved styremedlemmets uavhengighet og objektivitet. Styret har meddelt konsernsjefen bestemte fullmakter, som medfører at styret bare unntaksvis vil ha befattning med selskapets kontraktsforhold.

Av styrets medlemmer er Øvind Lund ansatt som landsjef i ABB i Tyrkia. ABB-konsernet er tidvis leverandør av teknisk utstyr til Norske Skogs fabrikk. Styreleder Lars Wilhelm Grøholt og styremedlem Halvor Bjørken er skogeiere som leverer virke til selskapet på alminnelige, markedsmessige betingelser. Ingen styremedlemmer mottar godtgjørelse for sitt arbeid for selskapet fra andre enn selskapet.

KOMPENSASJONSKOMITÉ

Styret ansetter selskapets konsernsjef og fastsetter vedkommendes betingelser, herunder incentivordninger, etter forslag fra en særskilt nedsatt kompensasjonskomité.

Kompensasjonskomiteen består av styrets leder, nestleder og ett styremedlem. Kompen-

■ Virksomhetsstyring reguleres av:

Norske Skogs vedtekter (se side 128)

Lov om allmennaksjeselskaper av 13. juni 1997 nr. 45

Instruks til styret i Norske Skog

Fullmakter / instruks til konsernsjefen

Mandat for kompensasjonskomiteen

Anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse ("Corporate Governance"). (se <http://www.oslobors.no/ob/cg>)

Norske Skogs retningslinjer for forretningsetisk atferd (www.norskeskog.com)

Norske Skogs kjerneverdier åpenhet, ærlighet og samarbeid

sasjonskomiteén drøfter også prinsippene for fastsettelse av lønn og andre kompensasjonsordninger for ledende ansatte. Norske Skogs lønnspolitikk er konkurransedyktig grunnlønn basert på vedkommendes nasjonale arbeidsmarked. Alle ledende ansatte har videre en resultatbasert lønnsandel. Det fastsettes årlige resultatmål knyttet til den enkeltes ansvarsområde. Fokus på langsiktig verdiskapning ivaretas ved at 50 % av den årlige utbetaling skjer i form av Norske Skog aksjer som må beholdes i tre år. I tillegg vedtok styret i 2003 et treårig bonusprogram knyttet til aksjekursutviklingen. Dette er organisert som syntetiske opsjoner (se side 83). Begge de to omtalte incentivordninger er implementert uavhengig av hvor vedkommende er lokalisert.

KONSERNSJEF OG KONSERNLEDELSE

Konsernsjefen står for den daglige ledelsen av selskapets virksomhet, og har ansvaret for at selskapet blir organisert og drevet i overensstemmelse med aksjonærenes ønsker og styrets vedtak. Konsernsjefen er også ansvarlig for at konsernets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

Konsernledelsen består av konsernsjef Jan A. Oksum og ni andre medlemmer (se side 95).

OPERASJONELL STYRINGSMODELL

Norske Skogs organisasjonsstruktur har basis i verdikjeden. Dette gir et sterkt operativt grep om verdiskapingen, samtidig som effektivitet og korte beslutningsveier opprettholdes.

I konsernledelsen sitter også ansvarlig leder for henholdsvis Australasia og Sør-Amerika. Dette sikrer konsernledelsen geografisk nærhet til kunder, leverandører og relevante offentlige myndigheter.

REVISJON

Norske Skogs internrevisjon utfører operasjonell revisjon og foretar vurderinger av interne styrings- og kontrollsystemer. Styret forelegges internrevisors årlige revisjonsplan og kontroll- og statusrapport forelegges halvårlig.

Internrevisjon er videre ansvarlig for koordinering av revisjonsaktiviteter mellom intern og ekstern revisjon.

Selskapets eksterne revisor er ansvarlig for den finansielle revisjonen av morselskapet og konsernregnskapet. På selskapets generalforsamling i 2004 ble PricewaterhouseCoopers valgt til ny revisor.

Ekstern revisor møter fast i alle møter der styret behandler års- og kvartalsoppgjør, og styret gjennomfører regelmessige diskusjoner med revisor uten administrasjonen til stede.

Forbedringsprogrammet Improvement 2003, som blant annet omfattet omorganisering, nedbemanning og innføring av nye IT-systemer, har ført til behov for å gjennomgå selskapets interne styrings- og kontrollsystemer.

Godtgjørelser knyttet til ansettelse og tillitsverv i Norske Skog

■ **Bedriftsforsamlingen** Honorarene fastsettes hvert år av generalforsamlingen. Bedriftsforsamlingens leder har en godtgjørelse på 130 000 kroner pr. år. Øvrige medlemmer mottar en godtgjørelse på 5 000 kroner for hvert møte. Komitémøter honoreres med 5 000 kroner pr. møte. Beløpene er faste. Sum utbetalt til bedriftsforsamlingens medlemmer i 2004 var 441 500 kroner.

■ **Styret** Honorarene fastsettes hvert år av bedriftsforsamlingen. Styrets leder har en godtgjørelse på 450 000 kroner, styrets nestleder mottar 325 000 kroner og de øvrige medlemmer 250 000 kroner pr. år. Komitémøter honoreres med 5 000 kroner pr. møte. Beløpene er faste. Sum utbetalt til styret, inklusive 5 000 kroner pr. møte til møtende varamenn, var i 2004 2 392 500 kroner.

■ **Konsernsjef** Konsernsjefens lønn og vilkår for øvrig forhandles frem av kompensasjonskomiteén og fastsettes av styret. Lønn og annen godtgjørelse til konsernsjef og øvrige opplysninger om pensjonsforhold og etterlønsavtale finnes under konsernregnskapet note 3 (se side 108).

■ **Konsernledelse** Kompensasjonskomiteén gjennomgår prinsippene for lønnsfastsettelse og andre vilkår også for øvrig konsernledelse.

■ **Interne styrehonorarer** Det betales ikke honorarer til ansatte i Norske Skog for styreverv i konsernselskaper. Likeledes vil honorar for tillitsverv i selskaper hvor Norske Skog har interesser tilfalle selskapet. Dette gjelder der hvor den ansatte har fått disse vervene i kraft av sin stilling i Norske Skog.

■ **Andre forhold** Opplysninger om opsjons- og bonusordninger og lån til ledende ansatte går frem av konsernregnskapets note 3 (se side 108).

■ **Aksjekjøp for ansatte** Alle ansatte i Norske Skogindustrier ASA og datterselskaper som eies med mer enn 90 % får årlig tilbud om kjøp av aksjer til rabattert pris. Aksjene betales med trekk i lønn over 12 måneder. I 2004 omfattet tilbudet alle ansatte, samt aksjonærvalgte i Europa, Australasia og Sør-Amerika, samt aksjonærvalgte medlemmer av bedriftsforsamlingen og styret.

■ **Tillitsvalgte og konsernledelsens aksjeinnehav i Norske Skog** Bedriftsforsamlingens medlemmer hadde ved utløpet av 2004 til sammen 39 185 aksjer i Norske Skog. Tilsvarende hadde styrets medlemmer 8 810 aksjer. Konsernledelsen eide til sammen 28 509 aksjer og 480 000 opsjoner. For nærmere redegjørelse, se side 94.

Styrets medlemmer

LARS WILHELM GRØHOLT

Styrets leder siden 2002, i styret siden 2001. Skogeier. Maskiningeniør og skogtekniker. Styreleder i Skogforsk siden oktober 2004, i styret siden 2001. Styreleder i Norges Skogeierforbund 1998-2002. Styreleder Viken Skog 2000-2002, Vest-Viken Skogeierforening 1999 og Drammensdistriktets Skogeierforening 1993-99.

Styremedlem i Pan European Forest Certification (PEFC) 1999-2003.

EGIL MYKLEBUST

Styrets nestleder siden 2003, styremedlem siden 2001. Tidligere administrerende direktør i Norsk Arbeidsgiverforening og Næringslivets Hovedorganisasjon og generaldirektør i Norsk Hydro. Styreleder i SAS, og tidligere styreleder i Hydro. Styremedlem i Sandvik AB, Vetco International og Universitetet i Oslo.

JAN VIDAR GRINI

Styremedlem siden 2001, valgt av ansatte. Ansatt på Union, senere Norske Skog siden 1960. Tillitsvalgt på Norske Skog Union og konserntillitsvalg for de norske enhetene. I styret for Vekst i Grenland siden 1997. Nestleder i styret for Grenland Havnevesen siden 2001.

KÅRE LEIRA

Styremedlem siden 1999, valgt av ansatte. Ansatt i Norske Skog siden 1975. Konserntillitsvalgt og leder i selskapets europeiske samarbeidsutvalg (EWC) siden 1997. Medlem av forbundsstyret i Fellesforbundet.

GISÈLE MARCHAND

Styremedlem siden 2002. Siviløkonom. Administrerende direktør i Statens Pensjonskasse. Tidligere administrerende direktør i Batesgruppen AS. Ledende stillinger i norske banker, sist som konserndirektør i Den norske Bank. Styremedlem i EDB Businesspartner ASA, Innovasjon Norge, GIEK og GK Kredittforsikring AS.

ØVIND LUND

Styremedlem siden 2000. Dr. ing. og bedriftsøkonom. Konsernsjef i ABB i Norge 1998-2001. Leder for ABB-konsernets globale program for kvalitets- og produktivitetsforbedringer 2001-03. Landsjef for ABB i Tyrkia siden 2003.

HALVOR BJØRKEN

Styremedlem siden 2000. Skogeier. Styreleder i Skogeierforeningen Nord, nestleder i Norges Skogeierforbund, Industriflis og Din Tur AS. Medlem av styret for Midt-Norsk Tømmerimport og medlem av bedriftsforsamlingen i forsikringselskapet Skogbrand. Styreleder i SN Holding A/S.

ROBERT SVARVA

Observatør siden 2003, valgt av ansatte. Ansatt i Norske Skog siden 1990. Skiftleder på Norske Skog Skogn.

Medlemmer i styrende organer

(antall aksjer i parentes)

Bedriftsforsamlingen

Medlemmer valgt av aksjonærene

Ivar B. Korsbakken, Oslo, leder (1 052)
Idar Kreutzer, Oslo, nestleder (0)
Emil Aubert, Porsgrunn (34 505)
Ole H. Bakke, Trondheim (53)
Svein Haare, Hokksund (855)
Bjørn Kristoffersen, Oslo (0)
Halvard Sæther, Lillehammer (2 817)
Svein Aaser, Drøbak (775)
Kirsten Idebøen, Høvik (0)
Åse Marie Bue, Marnardal (0)
Ann Kristin Brautaset, Oslo (0)
Christian Ramberg, Bø i Telemark (0)

Varamedlemmer

Turid Fluge Svenneby, Spydeberg (0)
Hege Huse, Oslo (0)
Torstein A. Opdahl, Namnå (613)
Siv Fagerland Christensen, Sola (0)

Medlemmer valgt av de ansatte

Stig Arnegård, Norske Skog Skogn (113)
Trond Andersen, Norske Skog Saugbrugs (0)
Magnus Straume, Norske Skog Union (38)
Roy Helgerud, Norske Skog Follum (0)
Stig Johansen, Forestia Braskereidfoss (385)
Per K. Dahl, Norske Skog Saugbrugs (555)
(permisjon siden september 2003)

Varamedlemmer

Steinar Voldseth, Norske Skog Skogn (0)
Paul Kristiansen, Norske Skog Saugbrugs (0)
Kjell Aspestrand, Norske Skog Saugbrugs (300)
Bent Sevaldsen, Norske Skog Union (0)
Jørn Kristiansen, Norske Skog Follum (0)
Tom Helland, Forestia Agnes (150)

Ansattevalgte observatører

Jarle Halvorsen, Norske Skog Union (0)
Kjell Hansen, Norske Skog Follum (0)
Ove Magne Anseth, Forestia Braskereidfoss (210)

Varamedlemmer

Eigil Fredriksen, Norske Skog Union (410)
Terje Andre Bråten, Norske Skog Follum (25)
Rolf Randen, Forestia Kvam (293)

Styret

Lars Wilhelm Grøholt, Hov, leder (2 780)
Egil Myklebust, Oslo, nestleder (0)
Øvind Lund, Istanbul, Tyrkia (1 067)
Halvor Bjørken, Verdal (3 090)
Gisèle Marchand, Oslo (300)
Jan Vidar Grini, Norske Skog Union (753)
Kåre Leira, Norske Skog Skogn (820)

Varamedlemmer for de ansattevalgte

Kjetil Bakkan, Norske Skog Skogn (158)
Per Øyvind Lie, Norske Skog Union (0)

Observatør

Robert Svarva, Norske Skog Skogn (120)

Konsernledelse

pr. 31. desember 2004

Konsernsjef Jan A. Oksum (11 369)
Konserndirektør Vidar Lerstad (4 549)
Konserndirektør Rolf A. Negård (1 042)
Konserndirektør Hanne K. Aaberg (1 654)
Konserndirektør Jarle Dragvik (2 673)
Konserndirektør Jan H. Clasen (742)
Konserndirektør Ketil Lyng (3 874)
Konserndirektør Rob Lord (1 786)
Konserndirektør Antonio Dias (820)

Revisjon

PricewaterhouseCoopers (0)

Konsernledelsen i Norske skog

JAN A. OKSUM

Konsernsjef og administrerende direktør

I Norske Skog siden 1979. Sivilingeniør fra Norges Tekniske Høgskole. Forsker Papirindustriens Forskningsinstitutt 1974-79. Prosessingeniør og produksjonssjef Norske Skog Skogn 1979-88. Teknisk direktør og deretter administrerende direktør Norske Skog Golbey, Frankrike 1989-96. Konserndirektør forskning og utvikling 1997. Konserndirektør Område Masse og Magasinpapir 1997-99. Konserndirektør Forretningsutvikling 1999-2000. Konserndirektør Strategi 2000, og visekonsernsjef 2001. Konsernsjef fra 1. januar 2004.

VIDAR LERSTAD

Konserndirektør Strategi og fungerende finansdirektør

I Norske Skog siden 1989. Siviløkonom fra Norges Handelshøgskole. Norsk Hydro 1970-74. Rådgiver og handelsattaché for Norges Eksportråd i Oslo og Brussel 1975-80. Markedsdirektør Tandberg 1980-84. Administrerende direktør Scancems sementfabrikk i Togo, Afrika, 1984-89. Administrerende direktør Norske Skog Golbey, Frankrike, 1989-94. Administrerende direktør Norske Skog Sales 1994-96. Konserndirektør Salg og Markedsføring 1996-99. Konserndirektør Område Internasjonal 1999-2000. Konserndirektør Område Asia 2000-02. Konserndirektør Norske Skog Sør-Amerika 2002-04.

ROLF A. NEGÅRD

Konserndirektør Personal og organisasjon

I Norske Skog siden 1994. Juridisk embetseksamen, Universitetet i Oslo. Konsulent Kommunal- og Arbeidsdepartementet 1986-88. Politifullmektig 1988-90. Advokat og forhandlingsleder i Prosessindustriens Landsforening 1990-94. Personalsjef Norske Skog 1994-96. Personaldirektør Norske Skog 1996-2002.

HANNE ABERG

Konserndirektør Kommunikasjon og samfunnskontakt

I Norske Skog siden 1997. Bachelor Degree i journalistikk og statsvitenskap, San Diego State University. Studier i realfag ved Universitetet i Oslo. Redaktør Skarland Press AS 1986-88. Informasjonskonsulent og informasjonssjef Norges Rederiforbund 1988-97. Informasjonssjef Norske Skog 1997-2000. Informasjonsdirektør Norske Skog 2000-02.

JARLE DRAGVIK

Konserndirektør Produksjon

I Norske Skog 1986-95 og fra 1998. Handelsøkonom fra Handelsakademiet/BI. Markedssjef Singer Products Co., USA, 1985-86. Administrasjonsdirektør Norske Skog (USA) Inc. 1986-89. Salgssjef og salgsdirektør for trykkipapir i Norske Skog 1989-95. Områdedirektør i Visma ASA 1995-97. Administrerende direktør i Visma ASA 1997-98. Fabrikkdirektør Hurum Papirfabrikk 1998-99. Fabrikkdirektør Norske Skog Bruck, Østerrike 1999-2002. Konserndirektør Salg & Markedsføring 2002-04.

JAN-HINRICH CLASEN

Konserndirektør Salg & Markedsføring

I Norske Skog 1992-1996 og fra 1999. Utdannet sivilingeniør med Master Degree og PhD fra Technical University Clausthal, Tyskland. Salgsdirektør Magasin i perioden 1992-1996. Administrerende direktør for Axel Springer Verlag AG, Tyskland, magasintrykkeri Ahrensburg i perioden 1997-1999. Senior Vice President Sales & Marketing i Pan Asia Paper Company Ltd., Singapore i perioden 1999-2003. Salgsdirektør for avisepapir i Norske Skog 2003-2004.

KETIL LYNG

Konserndirektør Supply & Logistikk

I Norske Skog siden 1985. Juridisk embetseksamen, Universitet i Oslo. Forbrukerrådet 1983-85. Konsernadvokat, styresekretær og viseadministrerende direktør Norske Skog 1985-89. Konserndirektør for økonomiske og administrative funksjoner 1989-95. Konserndirektør personal og organisasjon 1995-96. Administrerende direktør Norske Skog Golbey, Frankrike 1996-2000. Direktør strategi og forretningsutvikling 2000-02.

ROB LORD

Konserndirektør Norske Skog Australasia

I Norske Skog siden 2000. Bachelor of Science, University of Waikato, og Master of Business Administration (MBA), University of Canterbury, begge New Zealand. Produktsjef for papir Tasman Pulp and Paper Co. Ltd. 1988-91. Salgssjef Australian Newsprint Mills Ltd. 1991-93. Markedssjef og markedsdirektør Tasman Pulp and Paper Co. Ltd. 1993-98. Markedsdirektør Fletcher Challenge Paper Pty Ltd 1998-2000. Salgs- og markedsdirektør Norske Skog Australasia 2000-03.

ANTONIO DIAS

Konserndirektør Norske Skog Sør-Amerika

I Norske Skog siden 2000. Sivilingeniør fra Escola de Engenharia Maua i Brasil, med Master Degree og Dr. ing. fra University of Michigan, USA. Ansatt i Fletcher Challenge konsernet i Brasil og New Zealand innenfor områdene forretningsutvikling, e-handel, investor relations og strategi i perioden 1995-2000. Salgsdirektør Norske Skog Sør-Amerika 2000-04.

CHRISTIAN RYNNING-TØNNESEN

Konserndirektør økonomi og finans

I Norske Skog fra 1. april 2005. Sivilingeniør fra Norges Tekniske Høgskole. Ansatt som forsker i SINTEF 1984-85. Raffineri analytiker og produkt koordinator i Esso Norge 1985-89. Konsulent i McKinsey 1989-92. Leder for strategi, direktør strategisk planlegging, direktør Supply Nord-Europa, direktør marked, direktør strategi og M&A, konserndirektør økonomi og finans i Statkraft 1992-2005.

Styrets årsberetning for 2004

Regnskapskommentarer

Det var god etterspørsel etter avis- og magasinpapir i de fleste land og regioner gjennom året, og Norske Skogs salgs- og produksjonsvolumer økte med 4,5 % til 5,5 millioner tonn. Dette er det høyeste noen gang, og volumene tilsvarer 95 % av produksjonskapasiteten. Resultatet ble likevel svakt, fordi ettårs prisavtaler i Europa og Australasia har gitt prisnedgang i disse markedene. I de fleste andre markeder har det vært prisoppgang, målt i lokal valuta. I 2004 var det også prisøkning på flere viktige innsatsfaktorer.

Norske Skog er et verdensomspennende selskap, og valutaforholdene har derfor stor betydning for resultatet. I likhet med de foregående årene skjedde det store endringer i valutakursene. Dette gjaldt først og fremst for US-dollar, som i løpet av året ble 8-10 % svakere mot flere valutaer. Norske kroner ble også styrket i en viss grad mot Euro og britiske pund. Samlet sett medførte valutaendringene at kronen styrket seg med 3,5 % i tidsrommet 01.01. - 31.12.2004, målt mot de valutaene der Norske Skog har inntekter og kostnader. Som gjennomsnitt for hele året var imidlertid norske kroner litt svakere enn i 2003. For å utjevne valutaeffektene i det korte og mellomlange perspektivet, sikrer Norske Skog til enhver tid størstedelen av kommende 12 måneders kontantstrøm.

Resultat og kontantstrøm

Brutto driftsinntekter ble NOK 25,3 milliarder (NOK 24,1 milliarder i 2003), og brutto driftsresultat ble NOK 4,3 milliarder (NOK 4,7 milliarder). Driftsresultat etter avskrivninger, men før nedskrivning og avsetning til omstrukturering i Australasia ble NOK 930 millioner (NOK 1,4 milliarder). Når man tar hensyn til disse postene, blir driftsresultatet NOK 757 millioner (NOK 1,5 milliarder).

Under tilknyttede selskap er det inkludert minus NOK 41 millioner (minus NOK 239 millioner) som Norske Skogs andel av disse selskapenes resultat etter skatt. Resultatandelen fra NorskeCanada utgjør minus NOK 44 millioner (minus NOK 160 millioner), og andelen fra Malaysian Newsprint Industries NOK 5 millioner (minus NOK 87 millioner).

Finanspostene i 2004 utgjorde minus NOK 718 millioner (minus NOK 1.341 millioner). Gevinst fra valutasikring er inkludert med NOK 156 millioner i 2004, mens det var et tap på NOK 278 millioner i 2003.

Resultat før skattekostnad i 2004 ble NOK 140 millioner når gevinst ved salg av skogeierdommer i Midt-Norge med NOK 142 millioner er medtatt. Tilsvarende i 2003 var NOK 770 millioner som inkluderte andre poster på NOK 814 millioner, i hovedsak gevinst ved salg av kraftstasjoner i Norge.

Skattekostnaden i 2004 var positiv med NOK 523 millioner (minus NOK 364 millioner). Skattekostnaden i 2004 er påvirket blant annet av reversering av tidligere skatteavsetninger på NOK 276 millioner. Dessuten er det innført lavere selskapskatt i flere land der Norske Skog har virksomhet, og endringer i skattereglene i Australia har medført en oppjustering av skattemessige inngangsverdier.

Nettoreultatet etter skatt i 2004 ble NOK 655 millioner (NOK 402 millioner). Resultat pr. aksje var kr 4,95 (kr 3,04).

Kontantstrøm fra drift, fratrukket betalte finansposter og betalt skatt, var i overkant av NOK 2,9 milliarder i 2004. Dette er praktisk talt uendret fra 2003. Kontantstrøm pr. aksje var kr 22,04 (kr 22,45).

Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt i samsvar med dette.

Forslag til utbytte

Styret foreslår et utbytte på NOK 6 pr. aksje, som er uendret fra forrige regnskapsår. Forslaget er i overensstemmelse med selskapets utbyttepolitikk, som går ut på å betale et stabilt og konkurransedyktig utbytte som sett over en syklus i gjennomsnitt skal utgjøre 15 - 25 % av kontantstrømmen.

Forbedringsprogrammet

Norske Skogs forbedringsprogram "Improvement 2003" ble avsluttet ved årsskiftet. Oppnådde forbedringer i forhold til basisåret 2002 er på linje med den opprinnelige målsettingen på 2 milliarder.

En stor del av programmet var en omfattende nedbemanning både på fabrikker, salgskontorer og i staber. Målsettingen var 1.200 færre stillinger, og planen fullføres med minimale avvik.

Balanse

Bokført verdi av Norske Skogs eiendeler pr. 31.12.2004 var NOK 44,1 milliarder. Dette er en reduksjon på NOK 2,4 milliarder i forhold til 31.12.2003. Reduksjonen i eiendeler skyldes at avskrivningene var høyere enn investeringene, dessuten har styrkelsen av den norske kronen fra forrige årsskifte den samme effekten.

Gearing (netto rentebærende gjeld i forhold til egenkapital) var 0,90 pr. 31.12.2004. Dette er på linje med måltallet, og representerer en liten forbedring fra 2003. Etter at utbytte er avsatt med NOK 795 millioner, var egenkapitalen NOK 18,7 milliarder ved årsskiftet, eller NOK 140,50 pr. aksje. Kronestyrkelsen gjennom året reduserte egenkapitalen med NOK 300 millioner.

I løpet av 2004 er det gjennomført refinansiering av norske obligasjonslån, noe som betyr at det er marginale gjeldsbetalinger i 2005. Pr. 31.12.2004 var gjennomsnittlig tid til forfall på den langsiktige gjelden 7,1 år. Norske Skog tilstreber en balanse mellom ulike lånekilder, og ved slutten av året var rundt 20 % av opplåningen i det norske obligasjonsmarkedet, mens resten var tilnærmet likt fordelt mellom utenlandske obligasjonslån og banklån. Ratingbyrået Standard and Poors reduserte Norske Skogs kredittrating til BBB- med "stable outlook" våren 2004, mens ratingen fra Moody's er opprettholdt på Baa3. Dette er i samsvar med selskapets strategi.

Investeringer

Aktiverte investeringer i 2004 var NOK 2 milliarder (NOK 1,2 milliarder i 2003). Norske Skogs andel av PanAsias nye avispapirfabrikk i Hebei i Kina utgjorde NOK 583 millioner i 2004. Det er dessuten gjennomført ombygginger ved fabrikkene i Bruck i Østerrike og Saugbrugs i Norge.

Styret i Norske Skog besluttet i juni å investere NOK 750 millioner (AUD 160 millioner) i en omfattende restrukturering av virksomheten i Australasia. Prosjektet er i en tidlig fase, og rundt NOK 60 millioner er påløpt i 2004.

Styret i Norske Skog har videre besluttet å utvide TMP-anlegget ved Norske Skog Walsum. Prosjektet har en kostnadsramme på NOK 280 millioner og vil bli gjennomført i 2. halvår 2005.

Implementering av IFRS

Norske Skog vil avlegge regnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) fra og med 1. kvartal 2005. Basert på prinsippene i IFRS er det utarbeidet en åpningsbalanse pr. 01.01.2004. Åpningsbalansen er foreløpig og urevidert. I forhold til den allerede rapporterte balansen basert på norsk regnskapsstandard er det to større endringer:

- Under IFRS skal ikke avsetning til utbytte bokføres før det er vedtatt av generalforsamlingen.
- Under IFRS, i motsetning til under norsk regnskapsstandard, er det ikke adgang til å bokføre utsatt skatt til nåverdi.

Det vises til mer detaljert omtale av IFRS-virkningene på side 126-127 i årsrapporten.

Virksomheten i regionene

Europa: Økt etterspørsel, men lavt prisnivå

Norske Skogs virksomhet i Europa omfatter i alt 9 fabrikker, med omtrent 60 % av selskapets produksjonskapasitet. Virksomheten hadde i 2004 driftsinntekter på NOK 15,6 milliarder (NOK 14,8 milliarder) og et driftsresultat på NOK 610 millioner (NOK 1 033 millioner). Brutto driftsmargin var 15,8 % (19,2 %).

Leveranser og produksjon fra Norske Skogs fabrikker i Europa var 3,6 millioner tonn. Dette er det høyeste noen gang, og reflekterer i tillegg til høy etterspørsel også en god produktivitetsutvikling, spesielt i 2. halvår. Seks av fabrikkene satte nye produksjonsrekorder.

Europa - Avispapir

Driftsinntektene fra avispapirvirksomheten i 2004 ble NOK 8,3 milliarder (NOK 7,6 milliarder) og brutto driftsresultat var NOK 1,2 milliarder (NOK 1,3 milliarder). Produserter og solgte volumer økte med 9 %. Resultatet i 2004 var svakt, grunnet de lave prisene og økte kostnader spesielt på energi og til en viss grad på andre innsatsfaktorer.

Prisnivået for avispapir i Europa, målt i lokal valuta, var 4-5 % lavere i 2004 enn i 2003, og det laveste på 10 år. På grunn av ettårskontraktene var prisnivået stabilt gjennom året, til tross for en etterspørsel som økte med over 6 %.

Europa - Magasinpapir

Driftsinntektene fra magasinpapirvirksomheten i 2004 var NOK 7,3 milliarder (NOK 7,2 milliarder) og brutto driftsresultat var NOK 1,2 milliarder (NOK 1,5 milliarder).

Produserte og solgte volumer var marginalt ned i forhold til 2003. Dette skyldes ombyggingsstoper ved Norske Skog Bruck og Norske Skog Saugbrugs, dessuten at SC-kvaliteten Pacopress fra Norske Skog Parenco gradvis ble faset ut mot slutten av året i og erstattet med standard avispapir. Resultatet i 2004 var svakt, som følge av lave priser og høyere kostnader til cellulose og energi.

Det var i flere år en betydelig overkapasitet på bestrøket magasinpapir (LWC) i Europa, og dette har medført stort prisfall til tross for en god etterspørselutvikling. LWC-prisene i 2004 lå 25 % lavere enn i 2001. Markedet for ubestruket (SC) magasinpapir har vært stramt, men situasjonen for LWC har også ført til lavere priser for SC. Etterspørselen etter magasinpapir økte med 4,5 % i Europa i 2004. USA er et viktig eksportmarked for magasinpapir. Der økte etterspørselen med over 7 % samtidig som det ble gjennomført prisøkninger.

Australasia

Norske Skog har tre fabrikker i Australasia, og er eneste produsent av avispapir i denne del av verden. Regionen hadde i 2004 driftsinntekter på NOK 4,2 milliarder (NOK 4,0 milliarder) og brutto driftsresultat på NOK 1 143 millioner (NOK 1 175 millioner). Brutto driftsmargin var 27 % mot 29 % i 2003. Nedgangen i margin reflekterer i hovedsak 4 % lavere pris i New Zealand fra årets begynnelse, og 7 % lavere pris i Australia fra 01.07.2004. De lavere prisene i lokal valuta følger av prisformlene som inngår i langtidskontraktene som Norske Skog har med de største kundene.

Produktiviteten utviklet seg positivt, og volumene i Australasia økte med 20 000 tonn i 2004. Helse- og sikkerhetsarbeidet har høy prioritet, og ingen av de tre fabrikkene hadde skader med fravær i 2004.

Sør-Amerika

Norske Skog har en avisfabrikk i Brasil og en i Chile, og er gjennom dette den største produsenten i Sør-Amerika. Regionen hadde i 2004 driftsinntekter på NOK 1 146 millioner (NOK 1 094 millioner) og et brutto driftsresultat på NOK 346 millioner (NOK 329 millioner). Brutto driftsmargin var 30 %, som er den høyeste marginen blant Norske Skogs regioner. På grunn av stor import fra Nord-Amerika følger prisutviklingen i regionen i stor grad utviklingen i USA. I løpet av 2004 økte prisene på standard avis-papir med rundt 10 %, målt i USD.

Produktiviteten utviklet seg positivt på de to fabrikkene i regionen. Når det tas hensyn til at det tidligere joint-venturet med Klabin ble avsluttet våren 2003, økte produksjonen med 2 %. Ved slutten av 2004 hadde Norske Skog Pisa i Brasil oppnådd 588 dager uten skader med fravær.

Deleide selskaper

PanAsia Paper Company (PanAsia)

PanAsia, som er et joint-venture hvor Abitibi Consolidated og Norske Skog eier 50 % hver, er den største avisfabrikkprodusenten i Asia utenom Japan. Selskapet eier fire fabrikker i Korea, Thailand og Kina. En ny fabrikk med produksjonsstart i 2. halvår 2005 er under bygging i Hebei-provinsen i Kina. PanAsia eier 80 % av denne fabrikk. Etter igangkjøringen av fabrikk i Hebei vil PanAsia bli den største produsenten av avisfabrikk i Kina. I tillegg til salg av egenprodusert avisfabrikk har PanAsia også ansvaret for salg i Asia av papir produsert av eierne og Norske Canada. Norske Skog benytter proporsjonal konsolidering av PanAsias resultatregnskap og balanse, det vil si at 50 % av PanAsias resultatregnskap, balanse og kontantstrøm tas inn linje for linje.

PanAsia hadde i 2004 driftsinntekter fra egen produksjon på USD 1 milliard/NOK 6,7 milliarder (USD 901 millioner/NOK 6,4 milliarder). I Norske Skogs regnskap utgjør dette driftsinntekter på NOK 2,6 milliarder (NOK 2,4 milliarder) og et brutto driftsresultat på NOK 443 millioner (NOK 480 millioner). Brutto driftsmargin var 17 % (20 %).

Resultatet i 2004 var utilfredsstillende, og skyldes i hovedsak at det koreanske markedet fortsatt er svakt. Rundt 80 % av PanAsias produksjonskapasitet er ved de to fabrikkene i Korea, og en relativt stor del av produksjonen blir i dagens situasjon eksportert til andre markeder i Asia.

PanAsia produserte og solgte knapt 1,4 millioner tonn papir i 2004, som er en økning på 10 % fra 2003. Selskapet har meget moderne fabrikker, med høy effektivitet og gode tall for helse og sikkerhet. H-verdien (skader med fravær pr. million arbeidstimer) var 0,5 i 2004.

Prosjektfinansieringen av fabrikk i Hebei ble tildelt prisen "Asia-Pacific Industrial Deal of the Year" av tidsskriftet Project Finance.

PanAsia's eiere har ikke stilt garantier for PanAsias gjeld.

Malaysian Newsprint Industries (MNI)

Norske Skog eier 34 % av MNI, som er Malaysias eneste avisfabrikk. Norske Skog benytter egenkapitalmetoden ved konsolidering av MNIs resultat, det vil si at Norske Skogs andel av MNIs nettoresultat etter skatt tas inn i resultatregnskapet under "Tilknyttede selskap". I 2004 utgjorde denne resultatandelen NOK 5 millioner. Tilsvarende i 2003 var minus NOK 87 millioner som inkluderer en nedskrivning av eierandelen med NOK 38 millioner. Resultatfremgangen skyldes bedre markedsf forhold og høyere priser.

NorskeCanada

Norske Skog eier 29,4 % i det børsnoterte selskapet NorskeCanada, som er Nord-Amerikas tredje største produsent av avis- og magasinpapir. Norske Skog benytter egenkapitalmetoden ved konsolidering av NorskeCanadas resultat. Selskapet har fire fabrikker i British Columbia med en samlet kapasitet på 1,85 millioner tonn publikasjonspapir, dessuten 115.000 tonn papir for emballasje og 400.000 tonn markedsmasse.

NorskeCanada hadde i 2004 netto driftsinntekter på CAD 1,9 milliarder/NOK 9,7 milliarder (CAD 1,6 milliarder/NOK 8,0 milliarder) og et brutto driftsresultat på CAD 153 millioner/NOK 779 millioner (CAD 78 millioner/NOK 390 millioner). Nettoresultatet etter skatt var minus CAD 29 millioner/NOK 148 millioner (minus CAD 85 millioner/NOK 425 millioner). Hovedårsaken til resultatfremgangen var høyere priser både på papir og markedsmasse. Det var også god effekt av forbedringsprogram som er gjennomført, men styrking av kanadiske dollar mot US-dollar gjorde at resultatet i NorskeCanada fortsatt var utilfredsstillende.

Forestia

Norske Skog eide pr. 31.12.04 90,1 % av Forestia som består av to sponplatefabrikker i henholdsvis Braskereidfoss og Kvam, samt en fabrikk for produksjon av I-bjelker i Mo i Rana. Forestia produserte 363 000 m³ sponplater og 575 000 løpemetere I-bjelker i 2004.

Forestia hadde i 2004 en brutto omsetning på NOK 579 millioner og et resultat etter skatt på NOK 5 millioner.

Fra mars 2005 eier Norske Skog 100 % av Forestia.

Nordic Paper

Norske Skog eier 45 % av Nordic Paper. M Peterson & Søn AS eier 55 %. Nordic Paper er verdens største produsent av Grease-prof og bakepapir med en produksjonskapasitet på 62 000 tonn pr år. Selskapet består av tre fabrikker i henholdsvis Geithus og Greåker i Norge, og Säffe i Sverige.

Nordic Paper hadde i 2004 en omsetning på NOK 814 millioner og et resultat før skatt på NOK 0,9 millioner. Eierne forsøkte i 2004 å selge Nordic Paper. Dette ble ikke gjennomført fordi man ikke oppnådde tilfredsstillende pris.

Behandling av risiki

I Norske Skog har det i flere år vært arbeidet systematisk med å håndtere risiki. Dette innebærer blant annet å definere selskapets totale risikotoleranse, det vil si selskapets kapasitet til å møte uventede negative hendelser. Brutto risiko vurderes mot netto risiko basert på korrelasjoner mellom ulike risiki og sikringsmuligheter. Korrelasjonene kan i mange tilfeller føre til at risikobildet reduseres betraktelig. Slike risikovurderinger utgjør blant annet en viktig del av beslutningsgrunnlaget for selskapets investeringsprosjekter. Risikostyringen i Norske Skog omfatter i hovedsak valuta, renter og energi, dessuten kredittisiko og konsernets skadeforsikringer.

Norske Skog sikrer 50-100 % av forventet kontantstrøm i utenlandsk valuta over de neste 12 månedene. Ved årsskiftet var sikringsgraden i overkant av 80 %. Svingningene i valutakursene påvirker i tillegg den bokførte verdi av konsernets eiendeler som befinner seg i utlandet. Konsernet sikrer derfor også balansen mot valutasingninger, i hovedsak ved å tilpasse valutaene i låneporteføljen mot valutaene som eiendelene er notert i.

Eksisterende langsiktige kontrakter dekker over 85 % av Norske Skogs samlede forbruk av elektrisitet ved de norske fabrikkene frem til 2020, til et relativt stabilt og gunstig prisnivå. I Europa er en betydelig del av forbruket dekket i de korte markedene fordi sikringspremien her har vært høy. I Sør-Amerika og i Australasia er elektrisitetetsbehovet for de nærmeste årene dekket inn gjennom korttids- (2-3 år) og langtidskontrakter. Risikohåndteringen styres gjennom rutiner for internkontroll og rapportering. Norske Skog anser det som risikoreduerende å ha en mest mulig flytende rentebinding på konsernets gjeld. Dette har sammenheng med korrelasjonen mellom Norske Skogs inntjening og konjunktursvingningene, hvor rentene vanligvis er høye i oppgangs-konjunkturer og lavere i nedgangskonjunkturer.

Norske Skog påtar seg likviditetsrisiko i den grad betalinger på finansielle forpliktelser ikke korresponderer med konsernets kontantstrøm fra drift. For å motvirke slike effekter søker konsernet å fordele betalinger knyttet til finansielle forpliktelser gjennom året. I tillegg skal konsernet til enhver tid ha en gitt tilgjengelig likviditetsreserve. Norske Skog foretar kredittvurdering av alle motparter for finansiell handel. Kravet er at selskapene minimum skal være A-ratede. For ikke ratede selskaper gjøres det beregninger hvor kravet til nøkkeltall er som for A-ratede selskaper. På bakgrunn av gitt rating og øvrige beregninger tildeles hver motpart en ramme for tillatt kredittspenning. Se for øvrig omtale av konsernets risikoforhold i note 27 i konsernets årsregnskap.

Aksjens utvikling

Økt omsetning i Norske Skog-aksjen

De fleste utenlandske børser hadde en flat eller svakt positiv utvikling gjennom 2004. Oslo Børs utmerket seg med en sterk økning i hovedindeksen, i stor grad på grunn av høy oljepris som ga kursøkning for mange selskaper. Norske Skog-aksjen, inklusive utbytte, ga en avkastning på 7,9 % i tidsrommet 30.12.2003 - 30.12.2004. Dette var ikke vesensforskjellig fra de fleste andre nordiske selskap i sektoren. Høyeste kurs i 2004 var NOK 146,50, og laveste kurs var NOK 110. Gjennomsnittskursen i 2004 var NOK 125, som er 11 % høyere enn i 2003. Ved utløpet av året var børsverdien av Norske Skog NOK 17,4 milliarder (NOK 16,9 milliarder), som tilsvarer 92 % av bokført egenkapital.

Etter sammenslåingen av A- og B-aksjer i 2001 og den internasjonale aksje-emisjonen samme år, har Norske Skog-aksjen vært en av de mest likvide aksjene på Oslo Børs. I løpet av 2004 ble det omsatt 158 millioner Norske Skog-aksjer, som er 119 % av samlet antall aksjer og 12,5 % mer enn i 2003.

Eierstruktur

Ved årsskiftet var 38,2 % av aksjene eid av personer eller selskap utenfor Norge, noe som er marginalt opp i forhold til forrige år. Skogeierforeningene i Norge eide 21,1 % av selskapet ved utgangen av 2004.

Relativ avkastning

Norske Skog har til og med 2004 målt sin aksjeavkastning over rullerende toårsperioder mot en relevant referansegruppe av aksjeindekser og konkurrenter. Norske Skog-aksjen hadde i siste toårsperiode en totalavkastning på 45,9 %, som ga en meravkastning på 9,6 prosentpoeng i forhold til referansegruppen.

Egne aksjer

Ved utløpet av 2004 hadde Norske Skog en beholdning på 819.976 egne aksjer, eller 0,6 % av samlet antall. Styret har fullmakt til å kjøpe tilbake inntil 10 % av utestående aksjer. Fullmakten gjelder inntil 15. oktober 2005 og vil bli søkt forlenget. I løpet av 2004 ble det kjøpt 339.500 egne aksjer i markedet, og solgt 252.276 aksjer til egne ansatte i forbindelse med det årlige aksjesalget og som delvis oppgjør av bonusavtaler. Ved aksjesalget i 2004 deltok 1 324 ansatte, som er en økning på 28 %.

Aksjekapitalen

Det var ingen endringer i aksjekapitalen i 2004, som ved årsskiftet utgjorde NOK 1 331 370 880, fordelt på 133 137 088 aksjer pålydende NOK 10. Alle aksjene har like rettigheter.

Markedet for selskapets produkter

Det var i 2004 en markert økning i etterspørselen både i Europa, Australasia, flere asiatiske markeder og Sør-Amerika. På tross av dette har prisene blitt redusert fra 2003 i Europa og Australasia. Dette skyldes for Europa prisforhandlingene høsten 2003 og for Australasia styrkingen av den lokale valutaen. Norske Skogs samlede leveranser økte med 4,7 % i 2004 sammenlignet med 2003.

Avispapir

Mange aviser i Vest-Europa, Japan og Nord-Amerika har opplevd en svak nedgang i opplagstallene. Samtidig viser internasjonale trender en markert forskyvning i avis-markedet, hvor de store nasjonale avisene taper opplag til fordel for regions- og lokal-avisene.

Stadig flere aviser velger å legge om fra fullformat til tabloid. Forbruket av papir har i liten grad blitt påvirket av dette, fordi sidetallene øker tilsvarende. I 2004 har man sett en positiv dreining fra andre medier til aviser som annonsemedium. Samtidig er det også en trend som viser at annonsørene i større grad enn tidligere annonserer i innstikk, fremfor å benytte tradisjonelle annonser. I tillegg fortsetter fremgangen for gratisaviser. Dette bidrar til ytterligere vekst i etterspørselen etter standard og forbedret avis-papir.

Den globale etterspørselen etter standard og forbedret avis-papir økte med ca 3,5 % fra 2003 til 2004. I Øst-Europa steg etterspørselen med 18 % mens resten av Europa sto for en økning på 5 %. I Australasia steg etterspørselen etter standard avis-papir med 4 %, mens etterspørselen etter forbedret avis-papir hadde en økning på 12 %. I Sør-Amerika passerte den totale etterspørselen etter standard avis-papir og forbedret avis-papir, for første gang 1 million tonn i 2004. Dette tilsvarer en økning på 9 % sammenlignet med 2003. Forbruket av forbedret avis-papir i Sør-Amerika steg med hele 30 %. I Asia økt etterspørselen etter standard avis-papir med om lag 4 %. I Kina økte etterspørselen med 8 %. Det var også økt etterspørsel i de fleste andre asiatiske land med unntak av Korea.

I Nord-Amerika var det en nedgang i markedet for standard avis-papir på nesten 2 % i 2004 mens forbedret avis-papir økte med 9 %. De tradisjonelle mediene som TV og aviser mistet en andel av annonsemarkedet til elektroniske media i 2004. Det totale annonsemarkedet i Nord-Amerika steg med ca. 6 % fra 2003 til 2004. Avisannonsering er fortsatt den nest største kanalen for annonser, etter TV. Avisenes

andel av annonsemarkedet var i 2004 ca. 28 %, mens annonsering på internett utgjør ca. 5%. TV annonsering hadde en andel på ca. 33 % i USA i 2004.

Magasinpapir

Det har vært en markert økning i etterspørselen etter magasinpapir i 2004 sammenlignet med 2003.

Leveransene av bestrøket magasinpapir fra produsenter i Europa økte med 8 % i 2004. Den største økningen i etterspørsel har funnet sted i Øst-Europa (16 %), Nord-Amerika (17 %) og Asia (23 %). Denne økningen har absorbert mye av den produksjonskapasiteten som er tatt i bruk i Europa de siste årene.

Det er full utnyttelse av den globale kapasiteten for SC, og de totale leveransene økte derfor bare med 1 % i 2004. Etterspørselen i Vest-Europa økte med 3 %.

For SCA+, den høyeste kvaliteten innenfor SC segmentet, økte det totale markedet i 2004 med 13 %. Fra 2003 til 2004 har Norske Skog tredoblet leveransene av SCA+. Norske Skog har fokusert på kvalitetsforbedringer innenfor magasinpapir for å øke både kjørbarhet og trykbarhet. I denne sammenheng er det gjort investeringer ved Norske Skog Bruck og Norske Skog Saugbrugs i 2004. Arbeidet med kvalitetsforbedringer fortsetter i 2005.

Kostnadsutvikling for viktige innsatsfaktorer

Returpapirmarkedet i Europa utviklet seg positivt gjennom 2004 med en snittpris omlag 10 % lavere enn i 2003. Avgjørende for dette var en fortsatt øket gjenvinning av papir i Europa. I Nord-Amerika og i Asia var returpapirprisen som gjennomsnitt høyere enn i 2003.

Prisen for cellulose økte som forventet gjennom 2004. Siden 2002 har prisene steget med ca. 20 %, og ved utgangen av 2004 var referanseprisen rundt USD 600 pr. tonn. Bortsett for importvolumene fra Baltikum til Norge, er virkesmarkedene i alle Norske Skogs regioner i tilnærmet balanse. I Baltikum var hele 2004 preget av høye priser som følge av sterk etterspørsel fra de skandinaviske treforedlings-selskapene. I øvrige regioner var det moderate prisøkninger.

Gjennom 2004 var det samlet sett en bedre kraftbalanse enn i 2003, særlig i Norge og i kontinental-Europa. Kraftkostnadene for Norske Skog i Europa steg likevel i 2004 grunnet gunstigere kontraktspriser i 2003. Globalt er energiprisene økende som følge av lav kapasitetstilvekst, høy asiatisk aktivitet på kull- og oljemarkedene samt offentlige avgifter både på energi og distribusjon.

Norske Skogs logistikkostnader utvikler seg positivt, men de interregionale frakt-markedene er påvirket av høy asiatisk aktivitet og høy oljepris.

Bedriftens samfunnsansvar

Miljø

Norske Skogs strategi understreker at selskapet skal arbeide for bærekraftig utvikling gjennom høy miljømessig standard og sosialt ansvarlig forretningspraksis.

Norske Skog har som mål å redusere miljøbelastningen fra egne virksomheter til et minimum. Selskapet arbeider for at de samme miljømessige standarder også skal gjelde i deleide selskaper og hos leverandørene.

Alle Norske Skogs fabrikker opererer innenfor nasjonale lover og regelverk. Det har ikke forekommet hendelser i 2004 som har medført alvorlige brudd i henhold til dette. Norske Skog stiller i mange tilfeller strengere miljøkrav til egen virksomhet enn det de nasjonale og lokale myndigheter gjør.

Returpapir

Norske Skogs heleide fabrikker brukte 1 475 000 tonn returpapir i 2004. Sammen med PanAsia er selskapet verdens nest største bruker av returpapir til produksjon av trykk-papir. PanAsias nye fabrikk i Kina, som er 100 % basert på returpapir, startes sommeren 2005. Dette vil øke den totale bruken av returpapir med ca 400 000 tonn. Norske Skog eier 50 % av PanAsia.

Bærekraftig skogsdrift

Norske Skog baserer virksomheten på foredling av verdens mest naturlige råvare-tømmer. Selskapet er derfor en internasjonal pådriver for riktig skogforvaltning og skogsdrift i henhold til internasjonale standarder for bærekraftig skogbruk. Skogeiere og sagbruk som kan dokumentere at deres tømmer og flis stammer fra sertifisert skogsdrift blir prioritert som leverandører.

Det er utstedt såkalte sporbarhets-sertifikater til fire av selskapets fabrikker i 2004. Det betyr at disse fabrikkene kan dokumentere hvor stor del av virket som kommer fra sertifiserte skoger og hvor det stammer fra.

Selskapets avdeling for innkjøp av tømmer i Europa er sertifisert og styres etter miljøstandarden ISO14001.

Energi, avfall og utslipp

Norske Skog arbeider aktivt for å spare energi og redusere avfall. Ved fabrikkene i Europa og Sør-Amerika ble det alt vesentligste av avfallet utnyttet som bioenergi. I Australasia går en større del av avfallet til landbruk eller deponi.

Det ble generert ca 700 000 tonn tørt avfall fra driften i 2004. Av dette ble 82 % utnyttet som bioenergi. Norske Skog produserte på denne måten mer enn 2 400 GWh. Denne energien utnyttet hovedsakelig som varme i produksjonen. En mindre del blir også konvertert til elektrisk kraft. Verdien av avfall til forbrenning tilsvarer over 200 000 tonn olje.

Fabrikkenes utslipp til vann ble ytterligere redusert i 2004. De spesifikke utslippene av hovedparameteren oppløst organisk stoff (kg/tonn papir) ble redusert med ca 10 %. Som følge av en spesiell vedrøring og produksjonsprosess er utslippene til vann ved Norske Skog Boyer i Australia høyere enn for de andre fabrikkene. Myndighetene har gitt frist til desember 2007 for gjennomføring av ytterligere tiltak, og Norske Skog skal bygge ut fabrikkens rensleanlegg for å oppnå en kraftig reduksjon i utslippene.

Miljøinvesteringer og tiltak i 2004

Norske Skog gjennomførte miljøinvesteringer for NOK 157 millioner i 2004. De største miljøinvesteringene ble gjort ved Norske Skog Parengo hvor man fullførte bygging av en ny forbrenningskjele for avfall, og ved Norske Skog Golbey hvor det ble gjort betydelige forbedringer i avsvetningsprosessen for returpapir slik at en større del av avfallet nå kan utnyttas som bioenergi.

Miljøsertifisering

Av Norske Skogs 14 heleide fabrikker er 13 sertifisert etter miljøstyringsstandarden ISO 14001. Den siste fabrikk vil bli sertifisert i løpet av første halvår 2005.

Sosialt ansvar

ICEM

Norske Skog undertegnet i 2002 ICEM-avtalen som er en global avtale med Fellesforbundet og den internasjonale kjemi-, energi-, gruve- og fabrikkarbeiderföderasjonen. Avtalen går ut på å sikre gode minimumsrettigheter til alle ansatte. Avtalen ble revidert og signert på ny i 2004.

Global Employee Forum

Som ett av veldig få globale selskaper har Norske Skog etablert et forum for tillitsvalgte fra alle fabrikkene - Global Employee Forum. Avtalen om opprettelsen av forumet ble undertegnet i desember 2004.

Newspapers in education

Norske Skog har en femårig samarbeidsavtale med WAN (World Association of Newspapers) om utviklingen av Avis i Skolen (Newspapers in Education). Målet er å øke lesekunnskap og interesse for avislesing blant barn og unge, spesielt i nye demokratier. Norske Skog bidrar med 12,75 millioner kroner til prosjektet over 5 år.

Helse og sikkerhet

Norske Skog oppnådde i 2004 de beste resultatene for helse og sikkerhet noensinne. Inklusive returpapirvirksomheten kunne 9 av 15 enheter vise til et år helt uten skader med fravær. I følge selskapets strategi skal Norske Skog utvikle et arbeidsmiljø som tilfredstiller de beste standarder i industrien, og sikre at helse og sikkerhet alltid er en integrert del av både eget, og underleverandørenes daglige arbeid.

H-verdien (skader med fravær pr million arbeidstimer) var 1,35 i 2004 mot 3,57 i 2003. Sykefraværet var 4,1 % mot 4,7 % i 2003. Norske Skog arbeider planmessig for et lavere sykefravær. Avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) danner basis for dette arbeidet i Norge. Mange av prinsippene fra denne avtalen benyttes også ved Norske Skogs fabrikker utenfor Norge.

I et år med generelt meget gode tall for helse og sikkerhet, har selskapet dessverre også opplevd en av de verste ulykkene på lang tid i det en ansatt ved Norske Skog Bio i Chile omkom som følge av en arbeidsulykke. Dette er et tydelig eksempel på at selv om de totale resultatene er gode må man alltid ha de høyeste krav til sikkerhet, både i det daglige arbeidet og planlegging av fremtidig aktivitet.

Personal

Konsernledelsen

Den 1. januar 2004 tok Jan Oksum over som konsernsjef i Norske Skog. Den nye konsernsjefen har gjort enkelte forandringer i sammensetningen av konsernledelsen og den enkeltes ansvarsområder. Ved årsskiftet 2004/2005 ble Christian Rynning-Tønnesen ansatt som ny CFO. Han begynner i stillingen i april 2005.

Medarbeidere

Ved utgangen av 2004 hadde Norske Skog 7 050 ansatte. Improvement 2003-programmet gjennomføres som planlagt, og antall ansatte ble som en følge av dette redusert med 291 i 2004. Fra starten i 2002 er antall stillinger redusert med 1073. Selskapet legger stor vekt på utvikling av medarbeiderne og har flere programmer for ledere og andre ansatte. Disse programmene er oppdatert i forbindelse med revisjon av selskapets mål og strategi. Blant annet vil alle ansatte gjennomføre programmet "The Spirit of Norske Skog" i løpet av 2005.

Kjønnsbalanse og rekruttering av kvinner

11 % av de ansatte i Norske Skog er kvinner. Ved fabrikkene utgjør de kvinnelig ansatte ca. 10 % av den totale arbeidsstokken, mens selskapet har 43 % kvinnelig ansatte i salgs- og administrative funksjoner.

Norske Skog arbeider aktivt for å rekruttere flere kvinnelige medarbeidere. I forbindelse med langtidsplanlegging av bemanningen fokuseres det spesielt på rekruttering av flere kvinnelige lærlinger og en høyere andel kvinner i ledende stillinger. Den første kvinnelige fabrikkchef i Norske Skog ble høsten 2004 ansatt ved Norske Skog Follum.

I Norge er selskapet med i prosjektet "Female Future" i regi av Næringslivets Hovedorganisasjon. Målet er både å bidra til en større andel kvinner i norske bedrifters styrer og motivere kvinner til å søke lederoppgaver i næringslivet.

Mangfold

Norske Skog er et globalt selskap med virksomhet på fem kontinenter. Det er derfor et bevisst ønske at ledelsen og administrasjonen skal ha en internasjonal sammensetning. Som eksempel kan det nevnes at 18 nasjonaliteter er representert ved selskapets hovedkontor utenfor Oslo.

God innsats i 2004

Styret takker alle ansatte for god innsats i 2004. Selskapets medarbeidere har vist stor lojalitet til forbedringsprogrammet og har samtidig oppnådd det beste resultat innen helse og sikkerhet noensinne.

Revisjon av strategien

Det viktigste styringsdokumentet for Norske Skog er "Visjon, Verdier, Mål og Strategi". Styret vedtok en revidert utgave av dette dokumentet i 2004 og utvidet det til også å inneholde selskapets verdier: Åpenhet, Ærlighet og Samarbeid.

Visjonen er at Norske Skog skal være anerkjent som verdensledende i papirindustrien, mens selskapets mål er å skape de beste aksjonærverdier i denne industrien.

For å oppnå dette har selskapet definert tre overordnede strategiske valg for videre utvikling:

- Norske Skog skal være en lavkost produsent
- Norske Skog skal søke lønnsom vekst
- Norske Skog skal fokusere på kjernevirksomheten

Restrukturering og nyinvestering

Restrukturering i Australasia

Styret i Norske Skog vedtok i juni 2004 en restruktureringsplan for to av selskapets fabrikker i Australasia. Restruktureringen vil koste AUD 160 millioner/ca NOK 800 millioner. Dette vil redusere de årlige kostnadene i regionen med ca AUD 30 millioner/NOK 150 millioner, og forbedre brutto driftsmargin med 3-4 prosentpoeng.

To av papirmaskinene ved Norske Skog Tasman blir oppgradert og får økt produksjonskapasitet, mens den tredje papirmaskinen stenges. Samtidig økes kapasiteten ved Norske Skog Albury.

Nettoresultatet blir en kapasitetsoverføring på 50 000 tonn fra Norske Skog Tasman til Norske Skog Albury og en forbedring i papirkvaliteten. Restruktureringen gir Norske Skog styrket konkurransekraft i regionen ved at kvaliteten økes og produksjonskostnadene reduseres samtidig som papiret produseres nærmere kundene.

Hebei

I Hebei-provinsen i Kina bygger PanAsia Paper Company (PanAsia) det som skal bli Kinas største og mest effektive avisfabrik. Norske Skog eier 50 % av PanAsia som igjen har en 80 % eierandel i den nye fabrikk. De siste 20 % eies av det lokale Long-Teng Paper Company.

Det Kinesiske markedet for avispapir forventes å nå 2,65 millioner tonn i 2005, og prognosene viser en årlig vekst på 8 % frem til 2010.

Den nye fabrikk vil få en årlig kapasitet på 330 000 tonn. Produksjonen blir basert på 100 % returpapir hvorav inntil halvparten av returpapiret skal samles inn i Kina. Den totale investeringen er på om lag USD 300 millioner/NOK 1,9 milliarder og produksjonen ved fabrikk vil komme i gang i løpet av sommeren 2005.

Hovedstudie PISA

Norske Skog har gjennomført en forstudie med tanke på mulig bygging av en ny papirmaskin (PM2) ved Norske Skog Pisa i Brasil. Bakgrunnen for dette er at Brasil og hele Sør-Amerika i dag importerer rundt 2/3 av det avispapiret som forbrukes, dessuten har Brasil store kostnadsfordeler i forhold til de fleste andre lokaliseringer når det gjelder ny produksjonskapasitet. Dette gjelder først og fremst virke, der det er god tilgang fra plantasjeskog i nærheten, men andre kostnader er også gunstige. En eventuell gjennomføring av prosjektet vil bli sett i sammenheng med utfasing av avispapirkapasitet med høyere kostnader andre steder i verden.

I august 2004 vedtok styret å gå videre med en hovedstudie. I tillegg til den tekniske planleggingen vil Norske Skog gjøre en nøye vurdering av markedsforholdene, og økonomiske rammevilkår i Brasil, deriblant spørsmål rundt skatt.

Virksomhetsstyring

Virksomhetsstyringen omfatter de prinsipper og retningslinjer Norske Skog styres etter, og som berører forholdet mellom generalforsamlingen, bedriftsforsamlingen, styret og konsernsjefen.

I 2004 er det kommet en ny norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse. I det alt vesentlige samsvarer virksomhetsstyringen i Norske Skog med denne. Bare på ett punkt foreligger det et vesentlig avvik. Dette gjelder aksjenes frie omsettelighet, hvor det i § 5 i selskapets vedtekter finnes en omsetningsbegrensning som sier at styret skal godkjenne overdragelse av aksjer. Styret vil fremme forslag for neste ordinære generalforsamling om å slette bestemmelsen fra selskapets vedtekter.

Styret har forøvrig, som en del av sin årlige arbeidsplan, gjennomgått og oppdatert en rekke av de andre styringsdokumentene.

Norske Skogs styre har syv medlemmer. Fem medlemmer velges av aksjonærene mens to velges av de ansatte. Ved forrige generalforsamling var to av styrets medlemmer på valg, og begge ble gjenvalgt. Lars W. Grøholt ble gjenvalgt som styrets formann og Egil Myklebust som styrets nestformann.

I henhold til Ot. Prp. Nr. 97 (2002-2003) skal styret med seks til åtte representanter i utgangspunktet ha minst tre representanter av hvert kjønn, men kravet reduseres i henhold til proposisjonen til to av hvert kjønn fordi mindre enn 20 % av de ansatte i Norske Skog er kvinner. Loven har ikke trådt i kraft. På bakgrunn av en frivillig avtale mellom myndighetene og næringslivet, skal kjønnsrepresentasjonen i styrene som omfattes av loven vurderes pr 1. juli 2005. Dersom myndighetene på det tidspunktet mener det fortsatt er behov for lovregulering kan loven tre i kraft høsten 2005 med en overgangsperiode frem til 2007.

Revisjon

Styret har jevnlig kontakt med selskapets interne og eksterne revisor. På generalforsamlingen i 2004 ble det besluttet å bytte revisor til PricewaterhouseCoopers, etter at Arthur Andersen og senere Ernst & Young hadde vært selskapets revisorer siden 1989.

Oppfølging av selskapets globale virksomhet

Styret legger vekt på at medlemmene skal ha best mulig kjennskap til selskapets globale virksomhet. For å oppnå dette besøkte styret i 2003 Norske Skogs fabrikker i Europa. I 2004 var styret i Sør-Amerika og besøkte selskapets fabrikker, viktige kunder og andre aktører fra næringslivet. I 2005 er det planlagt tilsvarende besøk i Australasia. Selskapet har for øvrig tatt i bruk et introduksjonsprogram for nye styremedlemmer.

Utsikter for 2005

Norske Skog regner med økt etterspørsel i de fleste land og regioner også i 2005, selv om vekstratene antakelig vil være noe lavere enn i 2004. Sammen med lav kapasitetsvekst bør dette gi et marked i god balanse.

Etter tre år med fallende priser i Europa øker prisene i 2005 som følge av en strammere markedsbalanse.

I Australia er prisene regulert gjennom tiårsavtaler basert på prisene i USA målt i USD. Prisene i 2. halvår vil derfor avhenge av prisutviklingen i USA og styrkeforholdet mellom australske dollar og US-dollar.

I Sør-Amerika og i de fleste asiatiske land forventes det fortsatt økt etterspørsel og gradvis høyere priser.

Utviklingen er positiv i Kina, der den nye fabrikken i Hebei-provinsen starter produksjon i 2. halvår.

Det ventes ingen store endringer i kostnadene med unntak av energikostnadene som vil øke også i 2005.

Norske Skog forventer bedre økonomiske resultater i 2005 enn i 2004.

Annet

Undersøkelse fra konkurransemyndighetene

EU-kommisjonen iverksatte i mai 2004 undersøkelser mot blant annet Norske Skog for påstått brudd på EUs konkurranseregler. Undersøkelsen gjelder påstått konkurransebegrensende samarbeid innenfor salg av avis- og magasinpapir i Europa, samt innen kjøp av returpapir i Tyskland. EU-Kommisjonen har senere henlagt undersøkelsen vedrørende returpapir, under henvisning til at tilsvarende undersøkelse er iverksatt av de tyske konkurransemyndighetene. Norske Skog er ikke gjenstand for undersøkelsen i Tyskland. EU-kommisjonen har tidligere iverksatt en lignende undersøkelse i 1995. Denne saken ble henlagt i 2002.

I USA er det anlagt gruppesøksmål mot en rekke selskap innenfor papirindustrien i Nord-Amerika og Europa, herunder Norske Skogindustrier ASA, Norske Skog (USA) Inc, Norske Skog North America LLC og Norske Skog Canada Ltd. Søksmålene er anlagt på vegne av ulike kjøpere av papir og bygger i all hovedsak på at det er iverksatt etterforskning blant noen av Norske Skogs konkurrenter for påstått brudd på konkurransereglene i USA. Det er nedlagt påstand om erstatning for eventuelt økonomisk tap. Norske Skog har ikke gjort noen avsetninger i forbindelse med disse søksmålene, undersøkelsene eller de anlagte gruppesøksmålene.

Disponering av resultatet

Årsresultatet for Norske Skogindustrier ASA ble NOK 454 millioner, som foreslås anvendt slik:

Avsatt til utbytte	NOK 795 millioner
Overført fra annen egenkapital	NOK 341 millioner
Sum	NOK 454 millioner

Fri egenkapital i Norske Skogindustrier ASA utgjør etter disponeringene NOK 5 264 millioner.

Lysaker, 3. mars 2005

Jan Vidar Grini

Kåre Leira

Halvor Bjørken

Gisèle Marchand

Øivind Lund

Lars Wilhelm Grøholt
Formann

Egil Myklebust
Nestformann

Jan Oksum
Konsernsjef

Resultatregnskap

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Driftsinntekter	2	25 302	24 068	23 471
Beholdningsendring		6	-26	-206
Forbruk av råvarer o.l.		12 638	11 424	10 559
Lønn og andre personalkostnader	3, 4	3 548	3 509	3 514
Andre driftskostnader	5	4 807	4 475	4 406
Avskrivninger	11	3 373	3 285	3 292
Driftskostnader		24 372	22 667	21 565
Driftsresultat før nedskrivninger og restruktureringskostnader		930	1 401	1 906
Nedskrivninger	11	-110	-	-
Restruktureringskostnader	7	-63	135	-600
Driftsresultat		757	1 536	1 306
Andel resultat tilknyttede selskap	14	-41	-239	-290
Finansposter	6	-718	-1 341	-405
Andre poster	7	142	814	195
Resultat før skattekostnad		140	770	806
Skattekostnad	8	523	-364	362
Årsresultat		663	406	1 168
Minoritetens andel av årets resultat	19	8	4	6
Majoritetens andel av årets resultat		655	402	1 162
Resultat pr. aksje / resultat pr. aksje fullt utvannet	9	4,95	3,04	8,79

Kontantstrømanalyse

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Kontantstrøm fra driften				
Innbetalinger fra driften		25 312	23 948	23 575
Utbetalinger til driften		-21 044	-19 731	-18 290
Netto finansielle innbetalinger og utbetalinger		-1 067	-1 059	-625
Betalte skatter		-253	-185	-973
Netto kontantstrøm fra driften	10	2 948	2 973	3 687
Kontantstrøm fra investeringsaktivitetene				
Investering i varige driftsmidler knyttet til driften	11	-1 981	-1 200	-1 146
Salg varige driftsmidler knyttet til driften	11	49	15	44
Andre investeringer		-	-179	170
Netto innbetaling fra salg av selskapsandeler ¹⁾	11	153	1 294	498
Netto utbetaling ved kjøp av selskapsandeler		-	-	-6
Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitetene		-1 779	-70	-440
Kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene				
Netto endring langsiktige lån		-323	-1 665	-6 411
Netto endring kortsiktige lån		-33	-454	884
Betalt utbytte ²⁾		-817	-795	-792
Ny egenkapital ³⁾		10	59	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene		-1 163	-2 855	-6 319
Omregningdifferanse		-47	14	-218
Sum netto endring betalingsmidler		-41	62	-3 290
Betalingsmidler 01.01		930	868	4 158
Betalingsmidler 31.12	16	889	930	868

1) For 2004 består beløpet i hovedsak av salg av skogene i Midt-Norge. I 2003 består beløpet i hovedsak av salg av kraftverkene i Norge. I 2002 består beløpet av salg av skogene i Sør-Norge, skogene i Sverige, samt oppgjør for Norske Skog Flooring AS.

2) For 2004 inkluderer beløpet utbytte betalt til minoritetsaksjonærer i Pan Asia.

3) For 2003 gjelder beløpet kapitalinnskudd fra minoritetsaksjonærer i Hebei, Long Teng Paper

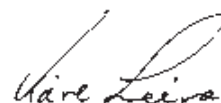
Balanse pr. 31.12.04

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Eiendeler				
Immaterielle eiendeler	11	4 382	4 727	4 682
Varige driftsmidler	11	29 994	31 996	31 260
Andre langsiktige fordringer	12	367	353	401
Aksjer og andeler i andre selskaper	13	24	41	40
Andeler i tilknyttede selskaper	14	2 094	2 228	1 947
Verdipapirer og langsiktige fordringer		2 485	2 622	2 388
Anleggsmidler		36 861	39 345	38 330
Beholdninger	15	2 299	2 321	2 080
Andre kortsiktige fordringer		942	580	889
Kundefordringer		3 108	3 288	2 932
Kortsiktige investeringer	16	470	596	381
Betalingsmidler	16	419	334	487
Omløpsmidler		7 238	7 119	6 769
Sum eiendeler		44 099	46 464	45 099
Egenkapital og gjeld				
Aksjekapital		1 331	1 331	1 331
Egne aksjer		-8	-7	-9
Overkursfond		7 137	7 121	7 116
Innskutt egenkapital		8 460	8 445	8 438
Annen egenkapital		10 248	10 680	9 232
Minoritetsinteresser	19	186	197	157
Egenkapital	18	18 894	19 322	17 827
Utsatt skatt	8	1 865	2 460	1 985
Pensjonsforpliktelser	4	458	443	352
Avsetning for forpliktelser		2 323	2 903	2 337
Langsiktig ikke rentebærende gjeld		438	429	537
Langsiktig rentebærende gjeld	20	17 291	18 290	18 188
Langsiktig gjeld		17 729	18 719	18 725
Kortsiktig rentebærende gjeld	21	469	656	1 147
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld	22	4 684	4 864	5 063
Kortsiktig gjeld		5 153	5 520	6 210
Sum egenkapital og gjeld		44 099	46 464	45 099

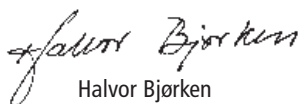
Lysaker, 3. mars 2005

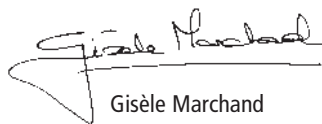
Jan Vidar Grini

Kåre Leira

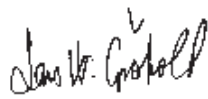
Halvor Bjørken

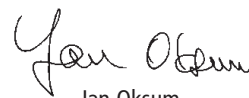

Gisèle Marchand

Øivind Lund

Lars Wilhelm Grøholt
Formann

Egil Myklebust
Nestformann

Jan Oksum
Konsersjef

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i samsvar med bestemmelsene i regnskapsloven av 1998 og gjeldende god regnskaps-skikk. Regnskapet presenteres i millioner norske kroner dersom ikke annet er oppgitt.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet viser virksomheten til morselskapet Norske Skogindustrier ASA og dets datterselskaper som en økonomisk enhet, basert på regnskapsprinsipper som beskrevet nedenfor. Selskapenes interne omsetning og mellomværende er eliminert i konsernregnskapet. Gevinster og tap oppstår ved transaksjoner mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Selskaper hvor Norske Skog har bestemmende innflytelse blir konsolidert inn i konsernregnskapet i sin helhet. I de tilfelle datterselskapene ikke er heleid, er minoritetsinteresser trukket ut som egen post i resultatregnskapet og i balansen. Datterselskapene konsolideres fra det tidspunkt Norske Skog oppnår bestemmende innflytelse i selskapene. Aksjene i datterselskapene er eliminert etter oppkjøpsmetoden. Dette innebærer at anskaffelseskost for aksjene henføres til datterselskapets eiendeler og gjeld som tas inn i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Anskaffelseskost ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld er balanseført som goodwill.

For tilknyttede selskaper er egenkapitalmetoden benyttet. Tilknyttede selskaper er selskaper hvor Norske Skog har betydelig men ikke bestemmende innflytelse. Egenkapitalmetoden innebærer at konsernets andel av årets resultat etter skatt i det tilknyttede selskapet er tatt inn på egen linje i resultatregnskapet, mens andel av selskapets egenkapital justert for merverdier og mindrev verdier er klassifisert som anleggsmiddel i balansen.

For felleskontrollert virksomhet benyttes bruttometoden, og andel av resultat og balanse tas inn linje for linje i konsernregnskapet. Felleskontrollert virksomhet er økonomisk virksomhet som Norske Skog driver sammen med en eller flere andre deltakere. Virksomheten er regulert ved en avtale mellom deltakerne i virksomheten. Felles kontroll innebærer at ingen av deltakerne alene har bestemmende innflytelse.

Konsolidering av utenlandske datterselskaper innebærer omregning av disse selskapenes regnskaper til norske kroner. I det alt vesentlige vurderes utenlandske datterselskaper som enheter med selvstendig virksomhet. Ved konsolidering av utenlandske datterselskaper med selvstendig virksomhet er balansen omregnet til balansedagens kurs. Resultatposter er omregnet til gjennomsnittskurs. Omregningsdifferansen er ført direkte mot konsernets egenkapital.

DRIFTSINTEKTER

Driftsinntekter er brutto driftsinntekter redusert med kommisjoner, rabatter og øvrige prisreduksjoner. Alt salg tas til inntekt ved leveringstidspunktet. Leveringstidspunktet er det tidspunktet all risiko for de solgte varene er overført til kjøper og ingen betydelige forpliktelser knyttet til transaksjonen gjenstår, basert på de avtalte leveringsbetingelsene.

KLASSIFISERING I BALANSEN

Eiendeler og gjeld knyttet til varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Andre eiendeler er oppført som anleggsmidler dersom de er bestemt til varig eie eller bruk. Annen gjeld er oppført som langsiktig gjeld dersom den forfaller til betaling senere enn ett år etter balansedagen. Øvrige eiendeler og gjeld er klassifisert som omløpsmidler og kortsiktig gjeld.

EIENDELER OG GJELD I UTENLANDSK VALUTA

Balanseposter i utenlandsk valuta som ikke er sikret mot valutakursendringer er vurdert til balansedagens kurs. Balanseposter i utenlandsk valuta som er sikret mot kurssvingninger med finansielle instrumenter vurderes til sikringskurs. Balanseposter i utenlandsk valuta som sikrer hverandre er vurdert til balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på gjeld i utenlandsk valuta som anses som sikring av verdien av datterselskaper i utenlandsk valuta med selvstendig virksomhet føres direkte mot konsernets egenkapital, sammen med omregningsdifferansen som oppstår ved omregning av datterselskapet. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på balanseposter knyttet til varekretsløpet føres over driftsresultatet. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på øvrige balanseposter er klassifisert som finanspost.

Goodwill som oppstår ved oppkjøp av utenlandske enheter behandles som en konserneidendel når merverdiene knytter seg til globale synergier, og rapporteres omregnet til valutakursen på oppkjøpstidspunktet. Øvrig goodwill rapporteres som en del av den utenlandske enhetens balanse og omregnes til balansedagens kurs.

Finansielle instrumenter i utenlandsk valuta som for regnskapsmessig formål ikke kvalifiserer for sikring verdsettes til markedsverdi.

Alle terminkontrakter og valutaopsjoner relaterer seg til sikring av nettoinvestering i utenlandske konsernselskaper eller sikring av fremtidig kontantstrøm i utenlandsk valuta. Finansielle instrumenter anvendt til sikring av fremtidig kontantstrøm i utenlandsk valuta er for regnskapsmessig formål ikke ansett å kvalifisere for sikringsbokføring, og gevinst og tap klassifiseres som finanspost når de oppstår.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelsen defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning.

De ulike typer finansielle instrumenter som benyttes for sikring av renterisiko vurderes som separate porteføljer. Disse vurderes til laveste verdi av kostpris og markedsverdi. I de tilfelle der inngåtte avtaler blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som de underliggende balansepostene.

AKSJER, OBLIGASJONER, SERTIFIKATER, VEKSLER O.L.

Aksjer, obligasjoner og sertifikater klassifisert som omløpsmidler og som er vurdert å inngå i en handelsportefølje er vurdert til markedsverdi.

Aksjer klassifisert som anleggsmidler og som ikke er vurdert som tilknyttede selskaper, er strategiske investeringer hvor konsernet ikke kan sies å ha betydelig innflytelse. Disse aksjepostene er vurdert til kostpris, eventuelt virkelig verdi når verdninggangen ikke er av forbi-gående art.

VAREBEHOLDNINGER

Råvarer og andre innkjøpte varer er vurdert til gjennomsnittlig anskaffelseskost. Egenproduserte ferdigvarer er vurdert til tilvirkningskost. Tilvirkningskost omfatter råvarer, energi, direkte lønn og andel av indirekte kostnader inklusive ordinært vedlikehold og avskrivninger. Hvis netto salgsverdi på framtidig salgstidspunkt er lavere, er denne verdi lagt til grunn.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler vurderes til historisk kost. Anskaffelseskost for driftsmidler med varig verdi aktiveres som eiendel i balansen. Større reservedeler aktiveres sammen med tilhørende driftsmiddel mens øvrige reservedeler og forbruksmaterieell klassifiseres som varebeholdning. For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter aktivert som en del av anskaffelseskost. Utgifter til kapasitetsøkning eller kvalitetsbedring som representerer økt fremtidig inntjeningssevne aktiveres i balansen. Utgifter til vedlikehold kostnadsføres som driftskostnad.

Ordinære avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmiddelet ble satt i ordinær drift og er beregnet ut fra driftsmiddelets økonomiske levetid.

VURDERING AV NEDSKRIVINGSBEHOV

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler blir vurdert for å fastslå om det foreligger indikasjon på verdifall. Hvis slike indikasjoner foreligger, beregnes virkelig verdi som den høyeste av netto salgspris og verdi ved fortsatt bruk, og en nedskrivning foretas hvis bokført verdi er høyere enn virkelig verdi.

Verdi ved fortsatt bruk er basert på diskonterte fremtidige kontantstrømmer. Trendforutsetninger er brukt for salgspriser, kapasitetsutnyttelse, cellulosepriser, returpapirpriser og valutakurser. Det brukes diskonteringsrente basert på ved gjennomsnittlig kapitalkostnad (WACC) for hvert land.

Verdivurderingen gjennomføres per vurderingsenhet. Vurderingsenhetene er Europa Avispapir, Europa Magasinpapir, Sør-Amerika, Australasia, NorskeCanada, PanAsia og MNI, og reflekterer at grupper av anleggsmidler styres for å optimalisere kontantstrøm og lønnsomhet. Andre aktiviteter vurderes per forretningsenhet.

Nedskrivning reverseres hvis grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede, begrenset til tidligere gjennomført nedskrivning. Nedskrivning av goodwill reverseres kun i helt spesielle tilfeller.

FORSKNING OG UTVIKLING

Utgifter til forskning og utvikling resultatføres som driftskostnad.

LEASING

Leieavtaler vurderes som finansiell eller operasjonell leasing etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Driftsmidler i leieavtaler vurdert som finansiell leasing aktiveres i balansen og avskrives som ordinære driftsmidler. Driftsmidlene balanseføres til verdien av vederlaget i leieavtalen. Verdien av vederlaget i leieavtalen er nåverdien av leiebetalingene. Dersom markedsverdien av driftsmidlene i leieavtalen er lavere enn nåverdien av leiebetalingene på avtaletidspunktet, balanseføres markedsverdien. Avdragsdelen av leieforpliktelsen vises som langsiktig gjeld. Forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Driftsmidler i leieavtaler vurdert som operasjonell leasing aktiveres ikke i balansen. Betalt leie resultatføres.

PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONS-FORPLIKTELSE

Pensjonsforpliktelsen beregnes som den diskonterte verdi av de fremtidige pensjonsytelser som anses påløpt på balansedagen, basert på at arbeidstakerne opparbeider sine pensjonsrettigheter jevnt over den yrkesaktive perioden. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi og føres netto mot pensjonsforpliktelsene i balansen. Den enkelte pensjonsordning vurderes for seg, men verdi av overfinansiering i en ordning og underfinansiering i andre ordninger nettoføres i balansen såfremt pensjons-

midlene kan overføres mellom ordningene. Netto pensjonsmidler vises som langsiktig fordring mens netto pensjonsforpliktelser vises som langsiktig gjeld. Beregning av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler bygger på økonomiske og aktuarmessige forutsetninger som redegjort for i note 4.

Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader, og består av nåverdien av årets pensjonsopptjening, rentekostnad på pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning på pensjonsmidlene, resultatført virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, resultatført avvik mellom faktisk og forventet avkastning, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, samt avvik mellom faktisk og forventet avkastning, periodiseres over gjenværende opptjeningstid eller forventet levetid først når den akkumulerte virkning overstiger 10 % av hva som er størst av pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene.

OBLIGASJONSLÅN

Gjeldsposten er redusert med beholdning av egne obligasjoner. Over-/underkurs ved tilbakekjøp resultatføres i den periode tilbakekjøpet foretas.

SKATTER

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet på grunnlag av skattemessig resultat, og endring utsatt skatt er beregnet på grunnlag av årets endring av midlertidige resultatforskjeller.

Utsatt skatt i balansen er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessige verdier og underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring utlignes mot skatte økende midlertidige forskjeller som reverserer i samme tidsrom. Det foretas normalt full avsetning etter gjeldsmetoden uten neddiskontering til nåverdi. Utsatt skatt ved oppkjøp er vurdert til nåverdi når dette bedre reflekterer realiteten i transaksjonen.

KONTANTSTRØMANALYSE

Ved utarbeidelse av kontantstrømanalysen benyttes den direkte modellen. Ved bruke av den direkte modellen rapporteres kontantstrømmer for operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter brutto. I betalingsmidler inngår kontanter, bankinnskudd og likvide plasseringer som umiddelbart kan konverteres til kontantbeholdning med uvesentlig kursrisiko. Felleskontrollert virksomhet inkluderes i kontantstrømanalysen gjennom proporsjonal konsolidering.

USIKRE FORPLIKTELSE

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er mer enn 50 % sannsynlighet for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørverdi. Se for øvrig note 26 hvor andre vesentlige forhold omtales.

ENDRINGER I KONSERNSTRUKTUR

2004

I andre kvartal 2004 ble salget av Norske Skogs skogeiendommer i Midt Norge regnskapsført. Avtalen om salget av disse skogeiendommene ble undertegnet i 2003, men salget ble ikke regnskapsført i 2003 da konsesjonsbehandlingen ikke var avsluttet ved års slutt 2003.

2003

I januar ble kraftverkene i Norge avhendet. Salget gav en regnskapsmessig gevinst på NOK 907 millioner. Balanseverdien av de solgte eiendelene utgjorde NOK 327 millioner.

I november kjøpte NorskeCanada Newstech Recycling, et selskap som produserer avsetningsmasse. Oppkjøpet skjedde delvis i form av nye aksjer i NorskeCanada. Dette reduserte Norske Skogs eierandel i NorskeCanada fra 30,6 % til 29,4 %.

2002

Norske Skogs skogeiendommer i Sør Norge ble avhendet i desember 2002. Salget gav en regnskapsmessig gevinst på NOK 159 millioner. Total balanseverdi av de solgte eiendelene utgjorde NOK 36 millioner.

I mai 2002 gjennomførte NorskeCanada en aksjeemisjon. Norske Skog deltok ikke i denne emisjonen. Dette førte til at Norske Skog sin eierandel i NorskeCanada ble redusert. Eierandelen ble redusert fra 36,1 % til 30,6 %.

IMPLEMENTERING AV IFRS

EU har vedtatt at alle børsnoterte foretak innen EU-området senest innen 1. januar 2005 må ta i bruk International Financial Reporting Standards (IFRS) i konsernregnskapet. Som følge av EØS-avtalen vil denne endringen også gjelde for norske børsnoterte foretak.

Norske Skogs første regnskapsavleggelse etter IFRS vil være regnskapet for 1. kvartal 2005. Dette vil inkludere sammenlignbare tall for 2004 etter IFRS.

Som følge av kravet til sammenlignbare tall er en foreløpig åpningsbalanse per 1. januar 2004 utarbeidet i henhold til prinsippene i IFRS. Områdene som medfører de vesentligste endringene i Norske Skogs regnskap som følge av overgangen til IFRS er beskrevet nedenfor. For ytterligere beskrivelse av effektene på Norske Skogs regnskap av implementeringen av IFRS vises det til separat artikkel senere i selskapets årsrapport for 2004.

Informasjonen her er foreløpig, urevidert og basert på dagens regnskapsstandarder og fortolkninger. Det kan bli endringer i regelverket frem til selskapet avlegger sitt første fullstendige IFRS regnskap pr. 31.12. 2005. Dette vil kunne medføre endringer i effektene av å implementere IFRS for Norske Skog.

Utsatt skatt

Utsatt skatt ved oppkjøp er blitt vurdert til nåverdi når dette bedre reflekterer realiteten i transaksjonen. Vurdering av utsatt skatt til nåverdi vil ikke kunne videreføres under IFRS, og vil i åpningsbalansen beregnes til nominell verdi. Dette vil medføre en økning i utsatt skatt og en reduksjon av balanseført verdi av Norske Skogs investering i NorskeCanada. Motposten til disse effektene vil være en reduksjon av egenkapital.

Utbytte

I henhold til IFRS skal utbytte avsettes først når det er vedtatt av generalforsamlingen. Dagens praksis som medfører avsetning for utbytte når dette er foreslått kan ikke videreføres. Dette vil ha en engangseffekt i form av en økning i egenkapital i åpningsbalansen etter IFRS.

Miljøforpliktelser

Under IFRS skal det gjøres avsetninger for miljøforpliktelser. Norske Skog vil i åpningsbalansen etter IFRS sette av for fremtidige kostnader til opprydning som følge av forurensning i områdene hvor Norske Skog sin virksomhet blir drevet.

Pensjoner

I henhold til IFRS 1 om første gangs implementering av IFRS, kan akkumulerte ikke resultatførte plan- og estimatendringer føres direkte mot egenkapitalen i IFRS åpningsbalansen. Norske Skog vil benytte seg av denne muligheten.

Avskrivning av goodwill

Goodwill vil ikke være gjenstand for avskrivning etter IFRS. For regnskapsåret 2004 utgjør avskrivning av goodwill 280 millioner kroner. Balanseført verdi av goodwill skal være gjenstand for en verdivurdering minst en gang hvert år.

Akkumulerte omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser fra omregning av utenlandske datterselskaper frem til tidspunktet for implementering av IFRS kan i henhold til IFRS 1 om førstegangs implementering av IFRS ansees som en permanent del av egenkapitalen. Norske Skog vil benytte seg av denne muligheten.

Aksjebasert avlønning

Norske Skogs opsjonsprogram medfører kontant vederlag og ikke aksjevederlag såfremt opsjonene benyttes. Norske Skogs regnskapsmessige behandling av disse opsjonene er i henhold til IFRS

Biologiske eiendeler

Biologiske eiendeler skal regnskapsføres til virkelig verdi i henhold til IFRS. Skog er definert som biologisk eiendel. Norske Skog vil således regnskapsføre sine skogeiendommer til virkelig verdi.

Avsetninger generelt

Som en del av implementeringen av IFRS har Norske Skog gjennomgått alle sine avsetninger for forpliktelser. Gjennom dette arbeidet er det identifisert avsetninger knyttet til skattesaker som vil bli reversert i IFRS åpningsbalansen.

2. Virksomhetsområder

Nøkkeltall fra resultatet pr. region	Driftsinntekter			Avskrivninger			Driftsresultat		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Europa									
Avispapir	8 319	7 558	7 556	1 041	991	961	198	313	643
Magasinpapir	7 287	7 226	6 531	809	813	817	412	720	546
Sum Europa	15 606	14 784	14 087	1 850	1 804	1 778	610	1 033	1 189
Sør-Amerika									
Avispapir	1 146	1 094	1 107	215	217	290	128	113	-9
Australasia									
Avispapir	4 194	4 030	3 807	737	720	651	406	455	546
Asia									
Avispapir	2 603	2 365	2 688	283	280	303	160	200	562
Øvrig virksomhet									
Øvrig virksomhet i Norge ¹⁾	596	533	682	35	38	58	25	16	47
Andre inntekter ²⁾	1 637	1 613	1 249	-	-	-	-	-	-
Sum Øvrig virksomhet	2 233	2 146	1 931	35	38	58	25	16	47
Staber/Elimineringer ³⁾	-480	-351	-149	253	226	212	-399	-416	-429
Nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-110	-	-
Restruktureringskostnader	-	-	-	-	-	-	-63	135	-600
Sum konsern	25 302	24 068	23 471	3 373	3 285	3 292	757	1 536	1 306

1) I Øvrig virksomhet i Norge inngår Plater, Skogene og kraftverkene i Skandinavia frem til salgstidspunktet, historiske tall for Fiber i Norge og enkelte andre mindre aktiviteter.

2) Andre inntekter inneholder omsetning av ikke egenprodusert papir i PanAsia, Australasia og Sør Amerika, samt salg av tømmer og kraft til eksterne fra europeiske enheter.

3) Inkluderer avskrivninger på goodwill i forbindelse med oppkjøpet av Fletcher Challenge Paper. Dette utgjør NOK 214 millioner i 2004, NOK 214 millioner i 2003 og NOK 204 millioner i 2002.

Driftsinntekter pr. marked	2004	2003	2002
Norge	1 534	1 766	2 116
Resten av Europa	12 668	11 428	11 587
Nord-Amerika	1 512	1 534	1 470
Sør-Amerika	1 502	1 259	1 187
Australasia	4 063	4 304	3 615
Asia	3 925	3 606	3 310
Afrika	98	171	186
Sum driftsinntekter	25 302	24 068	23 471

Investeringer pr. region	2004	2003	2002
Europa	771	595	705
Sør-Amerika	89	84	79
Australasia	659	280	251
Asia	325	167	68
Nord-Amerika	-	-	-
Øvrig virksomhet	6	7	31
Staber/eliminering	131	67	12
Konsern	1 981	1 200	1 146

Nøkkeltall fra balansen pr. region	Varige driftsmidler			Ikke rentebærende omløpsmidler			Ikke rentebærende kortsiktig gjeld		
	2004	2003	2002	2004	2003	2002	2004	2003	2002
Europa									
Avispapir	8 045	8 855	8 594	2 091	2 139	2 102	917	991	1 139
Magasinpapir	7 961	8 482	8 207	1 766	1 912	1 629	875	943	819
Sum Europa	16 006	17 337	16 801	3 857	4 051	3 731	1 792	1 934	1 958
Sør-Amerika									
Avispapir	1 856	2 162	2 388	425	411	507	178	134	172
Australasia									
Avispapir	7 121	7 893	6 901	723	748	567	697	694	625
Asia									
Avispapir	4 423	4 044	4 320	788	820	760	362	342	395
Øvrig virksomhet									
Øvrig virksomhet i Norge	239	314	719	418	153	141	112	85	215
Staber/Elimineringer	349	246	131	138	6	195	1 543	1 675	1 698
Sum konsern	29 994	31 996	31 260	6 349	6 189	5 901	4 684	4 864	5 063

Antall ansatte pr. region	2004	2003	2002
Europa	4 754	4 956	5 664
Sør-Amerika	605	616	561
Australasia	1 223	1 276	1 490
Asia	1 131	1 026	1 033
Øvrig virksomhet	270	271	352
Staber	198	181	113
Konsern	8 181	8 326	9 213

3. Lønn og andre personalkostnader

	2004	2003	2002
Lønn inkl. feriepenger	2 885	2 814	2 799
Arbeidsgiveravgift	497	460	360
Pensjon og andre sosiale kostnader (se note 4)	166	236	355
Totale lønnskostnader	3 548	3 510	3 514

Konsernsjef Jan Oksum tiltrådte som ny konsernsjef pr. 1. januar 2004 med en grunnlønn på NOK 3 500 000 pr år. Lønnen er ikke regulert i 2004. Årlig resultatbasert bonusavtale inngås med maksimal utbetaling tilsvarende 50% av grunnlønn. Nærmere om bonusavtalen, se nedenfor. Konsernsjefen fikk pr. 01.10.2004 tildelt 60 000 syntetiske opsjoner med innløsningskurs NOK 117. Nærmere om opsjonsordningen, se nedenfor. Konsernsjefens pensjonsalder er 62 år. Alderspensionen beregnes på samme måte som for alle ansatte med arbeidssted i Norge. Denne utgjør 65% av grunnlønn frem til fylte 77 år, deretter 60%. Selskapet og konsernsjefen har hver for seg rett til å avslutte tjenesteforholdet ved fylte 60 år. Ved fratreden mellom 60 år og 62 år utbetales en førtidspensjon tilsvarende 90% av grunnlønn de første 12 månedene, deretter 80%. Årlig kostnad knyttet til konsernsjefens fremtidige pensjon har i 2004 vært NOK 597 769 for den sikrede delen og NOK 677 930 for den usikrede delen av forpliknelsen.

Gjensidig oppsigelsestid for konsernsjef og øvrige medlemmer av konsernledelsen er 6 måneder. Om det oppstår en situasjon hvor selskapet, eller den enkelte etter gjensidig forståelse bringer ansettelsesforholdet til opphør av hensyn til selskapets beste, garanterer selskapet utbetaling av grunnlønn fratrukket annen inntekt i 18 måneder etter utløpet av oppsigelsestiden. Denne bestemmelsen er lik for konsernsjef og øvrige medlemmer av konsernledelsen, med unntak for konserndirektør Norske Skog Australasia som har 1 år uten fradrag for annen inntekt.

De årlige bonusavtaler for konsernsjef og øvrige medlemmer av konsernledelsen har en maksimal utbetaling tilsvarende 50% av grunnlønn. Grunnlaget for bonus, målene, fastsettes årlig av henholdsvis styre og konsernsjef. Av oppnådd bonus etter skatt utbetales 50% i Norske Skog aksjer, basert på gjennomsnittkurs 01.-15. februar. For konserndirektør Norske Skog Australasia utbetales 25% av oppnådd bonus før skatt i Norske Skog aksjer. Aksjene må beholdes av den enkelte i 3 år. Aksjene tas fra egen beholdning eller kjøpes i markedet.

Pr. 01.10.2004 fikk konsernsjef og øvrige medlemmer av konsernledelsen tildelt syntetiske opsjoner. Opsjonskursen er NOK 117 og utøvelsesperioden er fastsatt til 01.07.2007. – 31.12.2007. Opsjonene er syntetiske i den form at differansen mellom markedskurs på utøvelsesdagspunktet og opsjonskurs utbetales som lønn, hvorpå den enkelte har forpliktet seg til å kjøpe Norske Skog aksjer i markedet til markedspris for det utbetalte beløp etter skatt. Aksjene må beholdes av den enkelte i 3 år. Det vil følge gå rundt 6 år før en eventuell gevinst kan realiseres. Retten til å utøve opsjonene er betinget av at vedkommende er ansatt i selskapet på utøvelsesdagspunktet. Ordningen har ingen utvanningseffekt da aksjene kjøpes i markedet.

Godtgjørelsen til bedriftsforsamlingens og styrets medlemmer utgjorde henholdsvis 441 500 kroner og 2 392 500 kroner i 2004.

Konsernet hadde 8 181 ansatte ved utgangen av 2004, inkludert forholdsmessig andel av ansatte i PanAsia. I tillegg kommer ansatte i andre deleide selskaper.

Lønn og betingelser for øvrige medlemmer av konsernledelsen (i hele kroner)

I henhold til Oslo Børs' anbefalte prinsipper for god virksomhetsstyring, oppgis også opplysninger om lønn, bonus og andre ytelser for hele konsernledelsen med arbeidssted i Norge.

	Grunnlønn pr. 31.12.04	Naturalytelser ¹⁾	Bonus m.v. i 2004 ²⁾	Antall syntetiske opsjoner ³⁾	Lån pr. 31.12.04	Lånebetingelser ⁴⁾
Jan Oksum	3 500 000	306 810	525 000	120 000	3 901 143	3 901 143 av 05.01.04, rente- og avdragsfritt, forfaller 3 år etter fratredelse som konsernsjef i Norske Skog.
Vidar Lerstad	1 800 000	430 155	495 000	60 000	488 120	540 833 av 13.02.04, rentefritt, 10 års avdragstid.
Jan Clasen	1 500 000	115 066	300 000	60 000		
Jarle Dragvik	1 700 000	389 171	340 000	60 000		
Ketil Lyng	1 500 000	152 383	375 000	60 000	400 490	1 500 000 av 21.03.1994, rentebærende med 15 års avdragstid.
Hanne Aaberg	1 060 000	136 414	265 000	60 000		
Rolf Negård	1 380 000	147 293	345 000	60 000	481 250	500 000 av 22.03.04, normrente for beskatning av lån hos arbeidsgiver, 20 års avdragstid.

- 1) Inkluderer særskilte kompensasjoner, firmabil, rentefritt lån m.v.
- 2) Basert på oppnådde resultater i 2004, utbetales i 2005.
- 3) Hvorav for konsernsjef 60 000 opsjoner og for øvrige 30 000 opsjoner tildelt i 2003 med rett til innløsning i perioden 01.07 - 31.12.2006 til kurs NOK 134,50 og tilsvarende tildelt i 2004 med rett til innløsning i perioden 01.07 - 31.12.2007 til kurs NOK 117
- 4) For alle rentebærende lån betales den rente som til enhver tid er grensen for fordelsbeskatning i låneforhold hos arbeidsgiver

Honorar til revisor (i 1 000 kroner)

	Totalt	Morselskap	Datterselskap revidert av morselskapets revisor ¹⁾	Datterselskap revidert av andre revisjonsselskap
Revisjonshonorar	12 231	4 132	7 622	477
Revisjonrelaterte tjenester ¹⁾	1 288	930	338	20
Skattetjenester	749	86	565	98
Andre tjenester	938	731	207	-
Total	15 206	5 879	8 732	595

- 1) Revisjonsrelaterte tjenester omfatter oppgaver som kun kan utføres av revisorer, slik som begrenset revisjon av delårsregnskap, avtalte kontrollhandlinger i forbindelse med emisjons- og obligasjonsprospekt og lignende.
- 2) Inkluderer revisjonshonorarer til både Ernst & Young og PricewaterhouseCoopers som følge av at morselskapet i løpet av 2004 endret revisor.

4. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Beskrivelse av ytelsesplaner

Norske Skog har ulike pensjonsordninger. Ytelsene til pensjonsplanene er i henhold til lokale avtaler. Totalt er 8 839 personer dekket gjennom pensjonsavtaler. Av disse er 6 778 personer dekket av definerte ytelsesplaner, og 2 061 dekket av definerte tilskuddsplaner.

Norske Skog har to store ytelsesplaner:	Ytelsesprosent	Opptjeningstid	Pensjonsalder	Tidlig pensjon	Antall personer
Norske Skogindustrier ASA	65%	30	67	62	5 143
Norske Skog Parenco	70%	40/37	65/62	60	525

Pensjonsmidlene til pensjonsplanen i Norske Skogindustrier ASA forvaltes av et livsforsikringsselskap og investeres etter de generelle retningslinjer som gjelder for livsforsikringsselskaper i Norge. Pensjonsmidlene i Norske Skog Parenco er forvaltet og investert i henhold til generelle retningslinjer for nederlandske pensjonsselskaper. I tillegg til de to nevnte ordninger finnes flere mindre ytelsesplaner. Ved verdsettelse av pensjonsmidlene benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdien korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra aktuar over påløpt pensjonsforpliktelse.

Netto periodisert pensjonskostnad i konsernet	2004	2003	2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	74	90	93
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	126	139	133
Pensjonskostnader innskuddsordninger	10	10	25
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-149	-143	-146
Periodisert arbeidsgiveravgift	5	9	3
Kostnadsført andel av planendring AFP	-2	3	2
Kostnadsført andel av estimatavvik	9	21	16
Netto periodisert pensjonskostnad	73	129	126

Avstemming av pensjonsordningenes finansierte status mot beløp i konsernets balanse	2004	2003	2002
Estimerte pensjonsforpliktelser	-2 818	-2 764	-2 496
Estimerte pensjonsmidler	2 621	2 400	2 228
Estimert netto pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-)	-197	-364	-268
Ikke amortisert planendring AFP	-	-	-1
Ikke resultatført planendring og estimatavvik	-115	60	106
Netto pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-)	-312	-304	-163
Periodisert arbeidsgiveravgift	-21	-16	-12
Pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-) i balansen	-333	-320	-175
Balanseført pensjonsforpliktelse	-458	-443	-352
Balanseførte pensjonsmidler	125	123	177

5. Andre driftskostnader

	2004	2003	2002
Distribusjonskostnader	2 294	2 103	1 865
Emballasje	388	387	373
Vedlikeholdsmateriell, vedlikeholdstjenester og reservedeler	1 119	1 005	1 082
Markedsføringskostnader	34	47	45
Kontorkostnader, forsikringer, reisekostnader ol.	677	608	688
Tap på fordringer ¹⁾	-29	7	29
Andre kostnader	324	318	324
Sum	4 807	4 475	4 406

1) Tap på fordringer inngår med følgende beløp	2004	2003	2002
Regnskapsførte tap	-14	6	15
Innkomet på avskrevne fordringer	-5	-13	-
Endring i avsetning for usikre fordringer	-10	14	14
Sum	-29	7	29

I tillegg til de pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom forsikringsordningene, har konsernet usikrede pensjonsforpliktelser. De usikrede pensjonsforpliktelsene inkluderer estimerte fremtidige forpliktelser knyttet til AFP ordningen. De usikrede pensjonsforpliktelsene inkluderer også tidligere eiere av datterselskaper, toppleder- og styrepensjoner. Forpliktelser knyttet til topplederpensjon er delvis forsikret gjennom tilleggsavtale i livsforsikringsselskap.

I tillegg til ytelsesplanene finnes det flere forskjellige tilskuddsplaner.

Endringer i pensjonsforpliktelsen i løpet av året	2004	2003	2002
Balanse 1. januar	2 764	2 496	2 518
Tilgang/avgang selskaper	-	-	-
Periodens pensjonsopptjening	74	90	93
Periodens rentekostnad	126	139	133
Betalte pensjoner	-100	-79	-72
Aktuarmessige gevinster og tap	3	-16	-80
Omregningsdifferanser	-49	134	-96
Balanse 31. desember	2 818	2 764	2 496

Ved beregning av fremtidige ytelsesforpliktelser er følgende forutsetninger lagt til grunn	2004	2003	2002
Diskonteringsatts	5,0 %	5,5 %	5,5 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	6,0 %	6,5 %	6,5 %
Lønsregulering	2,5 %	3,0 %	3,0 %
G-regulering/ inflasjon	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Pensjonsregulering	2,0 %	2,0 %	2,0 %

For 2004 er det estimert en avkastning på fondsmidler på NOK 150 millioner som er tillagt estimerte midler. Faktisk avkastning på midlene for 2003 var NOK 103 millioner, mot estimert avkastning NOK 144 millioner. Differansen mellom faktisk og estimert avkastning i 2003 er behandlet som et estimatavvik.

6. Finansinntekter / -kostnader

	2004	2003	2002
Aksjeutbytte	1	-	-
Renteinntekter	58	84	164
Gevinst verdipapirer	-	6	-
Realisert og urealisert gevinst på valuta	127	-	893
Andre finansielle inntekter	8	-	-
Sum finansinntekter	194	90	1 057
Rentekostnader	894	982	1 367
Realisert og urealisert tap på valuta	-	278	-
Andre finanskostnader	18	171	95
Sum finanskostnader	911	1 431	1 462
Finansinntekter/-kostnader - netto	-718	-1 341	-405

7. Spesielle poster

Her vises poster som ikke er gjentakende fra periode til periode. Dette er hovedsakelig knyttet til salg av eiendeler og virksomheter.

2004	Driftsresultat	Andre poster
Salg av skogeiendommer i Midt-Norge	-	142
Restruktureringskostnader Tasman ⁴⁾	-63	-
Sum	-63	142

2003		
Salg av kraftstasjoner i Norge	-	907
Avsetning vedrørende skogeiendommer i Australia ¹⁾	-	-84
Reversering av restruktureringsavsetning ²⁾	135	-
Andre justeringer ³⁾	-	-9
Sum	135	814

2002		
Salg av skogeiendommer i Sør-Norge	-	159
Salg av skogeiendommer i Sverige	-	16
Restruktureringskostnader ⁴⁾	-600	-
Andre justeringer ³⁾	-	20
Sum	-600	195

Alle postene er oppgitt før skatt

- 1) Avsetningen relaterer seg til mulig tap i forbindelse med planlagt salg av skogeiendommer i Australia
- 2) Tilbakeføring av deler av restruktureringsavsetning fra 2002 knyttet til nedbemanning
- 3) Beløpet gjelder justering av gevinst og tap for tidligere solgte virksomheter
- 4) Avsetning til kostnader i forbindelse med nedbemanning

9. Resultat pr. aksje

	2004	2003	2002
Resultat i millioner kroner	655	402	1 162
Gjennomsnittlig antall aksjer i 1000	132 430	132 415	132 194
Resultat i kroner pr. aksje	4,95	3,04	8,79

10. Netto kontantstrøm fra driften

Nedenfor vises sammenhengen mellom resultat og netto kontantstrøm fra driften:

	2004	2003	2002
Ordinært resultat før skattekostnad	140	770	806
Ordinære avskrivninger	3 483	3 285	3 292
Andel resultat i tilknyttede selskaper	41	239	290
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler og andre poster	-142	-814	-195
Betalte skatter	-253	-185	-973
Endring kortsiktige ikke rentebærende fordringer	-185	-46	715
Endring beholdninger	21	-241	93
Endring kortsiktig ikke rentebærende gjeld	-41	-127	39
Justering for endringer i driftskapital uten kontanteffekt, valuta effekter og annet	-116	92	-380
Netto kontantstrøm fra driften	2 948	2 973	3 687

8. Skatt

Konsernets skattekostnad har følgende sammensetning

Betalbar skatt	2004	2003	2002
Norge	-48	-405	-53
Utland	70	-191	-258
Sum betalbar skatt	22	-596	-311
Endring utsatt skatt			
Norge	161	-20	-74
Utland	340	252	747
Sum endring utsatt skatt	501	232	673
Årets skattekostnad	523	-364	362

Utsatt skatt

Nedenfor er det vist en fordeling av midlertidige resultatforskjeller mellom kortsiktige og langsiktige poster, og framførbare underskudd, samt beregningen av utsatt skatt ved utgangen av regnskapsåret:

	2004	2003	2002
Sum kortsiktige poster	-287	-322	-121
Sum langsiktige poster	8 230	9 585	6 221
Skattemessig underskudd til framføring ¹⁾	-3 698	-3 076	-1 776
Ikke utlignede midlertidige forskjeller	558	-	-
Sum midlertidige forskjeller og framførbart underskudd	4 803	6 187	4 324
Utsatt skatt før avsetninger for skattesaker	1 464	1 780	1 322
Avsetninger for skattesaker ²⁾	401	680	663
Utsatt skatt og skatteforpliktelse	1 865	2 460	1 985

- 1) Skattemessige underskudd for norske enheter utgjør NOK 1 305 millioner som begynner å utløpe i 2013. Resterende, NOK 2 393 millioner gjelder utenlandske enheter hvorav skattemessig underskudd idet alt vesentligste løper uten tidsbegrensninger. Konsernet forventer at disse framførbare underskuddene vil kunne utnyttes mot fremtidige skattemessige inntekter.
- 2) Avsetningen for skattesaker relaterer seg til saker i forskjellige stadier av ligningsbehandlingen. NOK 20 millioner relaterer seg til en sak som nesten er avklart, mens NOK 380 millioner relaterer seg til saker som er identifiserte. Videre er det flere saker (fordelaktige og negative) i forskjellige stadier i ligningsbehandlingen i flere land som vil kunne medføre en betydelig effekt når de avklares.

Avstemming av konsernets skattekostnad mot nominell skattesats

	2004	2003	2002
Nominell skattesats Norge	28,0 %	28,0 %	28,0 %
Differanse skattesats inn- og utland	-13,9 %	-1,8 %	2,5 %
Resultat i tilknyttede selskaper	8,3 %	9,0 %	10,4 %
Avskrivning på goodwill	-2,0 %	8,1 %	6,1 %
Resultateffekt nåverdi utsatt skatt	-12,9 %	1,4 %	2,4 %
Nye skatteregler og skattesatser	-140,2 %	-2,7 %	-37,7 %
Effekt av skattefrihet for salg av skogeiendommer	-26,9 %	-	-
Reduksjon av skatteavsetninger	-200,0 %	-	-
Engangseffekt grunnrenteskatt salg av kraftverk	-	23,6 %	-
Engangseffekt grunnet positivt utfall av skattesak	-	-27,6 %	-
Andre poster	-13,9 %	9,3 %	-56,6 %
Effektiv skattesats	-373,5 %	47,3 %	-44,9 %

Årets effektive skatteinnsats på minus 373,5 % er hovedsakelig et resultat av økning av skattemessige verdier i Australia, lavere skattesatser samt en revurdering av tidligere avsetninger.

11. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Goodwill og andre rettigheter	Tomter, bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar, verktøy	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost						
Anskaffelseskost 31.12.2003	5 755	8 699	41 918	700	840	57 912
Tilgang 2004, kostpris	9	132	1 284	158	407	1 990
Avgang 2004, kostpris	-22	-58	-251	-	-11	-342
Overføringer	20	56	403	-	-479	-
Kursendringer	-52	-261	-383	-	-24	-720
Anskaffelseskost 31.12.2004	5 710	8 568	42 971	858	733	58 840
Av- og nedskrivninger						
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2003	1 028	2 718	16 982	480	-	21 208
Ordinære avskrivninger 2004	297	381	2 678	17	-	3 373
Nedskrivninger 2004	-	-	110	-	-	110
Av- og nedskrivning på avgang 2004	3	-20	-210	-	-	-227
Overføringer	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2004	1 328	3 079	19 560	497	-	24 464
Bokført verdi						
Bokførte verdier 31.12.2003	4 727	5 981	24 936	220	840	36 704
Bokførte verdier 31.12.2004	4 382	5 489	23 411	361	733	34 376

Avskrivningsplan 5 - 20 år 10 - 33 år 10 - 20 år 3 - 5 år

Tomter og anlegg under utførelse avskrives ikke.

Totale utgifter til leie av driftsmidler utgjør NOK 44 millioner.

Goodwill spesifikasjon på virksomhetskjøp

	År	Avskrivningsplan/år	Avskrivninger 2004	Rest bokførtverdi 31.12.2004
Golbey	1995	20	5	53
PanAsia	1999	20	3	42
Union	1999	20	6	55
Fletcher	2000	20	214	3 363
Walsum og Parenco	2001	20	36	603
Klabin	2003	20	13	113

Goodwill avskrives over forventet økonomisk levetid basert på regionale og globale synergier.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler - tilgang og salg de siste 5 år

		Goodwill og andre rettigheter	Tomter, bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar, verktøy	Anlegg under utførelse	Sum
2000	Tilgang	-	207	818	29	297	1 351
	Salg	-	56	7	6	-	69
2001	Tilgang	91	86	888	23	334	1 422
	Salg	-	497	3	-	33	533
2002	Tilgang	9	124	552	37	424	1 146
	Salg	-	204	29	7	-	240
2003	Tilgang	172	87	503	12	598	1 372
	Salg	-	397	861	38	-	1 296
2004	Tilgang	9	132	1 284	158	407	1 990
	Salg	-	197	2	3	-	202
Sum 5 år	Tilgang	281	636	4 045	259	2 060	7 281
	Salg	-	1 351	902	54	33	2 340

12. Andre langsiktige fordringer

	2004	2003	2002
Lån til ansatte	38	33	41
Diverse langsiktige fordringer	203	197	183
Pensjonsmidler	126	123	177
Sum	367	353	401

13. Aksjer

Aksjer medtatt som anleggsmidler

	Valuta	Selskapets aksjekapital	Eierandel %	Bokført verdi NOK 1 000
Aksjer eid av morselskapet				
Sikon Øst ASA, Norge	NOK	50 000	2,0	2 000
Industrikraft Midt-Norge AS, Norge	NOK	296	10,0	7 650
Nordic Paper AS, Norge	NOK	40 100	45,0	29 845
Holmen Eiendom AS, Norge	NOK	8 000	43,8	3 500
Øvrige aksjeposter, hver med bokført verdi under 1 mill. kr				7 021
Sum				50 016
Aksjer eid av konsernselskap (bokført verdi i konsernregnskapet)				
Eliminering mellom morselskap og konsern av aksjer i Nordic Paper AS				-29 845
Øvrige aksjeposter				4 481
Sum				24 652

Aksjer i datterselskaper og felleskontrollert virksomhet

	Valuta	Selskapets aksjekapital	Eierandel %	Bokført verdi NOK 1 000
Aksjer i norske datterselskap eid av morselskapet				
Nornews AS, Lysaker	NOK	100	100,0	50
Norske Treindustrier AS, Lysaker	NOK	3 917 340	100,0	15 264 195
Lysaker Invest AS, Lysaker	NOK	1 002 914	100,0	2 004 371
Norske Skog Holding AS, Lysaker	NOK	5 000	100,0	5 000
Union Paper Co Ltd. AS, Skien	NOK	10 000	100,0	3 454
Forestia AS, Braskereidfoss	NOK	100 000	90,1	126 004
Wood og Logistics AS, Lysaker	NOK	3 000	76,0	2 295
Oksenøyveien 80 AS, Lysaker	NOK	100	100,0	100
Sum				17 405 469
Aksjer i utenlandske datterselskap og felleskontrollert virksomhet eid av morselskapet				
Norske Skog Golbey, Golbey, Frankrike	EUR	253 164	100,0	2 190 829
Pan Asia Paper Co. Pte Ltd, Singapore	Ordinære USD	600	50,0	3 111 206
Pan Asia Paper Co. Pte Ltd, Singapore	Ordinære SGD	-	50,0	-
Norske Skog Bruck GmbH, Bruck, Østerrike	EUR	1 817	99,9	165 918
Norske Skog Steti, Steti, Tsjekkia	CZK	883 100	100,0	184 270
Norske Skog Østerreich GmbH, Graz, Østerrike	EUR	150	100,0	1 292
Markproject Ltd., London, England	GBP	300	100,0	-
Norske Skog Deutschland GmbH, Hamburg, Tyskland	EUR	1 000	100,0	10 063
Norske Skog (UK) Ltd., London, England	GBP	100	100,0	2
Norske Skog Holland B.V., Amsterdam, Nederland	EUR	100	100,0	400
Norske Skog Belgium NV, Brussel, Belgia	EUR	19 375	100,0	3 235
Nornews Portugal, Lisboa, Portugal	EUR	400	75,0	-
Norske Skog Espana S.A., Madrid, Spania	EUR	90	100,0	3 607
Norske Skog (Irland) Ltd., Dublin, Irland	EUR	2	100,0	-
Norske Skog (Schweiz) AG, Zürich, Sveits	CHF	-	100,0	193
Norske Skog Danmark ApS, Værløse, Danmark	DKK	27	100,0	-
Norske Skog Italia S.R.L., Milano, Italia	EUR	10	95,0	84
Norske Skog France S.A.R.L., Paris, Frankrike	EUR	235	100,0	7 939
Norske Skog Japan Co. Ltd., Tokyo, Japan	JPY	3 000	100,0	-
Norske Skog Jämtland AB, Trångsviken, Sverige	SEK	100	100,0	780
Norske Skog (Cypros) Ltd., Paphos, Kypros	CYP	1	95,0	-
Norske Skog Asia Pacific Pte Ltd., Singapore	SGD	664 344	100,0	2 546 199
AB Lee Bruk, Trångsviken, Sverige	SEK	150	100,0	11 089
Norske Skog Czech & Slovak Republic spol. s.r.o., Steti, Tsjekkia	CZK	400	100,0	-
Norske Skog Polska Sp. z o.o., Warszawa, Polen	PLN	50	100,0	-
Norske Skog Hungary Trading and Service Limited, Budapest, Ungarn	HUF	3 000	100,0	-
Norske Skog Logistics NV, Antwerpen, Belgia	EUR	2 500	99,96	540
THP Paper Company, Seattle, USA	USD	-	100,0	-
Norske Skog Chile Industrial Limitada, Concepcion, Chile	USD	15 000	0,1	524
Norske Skog Europe Recovered Paper N.V. Antwerpen, Belgia	EUR	62	99,8	493
Norske Skog Papers (Malaysia) SDN. BHD, Kuala Lumpur, Malaysia	Preferanse MYR	382 855	100,0	891 779
Norske Skog Papers (Malaysia) SDN. BHD, Kuala Lumpur, Malaysia	Ordinære MYR	-	100,0	-
NSI Forsikring A/S, Hvidovre, Danmark	DKK	20 000	100,0	16 552
Norske Skog Walsum GMBH, Duisberg, Tyskland	EUR	130 025	100,0	2 603 577
Norske Skog Pisa SA, Rio De Janeiro, Brasil	Preferanse BRL	24 550	100,0	-
Norske Skog Pisa SA, Rio De Janeiro, Brasil	Ordinære BRL	113 768	99,95	1 137 704
Norske Skog Adria d.o.o., Ljubljana, Slovenia	SIT	164	100,0	-
Papeles Norske Skog Bio-Bio Limitada, San Pedro, Chile	CLP	77 715	100,0	91
Norske Skog Industries Australia Limited, Sydney, Australia	AUD	-	100,0	16 551
Norske Skog Holdings BV, Amsterdam, Nederland	EUR	170 100	100,0	2 701 732
Sum				15 606 649
Sum aksjer morselskap				33 012 118

	Valuta	Selskapets aksjekapital	Eierandel %
Aksjer i norske datterselskap og felleskontrollert virksomhet eid av konsernselskap			
Oxenøen Eiendom AS, Oslo	NOK	100	100,0
Aksjer i utenlandske datterselskap og felleskontrollert virksomhet eid av konsernselskap			
Norske Skog Italia s.r.l., Milano, Italia	EUR	10	100,0
Norske Skog Paper Holdings (Schweiz) AG, Zug, Sveits	CHF	130 100	100,0
Norske Skog Holdings (Schweiz) AG, Zug, Sveits	CHF	1 001 100	100,0
Norske Skog (USA) Inc. Southport, USA	USD	-	100,0
MV Verkstad AB, Trångsviken, Sverige	SEK	3 150	100,0
Norske Skog Capital (Australia) Pty Ltd, Sydney, Australia	AUD	223 000	100,0
Endeavour Papers Pty Limited, Sydney, Australia	AUD	-	100,0
Norske Skog (Australasia) Pty Limited, Sydney, Australia	AUD	1 000	100,0
Norske Skog Paper Mills (Australia) Limited, Tasmania, Australia	AUD	7 539	100,0
Norske Skog Forests (Australia) Pty Ltd, Tasmania, Australia	AUD	2 002	100,0
Norske Skog Capital NZ Ltd, Auckland, New Zealand	NZD	1	100,0
FC Asia Paper Sales Pte Ltd, Singapore	SGD	100	50,0
Crown Forest Holdings (1995) Inc., Whitehorse, Canada	CAD	964 360	100,0
Tasman Equipment Ltd, Vancouver, Canada	CAD	1	100,0
Crown Forest Industries Limited, Whitehorse, Canada	CAD	10 664 289	100,0
NS Industries Canada Limited, BC, Canada	CAD	246 625	100,0
Norske Skog Florestal S.A., Brasil	BRL	13 659	100,0
Norske Skog CI Ltd, Georgetown, Cayman Islands	CHF	1 300 000	100,0
4346799 Canada Inc.	CAD	1 747 450	100,0
Norske Skog North America LLC, Delaware USA	USD	1 000	50,0
33027 YUKON INC, Vancouver, Canada	CAD	19 245	100,0
Norske Skog Overseas Holdings AG, Zurich, Sveits	CHF	546 234	100,0
Norske Skog Finance (UK), Cardiff, Storbritannia	GBP	100	100,0
Norske Skog Industries (UK) Limited, Cardiff, Storbritannia	GBP	569 065	100,0
Norske Skog Forest Holdings AG, Zurich, Sveits	CHF	63 173	100,0
Parenco Assurantien BV, Renkum, Nederland	EUR	-	100,0
Parenco Finance BV, Renkum, Nederland	EUR	40	100,0
Parenco Hout BV, Renkum, Nederland	EUR	50	50,0
Reparco Nederland BV, Nijmegen, Nederland	EUR	227	100,0
Sapin SA, Harze, Belgia	EUR	8 125	50,0
Geosilica Nominees LTD, Auckland, New Zealand	NZD	1	50,0
Norske Skog Holdings (NO.1) Limited, Auckland, New Zealand	NZD	-	100,0
Norske Skog Holdings (NO.2) Limited, Auckland, New Zealand	NZD	-	100,0
Norske Skog Holdings (NO.3) Limited, Auckland, New Zealand	NZD	1	100,0
Norske Skog Chile Industrial Limitada, Concepcion, Chile	USD	15 000	99,93
33038 YUKON INC, British Columbia, Canada	USD	36 542	100,0
Paroco GMBH, Essen, Tyskland	EUR	130	51,0
Reparco Nijmegen BV, Arnhem, Nederland	EUR	18	100,0
Reparco Randstad BV, Haag, Nederland	EUR	14	100,0
Reparco Renkum BV, Arnhem, Nederland	EUR	18	100,0
Reparco Trading BV, Nijmegen, Nederland	EUR	386	100,0
Reparco Zutphen BV, Zutphen, Nederland	EUR	1 134	100,0
Fletcher Paper Sales North America, Inc, Delaware, USA	USD	10	100,0
Forest Terminals Corporation, California, USA	USD	5	100,0
Nornews Portugal, LDA, Portugal	EUR	400	25,0
Norske Skog Bruck GMBH, Bruck, Østerrike	EUR	1 817	0,1
Norske Skog (USA) Holdings Inc., Racine, USA	USD	-	100,0
Norske Skog Parenco BV, Renkum, Nederland	EUR	166 282	100,0
4159641 Canada Inc.	CAD	26 616 900	100,0
Norske Skog Papier Recycling GmbH, Østerrike	ATS	4 000 000	100,0

14. Aksjer og andel resultat i tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet

I konsernregnskapet er aksjer i tilknyttede selskaper medtatt etter egenkapitalmetoden. Felleskontrollert virksomhet konsolideres inn proporsjonalt.

Mill kroner	Eierandel	Bokført verdi 01.01.04	Tilgang/ avgang i året	Vår andel av årets resultat	Utbytte/ andre endringer	Bokført verdi 31.12.04
Tilknyttet selskap						
Malaysian Newsprint Industries SDN BHD, Kuala Lumpur, Malaysia	33,7 %	267	-	5	-72 ¹⁾	200
Nordic Paper AS, Greaker, Norge	45,0 %	17	-	3	-	20
Norske Skog Canada Ltd., Vancouver, Canada	29,4 %	1 936	-	-44	-27 ²⁾	1 865
Andre tilknyttede selskap		8	-	-5	6	9
Sum		2 228	-	-41	-93	2 094
Felleskontrollert virksomhet						
PanAsia Paper Co. Pte Ltd, Singapore	50,0 %	3 110	-	97	-122 ³⁾	3 085
Sum		3 110	-	97	-122	3 085

1) Valutadifferanser ved omregning fra MYR til NOK.

2) Valutadifferanser ved omregning fra CAD til NOK.

3) Av dette utgjør mottatt utbytte -101 millioner og valutadifferanser ved omregning fra USD til NOK -21 millioner.

Norske Skog Canada Ltd. har en total egenkapital per 31. desember 2004 på CAD 1 043 millioner.

15. Beholdninger

	2004	2003	2002
Råvarer og annet driftsmateriell	1 128	1 076	955
Halvfabrikata	41	44	34
Ferdigvarer	1 130	1 201	1 091
Sum	2 299	2 321	2 080

16. Kortsiktige investeringer og betalingsmidler

	2004	2003	2002
Kontanter, bank, postgiro	419	334	487
Kortsiktige investeringer	470	596	381
Sum likvide midler	889	930	868

Konsernet har begrenset tilgang til likvide midler i felleskontrollerte selskap, samt i selskap med store minoritetsinteresser. For 2004 utgjør dette NOK 101 millioner. Tilsvarende tall for 2003 og 2002 var henholdsvis NOK 150 millioner og NOK 141 millioner. Bundne bankinnskudd i 2004 utgjør NOK 0 millioner. Tilsvarende beløp for 2003 og 2002 var NOK 0 og NOK 17,7 millioner.

Kortsiktige investeringer	2004	2004	2003	2002
Snittrente				
Bank/Forsikring		75	94	-
Kredittforetak		-	46	-
Energi		158	156	-
Industri/Handel/Shipping		190	151	196
Sum obligasjoner	5 %	423	447	196
Sertifikater/Veksler		15	43	165
Kortsiktige plasseringer		30	104	20
Børsnoterte aksjer		2	2	-
Sum		470	596	381

Verdipapirer definert som omløpsmidler vurderes samlet som en portefølje. Netto urealisert gevinst i porteføljen var NOK 7 millioner. Tilsvarende tall for 2003 var en urealisert gevinst på NOK 5,77 millioner, og for 2002 et urealisert tap på NOK 0,02 millioner. NOK 210 millioner av obligasjonsporteføljen ligger til flytende rente. Nærmeste rentefiksering er 11.01.2005. Resterende del av obligasjonsporteføljen har fast rente.

17. Felleskontrollert virksomhet

Norske Skog deltar i felleskontrollert virksomhet gjennom PanAsia Paper Company. PanAsia Paper Company har hovedkontor i Singapore og eies 50 % av Norske Skog og 50 % av Abitibi Consolidated, Canada.

Den felleskontrollerte virksomheten Norske Skog Klabin inngår frem til avviklingen i mars 2003.

	2004	2003	2002
Andel av driftsresultatet			
Driftsinntekter	2 603	2 436	3 438
Driftskostnader	2 443	2 251	2 907
Driftsresultat	160	185	531
Andel av balansen			
Varige driftsmidler	4 594	4 222	4 488
Langsiktige fordringer	13	17	47
Sum anleggsmidler	4 607	4 239	4 535
Beholdninger	264	224	236
Kortsiktige fordringer	523	596	608
Betalingsmidler	101	142	141
Sum omløpsmidler	888	962	985
Utsatt skatt	309	287	281
Langsiktig gjeld	1 487	1 061	1 235
Kortsiktig gjeld	615	743	670
Sum gjeld	2 411	2 091	2 186

18. Egenkapital

	2004	2003	2002
Egenkapital			
Aksjekapital NSI ASA ¹⁾	1 331	1 331	1 331
Egne aksjer NSI ASA ¹⁾	-8	-7	-9
Overkursfond NSI ASA ¹⁾	7 137	7 121	7 116
Annen egenkapital NSI ASA ¹⁾	5 319	5 663	5 153
Øvrig konsolidert egenkapital	4 929	5 017	4 079
Total egenkapital eksklusive minoritetsinteresser	18 708	19 125	17 670
Egenkapitalbevegelser			
Egenkapital 01.01. eksklusive minoritetsinteresser	19 125	17 670	19 321
Årets resultat	655	402	1 162
Egenkapitalemissjoner	-	-	-
Avsatt utbytte	-795	-795	-795
Beholdningsendring av egne aksjer	-7	14	47
Omregningsdifferanser og annet	-270	1 834	-2 065
Egenkapital 31.12. eksklusive minoritetsinteresser	18 708	19 125	17 670
Minoritetsinteresser	186	197	157
Sum egenkapital 31.12.	18 894	19 322	17 827

¹⁾ Norske Skogindustrier ASA

Ved utløpet av 2004 hadde Norske Skog en egen beholdning av 819 976 aksjer tilsvarende 0,6 % av samlet antall aksjer. Aksjene er i hovedsak tilkommet i forbindelse med innfusjonering av aksjeselskapet Union (Union Co.) i 1999, og blir hovedsakelig benyttet i forbindelse med aksjesalg til ansatte og ved oppgjør av bonusavtaler.

Følgende erverv av egne aksjer har funnet sted i 2004

	Antall	Kurs
	39 500	117,93
	50 000	115,71
	50 000	118,30
	50 000	115,56
	75 000	114,04
	75 000	119,93

Følgende salg av egne aksjer har funnet sted i løpet av 2004

	Antall	Kurs
	243 440	104,00
	8 836	130,50

Selskapets generalforsamling 15. april 2004 ga styret fullmakt til å erverve inntil 10 % av selskapets aksjer på nærmere definerte betingelser. Fullmakten ble gitt for en periode på 18 måneder.

I løpet av 2004 ble Norske Skogs egenkapital redusert med 250 millioner kroner som følge av styrkingen av den norske kronen i forhold til valutaene i de øvrige landene hvor konsernet har virksomhet. Svekkelsen av egenkapitalen er knyttet til omregning av utenlandske datterselskaper fra lokale valutaer til norske kroner.

Klassifiseringen av leasingforholdet for Norske Skogs hovedkontor på Lysaker utenfor Oslo er endret fra operasjonell til finansiell leasing. Effekten av dette er reflektert i sammenligningstallene for 2002 og 2003.

19. Minoritetsinteresser

	2004	2003	2002
Minoritet 01.01.	196	157	205
Endring minoritet kjøp/salg ¹⁾	11	59	-
Andel årets resultat	8	4	-6
Utbetalt utbytte	-10	-15	1
Omregningsdifferanser	-19	-8	-43
Minoritet 31.12.	186	197	157

1) Minoritetens andel av Hebei Long Teng Paper

20. Rentebærende langsiktig gjeld

	2004	2003	2002
Obligasjonsgjeld	10 224	10 218	8 490
Gjeld til banker og kredittinstitusjoner	7 067	8 072	9 698
Sum	17 291	18 290	18 188
Rentebærende gjeld i NOK	3 994	4 259	4 949
Rentebærende gjeld i valuta	13 297	14 031	13 239
Sum	17 291	18 290	18 188

Rentebærende langsiktig gjeld pr. valuta har følgende fordeling

	Valuta beløp		Veid gj.snitts rente i %	
	31.12.04	31.12.04	NOK 31.12.04	31.12.04
USD	1 216	6,0386	7 337	
EUR	576	8,2385	4 739	
NZD	26	4,3409	114	
AUD	50	4,7053	235	
KRW	112 188	0,0058	654	
SEK	101	0,9132	92	
SGD	21	3,6985	76	
RMB	70	0,7296	50	
Sum rentebærende gjeld valuta i NOK			13 297	
Sum rentebærende gjeld NOK			3 994	
Sum rentebærende langsiktig gjeld i balansen			17 291	4,6%

Avdragsplan

De kontraktmessige netto avdrag på konsernets totale lån pr. 31. desember 2004 er:

	Gjeld banker	Oblig. lån	Sum gjeld
2005	575	174	749
2006	339	1 152	1 491
2007	694	1 609	2 303
2008	250	-	250
2009	882	1 073	1 955
2010	4 250	-	4 250
2011	88	3 623	3 711
2014	42	200	242
2015	114	1 208	1 322
2033	-	1 207	1 207
Sum	7 234	10 246	17 480

Total gjeld i avdragsprofil vil avvike fra bokført gjeld i tilfeller med over- eller underkurs på utstedt obligasjonsgjeld. Pr. 31. desember 2004 er det en bokført underkurs på NOK 21,7 millioner i regnskapet. Over- eller underkurs amortiseres via resultatet over løpetiden på utstedte obligasjoner. Avdragsprofilen tar ikke hensyn til urealiserte valutaeffekter på terminkontrakter og valutabytteavtaler. Pr. 31. desember 2004 utgjorde dette NOK 302 millioner. Av disse urealiserte valutaeffektene kommer NOK 10,1 millioner til forfall i 2005. Ved årets slutt utgjør obligasjonslån i eget eie nominelt NOK 925 millioner. Disse er trukket fra rentebærende gjeld i norske kroner. På eksisterende obligasjonslån kan Norske Skog emittere ytterligere NOK 4 634 millioner kroner i det norske markedet.

Norske Skog utstedte i oktober 2004 tre nye obligasjonslån i det norske markedet, to lån på NOK 200 millioner med fem og ti års løpetid og et lån på NOK 525 millioner med løpetid på fem år. Av ovennevnte lån er to utstedt med fastrentekupong, men disse er i hovedsak swappet til flytende rente.

Norske Skog refinansierte i april en ny trekkfasilitet på USD 500 millioner som inngår i likviditetsreserven. Den nye fasiliteten har forfall i 2009. I desember refinansierte Norske Skog ytterligere to lån på tilsammen EUR 500 millioner. Det nye lånet har forfall i 2010. Norske Skog har ca. NOK 5,8 milliarder i ubenyttede langsiktige trekkfasiliteter ved utgangen av året.

Norske Skog har avgitt negative pantsettelseserklæringer ved langsiktige låneopptak. Videre inneholder flere av lånekontraktene krav til soliditet, samt visse andre restriksjoner som er vanlig i syndikerte låneforhold. Disse er:
- netto egenkapital (egenkapital fratrukket immatr. eiendeler) på minimum NOK 9 milliarder
- netto rentebærende gjeld / egenkapital maksimum 1,4.
Norske Skog oppfyller samtlige av disse kravene. Obligasjonslånene inneholder ingen krav til finansielle nøkkeltall.

21. Rentebærende kortsiktig gjeld

	2004	2003	2002
Kortsiktig gjeld til banker	469	656	681
Annen rentebærende kortsiktig gjeld	-	-	466
Sum	469	656	1 147

Konsernet har ubenyttet kassekreditt på NOK 200 millioner. Det er ikke knyttet begrensninger til trekkrettigheten.

22. Rentefri kortsiktig gjeld

	2004	2003	2002
Skyldige avgifter og feriepenger	720	635	583
Leverandørgjeld	1 866	1 649	1 665
Diverse rentefri kort gjeld	432	561	899
Avsatt utbytte	795	795	795
Periodiserte kostnader	840	1 008	881
Skyldige skatter	31	216	240
Sum	4 684	4 864	5 063

23. Finansielle instrumenter utenfor balansen

TERMINKONTRAKTER

Valuta	Kjøp motverdi i mill. NOK	Salg motverdi i mill. NOK
AUD	94	2 689
BRL	-	68
CAD	12	757
CHF	-	151
CZK	71	-
DKK	-	217
EUR	1 359	3 975
GBP	-	1 270
JPY	-	-
KRW	-	364
NOK	9 416	2 387
NZD	512	-
SEK	104	167
THB	-	62
USD	2 041	1 436
Sum	13 609	13 543

Hovedstoler i valuta er omregnet til norske kroner etter spotkurs pr. 31. desember 2004. Alle terminkontrakter relaterer seg til sikring av nettoinvestering i utenlandske konsernselskaper, til sikring av fremtidig kontantstrøm i utenlandsk valuta eller til aktive handel. Alle eksisterende terminkontrakter kommer til forfall i løpet av 2005.

VALUTAOPSJONER

Konsernet benytter valutaopsjoner i forbindelse med sikring av kontantstrømmer i AUD, EUR, GBP og USD. Konsernets valutaopsjonsstrategi bygger på en kombinasjon av kjøpte vanilla-opsjoner og solgte eksotiske barriere-opsjoner.

Kombinasjonen medfører en sikring i forhold til en styrking av norske kroner som ved bruk av valutaterminer. Imidlertid vil en svekkelse av norske kroner innenfor et intervall gitt i solgte barriere-opsjoner medføre at en ikke taper tilsvarende som ved bruk av ordinære valutaterminer. Ved en svekkelse utover barriere-nivåene i solgte opsjoner vil tapet bli tilsvarende som ved sikring med ordinære terminkontrakter.

Opsjonsstrategien bygger på at premier knyttet til kjøpte opsjoner skal være lik premie til solgte opsjoner, noe som gir kostnad lik null ved etablering av strukturene. Endring i opsjonsverdier resultatføres løpende. Det er benyttet anerkjente opsjonsprismetoder sammen med valuta-, rente og volatilitetskurver pr 31. desember 2004. Samlet bokført urealisert gevinst på valutaopsjoner i nevnte valutaer utgjør pr 31. desember 2004 NOK 14,2 millioner. Samtlige valutaopsjoner kommer til forfall i 2005.

RENTE- OG VALUTABYTTAFTALER

Valuta mottaksben	Valuta betalingsben	Nominell verdi i valuta på mottaksben	Nominell verdi i valuta på betalingsben	Markedsverdi (MNOK)	Mottar	Betaler	Forfall
NOK	EUR	250,0	30,6	6,6	fast	fast	2007
NOK	NOK	50,0	50,0	3,1	fast	flytende	2006
NOK	NOK	175,0	175,0	15,1	fast	flytende	2006
NOK	NOK	55,0	55,0	4,2	fast	flytende	2006
NOK	NOK	40,0	40,0	3,2	fast	flytende	2006
USD	USD	50,0	50,0	18,1	fast	flytende	2011
AUD	AUD	54,9	54,9	-6,5	flytende	fast	2005
USD	USD	75,0	75,0	3,8	fast	flytende	2033
USD	USD	45,0	45,0	1,5	fast	flytend	2033
USD	USD	80,0	80,0	8,2	fast	flytende	2033
USD	EUR	80,0	69,0	-128,8	flytende	flytende	2033
USD	EUR	45,0	38,8	-67,4	flytende	flytende	2033
USD	EUR	75,0	64,2	-91,4	fast	flytende	2015
USD	EUR	50,0	42,8	-60,0	fast	flytende	2015
USD	USD	55,0	55,0	-1,7	fast	flytende	2015
NOK	NOK	500,0	500,0	35,8	fast	flytende	2007
NOK	NOK	100,0	100,0	7,8	fast	flytende	2007
USD	AUD	45,0	62,0	-35,8	flytende	fast	2011
USD	AUD	54,6	75,0	-35,4	flytende	flytende	2011
USD	AUD	81,0	110,0	-27,0	flytende	flytende	2011
NOK	EUR	526,5	64,8	-14,4	flytende	fast	2007
USD	USD	390,0	390,0	166,3	fast	flytende	2011
USD	USD	100,0	100,0	38,6	fast	flytende	2011
AUD	AUD	10,0	10,0	0,1	flytende	fast	2011
USD	AUD	30,6	40,0	-6,9	flytende	flytende	2011
AUD	AUD	15,0	15,0	0,1	flytende	fast	2011
NOK	NOK	120,0	120,0	0,7	fast	flytende	2006
EUR	EUR	30,0	30,0	-10,4	flytende	fast	2015
EUR	EUR	30,0	30,0	-2,2	flytende	fast	2007
AUD	AUD	30,0	30,0	-0,8	flytende	fast	2011
EUR	EUR	12,8	12,8	-4,4	flytende	fast	2015
NOK	EUR	500,0	59,4	11,3	flytende	flytende	2007
EUR	EUR	29,4	29,4	-1,4	flytende	fast	2007
NOK	NOK	2,0	2,0	0,0	fast	flytende	2006
EUR	EUR	15,0	15,0	-8,2	flytende	fast	2015
EUR	EUR	15,0	15,0	-8,1	flytende	fast	2015
EUR	EUR	20,0	20,0	-12,0	flytende	fast	2015
NOK	NOK	100,0	100,0	4,6	fast	flytende	2007
NOK	NOK	200,0	200,0	2,5	fast	flytende	2006
AUD	AUD	10,0	10,0	-0,8	flytende	fast	2011
AUD	AUD	10,0	10,0	-0,6	flytende	fast	2011
NOK	NOK	226,5	226,5	6,1	fast	flytende	2007
NOK	NOK	112,9	112,9	0,5	fast	flytende	2006
NOK	NOK	200,0	200,0	2,3	fast	flytende	2007
NOK	NOK	105,0	105,0	0,9	fast	flytende	2009
NOK	NOK	95,0	95,0	0,8	fast	flytende	2009
NOK	NOK	124,0	124,0	1,6	fast	flytende	2014
NOK	NOK	76,0	76,0	1,0	fast	flytende	2014
USD	USD	10,0	10,0	-0,4	fast	flytende	2011
USD	USD	15,0	15,0	-0,5	fast	flytende	2011
USD	USD	15,0	15,0	-0,5	fast	flytende	2011

Ved rentenedgang vil konsernet tjene på å motta fast rente og betale flytende rente. Markedsverdien er beregnet ved bruk av markedsrentekurver og valutakurser pr 31. desember 2004. Konsernet benytter rentebytteavtaler i rentesikringsøyemed og urealiserte markedstap eller -gevinster resultatføres ikke. Dette er i tråd med at urealiserte markedstap-eller gevinster på underliggende gjeld heller ikke resultatføres.

For kombinerte rente- og valutabytteavtaler inngår også urealisert valutaeffekt på utveksling av hovedstoler i beregnet markedsverdi. Valutaeffekt regnskapsføres henholdsvis mot omregning av underliggende gjeld og mot omregningsdifferanse på egenkapital på konsern. Dette er i tråd med at alle kombinerte rente- og valuta-swapper inngår i sikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskaper.

24. Panteheftelser

	2004	2003	2002
Følgende lån er sikret med pant pr. 31.12			
Andre pantelån	755	228	253
Sum	755	228	253
Pantsatte anleggsmidler pr. 31.12			
Maskingruppen	934	361	293
Bygninger	100	-	-
Skog, jord og annen fast eiendom	-	-	-
Sum	1 034	361	293

Norske Skogindustrier ASA og datterselskaper pantsetter prinsipielt ikke eiendeler. Imidlertid har tilbakeføring av operasjonell lease på hovedkontor medført økning i pantelån samt pant i bygning for Norske Skogindustrier ASA. Pant i maskingruppen gjelder i sin helhet Norske Skogs andel av pantsatte eiendeler i Pan Asia Paper for ovennevnte pantelån.

25. Miljøvern

Det ble i 2004 gjennomført miljøinvesteringer for NOK 157 millioner. Tilsvarende beløp for 2003 var NOK 178,5 millioner, og for 2002 NOK 175 millioner.

De største miljøinvesteringene ble gjort ved Norske Skog Parenco hvor man fullførte bygging av en ny forbrenningskjele for avfall, og ved Norske Skog Golbey hvor det ble gjort betydelige forbedringer i avsertingsprosessen for returpapir slik at en større del av avfallet nå kan utbyttes som bioenergi.

Norske Skog er ikke kjent med at det foreligger tidfestede krav fra offentlige myndigheter om opprydding som følge av forurensning på områder knyttet til selskapets virksomhet.

I forbindelse med avhendelse av virksomheter er det de seneste årene gjennomført kartlegginger på noen områder der det har kunnet forekomme mistanke om forurensning. Dette er dels gjennomført som ren rutine og dels etter pålegg fra myndigheter. Pr. i dag foreligger det ikke krav om opprydding som vil medføre vesentlige kostnader for selskapet som følge av disse undersøkelsene.

Norske Skog vil i 2005 sette i gang et prosjekt for å utvikle overordnede retningslinjer for å kartlegge eventuelle miljøforpliktelser. Disse retningslinjene skal danne grunnlaget for fabrikkspesifikke planer og initiativer.

Ambisjonen er å utvikle de generelle retningslinjene i løpet av 2005 og at de enkelte virksomheter utarbeider og gjennomfører sine egne planer i henhold til disse retningslinjene i løpet av 2006.

Retningslinjene vil omfatte krav om dokumentasjon på virksomhetens historie, beskrivelse av lokaliteten, hvilke legale krav som gjelder, hvilke påvirkning virksomhetene har hatt og har på området, kostnadsestimater for eventuelle tiltak og hvilke regnskapsprinsipper som skal legges til grunn.

26. Andre forpliktelser

Norske Skog gjennomførte i 1998 en leasingtransaksjon med amerikanske investorer som innebærer at PM5 og PM6 ved Saugbrugsforeningen leies ut og leies tilbake. Nåverdien av kostnaden for tilbakeleie utgjør ca. NOK 4 000 millioner og er ugjenkallelig deponert til fordel for amerikansk investor. Selv om beløpet er deponert er ikke Norske Skog fritatt sitt betalingsansvar. Kredittrisikoen er derimot svært liten fordi midlene er deponert hos en bank med A- rating. Deponert leiekostnad og forskuddsbetalt leieinntekt er nettoført i balansen. Hvis Norske Skog ikke kan fullføre leieavtalen er Norske Skog forpliktet til å kompensere et eventuelt tap hos investor. Investors tap vil variere i løpet av leieperioden, men er kontraktsfestet og kan maksimalt utgjøre USD 98 millioner. Sannsynligheten for at Norske Skog ikke kan fullføre avtalen er meget liten. Kun ekstraordinære forhold av typen force majeure vil kunne avbryte leieavtalen.

Norske Skog, Abitibi-Consolidated og Hansol Paper etablerte PanAsia i 1999. Hansol Paper gikk ut av PanAsia Paper i 2001 og solgte sin tredjedel i like deler til Norske Skog og Abitibi-Consolidated. Forholdet mellom partnerne er regulert i en aksjonæravtale. En viktig forutsetning for samarbeidet er at partnernes fremtidige ekspansjon innenfor PanAsias markedsområde skal skje gjennom PanAsia, og at PanAsia skal ha en vekst-

strategi. Australasia inngår ikke i PanAsias markedsområde. I henhold til aksjonæravtalen har PanAsia opsjon på å kjøpe Norske Skogs eierandel på 33,65 % i Malaysian Newsprint Industries til en avtalt pris.

Norske Skogindustrier ASA og Klabin Fabricadora de Papel e Celulose SA eide hver 50% av aksjene i det felleskontrollerte selskapet Norske Skog Klabin i Brasil. Norske Skog kjøpte ved utløpet av avtalen i mars 2003 ut Klabin for USD 28 millioner. Norske Skog har en plikt til å betale Klabin ytterligere USD 18 millioner dersom det besluttes å bygge en ny fabrikk som erstatning for produksjonskapasiteten til Klabin. Den siste forpliktelsen har en tidsbegrensning på 3 år fra avtalens opphør.

EU kommisjonen iverksatte våren 2004 etterforskning mot Norske Skog og flere andre selskaper innen papirindustrien for antatt brudd på konkurransereguleringene. Bakgrunnen for etterforskningen er at Norske Skogs konkurrent, finske UPM-Kymmene, har innledet samarbeid med konkurransemyndighetene i EU, USA og Canada etter en intern gjennomgang av selskapets forretningspraksiser. Det er innledet etterforskning mot Norske Skog vedrørende et påstått ulovlig salgssamarbeid blant produsenter av publikasjonspapir i Europa. Det kan ikke utelukkes at EU kommisjonen vil kunne komme tilbake med anmodning om ytterligere forklaringer, bevis og lignende i løpet av senhøsten og/eller vinteren 2005.

I kjølvannet av etterforskningen som er iverksatt i EU har publikasjonsprodusenter, både i Europa og USA, blitt saksøkt av kunder i USA med krav om erstatning for antatt økonomisk tap som følge av påstått brudd på gjeldende konkurranseregler. Søksmålene er såkalte gruppesøksmål, dvs. at saksøker representerer alle potensielle kunder i markedet, og det er ikke uvanlig at denne typen saker fremmes for domstolene i USA i kjølvannet av en etterforskning utenfor USA. Det bemerkes imidlertid samtidig at amerikanske konkurransemyndigheter har iverksatt en etterforskning av amerikansk-baserte produsenter av magasinpapir. Norsk Skog er ikke omfattet av de amerikanske myndighetenes etterforskning. I USA er det per nå til sammen anlagt 30 søksmål mot selskaper aktive i publikasjonspapirbransjen. Av disse er 6 anlagt for statlige domstoler i California og 24 anlagt for føderale domstoler.

På det nåværende tidspunkt er det ikke mulig å si noe om når de ovennevnte prosessene vil bli avsluttet, eller om sannsynligheten for at Norske Skog vil bli pålagt å betale hhv bot (fra EU) eller erstatningskrav (fra USA).

27. Finansiell risiko

Transaksjonsrisiko valuta

Konsernet har inntekter og kostnader i ulike valutaer. De vesentlige valutaene i konsernet er EUR, NOK, USD, GBP, AUD og NZD. Transaksjonsrisiko oppstår som følge av at konsernet har en forskjellig valutafordeling på inntekter og kostnader.

Konsernet beregner 12 måneders fremtidig forventet kontantstrøm i valuta på rullende basis. 50-100% av konsernets forventede kontantstrøm skal til enhver tid sikres med valutaterminkontrakter eller valutaopsjoner. Bare heleide datterselskaper hvor konsernet har direkte tilgang på kontantstrømmen er inkludert i den sikrede eksponeringen.

Resultatet av sikringsforretningene medtas under finansposter i konsernregnskapet. For inneværende år har kontantstrømsikringen generert en gevinst på NOK 156 millioner. Slike valutatap eller gevinster vil over tid ha motposter i form av økte eller reduserte fremtidige netto driftsinntekter.

Balanserisiko valuta

Konsernets regnskap avlegges i NOK. Balanserisiko oppstår når datterselskapenes balanser omregnes fra deres regnskap i lokale valutaer til NOK. Gjelden trekkes primært i valutaer hvor konsernet har netto inntekter for å redusere konsernets eksponering og over tid bidra til jevnere kontantstrøm. Dette er også valutaer hvor konsernet har eiendeler og bidrar derfor til reduserte svingninger i konsernets bokførte egenkapital og gearing som følge av valutakursbevegelser.

Valutaresultatet av sikringen bokføres direkte mot egenkapitalen, og er motpost til omregningsdifferanser fra netto eiendeler i datterselskaper. Resultat av balansesikringen ført mot egenkapitalen beløper seg i 2004 til NOK 642 millioner. Bruk av valutaterminer for justering av valutafordeling på gjeld vil kunne gi andre likviditetsmessige utslag knyttet til valutakursbevegelser enn bruk av tradisjonell valutagjeld.

Renterisiko

Norske Skog anser det som risikoreduerende å ha en mest mulig flytende rentebinding på konsernets gjeld. Dette har sammenheng med korrelasjonen mellom Norske Skogs inntjening og konjunktursvingningene, hvor rentene vanligvis er høye i oppgangskonjunkturer og lavere i nedgangskonjunkturer.

Konsernet har utestående sertifikater og obligasjoner med fast rente på NOK 9 173 millioner nominell verdi. Flytende rentebinding på fastrente lån oppnås ved bruk av rentebytteavtaler. Den økonomiske risikoen som ligger i låneporteføljen måles i form av rentefølsomhet (durasjon). I noen tilfeller benyttes rentederivater for å justere durasjonen i den enkelte valuta.

Likviditetsrisiko

Norske Skog påtar seg likviditetsrisiko i den grad betalinger på finansielle forpliktelse ikke korresponderer med konsernets kontantstrøm fra drift. For å motvirke slike effekter søker konsernet å fordele betalinger knyttet til finansielle forpliktelse gjennom året. Konsernet skal til en hver tid ha en tilgjengelig likviditetsreserve bestående av kontanter og ubenyttede kommitterte trekkrettigheter på minimum NOK 6 mrd.

Kredittrisiko

Norske Skog foretar kredittvurdering av alle motparter for finansiell handel. Kravet er at selskapene minimum skal være A- ratede. For ikke ratede selskaper gjøres det beregninger hvor kravet til nøkkeltall er som for A-ratede selskaper. På bakgrunn av gitt rating og øvrige beregninger tildeles hver motpart en ramme for tillatt kredittsponering. Overholdelse av rammen følges løpende opp med hensyn til urealiserte gevinster på finansielle instrumenter og finansielle plasseringer.

Norske Skogs kredittpolicy for kundefordringer er sentralisert og fullmakten til å selge er desentralisert til salgsleddet. Det anvendes et integrert rating- og forsikringsprogram og man følger utviklingen av forfalte poster løpende.

Energirisiko

En vesentlig del av Norske Skogs samlede (globale) energiforbruk er sikret ved langsiktige kontrakter. Norske Skog anvender også i noen grad finansielle instrumenter ved sikring av energirisiko. Sikringsgraden er høyest i de antatt mest volatile markeder. Øvre og nedre sikringsgrenser er fastlagt ved en sveining mellom akseptabel risikoesponering og mulighet for å dra nytte av perioder med lave energipriser i spotmarkedene.

De sikrede volumer er kontraktsfestet med solide nasjonale energiselskaper.

Durasjonstabell

Valuta	USD	EUR	AUD	KRW	CAD	Totalt*
Valutafordeling i NOK mrd inkl. valutawapper og terminkontrakter	3,3	8,6	3,5	1,3	0,8	17,8
Durasjon per valuta effektiv rentebinding i antall år	0,9	1,3	1,4	0,1	0,4	-

* Gjeld i øvrige valutaer: NOK 0,4 mrd.

I durasjonsberegningene er ikke PanAsia Papers gjeld tatt i betraktning

Durasjon gir en indikasjon på endring i markedsverdi av konsernets gjeld ved endring i markedsrentene.

Durasjonsberegningene er gjort for konsernets hovedvalutaer med brutto rentebærende gjeld.

I tabellen summeres underliggende og syntetisk gjeld som er inkludert i durasjonsberegningen for de respektive valutaer.

Resultatregnskap

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Driftsinntekter	2	7 348	6 933	6 979
Beholdningsendringer		-2	30	-66
Forbruk av råvarer o.l.		4 233	3 788	3 616
Lønn og andre personalkostnader	3	1 287	1 287	1 337
Andre driftskostnader	4	880	786	979
Avskrivninger	7	607	593	630
Driftskostnader før restruktureringskostnader		7 005	6 484	6 496
Driftsresultat før restruktureringskostnader		343	449	483
Restruktureringskostnader		-	-50	-111
Driftsresultat		343	399	372
Mottatt konsernbidrag		274	924	-
Finansinntekter		846	820	1 409
Finanskostnader		-969	-1 797	-494
Finansposter, netto		151	-53	915
Andre poster	10	142	935	240
Resultat før skattekostnad		636	1 281	1 527
Skattekostnad	5	-182	-26	-496
Årets resultat		454	1 255	1 031
Avgitt konsernbidrag, etter skatt		-	-	274
Disponeringer :				
Overført (fra)/til annen egenkapital		341	-460	-236
Avsatt utbytte		-795	-795	-795
Sum disponeringer		-454	-1 255	-1 031

Kontantstrømanalyse

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Kontantstrøm fra driften				
Innbetalinger fra driften		7 410	7 051	7 169
Utbetalinger til driften		-6 265	-6 008	-5 888
Finansielle innbetalinger		207	820	1 405
Finansielle utbetalinger		-1 168	-1 507	-1 091
Betalte skatter		-182	53	-283
Netto kontantstrøm fra driften	6	2	409	1 312
Kontantstrøm fra investeringsaktivitetene				
Investeringer i varige driftsmidler	7	-446	-231	-224
Salg varige driftsmidler	7	17	3	35
Endring mellomværende med datterselskap		3 342	2 270	961
Netto finansinvesteringer		-962	-660	135
Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitetene		1 951	1 382	907
Kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene				
Netto endring langsiktige lån		-409	-945	-3 256
Betalt utbytte		-795	-795	-792
Ny egenkapital		-	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitetene		-1 204	-1 740	-4 048
Sum netto endring betalingsmidler		749	51	-1 829
Betalingsmidler 01.01.		571	520	2 349
Betalingsmidler 31.12.		1 320	571	520

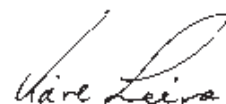
Balanse pr. 31.12.04

Mill. kroner	Noter	2004	2003	2002
Eiendeler				
Immaterielle eiendeler	7	60	67	73
Varige driftsmidler	7	4 745	4 919	5 590
Konserninterne utlån		3 433	5 199	5 908
Andre langsiktige fordringer		58	59	75
Pensjonsmidler	3	60	63	110
Aksjer i andre selskaper		51	66	62
Aksjer i datterselskaper		33 042	32 044	29 145
Verdipapirer og langsiktige fordringer		36 644	37 431	35 300
Anleggsmidler		41 449	42 417	40 963
Egenproduserte ferdigvarer		369	366	396
Råvarer og halvfabrikata		240	192	168
Sum varebeholdninger		609	558	564
Konsernmellomværende		708	2 372	702
Andre fordringer		225	111	292
Kundefordringer		763	844	767
Avsetning for usikre fordringer		-36	-39	-39
Sum fordringer		1 660	3 288	1 722
Sertifikater, vekslers		31	106	105
Obligasjoner		416	441	196
Kontanter, bank, postgiro		873	24	219
Sum betalingsmidler		1 320	571	520
Omløpsmidler		3 589	4 417	2 806
Sum eiendeler		45 038	46 834	43 769
Egenkapital og gjeld				
Innskutt egenkapital				
Selskapskapital		1 331	1 331	1 331
Egne aksjer		-8	-7	-9
Overkursfond		7 137	7 121	7 116
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		5 319	5 663	5 154
Egenkapital	8	13 779	14 108	13 592
Utsatt skatt	5	570	388	337
Pensjonsforpliktelse	3	83	85	87
Konsernintern langsiktig gjeld		10 053	10 849	5 479
Annen langsiktig gjeld	11	15 930	16 203	17 113
Langsiktig gjeld		26 636	27 525	23 016
Annen kortsiktig gjeld		1 095	1 276	1 459
Konsernintern kortsiktig gjeld		2 187	2 557	4 482
Leverandørgjeld		496	336	307
Skyldige avgifter og feriepenger		50	54	53
Utbytte		795	795	795
Skyldige skatter	5	-	183	65
Kortsiktig gjeld		4 623	5 201	7 161
Sum egenkapital og gjeld		45 038	46 834	43 769
Garantiansvar	9	-	1 301	2 159

Lysaker, 3. mars 2005

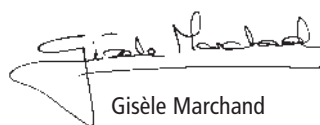
Jan Vidar Grini

Kåre Leira

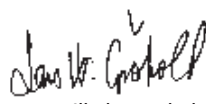
Halvor Bjørken

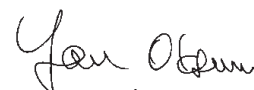

Gisèle Marchand

Øivind Lund

Lars Wilhelm Grøholt
Formann

Egil Myklebust
Nestformann

Jan Oksum
Konsernsjef

1. Regnskapsprinsipper

Selskapets regnskapsprinsipper er lik konsernets regnskapsprinsipper som er beskrevet på side 104 til 105. I de tilfeller notene for morselskapet er vesentlig forskjellig fra konsernet, er disse vist spesielt. Aksjer i datterselskap er regnskapsført etter kostmetoden i morselskapets regnskap. Forøvrig vises til noteopplysninger for konsernet. Alle tall er oppgitt i millioner kroner hvis ikke annet er angitt.

Rettigheter og forpliktelser mot utenlandske datterselskaper hvor det er lite sannsynlig at krav på eller forpliktelse overfor det utenlandske datterselskapet vil bli oppgjort i overskuelig fremtid, anses å representere et tillegg eller fradrag til nettoinvesteringen i de aktuelle datterselskapene. Regnskapsføringen av valutagevinster eller valutatap på rettigheter og forpliktelser som anses å representere et tillegg eller fradrag til nettoinvesteringen i de aktuelle datterselskapene utsettes, og resultatføres først når investeringen eventuelt avhendes. Tilsvarende gjelder for gjeld i utenlandsk valuta som benyttes til sikring av nettoinvestering i utenlandske datterselskaper.

2. Driftsinntekter

Ordinære inntekter ved salg av varer og tjenester til konsernselskap utgjør i 2004 NOK 1 255 millioner, tilsvarende tall var NOK 1 266 millioner i 2003 og NOK 1 366 millioner i 2002.

3. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Netto periodisert pensjonskostnad	2004	2003	2002
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	49	53	50
Rentekostnader av pensjonsforpliktelsene	58	66	62
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-69	-68	-70
Periodisert arbeidsgiveravgift	5	7	2
Kostnadsført andel av planendring AFP	-2	3	2
Kostnadsført andel av estimatavvik	9	10	8
Netto periodisert pensjonskostnad	50	71	54

Avstemming av pensjonsordningenes finansierte status mot beløp i selskapets balanse	2004	2003	2002
Estimerte pensjonsforpliktelser	-1 234	-1 295	-1 221
Estimerte pensjonsmidler	1 186	1 105	1 143
Estimert netto pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-)	-48	-190	-78
Ikke resultatført planendring og estimatavvik	46	184	109
Netto pensjonsmidler / pensjonsforpliktelser (-)	-2	-6	31
Periodisert arbeidsgiveravgift	-21	-16	-8
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	-23	-22	23
Balanseført pensjonsforpliktelse	-83	-85	-87
Balanseførte pensjonsmidler	60	63	110

Se note 4 i konsernregnskapet for forutsetninger og ytterligere informasjon.

4. Andre driftskostnader

Tap på fordringer er kostnadsført under andre driftskostnader med 1 million kroner. Beløpet består av 2 millioner kroner i reelt tap på fordringer og -1 million kroner i endring i avsetning for tap på fordringer.

5. Skatt

Nedenfor er det gitt en spesifisering av forskjellen mellom regnskapsmessig resultat før skatt og skattegrunnlag:

Skattegrunnlag	2004	2003	2002
Resultat før skatt	636	1 281	1 527
Permanente forskjeller	-525	-939	-200
Konsernbidrag	-51	-	-381
Resultat av poster ført mot egenkapital	-	-	-
Resultat av poster ført som sikring	-533	-693	8
Endring i midlertidige forskjeller	-6	-529	-303
Skattegrunnlag	-479	-880	651

Skattekostnad	2004	2003	2002
Beregnet betalbar skatt	12	-182	-234
Betalbar skatt tidligere inntektsår	-	207	-263
Skatt konsernbidrag	-	-	-107
Godtgjørelse / kredit utbytte	-	-	193
Resultatført betalbar skatt	12	25	-411
Endring i utsatt skatt	171	-51	-85
Skattekostnad	182	-26	-496

I 2004 har selskapet solgt skogeiendommer i Norge med en gevinst på NOK 142 millioner hvorav NOK 134 millioner er uttatt fra beskatning iht. norske skatteregler. Skatteeffekt utgjør NOK 37,5 millioner.

Utsatt skatt

Spesifisering av midlertidige forskjeller samt beregning av utsatt skatt ved utgangen av regnskapsåret (skattesats 28 % i 2002, 2003 og 2004)

	2004	2003	2002
Fordringsreserve	-34	-37	-38
Varelagerreserve	96	98	115
Andre kortsiktige poster	-96	-109	-198
Sum kortsiktige poster	-35	-48	-121
Anleggsreserve	1 232	1 344	1 379
Gevinst- og tapskonto	565	686	150
Pensjonsmidler	60	63	110
Pensjonsforpliktelse	-83	-85	-87
Valuta balansesikring	711	178	-471
Andre langsiktige poster	389	241	247
Sum langsiktige poster	2 874	2 428	1 326
Fremførbart underskudd Norge	-1 180	-814	-
Ikke utlignede midlertidige forskjeller	558	-	-
Netto midlertidige forskjeller	2 217	1 565	1 205
Utsatt skatt knyttet til midlertidige forskjeller	621	438	337
Utsatt skatt fremførbart kredit	-51	-50	-
Sum utsatt skatt	570	388	337

6. Netto kontantstrøm fra driften

Nedenfor vises sammenhengen mellom resultatet og netto kontantstrøm fra driften:

	2004	2003	2002
Resultat før skatt	636	1 281	1 527
Ordinære avskrivninger	607	593	630
Betalte skatter	-182	53	-283
Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler og andre poster	-142	-935	-240
Mottatt konsernbidrag	-274	-923	-
Endring i kortsiktige fordringer	-36	104	395
Endring beholdninger	-51	6	1
Endring kortsiktig gjeld	-37	472	-300
Justering for endring i driftskapital uten kontanteffekt og annet	-519	-242	-418
Netto kontantstrøm fra driften	2	409	1 312

7. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Goodwill og andre rettigheter	Tomter, bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar og verktøy	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost						
Anskaffelseskost 31.12.2003	98	2 928	10 324	330	229	13 909
Tilgang 2004, kostpris	-	24	271	151	-	446
Avgang 2004, kostpris	-1	-	-	-147	-	-148
Overføringer	-	-	6	-	-6	-
Anskaffelseskost 31.12.2004	97	2 952	10 601	334	223	14 207
Av- og nedskrivninger						
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2003	31	1 389	7 231	291	-	8 942
Ordinære avskrivninger 2004	6	99	454	48	-	607
Avgang 2004, kostpris	-	-	-	-147	-	-147
Nedskrivninger, 2004	-	-	-	-	-	-
Overføringer	-	-	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2004	37	1 488	7 685	192	-	9 402
Bokført verdi						
Bokført verdi 31.12.2003	67	1 539	3 093	39	229	4 967
Bokført verdi 31.12.2004	60	1 464	2 916	142	223	4 805
Avskrivningsplan	5 - 20 år	10 - 33 år	10 - 20 år	3 - 5 år		
Tomter og anlegg under utførelse avskrives ikke.						

Goodwill spesifikasjon på virksomhetskjøp

	År	Avskrivningsplan/år	Avskrivninger 2004	Restverdi 31.12.2004
Union	1999	20	6	55

Goodwill avskrives over forventet økonomisk levetid basert på regionale og globale synergier.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler - tilgang og salg de siste 5 år

		Goodwill og andre rettigheter	Tomter, bygninger og fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar og verktøy	Anlegg under utførelse	Sum
2000	Tilgang	-	103	265	20	169	557
	Salg	-	20	7	5	11	43
2001	Tilgang	-	43	179	18	53	293
	Salg	-	-	7	5	-	12
2002	Tilgang	7	35	158	24	-	224
	Salg	-	222	7	3	-	232
2003	Tilgang	6	39	83	-	109	237
	Salg	-	380	855	38	-	1 273
2004	Tilgang	-	24	271	151	-	446
	Salg	-	167	-	3	-	170
Sum 5 år	Tilgang	13	244	956	213	331	1 757
	Salg	-	789	876	54	11	1 730

8. Egenkapital

	Aksje kapital	Overkurs fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.2003	1 324	7 121	5 663	14 108
Aksjeemisjon	-	-	-	-
Beholdningsendring egne aksjer	-1	16	-22	-7
Årets resultat	-	-	454	454
Utbytte til aksjonærene	-	-	-795	-795
Andre justeringer	-	-	19	19
Egenkapital pr. 31.12.2004	1 323	7 137	5 319	13 779

Pr. 31.12.2004 bestod selskapets aksjekapital av 133 137 088 aksjer hver pålydende 10 kroner. Antall aksjer i eget eie var 819 976 aksjer.

Største aksjonærene Eierandel i %

Folketrygdfondet, Oslo	8,6
Viken Skogeierforening, Hønefoss	8,1
JP Morgan Chase Bank, Storbritannia	6,6
State Street Bank & Trust Co., USA	5,9
Agder-Telemark Skogeierforening, Skien	4,1
JP Morgan Chase Bank, UK	3,7
Skogeierforeningen Nord, Trondheim	2,6
Mjøsen Skogeierforening, Lillehammer	2,4
Vital Forsikring ASA, Bergen	1,7
Skagen Vekst, Oslo	1,6
Odin Norge, Oslo	1,6
Mellon Bank NA, USA	1,5
Fidelity Funds Europe, Luxembourg	1,5
Rederiaktieselskapet Henneseid, Skien	1,5
Glommen Fond AS, Elverum	1,5
Skandinaviske Enskilda Banken, Oslo	1,4
Odin Norden, Oslo	1,2
JP Morgan Chase Bank, Storbritannia	1,1
AS Havlide, Skien	1,1

Aksjonærer i bedriftsforsamling Antall aksjer

Representanter valgt av aksjonærene

Ivar B. Korsbakken, Oslo, formann	1 052
Emil Aubert, Porsgrunn	34 505
Ole H. Bakke, Trondheim	53
Svein Haare, Hokksund	855
Halvard Sæther, Lillehammer	2 817
Svein Aaser, Drøbak	775

Representanter valgt av de ansatte

Stig Arnegård, Skogn	113
Magnus Straume, Union	38
Stig Johansen, Forestia Braskereidfoss	385
Per K. Dahl, Saugbrugs	555

Ansattvalgte observatører

Ove Magne Anseth, Forestia Braskereidfoss	210

Aksjonærer i styret Antall aksjer

Representanter valgt av aksjonærene

Lars Wilhelm Grøholt, Hov, formann	2 780
Halvor Bjørken, Verdal	3 090
Øivind Lund, Istanbul, Tyrkia	1067
Gisèle Marchand	300

Representanter valgt av de ansatte

Kåre Leira, Skogn	820
Jan Vidar Grini, Union	753

Aksjonærer i konsernledelsen Antall aksjer

Jan A. Oksum	11 369
Rolf Negård	1 042
Hanne Aaberg	1 654
Jan-Hinrich Clasen	742
Jarle Dragvik	2 673
Ketil Lyng	3 874
Rob Lord	1 786
Antonio Dias	820
Vidar Lerstad	4 549

9. Garantiansvar

Det er stilt garanti for konsernselskaper med NOK 777 millioner. Øvrige garantier beløper seg til NOK 308 millioner.

10. Andre poster

Andre poster består i 2004 av salg av skogene i Midt-Norge. I 2003 består andre poster av gevinst ved salg av kraftverkene i Norge. I 2002 består andre poster av gevinst fra salg av skogene i Norge (NOK 159 millioner), gevinst fra salg av skogene i Sverige (NOK 16 millioner) og tilbakeføring av tapsavsetning mot Norske Skog Flooring Holding AS (NOK 64 millioner).

11. Avdragsplan rentebærende gjeld

De kontraktmessige netto avdrag på selskapets totale lån pr. 31.12.2004 er som følger:

	Gjeld banker	Oblig. lån	Sum gjeld
2005	-	-	-
2006	-	1 066	1 066
2007	64	1 377	1 441
2008	64	-	64
2009	328	725	1 053
2010	4 183	-	4 183
2011	32	3 623	3 655
2014	-	200	200
2015	-	1 208	1 208
2033	-	1 208	1 208
Total	4 671	9 406	14 077

I avdragsplanen inngår gjeld i utenlandsk valuta til dagskurs. Lån som benyttes som sikringsinstrumenter for sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta er i balansen vurdert til historisk kost.

Revisjonsberetning for 2004

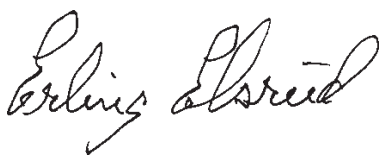
Vi har revidert årsregnskapet for Norske Skogindustrier ASA for regnskapsåret 2004, som viser et overskudd på kr 454 millioner for morselskapet og et overskudd på kr 663 millioner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2004 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 3. mars 2005
PricewaterhouseCoopers AS

Erling Elsrud
Statsautorisert revisor

Bedriftsforsamlingens uttalelse til Generalforsamlingen

Bedriftsforsamlingen anbefaler at generalforsamlingen godkjenner styrets forslag til resultatregnskap og balanse for 2004 for Norske Skogindustrier ASA og konsernet, og tiltrer styrets forslag til anvendelse av overskuddet.

Lysaker, 3. mars 2005

Ivar B. Korsbakken
Bedriftsforsamlingens leder

Implementering av IFRS

Nedenfor gis en oversikt over effekter av implementering av International Financial Reporting Standards (IFRS). Oppstillingsplanene som benyttes er for sammenligningsformål like som under NGAAP. Disse vil bli noe endret når selskapet begynner å rapportere i hht. IFRS.

Foreløpig urevidert IFRS åpningsbalanse pr. 01.01.2004 Mill. kroner	Noter	Balanse i henhold til NGAAP 31.12.2003	Effekt av overgang til IFRS	Balanse i henhold til IFRS 1.1.2004
Immaterielle eiendeler	6,7	4 727	141	4 868
Varige driftsmidler	2,3	31 996	153	32 149
Langsiktige fordringer og tilknyttede selskaper	1	2 622	-282	2 340
Anleggsmidler		39 345		39 357
Beholdninger		2 321		2 321
Fordringer		3 868		3 868
Kortsiktige investeringer		596		596
Betalingsmidler		334		334
Omløpsmidler		7 119		7 119
Sum eiendeler		46 464		46 476
Innskutt egenkapital		8 445		8 445
Opptjent egenkapital	11	10 680	179	10 859
Minoritetsinteresser		197		197
Egenkapital		19 322		19 501
Utsatt skatt	6	2 460	492	2 952
Langsiktig ikke rentebærende gjeld og andre forpliktelse	4,5,10	872	136	1 008
Langsiktig rentebærende gjeld		18 290		18 290
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld	8	4 864	-795	4 069
Kortsiktig rentebærende gjeld		656		656
Sum egenkapital og gjeld		46 464		46 476

1. Utsatt skatt ved oppkjøp er blitt vurdert til nåverdi når dette bedre reflekterer realitetene i transaksjonen. Vurdering av utsatt skatt til nåverdi kan ikke videreføres under IFRS, og i åpningsbalansen etter IFRS er utsatt skatt beregnet til nominell verdi. Effekten av revideringen av utsatt skatt fra nåverdi til nominell verdi er at utsatt skatt øker. Norske Skog har også beregnet utsatt skatt knyttet til investeringen i NorskeCanada til nåverdi. Effekten av revideringen av denne utsatte skatten fra nåverdi til nominell verdi medfører en reduksjon av den balanseførte verdien av investeringen i NorskeCanada. Effekten på utsatt skatt beløper seg til NOK 620 millioner. Effekten på balanseført verdi av investeringen i NorskeCanada beløper seg til NOK 282 millioner. Mortposten til de nevnte effektene er en reduksjon av konsernets egenkapital med NOK 902 millioner.

2. I henhold til IAS 41 skal biologiske eiendeler regnskapsføres til virkelig verdi. Skoger anses som biologiske eiendeler pr. 1. januar 2004 var ikke solgt av skogene i Midt-Norge regnskapsført da man fortsatt ventet på utfallet av konsesjonsbehandlingen. I IFRS åpningsbalansen må virkelig verdi av disse skogene regnskapsføres. Salgskontrakten på disse skogene indikerte at virkelig verdi på skogene i Midt-Norge var NOK 142 millioner høyere enn balanseført verdi ved utgangen av 2003. I tillegg var virkelig verdi av skogeiendommene i Australia NOK 37 millioner høyere enn balanseført verdi. Totalt gir dette i IFRS åpningsbalansen en økning i varige driftsmidler på NOK 179 millioner. Motposten er en økning av konsernets egenkapital på NOK 179 millioner.

3. IFRS 1 om første gangs implementering av IFRS åpner for at man kan benytte virkelig verdi på utvalgte varige driftsmidler som ny kostpris i IFRS åpningsbalansen. Den virkelige verdien blir avskrivningsgrunnlaget fremover under IFRS. Norske Skog har benyttet seg av denne muligheten. Gjennom analyser av konsernets varige driftsmidler er det identifisert varige driftsmidler ved flere fabrikker som vil bli regnskapsført til virkelig verdi i IFRS åpningsbalansen. Ved fabrikken på Skogn er det identifisert virkelige verdier på utvalgte varige driftsmidler som medfører en reduksjon av den balanseførte verdien på NOK 1 520 millioner. Ved fabrikken i Parenco er det identifisert virkelige verdier på utvalgte varige driftsmidler som medfører en reduksjon av den balanseførte verdien på NOK 1 120 millioner. Ved Union fabrikken er det identifisert virkelig verdi på utvalgte varige driftsmidler som medfører en reduksjon av den balanseførte verdien på NOK 426 millioner. Den totale effekten av dette er en reduksjon av balanseført verdi av varige driftsmidler på NOK 26 millioner. Motposten er en reduksjon av egenkapitalen på NOK 26 millioner.

4. Norske Skog har et captive som er etablert for å håndtere Norske Skogs forsikringer. Dette captivet drives i store trekk som et forsikringselskap. Captivet har gjennom sin virksomhet bygget opp en utjevningsreserve. Under god norsk regnskapsikk er denne utjevningsreserven regnskapsført som en forpliktelse. Utjevningsreserver tilfredsstiller ikke definisjonen på en forpliktelse etter IFRS. Forpliktelsen reklassifiseres til egenkapital i IFRS åpningsbalansen. Effekten av det er en økning i konsernets egenkapital på NOK 21 millioner.

5. Norske Skog har fulgt den norske regnskapsstandard NRS 6 Pensjonskostnader. Etter NRS 6 kan virkninger av endringer i estimater og pensjonsplaner, samt avvik mellom faktisk og forventet avkastning, periodiseres over gjenværende opptjeningsstid eller forventet levetid først når den akkumulerte virkning oversiger 10 % av ha som er størst av pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene. Denne løsningen betegnes som korridor løsning. Retrospektiv implementering av korridorløsningen etter IFRS krever at man splitter alle akkumulerte estimatendringer og avvik fra starten av pensjonsplanene i en regnskapsført og en ikke regnskapsført del. IFRS 1 åpner for at alle ikke regnskapsførte estimatendringer og avvik føres direkte mot egenkapitalen i IFRS åpningsbalansen. Norske Skog har valgt å benytte seg av den muligheten IFRS 1 gir. Effekten på Norske Skogs IFRS åpningsbalanse er en reduksjon av netto pensjonsforpliktelser på NOK 93 millioner, en økning av utsatt skatt på NOK 26 millioner og en økning av konsernets egenkapital på NOK 67 millioner.

6. IFRS er strengere enn norsk regnskapspraksis når det gjelder å nette utsatte skattefordeler og utsatte skatteforpliktelser. Norske Skog har nettet utsatte skattefordeler på til sammen NOK 58 millioner mot utsatte skatteforpliktelser som ikke kan nettes under IFRS. Effekten av denne endringen er at utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse i balansen øker med NOK 58 millioner. Øvrige poster som påvirker utsatt skatt er omtalt i notene 1, 5, 7, 9 og 10.

7. I Norske Skogs regnskap er det regnskapsført en negativ goodwill fra oppkjøpet av Parenco i 2001. Negativ goodwill kan ikke regnskapsføres under IFRS. Den negative goodwillen må føres mot egenkapitalen i IFRS åpningsbalansen. Den negative goodwillen utgjør NOK 83 millioner. Effekten av denne endringen er en økning av goodwill på NOK 83 millioner, økning utsatt skatt på NOK 23 millioner og en økning av egenkapitalen på NOK 60 millioner.

8. Under IFRS kan man ikke avsette for foreslått utbytte. En slik avsetning tilfredsstiller ikke definisjonen på en forpliktelse etter IFRS. Utbytte belaster egenkapitalen først når utbyttet er vedtatt av generalforsamlingen. I IFRS åpningsbalansen blir således ansatt utbytte for 2003 reversert. Effekten av dette er en økning av egenkapitalen i forhold til 31.12.2003 på NOK 795 millioner. Denne egenkapitaløkningen vil bare være midlertidig da egenkapitalen blir belastet når utbyttet besluttes av generalforsamlingen.

9. I forbindelse med implementeringen av IFRS har Norske Skog gått gjennom alle sine avsetninger for forpliktelser. Gjennom dette arbeidet er det identifisert avsetninger knyttet til skattesaker som reverseres i IFRS åpningsbalansen. Totalt utgjør disse avsetningene NOK 160 millioner. Effekten av å reversere disse avsetningene er en reduksjon av forpliktelser og en økning av egenkapitalen.

10. Som en del av arbeidet med implementeringen av IFRS har Norske Skog også evaluert selskapets miljøforpliktelser. Ved en eventuell nedleggelse av virksomhet ved noen av Norske Skogs produksjonsenheter vil det påløpe kostnader til opprydning og tilbakeføring av de aktuelle områdene til den stand de var i før Norske Skog startet sin virksomhet her. Disse forpliktelsene skal regnskapsføres til nåverdi. Samlet forpliktelse per 1.1.2004 er estimert til NOK 250 millioner. Effekten av dette er en økning av forpliktelser med NOK 250 millioner, reduksjon av utsatt skatt på NOK 75 millioner og en reduksjon av egenkapitalen på NOK 175 millioner.

11. Effekten på opptjent egenkapital er som følger:

Revidering av utsatt skatt fra nåverdi til nominell verdi	-902
Markedsverdi på biologiske eiendeler	179
Rebalansering av operasjonelle driftsmidler	-26
Reklassifisering av utjevningsreserve	21
Ikke resultatførte plan- og estimatendringer på pensjonsforpliktelse	67
Negativ goodwill	60
Reversering av utbytteavsetning	795
Reversering av avsetninger for forpliktelser	160
Miljøavsetning	-175
Total effekt på opptjent egenkapital	179

Total effekt på Norske Skogs egenkapital av implementeringen av IFRS utgjør en økning på NOK 179 millioner per 1.1.2004. Den viktigste årsaken til at egenkapitalen øker er reverseringen av utbytteavsetningen for 2003. Ser man bort fra dette ville effekten på egenkapitalen vært negativ med NOK 616 millioner.

FORELØPIG UREVIDERT IFRS RESULTATREGNSKAP 2004 Mill. kroner	Noter	Resultat i henhold til NGAAP 2004	Effekt av overgang til IFRS	Resultat i henhold til IFRS 2004
Driftsinntekter		25 302		25 302
Variable kostnader		-13 026		-13 026
Beholdningsendringer		-6		-6
Distribusjonskostnader		-2 294		-2 294
Andre driftskostnader		-5 673		-5 673
EBITDA		4 303		4 303
Avskrivninger	1	-3 373	280	-3 093
EBIT før nedskrivninger og restruktureringskostnader		930		1 210
Nedskrivninger		-110		-110
Restruktureringskostnader		-63		-63
EBIT		757		1 037
Resultat fra tilknyttede selskaper	2	-41	-3	-44
Finansposter	2	-718	-65	-783
Andre poster	3	142	-142	0
Resultat før skattekostnad		140		210
Skattekostnad	4	523	-104	419
Årsresultat		663		629
Minoritetsinteresser		8		8
Majoritetens andel av årets resultat		655		621

1. Goodwill skal ikke avskrives under IFRS. Totale goodwillavskrivninger for 2004 under NGAAP utgjorde NOK 280 millioner.

2. Resultateffekter av revurdering av utsatt skatt fra nåverdi til nominell verdi

3. Gevinst ved salg av skogene i Midt-Norge resultatføres i 2004 i henhold til NGAAP. I IFRS åpningsbalansen er biologiske eiendeler ført opp til markedsverdi. Følgelig vil ikke salget av skogene i Midt-Norge ha noen resultateffekt etter IFRS.

4. Enkelte avsetninger knyttet til skattesaker er reversert i IFRS åpningsbalansen. Noen av disse avsetningene er reversert i resultatregnskaper etter NGAAP. Følgelig vil de ikke resultatføres etter IFRS. I tillegg er skatteeffekt av goodwillavskrivninger reversert som følge av reverserte goodwillavskrivninger.

FORELØPIG UREVIDERT IFRS BALANSE PER 31.12.2004 Mill. kroner	Noter	Balanse i henhold til NGAAP 31.12. 2004	Effekt av overgang til IFRS	Balanse i henhold til IFRS 31.12. 2004
Immaterielle eiendeler		4 382	421	4 803
Varige driftsmidler		29 994	11	30 005
Langsiktige fordringer og tilknyttede selskaper		2 485	-236	2 249
Anleggsmidler		36 861		37 057
Beholdninger		2 299		2 299
Fordringer		4 050		4 050
Kortsiktige investeringer		470		470
Betalingsmidler		419		419
Omløpsmidler		7 238		7 238
Sum eiendeler		44 099		44 295
Innskutt egenkapital		8 436		8 436
Opptjent egenkapital		10 272	301	10 573
Minoritetsinteresser		186		186
Egenkapital		18 894		19 195
Utsatt skatt		1 865	554	2 419
Langsiktig ikke rentebærende gjeld og andre forpliktelser		896	136	1 032
Langsiktig rentebærende gjeld		17 291		17 291
Kortsiktig ikke rentebærende gjeld		4 684	-795	3 889
Kortsiktig rentebærende gjeld		469		469
Sum egenkapital og gjeld		44 099		44 295

Andre IFRS forhold:

Norske Skog har vurdert å benytte IFRS sine regler for foretaksintegrasjon retrospektivt. IFRS 1 om første gangs implementering av IFRS åpner for å benytte reglene for foretaksintegrasjon både prospektivt og retrospektivt. Hvis en foretaksintegrasjon gis fornyet regnskapsmessig vurdering må alle påfølgende foretaksintegrasjoner frem til implementeringen av IFRS gis fornyet vurdering. Norske Skog har konkludert med at det er liten verdi i å implementere IFRS sine regler for foretaksintegrasjon retrospektivt, og har således konkludert med at de nye reglene for foretaksintegrasjon implementeres prospektivt.

IFRS 1 om første gangs implementering av IFRS åpner for at omregningsdifferanser fra omregning av utenlandske datterselskaper frem til tidspunktet for implementering av IFRS kan anses som en permanent del av egenkapitalen. Dette medfører at disse omregningsdifferansene ikke trenger å vises som en del av resultatet ved en eventuell avhendelse av et utenlandsk datterselskap. Norske Skog vil benytte seg av denne muligheten som IFRS 1 her gir.

IFRS har strengere dokumentasjonskrav for sikringsbokføring enn det som følger av norsk praksis. Norske Skog praktiserer sikringsbokføring for gjeld som sikrer investeringer i utenlandske datterselskaper. Norske Skog vil fortsette med sikringsbokføring av gjeld som sikrer investeringer i utenlandske datterselskaper også under IFRS.

Innebygde derivater skal regnskapsføres til virkelig verdi fra og med 2005. For Norske Skog gjelder dette hovedsakelig for kontrakter for levering av kraft, hvor fremtidig kraftpris til en viss grad avhenger av utviklingen i valutakurser. Norske Skog vil verdsette disse

innebygde derivatene pr. 01.01.2005. Verdien av de innebygde derivatene vil balanseføres med motpost i konsernets egenkapital. Fremover vil fluktasjoner i verdien av derivatene resultatføres.

Goodwill skal ikke avskrives under IFRS. Goodwillavskrivninger utgjorde NOK 280 millioner i Norske Skogs resultatregnskap for 2004. Verdien av goodwill skal testes for eventuelt nedskrivningsbehov minst en gang hvert år.

Norske Skogs opsjonsprogram innebærer at kontantvederlag og ikke vederlag i aksjer. Norske Skogs regnskapsmessige behandling av disse opsjonene er i henhold til IFRS.

Norske Skog benytter bruttometoden ved presentasjon av felleskontrollert virksomhet i regnskapet. Bruttometoden er også tillatt under IFRS. Med andre ord vil ikke implementeringen av IFRS endre måten felleskontrollert virksomhet presenteres på. En mulig fremtidig konvergering av IFRS og USGAAP indikerer at det kan være knyttet usikkerhet til om bruttometoden vil kunne benyttes fremover.

Norske Skog vil under IFRS fortsette å benytte korridorløsning på aktuarmessige gevinster og tap på regnskapsføring av pensjonsordninger.

Norske Skog er blitt tildelt CO₂-utslippsrettigheter. Norske Skog vil følge IFRS-reglene for regnskapsføring av slike rettigheter fra 01.01.2005.

Vedtekter for Norske Skogindustrier ASA

(sist endret 10.04.2003)

§1 SELSKAPETS FORM OG NAVN

Selskapet er et allment aksjeselskap. Selskapets navn er Norske Skogindustrier ASA.

§2 FORMÅL

Selskapets formål er å drive treforedlingsindustri samt virksomhet som står i forbindelse med dette. Selskapet kan ved aksjeinnskudd eller på annen måte delta i annen næringsvirksomhet.

§3 FORRETNINGSKONTOR

Selskapet er et norsk selskap med daglig ledelse og forretningskontor i Bærum kommune.

§4 AKSJEKAPITAL OG AKSJER

Aksjekapitalen er NOK 1.331.370.880 fordelt på 133.137.088 aksjer hver pålydende NOK 10.

Selskapets aksjer skal være registrert i Verdipapirsentralen.

§5 OVERDRAGELSE AV AKSJER

Overdragelse av aksjer skal meldes til selskapets styre og må godkjennes av dette. Aksjer som overdras til ny eier, gir ikke stemmerett før det er gått 8 dager etter at ervervet er anmeldt til selskapet.

§6 STYRE

Selskapets styre består av minst 7, høyst 10 medlemmer. Valg av styremedlemmer foretas av bedriftsforsamlingen. Valgene gjelder for 2 år. Ingen kan velges etter fylte 70 år.

Bedriftsforsamlingen velger formann og nestformann i styret for 1 år ad gangen. Styrets godtgjørelse fastsettes av bedriftsforsamlingen. Styret tilsetter administrerende direktør, med tittel av konsernsjef, og fastsetter hans godtgjørelse. Styret kan gi styremedlem, administrerende direktør eller bestemt betegnede ansatte rett til å tegne selskapets firma.

§7 BEDRIFTSFORSAMLING

Selskapet skal ha en bedriftsforsamling som består av 18 medlemmer, hvorav 12 medlemmer med 4 varamedlemmer velges av generalforsamlingen. Valgene på de medlemmer som velges av generalforsamlingen, gjelder for 2 år ad gangen. Varamedlemmene velges for 1 år ad gangen. Bedriftsforsamlingen velger selv innen sin midte formann og nestformann for 1 år ad gangen.

§8 VALGKOMITÉ

Selskapet skal ha en valgkomité som består av bedriftsforsamlingens formann og 3 medlemmer valgt av generalforsamlingen for 1 år ad gangen. Valgkomitéen ledes av bedriftsforsamlingens formann.

§9 GENERALFORSAMLING

Innkalling til generalforsamling skjer innenfor aksjelovens frist, ved innrykking i Aftenposten og Dagens Næringsliv. I innkallingen kan det bestemmes at de aksjeeiere som ønsker å delta i generalforsamlingen, må melde seg hos selskapet innen en bestemt frist, som ikke må utløpe tidligere enn 5 dager før generalforsamlingen. Aksjeeiere som ikke har meldt seg i rett tid, kan nektes adgang til generalforsamlingen. Generalforsamlingen holdes i kontorkommunen eller i Oslo.

Den ordinære generalforsamling skal:

1. Behandle selskapets årsoppgjør og konsernoppjør og fastsette resultatregnskap og balanse.
2. Avgjøre anvendelsen av årsoverskudd eller dekning av underskudd i henhold til den fastsatte balanse, herunder utdeling av utbytte.
3. Fastsette eventuell godtgjørelse til bedriftsforsamlingens medlemmer.
4. Velge aksjonærenes medlemmer til bedriftsforsamlingen.
5. Velge 3 medlemmer til valgkomitéen.
6. Godkjenne revisors godtgjørelse.
7. Behandle andre saker som er angitt i innkallingen.

Saker som aksjonær ønsker behandlet i generalforsamlingen må være meddelt skriftlig til styret innen en måned før avholdelse av generalforsamling. Generalforsamlingen skal innkalles og ledes av bedriftsforsamlingens formann eller nestformann eller i disses fravær av styrets formann.

§10 VEDTEKTSENDRINGER

Endringer i vedtektene foretas i generalforsamlingen. Til gyldig vedtak kreves 3/4 flertall av de avgitte stemmer og disse må representere 3/4 av den aksjekapital som er representert i generalforsamlingen.

Ordliste

AVISPAPIR: Treholdig trykkpapir som består av inntil 100% mekanisk masse og/eller returpapir. I enkelte områder, som i Storbritannia og på kontinentet inneholder avisepapir rundt 50% returpapir.

BESTRYKNING: En prosess hvor papirarket blir påført et tynt lag med leire – clay - og andre slags pigmenter for å gi papiret gode trykkegenskaper.

BIOBRENSEL/BIOENERGI: Fornybar brensel som kommer fra planteriket, for eksempel slam fra renseanlegg, bark etc.

BIOLOGISK RENSING: Metode for å rense avløpsvann hvor mikroorganismer omdanner oppløst organisk materiale i avløpsvannet til vann, CO₂ og brennbart slam.

BLEKING: Fjerning eller modifisering av de fargede bestanddelene i massen, i første rekke ligning, for å øke lysheten. Som blekemiddel brukes blant annet klor-dioksid og hydrogenperoksid, noe som gir massen ønsket lyshet og beskytter mot gulning av det ferdige papiret.

CELLULOSE: Organisk stoff som utgjør den viktigste bestanddelen av celleveggene i trefibrer - i store trekk ca. 40%, mens lignin utgjør 30% og resten består av andre stoffer.

CONTAINER BOARD: Råmateriale for massiv- og bølgepapp som brukes til emballasjeformål.

CTMP: (Chemi-Thermo-Mechanical Pulp): Masse som produseres i raffinører når råstoffet, flis, er både forvarmet og kjemisk behandlet.

DIP: Gjenvunnet aviser, magasiner og andre trykksaker hvor trykksverten er fjernet ved kjemisk behandling.

EKSTERN RENSING: Rensing av avløpsvann utenfor den egentlige produksjonsprosessen. Det finnes tre hovedtyper., mekanisk rensing biologisk rensing og kjemisk rensing.

EMAS: Eco-Management and Audit Scheme. EU standard for miljøløsdelse.

FINPAPIR: Felles betegnelse for skrive- og trykkpapir av høy kvalitet, produsert av blekt kjemisk masse.

FLATEVEKT: Angir vekten av en kvadratmeter papir i gram - brukes som spesifikasjon for ulike papirkvaliteter. I USA brukes andre måleenheter (pund pr. 3.000 kvadratfot).

FLIS: (hoggen flis): Virke som er opphogget til partikler 20-50 mm lange, 4-5 mm tykke og 15-20 mm brede – produsert av rundvirke eller som sekundærprodukter fra sagbruk.

FYLLSTOFF: Tilsatsstoff i papirproduksjonen for bl.a. å gi papiret en jevnere og lysere overflate. Forskjellige typer pigmenter brukes, for eksempel malt marmor og kaolin (leire).

FYRHUS: Avdeling som produserer den varmeenergi (damp/varmluft) som må bli tilført produksjonsprossene for å gi de ferdige produktene (masse, papir, plater, trelast) ønsket tørrstoffinnhold.

ISO14001: Internasjonalt standard for miljøløsdelse.

KJEMISK MASSE: Masse hvor fibre er frilagt gjennom en kjemisk prosess, vanligvis gjennom koking, hvor andre stoffer enn cellulose blir utløst og fjernet.

KOF - KJEMISK OKSYGENFORBRUK: (eng. COD): Et mål for den oksygenmengde som trengs for fullstendig nedbryting av i hovedsak organisk materiale som finnes i avløpsvannet.

KORTFIBERMASSE: Kjemisk masse som er produsert av løvtrevirke som bjørk eller eukalyptus.

LANGFIBERMASSE: Kjemisk masse som er produsert av barved som gran eller furu.

LIGNIN: Organisk stoff som ”limer sammen” fibre i virket.

LWC MAGASINPAPIR: Bestrøket treholdig trykkpapir laget av mekanisk og kjemisk masse, men gjennom bestrykning er overflate og trykkegenskaper ytterligere forbedret - brukes i magasiner, kataloger og reklame-materiell.

MARKEDSMASSE: Masse som blir solgt på det åpne marked i motsetning til masse som blir framstilt for direkte bruk i tilknyttet papirproduksjon (integreert produksjon).

MASSEVIRKE: Betegnelse for ved som benyttes som råstoff i produksjon av masse og papir.

MEKANISK MASSE: Masse hvor fibre blir frilagt ved mekanisk bearbeiding i raffinører eller slipeapparater.

RAFFINØR: Maskin som produserer mekanisk masse ved at flis presses inn mellom to roterende.

RETURPAPIR: Brukte aviser og magasiner, papiravfall fra kontorer og trykkerier, brukt emballasje.

SC MAGASINPAPIR: Ubestrøket treholdig trykkpapir som består av ca. 50% mekanisk masse, 20% kjemisk masse og 30% clay (leire), og som er behandlet mekanisk mellom valser for å oppnå en jevnere overflate og bedre trykkegenskaper - brukes vanligvis i magasiner og kataloger.

SEDIMENTERINGSANLEGG: Mekanisk rensing av avløpsvann der fibre og suspendert materiale skilles ut.

SLIPEAPPARAT: Maskin som produserer masse av rundvirke. Fibrene i virket blir frigjort ved at dette presses mot en roterende slipestein.

SS - SUSPENDERT STOFF: Et mål på den mengde partikler som kan utskilles/filtreres bort i avløpsvannet ved hjelp av et finmasket filter. Stålskiver med overflatemønstre slik at de enkelte fibre i virket blir frigjort.

SULFATMASSE: Kjemisk masse som er framstilt gjennom koking i en oppløsning vesentlig bestående av natriumhydroksyd og natriumsulfid. Betegnelsen sulfat skyldes at det tradisjonelt ble brukt natriumsulfat i prosessen.

TERMOMEKANISK MASSE (også kalt TMP - Thermo Mechanical Pulp): Mekanisk masse framstilt gjennom raffinering av flis som er forvarmet ved 100-115 °C. Den høye temperaturen bidrar til å løse opp bindestoffene som holder fibre sammen, noe som gir lengre og sterkere fiber enn slipeprosessen.

TREHOLDIG TRYKKPAPIR: Fellesbetegnelse for papir som inneholder en vesentlig mengde mekanisk masse og/eller returfiber. De vanligste kvalitetene er avisepapir, SC magasinpapir og LWC magasinpapir.

Vi hører på deg

Norske Skog har mange interessegrupper. Ansatte og fagforeninger er to av interessegruppene, eiere og investorer, kunder, analytikere, leverandører, media, miljøorganisasjoner er andre. Vi er opptatt av hva våre interessegrupper forventer av oss, og hvordan vi kan bli flinkere til å imøtekomme deres behov. Dette er viktig for å unngå urealistiske forventninger. I tillegg gir det oss gode innspill med tanke på hvordan vi kan tilpasse kvartals- og årsrapportene slik at de dekker interessegruppens behov.

Vi har fått innspill fra våre interessegrupper gjennom pressekonferanser og møter, generalforsamling, åpne dager, møter med analytikere, telefonintervju og gjennom eksterne analyser og vurderinger av selskapets rapporter.

DYKTIGE, MEN KAN BLI BEDRE

Norske Skog får positiv tilbakemelding på både kvartals- og årsrapporter. Vi høster blant annet mye ros for detaljert rapportering for kapitalmarkedet. I tillegg ser flere det som meget positivt at vi presenterer nøkkeltall i tiårs tidsrekker. Dette setter utviklingen i et historisk perspektiv. Vi får også gode tilbakemeldinger for enkle og oversiktlige noter med god kvantitativ informasjon.

Enkelte har gitt uttrykk for at Norske Skog kan bli enda flinkere til å gi detaljert informasjon rundt de viktigste verdidriverne i selskapet. Noen opplever også layouten som noe tung og derfor vanskelig å lese.

– Norske Skog kan med fordel ha flere grafer i sin rapport. En visuell fremstilling av stoffet gjør det mer interessant og enklere å lese, sier en representant for de ansatte.

De aller fleste setter stor pris på at kvartals- og årsrapportene er utvidet med stoff tilknyttet miljø og sosialt ansvar. Tradisjonelle kostbaserte rapporter gir ikke et dekkende bilde av de reelle verdiskapningene i et selskap. Ved å inkludere virksomhetsstyring, forskning og utvikling, miljø og sosialt ansvar i rapporten får leseren et bedre inntrykk av hva selskapet står for og hva som skaper verdier i selskapet.

– Gode tall for helse og sikkerhet er ikke det som fanges av øyet først. På den annen side sier det ofte mye om ledelsen av et sel-

skap og ikke minst om motivasjonen blant de ansatte. Derfor er det, fra mitt ståsted, interessant å vite noe om helse og sikkerhet, sier en av journalistene som følger Norske Skog.

– Stoff om sosialt ansvar og miljø er mindre interessant, fordi vi vurderer dette som klare forutsetninger for å drive seriøs virksomhet i dag. På den annen side bidrar det til å skape et positivt omdømme av Norske Skog, som i seg selv innebærer egenkapital, sier en analytiker.

Flere av interessegruppene har gitt uttrykk for et ønske om mer fremtidsrelatert informasjon.

– Årsrapporter er tradisjonelt et historisk dokument. Det er imidlertid mer interessant å høre noe om hva Norske Skog tenker om fremtiden, hvilke trender dere ser i markedet, fremtidsutsiktene for råvareleverandører i ulike land og hva dere gjør innen forskning og utvikling. Dette sier noe om hva dere gjør for å bygge langsiktig konkurransekraft, sier en aksjonær og en råvareleverandør.

HVA GJØR VI MED INNSPILLENE?

Vi har fått mange viktige og nyttige innspill. Det er en utfordring å skulle tilfredsstille alle behov som den enkelte interessegruppe måtte ha. Vi søker å finne en hensiktsmessig balanse mellom det regnskapsloven pålegger børsnoterte selskaper å rapportere i en årsrapport, hva de enkelte interessegruppene ønsker og hva vi mener kan være av interesse.

Flere av innspillene får direkte konsekvenser for årsrapporten 2004. For eksempel utvider vi informasjon om marked og kunder samt forskning og utvikling. Vi har også jobbet aktivt med å øke lesbarheten i grafene. Videre har vi tilstrebet en ryddigere layout generelt, fordi vi tror at dette, sammen med stor vekt på innhold og illustrasjoner, gjør rapporten som helhet og de enkelte artiklene mer interessante og enklere å lese.

I 2005 ønsker vi å videreutvikle dialogen med ulike interessegrupper videre.

INVITASJON TIL VÅRE LESERE

Dersom det skulle være tema vi burde ha belyst, fakta som kunne vært bedre dokumentert eller andre innspill til våre kvartals- og årsrapporter – positive som negative – er det mulig å sende en e-post til benedicte.gude@norskeskog.com.

Global Reporting Initiative (GRI)

GRI's retningslinjer for rapportering om bærekraftige utvikling er utviklet gjennom en prosess med deltagere bestående av en bredt sammensatt gruppe av interessenter. Retningslinjene er for frivillig bruk og omfatter rapportering innenfor de tre pilarene for bærekraftig utvikling - økonomisk vekst, miljøprestasjon og samfunnsansvar.

Norske Skog støtter arbeidet med å komme frem til en global standard for rapportering av bærekraftig utvikling. Fra og

med 2002 ble miljø- og samfunnsansvar inkludert i selskapets vanlige årsrapport, og fra og med 2003 ble GRI standarden benyttet som verktøy i arbeidet med å videreutvikle selskapets rapportering. I årsrapporten for 2004 er GRI rapporteringen utviklet videre. Selskapets rapporteringspraksis er, etter eget syn, i all hovedsak i samsvar med GRI's rapporteringsprinsipper, og Norske Skog rapporterer nå på et større antall indikatorer.

Selskapet rapporterer likevel ikke fullt ut

på alle de elementer og indikatorer som GRI's retningslinjer angir. Dette gjelder primært spørsmål som er av liten relevans for selskapets virksomhet. I tabellen gis henvisning til hvor i årsrapporten relevant informasjon om de ulike forholdene kan finnes. Informasjonen kan være beskrevet flere steder, og samlet sett være helt eller delvis dekkende i forhold til beskrivelsen i GRI's retningslinjer.

www.globalreporting.org

GRI elementer		Sidereferanse
1	VISJON OG STRATEGI	
1.1	Visjon og strategi med henblikk på organisasjonens bidrag til en bærekraftig utvikling	3-5, 16, 35, 37, 73, 79, 99, 100
1.2	Uttalelse fra administrerende direktør (eller tilsvarende toppleder)	3-5, 35,36
2	PROFIL	
Organisasjonens profil		
2.1	Navn på rapporterende organisasjon	Omslag, 128
2.2	Hovedprodukter og/eller tjenester, herunder varemerker dersom relevant	12-13
2.3	Organisasjonens virksomhetsstruktur	91-95
2.4	Beskrivelse av større avdelinger, driftsselskaper, datterselskaper og samarbeidsprosjekter	15-25, 97-98, 112, 113
2.5	Land hvor organisasjonen driver sin virksomhet	16-17
2.6	Eierform, juridisk selskapsform	128
2.7	Beskrivelse av markeder som betjenes	15-25, 97-99
2.8	Omfang av rapporterende organisasjon	16-17, 31, 65, 87, 136
2.9	Liste over interessegrupper, deres viktigste egenskaper og forhold til den rapporterende organisasjon	130
RAPPORTENS OMFANG		
2.10	Kontaktperson(er) for rapporten, herunder e-post og internettadresse	Omslag, 130
2.11	Rapportperiode for fremlagt informasjon	Omslag, 53, 125
2.12	Dato for siste foregående rapport (dersom relevant)	Årsrapporten 2003
2.13	Rapportens avgrensning (land/regioner, produkter/tjenester, avdelinger/samarbeidsprosjekter/datterselskap) og eventuelle konkrete begrensninger i omfanget	53, 104, 135
2.14	Vesentlige endringer i størrelse, struktur, eierskap eller produkter/tjenester siden forrige rapport	100, 105, 126-127
2.15	Grunnlag for rapportering om samarbeidsprosjekter, deleide datterselskaper, leide anlegg, outsourcet virksomhet, og andre situasjoner som kan påvirke sammenligningsmuligheten fra en periode til en annen og/eller mellom rapporterende organisasjoner	53, 98, 104-105
2.16	Endringer i forhold til tidligere rapportert informasjon og årsaken til disse endringene (dvs. fusjoner/oppkjøp, endringer i basisår/basisperioder, virksomhetens art, målemetoder)	126-127

RAPPORTENS PROFIL		Sidereferanse
2.17	Standpunkt i forhold til bruk av GRI prinsipper eller protokoller	131
2.18	Regnskapskriterier/definisjoner for beregning av økonomiske, miljømessige og sosiale kostnader og nytteeffekter	50, 104-105
2.19	Vesentlige endringer fra tidligere år i måle metodene som er anvendt på nøkkelinformasjon om økonomi, miljø og sosiale spørsmål	126-127
2.20	Politikk og intern praksis for å forbedre og gi sikkerhet om bærekraftighetsrapportens nøyaktighet, fullstendighet og pålitelighet	53, 92, 131
2.21	Politikk og nåværende praksis med hensyn til å skaffe uavhengig sikkerhet (assurance) om at rapporten er fullstendig	53, 92, 125
2.22	Hvordan brukere av rapporten kan få tilleggsinformasjon om økonomisk, miljømessig og sosiale aspekter ved organisasjonens virksomheter	Omslag
3	STYRINGSSTRUKTUR OG LEDELSESYSTEMER	
STRUKTUR OG STYRING		
3.1	Organisasjonens styringsstruktur, herunder organer under styret med ansvar for å nedfelle strategier og for å ha tilsyn med organisasjonen	91-95, 100-101
3.2	Prosentandel av styret som er uavhengige, eksterne styremedlemmer	92, 94
3.3	Prosess for å fastsette styremedlemmenes kompetansebehov	91, 92
3.4	Prosess på styrenivå for å føre tilsyn med organisasjonens identifikasjon og håndtering av økonomiske, miljømessige og sosiale risikoelementer og muligheter	53, 91, 92
3.5	Samsvar mellom lederlønninger og oppnåelse av organisasjonens finansielle og ikke-finansielle målsetting (f eks miljøresultater, arbeidsmetoder)	83, 92-93, 108
3.6	Organisasjonsmessig struktur og nøkkelpersoner med ansvar for tilsyn, gjennomføring og revisjon av økonomiske, miljømessige, sosiale og relaterte retningslinjer	38, 53, 91-95
3.7	Erklæring om formål og verdier, internt utviklede atferdsregler eller prinsipper, og politikk som gjelder økonomiske, miljømessige og sosiale resultater og status på gjennomføringen	3-5, 35, 37, 61-73, 80-81, 91-93
3.8	Mekanismer som gir aksjeeierne adgang til å komme med anbefaling eller veiledning til styret	91, 128
INVOLVERING AV INTERESSEGRUPPER		
3.9	Grunnlag for identifisering og utvelgelse av vesentlige interessegrupper	79, 130
3.10	Hvordan interessegruppene konsulteres (hvordan og hyppighet)	7-11, 26-30, 32-34, 69-71, 79, 130
3.11	Type informasjon som genereres ved rådføring med interessegrupper	7-11, 26-30, 32-34, 69-71, 79, 130
3.12	Bruk av informasjon fra konsultasjon med interessegrupper	7-11, 26-30, 69-71, 130
OVERORDNEDE RETNINGSLINJER OG STYRINGSSYSTEMER		
3.13	Forklare om og hvordan organisasjonen håndterer en forsiktig tilnærming / førevar prinsippet	37, 60-62, 91-93
3.14	Eksternt uarbeidede, frivillige økonomiske, miljømessige og sosiale prinsipper eller andre initiativer som organisasjonen støtter eller tiltrer	5, 39, 41, 56, 69-72
3.15	Medlemskap i bransje- og næringsforeninger samt nasjonale/internasjonale interesseorganisasjoner	66
3.16	Retningslinjer og/eller systemer for håndtering av oppstrøms/nedstrøms påvirkninger, herunder - styring av forsyningskjeden - forvaltning av produktet og tjenestene	10-11, 26-30, 37, 39, 41, 49
3.17	Rapportering av organisasjonens tilnærming til styring av indirekte økonomiske, miljømessige og sosiale påvirkninger av dens aktiviteter	35-37, 39-43, 49, 51, 54-59, 73-74
3.18	Viktige avgjørelser i rapporteringsperioden vedrørende lokalisering eller endringer i organisasjonens virksomhet	21-23, 97
3.19	Programmer og prosedyrer som gjelder økonomiske, miljømessige og sosiale prestasjoner	4, 19-22, 35-38, 53, 61-69, 91-93, 97
3.20	Status på sertifisering av økonomiske, miljømessige og sosiale styringssystemer	21, 26, 35-36, 39, 41, 52
4	GRI INDEKS	
4.1	Tabell over hvor informasjon om de enkelte elementer i GRI finnes i rapporten	131-135

5	RESULTATINDIKATORER	Sidereferanse
INDIKATORER PÅ ØKONOMISKE RESULTATER		
Kunder		
EC1	Netto omsetning (som i 2.8)	87, 102
EC2	Geografisk inndeling i markeder	16-25, 97-99, 106
Leverandører		
EC3	Kostnader for innkjøpte varer, materialer og tjenester som er innkjøpt	102, 109
EC4	Prosentandel av kontrakter som ble betalt i henhold til avtalte betingelser unntatt avtalte straffeklausuler	Ikke rapportert
Ansatte		
EC5	Totale lønns- og andre personalkostnader (herunder lønn, pensjoner, andre goder og sluttpakker) fordelt på land eller region	93, 102, 108
Kapitalinnskytere		
EC6	Distribusjon til kapitalinnskytere fordelt på renter på gjeld og låneopptak, og utbytte betalt på alle aksjeklasser, medregnet eventuelle utestående utbytte på preferanseaksjer som skal fremlegges	89, 102, 109-110, 115
EC7	Økning/reduksjon i tilbakeholdt overskudd ved slutten av perioden	115, 120
Offentlig sektor		
EC8	Samlet innbetalt skatt, pr. land	110, 122
EC9	Mottatte subsidier fordelt på hvert land eller region	Ikke rapportert
EC10	Gaver til fellesskapet, sivilsamfunnet og andre grupper, fordelt på kontanter og naturalytelse for hver gruppetype	77
INDIKATORER PÅ MILJØMESSIGE RESULTATER		
Materialer		
EN1	Totalt materialforbruk (bortsett fra vann) fordelt på type	35, 40
EN2	Prosentandel av materialforbruket som består av avfall (foredlet eller uforedlet) fra eksterne kilder	42-43, 46
Energi		
EN3	Direkte energiforbruk, fordelt på til primærkilde	35, 44, 52
EN4	Indirekte energiforbruk	Ikke rapportert
Vann		
EN5	Totalt vannforbruk	35, 52
Biologisk mangfold		
EN6	Beliggenhet og størrelse på land som eies, leies eller forvaltes i tilholdssteder med høyt biomangfold	51
EN7	Beskrivelse av hovedpåvirkningen på biomangfold forbundet med organisasjonens virksomhet og/eller produkter og tjenester i landbaserte, ferskvanns- og marinemiljøer	51

Utslipp og avfall		Sidereferanse
EN8	Utslipp av drivhusgasser	25, 35, 47, 52
EN9	Bruk og utslipp av ozonnedbrytende stoffer	Ikke rapportert
EN10	NOx, SOx og andre vesentlige luftutslipp fordelt på type	35, 47
EN11	Total avfallsmengde fordelt på type og disponeringsform	35, 49, 52
EN12	Vesentlige utslipp til vann, fordelt på typer	35, 47, 52
EN13	Vesentlige akuttutslipp, fordelt på antall og volum	46
EN14	Vesentlige miljøkonsekvenser av hovedprodukter og –tjenester	32, 35, 42-43
EN15	Prosentandel av vekten på solgte produkter som kan gjenvinnes ved slutten av produktets levetid og prosentandelen som faktisk gjenvinnes	42-43
Etterlevelse		
EN16	Hendelser som involverer bøter for avvik fra alle gjeldende internasjonale erklæringer/konvensjoner/traktater og nasjonale, del-nasjonale, regionale og lokale forskrifter forbundet med miljømessige spørsmål	35, 46
INDIKATORER PÅ SOSIALE RESULTATER		
Arbeidspraxis og rettferdig arbeid		
Ansettelse		
LA1	Sammensetning av arbeidsstokken, eventuelt fordelt på regioner/land, type ansettelse etc	65, 107
LA2	Netto opprettelse av arbeidsplasser og gjennomsnittlig gjennomtrekk fordelt på regioner/land	100, 107
Relasjoner mellom medarbeidere/ledelse		
LA3	Prosentandel av medarbeidere som er representert ved uavhengige fagforeninger eller andre reelle medarbeiderrepresentanter fordelt geografisk eller prosentvis på medarbeidere som er dekket av tarifforhandlinger, fordelt på regioner/land	65, 69-71
LA4	Retningslinjer og prosedyrer som involverer informasjon, rådgøring og forhandlinger med ansatte vedr. endringer i rapporterende organisasjons virksomhet (f eks. restrukturering)	69-71
Helse og sikkerhet		
LA5	Praxis for registrering og rapportering av arbeidsulykker og yrkesrelaterte sykdommer	60-63
LA6	Beskrivelse av formell arbeidsmiljøkomité som omfatter ledelse og medarbeiderrepresentanter og hvilken andel av arbeidsstyrken som er dekket av en slik komité, dersom relevant	60-63, 69-71
LA7	Standard prosentantall for skader, fraværskader, sykefravær og antall yrkesrelaterte dødsulykker (herunder innleid personell)	18-23, 60-63, 100
LA8	Beskrivelse av politikk eller ordninger (for arbeidsplassen og utenfor) som gjelder HIV/AIDS	Ikke rapportert
Opplæring og utdanning		
LA9	Gjennomsnittlig antall timer pr år med opplæring for hver ansatt, fordelt på de ansattes kategorier	65-69, 72
Mangfold og muligheter		
LA10	Beskrivelse av retningslinjer og ordninger for likestilling, så vel som oppfølgingssystemer og resultatene av oppfølgingen	64-66, 69-72, 91, 100
LA11	Sammensetning av toppledelsen og selskapets styrende organer (herunder selskapets styre), medregnet kvinne-/mannfordelingen og andre indikatorer på et kulturelt tilpasset mangfold	65, 94-95
Menneskerettigheter		
Strategi og ledelse		
HR1	Beskrivelse av retningslinjer, selskapets struktur og prosedyrer for å håndtere samtlige aspekter av menneskerettigheter som er relevante til virksomheten, herunder overvåkingssystemer og resultater	5, 69-72
HR2	Bevis på at hensyn til menneskerettigheter har innvirkning på beslutninger vedr. investeringer og anskaffelser, herunder valg av leverandører og kontraktører	69-72
HR3	Beskrivelse av retningslinjer og prosedyrer for å evaluere og ta opp resultater innen menneskerettigheter innen forsyningskjeden og kontraktører, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	69-72

	Ikke-diskriminering	Sidereferanse
HR4	Beskrivelse av global retningslinjer og prosedyrer/ordninger for å forebygge alle former for diskriminering i virksomhetene, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	5, 65-72, 100
	Organisasjonsfrihet og tariffforhandlingsrett	
HR5	Beskrivelse av retningslinjer vedr. organisasjonsfrihet og i hvilken grad denne politikken anvendes universalt og uavhengig av lokale lover, i tillegg til en beskrivelse av prosedyrer/ordninger for å ivareta dette spørsmålet	5, 69-72
	Barnearbeid	
HR6	Beskrivelse av retningslinjer for å forhindre barnearbeid som definert av ILO-konvensjon 138, og i hvilken utstrekning denne retningslinjen er synlig uttalt og gjennomført, i tillegg til en beskrivelse av prosedyrer/ordninger som ivaretar disse spørsmålene, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	69-72
	Tvangsarbeid og obligatorisk arbeid	
HR7	Beskrivelse av retningslinjer for å forebygge tvangsarbeid og obligatorisk arbeid og i hvilken utstrekning denne retningslinjen er synlig uttalt og gjennomført, i tillegg til en beskrivelse av prosedyrer/ordninger som ivaretar disse spørsmålene, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	5, 69-72
	Samfunnet	
	Fellesskapet	
SO1	Beskrivelse av retningslinjer for å ivareta konsekvenser for fellesskapet i områder som påvirkes av virksomheten, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	73, 93
	Bestikkelser og korrupsjon	
SO2	Beskrivelse av retningslinjer, prosedyrer/styringssystemer samt etterlevingsmekanismer for organisasjonen og de ansatte som adresserer bestikkelser og korrupsjon	92, 93
	Politisk bidrag	
SO3	Beskrivelse av retningslinjer, prosedyrer/styringssystemer, og etterlevingsmekanismer for håndtering av politisk lobbyvirksomhet og bidrag	Ikke rapportert
	Produktansvar	
	Kundens helse og sikkerhet	
PR1	Beskrivelse av retningslinjer for å ivareta kundens helse- og sikkerhetsordninger ved bruk av rapporterende organisasjons produkter og tjenester, og i hvilken utstrekning denne retningslinjen er synlig uttalt og gjennomført, så vel som en beskrivelse av prosedyrer/ordninger for å ivareta dette spørsmålet, herunder overvåkingssystemer og resultatene av overvåkingen	Ikke rapportert
	Produkter og tjenester	
PR2	Beskrivelse av rapporterende organisasjons retningslinjer, prosedyrer/styringssystemer og etterlevingsmekanismer relatert til produktinformasjon og merking	10, 12, 13
	Respekt for privatlivets fred	
PR3	Beskrivelse av rapporterende organisasjons retningslinjer, prosedyrer/styringssystemer og etterlevingsmekanismer for forbrukerens privatliv	Ikke rapportert

Hovedtall konsern

Millioner kroner	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
1. Resultat konsern										
Driftsinntekter	25 302	24 068	23 471	30 354	26 635	18 054	14 908	13 312	13 265	12 548
Driftsresultat før restrukturingskostnader	930	1 401	1 906	5 096	4 211	2 129	1 780	1 083	1 916	2 500
Majoritetens andel av årets resultat	655	402	1 162	2 494	1 958	1 300	1 020	590	1 317	1 669
2. Finansielle hovedtall										
Kontantstrøm fra drift	2 948	2 973	3 687	7 052	4 922	2 162	2 859	1 615	2 616	2 555
Avskrivninger	3 373	3 285	3 292	3 323	2 388	1 689	1 323	1 140	1 132	832
Investeringer	1 981	1 200	1 146	1 422	1 351	1 154	3 983	1 814	1 053	926
Netto rentebærende gjeld / egenkapital	0,90	0,92	1,02	1,18	0,92	0,65	0,71	0,45	0,63	0,61
3. Lønnsomhet										
Brutto driftsmargin før restr. kostnader %	17,0	19,5	22,1	27,7	24,8	21,1	20,8	16,7	23,6	26,6
Avkastning på sysselsatt kapital	2,5	3,6	4,7	13,7	13,1	11,0	11,7	8,4	15,9	25,4
4. Aksjer og aksjonærforhold										
Resultat pr. aksje etter skatt	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	16,99	22,01
Resultat pr. aksje etter full konvertering	4,95	3,04	8,79	20,68	19,17	14,01	11,36	6,94	15,10	19,33
Egenkapital pr. aksje	139,50	146,64	135,50	147,96	218,04	126,17	111,71	107,34	99,19	84,82

Hovedtall pr. områder

Millioner kroner	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Europa										
Driftsinntekter	15 606	14 784	14 087	14 219	13 229	12 102	10 539	9 284	9 493	8 066
Driftsresultat	610	1 033	1 189	3 247	2 266	1 809	1 946	1 134	2 078	1 708
Driftsmargin %	3,9	7,0	8,4	22,8	17,1	14,9	18,5	12,2	21,9	21,2
Nord-Amerika										
Driftsinntekter	-	-	-	5 455	4 157	-	-	-	-	-
Driftsresultat	-	-	-	329	529	-	-	-	-	-
Driftsmargin %	-	-	-	6,0	12,7	-	-	-	-	-
Sør-Amerika										
Driftsinntekter	1 146	1 094	1 107	1 939	1 035	-	-	-	-	-
Driftsresultat	128	113	-9	473	231	-	-	-	-	-
Driftsmargin %	11,2	10,3	-0,8	24,4	22,3	-	-	-	-	-
Australasia										
Driftsinntekter	4 194	4 030	3 807	4 473	2 801	-	-	-	-	-
Driftsresultat	406	455	546	725	545	-	-	-	-	-
Driftsmargin %	9,7	11,3	14,3	16,2	19,5	-	-	-	-	-
Asia										
Driftsinntekter	2 603	2 365	2 688	2 434	2 572	1 988	485	-	-	-
Driftsresultat	160	200	562	616	526	336	61	-	-	-
Driftsmargin %	6,1	8,5	20,9	25,3	20,5	16,9	12,6	-	-	-
Øvrig virksomhet										
Driftsinntekter	2 233	2 146	1 931	2 319	3 881	4 132	4 037	4 043	3 800	4 504
Driftsresultat	25	16	47	98	372	37	-90	33	-100	778
Driftsmargin %	1,1	0,7	2,4	4,2	9,6	0,9	-2,2	0,8	-2,6	17,3

2004 i sammendrag

Selskapets driftsresultat ble redusert fra 1 401 millioner kroner i 2003 til 930 millioner kroner i 2004. Dette skyldes lave priser i Europa og prisøkning på viktige innsatsfaktorer som energi og returpapir.

Nettoreultatet er økt fra 402 millioner kroner i 2003 til 655 millioner kroner i 2004. Ved sammenligning må det tas hensyn til at resultatet i 2003 omfattet gevinst ved salg av kraftstasjoner på 465 millioner kroner etter skatt. Resultatet for 2004 inkluderte gevinst ved salg av skog og andre eiendommer på 142 millioner kroner, avsetning/nedskrivning i forbindelse med omstrukturering i Australasia på 173 millioner kroner og inntektsføring av flere tidligere skatteavsetninger på til

sammen 276 millioner kroner. Resultatet pr. aksje ble 4,95 kroner mot 3,04 kroner i 2003.

Norske Skog har gjennomført forbedringsprogrammet Improvement 2003. Programmet har resultert i forbedringer på til sammen 1 936 millioner kroner sammenlignet med basisåret 2002. Dette er på linje med den opprinnelige målsettingen om 2 milliarder kroner.

For standard og forbedret avisopplag var det en global etterspørselsvekst i 2004 på 3-4 prosent. Med unntak av Korea og USA var det økt etterspørsel i alle hovedmarkeder og regioner. Det var også økt etterspørsel etter magasinopplag. Norske Skogs leveranser økte med 4,7 prosent i 2004, og driftsinntektene ble 25,3 milliarder

kroner som er 5 prosent mer enn i 2003.

I 2004 ble det omsatt totalt 157,8 millioner Norske Skog-aksjer, en økning på 12,5 prosent fra 2003.

I perioden 31.12.03 - 31.12.04 ga Norske Skog-aksjen en avkastning på 7,9 prosent når utbytte medregnes. Gjennomsnittlig aksjekurs var 11 prosent høyere i 2004 sammenlignet med 2003.

Styret i Norske Skog har vedtatt en ny utbyttepolitikk. Utbytte skal være stabilt, og utgjøre 15 - 25 prosent av kontantstrøm fra drift etter betalte finanskostnader og betalt skatt. Med bakgrunn i dette har styret foreslått et utbytte på 6 kroner pr. aksje også for 2004.

GENERALFORSAMLING

Ordinær generalforsamling holdes torsdag 14. april 2005 kl. 13 på Oxenøen, Oksenøyveien 80, 1326 Lysaker.

UTBETALING AV UTBYTTE

Aksjene noteres eksklusive utbytte 15. april. Utbytte betales 29. april til aksjonærer som 14. april er notert i selskapets aksjonærregister.

OFFENTLIGGJØRING AV KVARTALSRESULTATER I 2005

Første kvartal: onsdag 4. mai
Andre kvartal: tirsdag 2. august
Tredje kvartal: tirsdag 1. november

MER INFORMASJON PÅ INTERNETT

Det er mer informasjon om Norske Skog på internett: www.norskeskog.com

Her finnes blant annet:

- Alle resultatrapporter
- Pressemeldinger
- Presentasjoner til aksjemarkedet
- Informasjon om Norske Skogs organisasjon, ledelse og virksomhet
- Informasjon om fabrikker, produkter og markeder
- Informasjon om miljøspørsmål og selskapets sosiale engasjement, herunder retningslinjer for miljø, sosialt ansvar og forretningsetisk adferd

KONTAKTPERSONER

Media og samfunnskontakt:

Konserndirektør Hanne Aaberg
Telefon: 67 59 90 00
info@norskeskog.com

Finansmarkedet:

Direktør Jarle Langfjæran
Telefon: 67 59 93 38
jarle.langfjaran@norskeskog.com

Miljø:

Seniorrådgiver Rune Andersen
Telefon: 67 59 90 23
rune.andersen@norskeskog.com

Sosialt ansvar:

Informasjonssjef Pål Stensaas
Telefon: 67 59 93 47
paal.stensaas@norskeskog.com

ADRESSER

Hovedkontor

Norske Skogindustrier ASA
Oksenøyveien 80
Postboks 329
1326 Lysaker
Telefon: 67 59 90 00
Telefaks: 67 59 91 81

REGIONALE KONTORER

Norske Skog Sør-Amerika

Norske Skog do Brazil Ltd.
Rua Pasteur 463
10 andar Centro Empesarial Jatobá
80250-080 Curitiba
PR-Brasil
Telefon: +55 41 340 2000
Telefaks: +55 41 342 8772

Norske Skog Australasia

Norske Skog (Australasia) Pty. Limited
Level 22, 1 Oxford Street
Darlinghurst, NSW
P O Box 485
Darlinghurst
NSW 1300
Australia
Telefon: +61 2 9283 1444
Telefaks: +61 2 9283 3033

DELEIDE SELSKAPER

Nord-Amerika

Norske Skog Canada Ltd.
16th Floor, 250 Howe Street
Vancouver, British Columbia
V6C 3R8 Canada
Telefon: +1 604 654 4000
Telefaks: +1 604 654 4048

Asia

Pan Asia Paper Company Pte. Ltd.
4 Shenton Way,
29-01 SGX Centre 2
Singapore 068807
Telefon: +65 6327 4188
Telefaks: +65 6327 4262

Foto:

Benedicte Gude
Courtesy of The Mercury
Erik Sanderson
Eva Rose
Getty Images
Håvard Solerød
Jan Zaplatilek
Kaia Means
Libor Banda
Michael Bell
Morten Rakke
Sonja Evang
The Fiji Times
Tom Bratlie
Wayne Tait

Design:

Enterprise IG

Trykk:

Omslag: Haugesund Bok og Offset
Innmat: Aktietrykkeriet

Repro:

Omslag: Haugesund Bok og Offset
Innmat: Aktietrykkeriet

Innbinding:

Lundeby

Norske Skogindustrier ASA
Oksenøyveien 80
Postboks 329
1326 Lysaker
Telefon: 67 59 90 00
Telefax: 67 59 91 81
www.norskeskog.com